GEORGE ANANIA

acțiunea lebăda

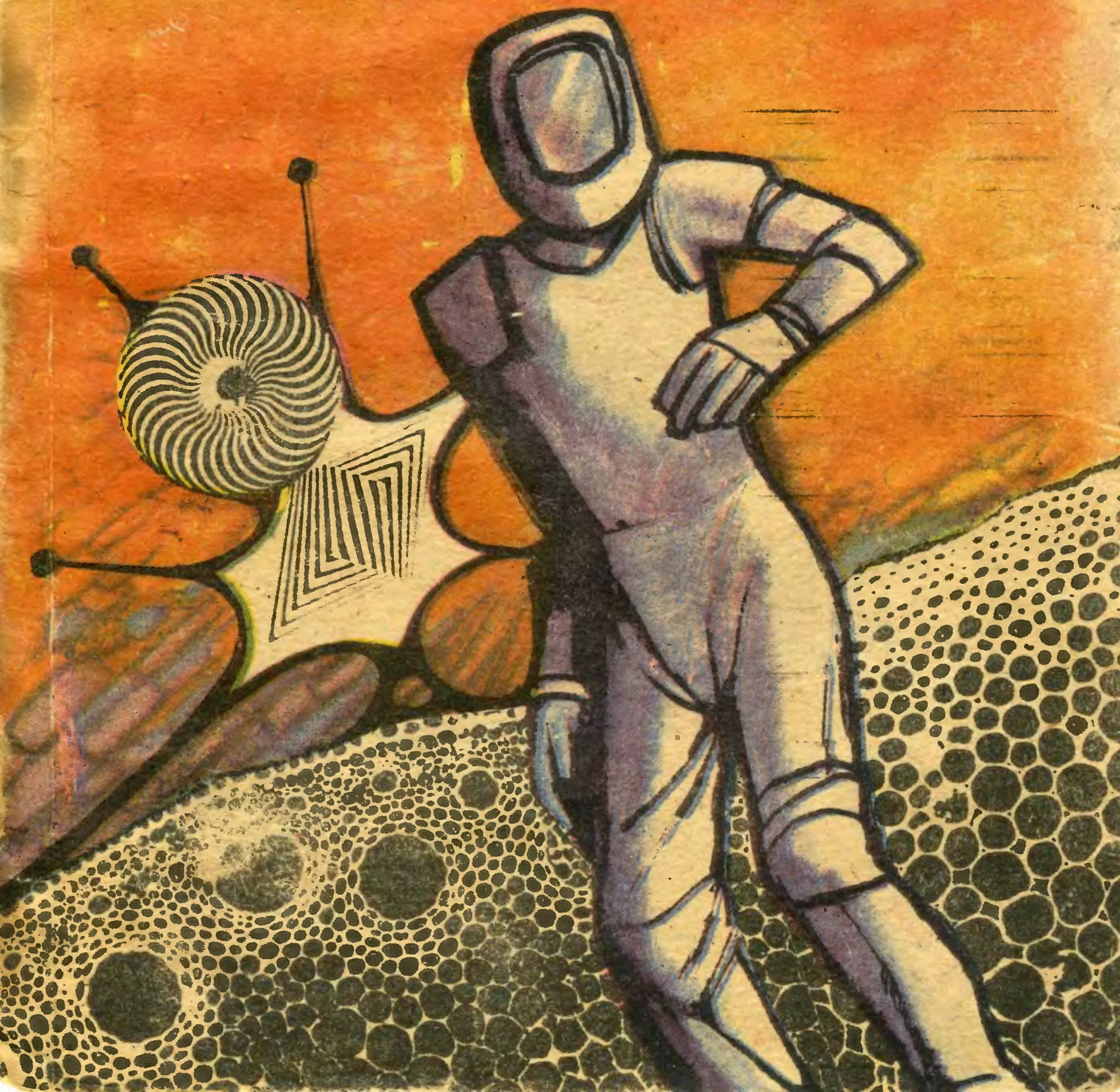

GEORGE ANANIA

ACȚIUNEA LEBĂDA

Editura Ion Creangă, București, 1991

Textul pe care îl veți citi în paginile următoare, dragi copii, ar fi trebuit să constituie jurnalul lui Gabriel Andreescu, un băiat de paisprezece ani, locuind undeva, în Bucureștiul anilor '90. Ar fi fost un text adresat anume vouă și v-ar fi povestit o peripeție ieșită din comun, dar și plină de învățăminte. Din păcate însă, Gabi n-a apucat să țină un astfel de jurnal. Chiar dacă ar fi avut de gînd, nu găsea răgazul s-o facă ; aventura lui extraordinară a durat numai patru zile. Iar după ce s-a sfîrșit era prea tîrziu, fiindcă nu mai exista cine și ce să povestească. Întîmplarea se petrecuse într-o taină desăvîrșită și așa era sortită să rămînă pentru multă vreme de atunci înainte, din motive pe care le veți înțelege pe parcursul lecturii.

Am îndrăznit însă eu să mă pun în locul lui și, încălcînd consemnul secretului, să vă înfățișez, cum m-am priceput, ciudatele evenimente. Deoarece socot că nimic nu e mai de preț decît pacea și buna înțelegere între oameni. Iar faptele lui Gabi Andreescu, legate tocmai de aceste arzătoare dorințe ale tuturora, pot fi socotite, fără greșeală, drept o pildă vrednică de urmat.

AUTORUL

1

„Rămîi, te rog ! murmură Til, și răsuflarea ei îmi mîngîie obrazul. Nu pleca ! Fără tine...“ Vorbele i se sting într-o șoaptă, le pierd înțelesul, ori abia încep să le înțeleg pe deplin. Printre frunze de castani neclintite, în aerul limpede de deasupra noastră plutește *Lebăda* cu aripile întinse — opt stele închipuind o săgeată cît cerul, toate opt stelele mele norocoase. Asta înseamnă că mîna lui Til pe umărul meu și mîngîierea îndemnului ei nu pot fi decît adevărul adevărat. Încerc să mă bucur de un asemenea deznodămînt absolut potrivnic experiențelor mele de pînă acuma. „Lebădă !“ mă pregătesc să-i răspund fiindcă pentru ea mi se pare că s-au aprins luminile constelației, și e cel mai frumos cuvînt cu care o pot numi și pe care i-l pot spune. Dar Til, speriată, ridică ochii spre cer. Neliniștea se rostogolește peste mine ca o apă cu zăgazurile rupte. „Acolo! exclamă fata. În vîrful săgeții, la steaua Deneb. Acolo e captiv, fără scăpare !“

Și se destramă.

Constat, peste o clipă, că a rămas încă destul pînă va suna deșteptătorul și, firește, nu-mi arde să mă mai culc la loc.

Era de așteptat, ziua asta nu putea începe altfel.

Mă ridic în capul oaselor. Tulburarea din somn nu m-a părăsit, inima îmi galopează întruna, apa neliniștii mă cotropește iar — a cîta oară ? E frig, prin fereastră mă întîmpină un cer mohorît, pe care culorile răsăritului, departe, într-un petic de senin nu izbutesc să-l înveselească. Ramurile golașe ale castanilor se clatină în vînt ca niște mături, încercînd, fără convingere, să împrăștie norii.

Îmi trec mîna peste față, să mă dezmeticesc. Mi-au crescut iar tuleiele de la tîmple și cele cîteva fire țepoase de mustață. Ar trebui să le rad. Toți ai casei își bat joc de mine din pricina lor N-am însă cu ce le da jos, pînă nu se întoarce tata să-mi împrumute aparatul de ras. Prostii ! Nu mă împiedică nimic să-mi cumpăr unul al meu — dar cum i-aș strica tatei plăcerea bărbieritului în doi, la fiecare întoarcere acasă ?

Îmi vine deodată să plîng de dorul lui, ca pe vremea cînd eram un puști și să-l strig prin toate camerele, cu sentimentul de pe atunci, că oriunde umblă fără mine îl pasc numai primejdii de moarte.

Haida-de, frumosule ! mă iau la zor. Visezi bazaconii și inventezi povești de care nu mai adorm nici copiii. Dacă îl iubești într-adevăr, dorește-ți să mai stea bietul om măcar un trimestru în delegație, poate apuci naibii să-ți clarifici situația (deși, sincer, nu văd ce-ar mai fi de făcut).

„Dumitale, elev Andreescu, trebuie să ți se clarifice situația. Neapărat !“ Știu eu ce vrea să însemne propoziția asta și tonul plin de îngrijorare oficială al dirigintelui. Adică să meargă la *cineva* din familie, care să spună *ceva*, cé se cuvine în astfel de împrejurări. Iar dirigintele să-l umilească pe *cineva* acela, lăsînd impresia că, dimpotrivă, el se poartă umil, că e copleșit de o asemenea vizită : vai, nu era cazul să se deplaseze domnul academician pentru un mărunțiș care se rezolvă de la sine ; desigur, școala (vă place cum sună : *școala*, un substantiv colectiv, în spatele căruia se poate ascunde orice și oricine), desigur, substantivul nu va îngădui ca un nume celebru, nu-i așa, să fie umbrit, chiar și numai în treacăt, de consecințele unor neglijențe pasagere ale tînărului Gabriel...

Și tata, stingher, ca și cum ar fi deschis din greșeală ușa unui apartament străin, și-ar învîrti pălăria în mînă, cum eu nu l-am văzut niciodată și s-ar retrage cu spatele, suportînd și înjosirea de a bîigui o mulțumire.

Frigul m-a pătruns, dar nu fac nimic ca să mă apăr. Sînt vinovat de toate, și în același timp nu prea vinovat. De la o vreme, totul îmi merge prost, de ce — nu pricep, mi se pare că pentru orice reușită, cît de mică, e nevoie să înfrunt rezistența cuiva din mine, pe care nu-l pot întîlni ; sînt mereu gata de luptă dar, invers decît în sport, adversarul meu necinstit cîștigă mereu, dinaintea meciului, prin neprezentare. Mai cu seamă de cînd...

Cu tata s-a întîmplat ceva, și nu de bine. Mi-o spune inima, cum declară fetișcanele din cărțile cu vorbe lipicioase ca pelteaua, după care se dă Lavinia în vînt. Dar acuma, zău, nu-i de rîs ! Am sufletul greu, altfel decît din cauza școlii.

Altădată îmi scria, de oriunde ar fi ajuns. Îi păstrez ilustratele, pîna la una. Din politețe, sînt adresate întregii familii, dar, de fapt, numai mie mi le-a trimis, am înțeles-o de mult. Și uite că tot de mult n-am mai primit nimic și nu vreau

să țin socoteala lunilor de cînd m-a lăsat singur, pe nepusă masă, într-un miez de noapte.

Mai rău e că o dată cu el a dispărut și doctorul Dinu, tot fără urmă, așa că n-am chiar pe nimeni să mă sfătuiesc. Singura mea bucurie e că, în același timp, și-a luat tălpășița și deșteptul de Ștefan ; cel puțin dinspre partea lui sînt liniștit și n-aș regreta să șadă, pe unde-o fi, pînă mai încolo, cînd o să-mi termin facultatea ! Ceea ce nu-i și părerea soră-mi, din motive care ne sar tuturor în ochi, de cel puțin un an.

E o liniște desăvîrșită în casa noastră veșnic plină de lume, unde zi și noapte răsună conversații în gura mare, muzică, protestele neîncetate ale mamei, miorlăiala năzuroasă a Laviniei și, nu în ultimul rînd, lătrăturile lui Rex (în rafale continui, ca ale unui motor diesel fără țeavă de eșapament și care nu face pauze decît pentru alimentare). O tăcere greu de închipuit pentru mine, care în hărmălaie plec de acasă și mă întorc și tot în legănarea ei mă culc și mă trezesc, îmi fac lecțiile, mă distrez și-mi omor timpul. Mai că-mi vine să-mi țin răsuflarea ; aș pune pariu că, îndată ce mă ridic în picioare, vraja ca în basmul cu frumoasa din pădurea adormită se va duce pe copcă, iar gălăgia cea de toate zilele va năvăli din nou, ca un taifun, peste bietele capete de sub acoperișul nostru.

E cazul să mă gîndesc, și încă serios, cum să-i zic mamei, pe ocolite, ce bucurie o așteaptă la școală. Prevăd că va fi un spectacol de mare montare, ca să mă exprim în termenii dragi ei, și ce n-aș da să mă găsesc cît mai departe de locul desfășurării lui !

Ridic un picior și-l las încet pe podea, mai stau cîteva clipe și repet mișcarea cu celălalt. Incredibil ! Casa continuă să rămînă cuminte Nu fiindcă ar fi prea devreme — de obicei, la ora asta tușa Frusina care, din cauza bătrîneții, spune ea, nu mai are somn, zdroncăne pe la bucătărie, iar Rex, foarte sensibil la zgomot de vase trîntite, latră, anume prin camerele cu cea mai amplă rezonanță Ca să nu mai vorbesc de vocalizele mamei ; nu știu cine a învățat-o că o jumătate de ceas de vocalize, la răsăritul soarelui, pe nemîncate, îi asigură un glas de copiliță, și mama, în loc să asculte de sfaturile noastre — dezinteresate ! — și să se menajeze, din contra, a luat povestea în serios ; cînd i-am istorisit doctorului toate astea, el mai întîi a pufnit în rîs, dar pe urmă privind speriat în jur, s-a grăbit să adauge că nu poate formula nici o părere, fiindcă nu-i O.R.L.-ist, ci doar neuropsihiatru.

Bag de seamă că trag de timp, ca fotbtaliștii, aruncînd în stînga și în dreapta meditații inutile, ca și ei mingile prin tribune ; dar vezi că pentru mine fluierul final numai salvare n-o să însemne. Și cum tot veni vorba de sport, privirile mi se opresc la aparatele de gimnastică, rînduite lîngă perete într-o ordine care, se vede de la o poștă, a fost tulburată foarte rar. Visam și eu, odată, statura atletică și mușchii de oțel, mișcările calme și detașate, reflexele prompte ale atîtor juni de pe marele și micul ecran ; adică Til le visa, împodobind cu ele un individ răpitor de care declara că s-ar lăsa dusă în lumea largă, oricine ar fi el. O clipă am crezut că, într-adevăr, numele de pe buletin nu contează și am pornit pe calea spinoasă a culturismului. Dar noroc că, tot admirîndu-mă în oglindă, mi-au deschis ochii silueta mea deșirată și slăbănoagă și încheieturile noduroase, arătînd de parcă oasele mi s-ar înmulți pe zi ce trece și ar încerca să-mi scape afară prin toate colțurile. Așa încît m-am convins că efortul de a ajunge în starea propice răpirii lui Til l-ar depăși substanțial pe acela necesitat odinioară de cunoscutele munci ale lui Hercule. Lăsînd deoparte faptul că, spre deosebire de mine, eroul se apucase de respectivele treburi abia după ce dobîndise (istoria nu menționează prin ce mijloace) statura, mușchii, mișcările și reflexele cu pricina.

În sfîrșit, frigul mă constrînge să acționez ; pun mîna pe calorifer — e înghețat tun. Va să zică, au uitat aseară să cupleze termostatul, ori te pomenești că injectorul s-a stricat și păcura curge în focar ! Mă scol în viteză și mă arunc în jos pe scară, sărind treptele cîte patru. Zgomotului stîrnit de mine îi răspunde un prim semn de viață — hămăiturile dalmațianului, însă din curte. Nu cumva s-a întîmplat minunea ca soră-mea, de bună voie, să-și fi trimis favoritul la coteț ?

Instalația din subsol nu e vătămată, dar nici nu merge. Apăs butonul de contact, și îndată o flacără lungă țîșnește din injector, pe sub burta cazanului. Răsuflu ușurat. Am și norocul că în boiler a rămas de aseară un rest de apă amorțită, deci pot să mă spăl în tihnă — desigur, dacă o iau înaintea Laviniei. Așa că pornesc glonț spre baie. Trebuie să-mi fac și un plan, altfel micul dejun mă prinde nepregătit. Afurisită treabă ! Pe deasupra, azi avem oră cu Minitehnicus și chiar la începutul zilei — dacă mai și întîrzii, m-am ars !

Va să zică, o să intru în sufragerie, o să mă așez pe scaunul tatei și-o să... O să ! Mintea mi-e goală ca o insulă în așteptarea naufragiaților.

Îmi curăț dinții vreo cinci minute, îmi săpunesc fața de trei ori, îmi jupoi gîtul cu buretele, îmi vîr degetele în urechi pînă la ultima falangă — ce mai film pentru educația sanitară a preșcolarilor s-ar putea face, dacă ar fi cine să-mi imortalizeze strădaniile ! Degeaba, spălatul nu-ți dă idei ; dimpotrivă, ți le curăță !

Ia să vedem : intru în sufragerie, mă așez pe scaunul tatei și, înainte să apară tușa Frusina... sau lasă după, că oamenii cînd mănîncă sînt mai puțin atenți. Îmi dreg glasul — fără trac, să nu mă dau de gol — și zic...

Hm ! Ia uite ce mai dinți ! Lați ca niște lopeți și, colac peste pupăză, ce culoare nesănătoasă ! Nu m-am priceput să-i îngrijesc, i-am spălat superficial și... poftim rezultatul ! Trebuie, pur și simplu, să iau totul de la capăt, fără milă pentru periuță. Și cu pastă din belșug, nu ca pînă azi.

Mă aduc la realitate ciocăniturile în ușă ale Lavinîei. Pauza s-a terminat, eliberați ringul ! Domnișoara intră înfofolită în halat, iar privelișteа bustului meu gol, ciolănos, ce-i drept, însă sclipind de curățenie o uimește și o indispune rînd pe rînd.

— Ce-i cu tine, frate-meu ? se minunează, înghițînd un căscat. Începi o nouă viață ? Și ce cauți aici înaintea mea ?

Îmi adun hainele risipite care încotro și ies disprețuitor. Stu-

dentele astea, mai ales cele în ultimul an la electronică își închipuie că oricînd li se cuvine totul ; lasă că o să-i prindă bine un duș cu apă rece ! Mare scofală de electronica lor ! Pe unde te întorci, n-auzi decît de electronică, să înnebunești, nu alta !

Mă îmbrac în fugă și o pîndesc cu urechile ciulite pe Lavinia. N-aș vrea să cobor la masă în urma ei, totul e să lămuresc lucrurile cu mama între patru ochi ; dar Lavinia întîrzie cu regularitate, nu sînt în pericol să-mi rîdă în nas la marea scenă a confesiunii.

Găsesc masa pusă, la mijloc un platou cu gustări reci, în jur tacîmuri așezate în grabă, mama intră o dată cu mine, dar pe ușa dinspre bucătărie, aducînd ceaiul meu și cafele — sora-mea, de cînd s-a emancipat definitiv, „servește“ dimineața numai cafea.

— Săru' mîna ! salut cu o nepăsare căreia alții i-ar spune timiditate și mă arunc pe scaun, dar mai mult la un colț.

— Bună dimineața, Gabriel !

Vai și-amar ! Pentru un glas ca ăsta, chiar că erau inutile vocalizele. Ce-o fi necăjit-o atîta pe mama ? A avut aseară

spectacol și s-a întors aproape la miezul nopții, după care a dat un telefon foarte lung ; eu mă culcasem de mult și ea încă mai vorbea. Am nimerit-o cît se poate de rău, și totuși n-am încotro

— Dar unde-i tușa ?

A ridicat cafetiera și mîna îi tremură, nu-și poate turna în ceașcă. Mă grăbesc s-o ajut. Tresare cînd degetele ni se ating.

— Poftim ? A fost plecată, adineauri s-a întors. Trebuie... să ne descurcăm singuri.

Ultimele cuvinte le rostește cu greu, gîndindu-se aiurea.

— Mamă ! îmi iau inima în dinți. Am o problemă. Cu școala

— Mănîncă, te rog, Gabriel, să nu întîrzii !

— Nu știu cum s-a întîmplat ! continui repede, pînă nu devine atentă. La electronică, materia unuia, Dumitrașcu, un afurisit !... Vreau să zic un profesor pretențios. Ți-am povestit despre el mai de mult... adică din iarnă, că de atunci...

Am luat-o prea pe departe și-mi pierd șirul.

— Ce-aveți prima oră ? întreabă mama, învîrtind linguriţa în cafea deși n-a pus zahăr.

— Păi cu Dumitrașcu, nu ţi-am zis ? Mă lasă corijent... trimestrul ăsta.

— Da ?...

— Trebuie să mergi la școală azi după-masă, mi-a scris dirigintele în carnet. Îți dau să semnezi ?

Mama se oprește cu linguriţa în aer. A înțeles, în sfîrșit. O privesc pe furiș. Prima oară o văd plîngînd. Lumina îi cade pe față din plin, marcîndu-i primele riduri. Lacrimile îi alunecă încet la rădăcina nasului, lăsînd două urme delicate, aproape de neobservat, cu totul altfel decît dungile groase de glicerină pe care i le pictează machiozele pentru ariile tragice.

De cînd o știu a fost un om vesel, un fel de copil mare, lipsit de griji, gata de joacă la cel dintîi prilej, pus pe șotii. Cînd e contrazisă, vorbește mult și gesticulează și mai mult, ca la niște spectacole în miniatură, niciodată aceleași, iar eu unul bănuiesc că, de fapt, nu se supără cu adevărat, că în sinea ei se amuză pînă și atunci, pîndindu-ne reacțiile. Tata se poartă cu ea la fel de ocrotitor ca și cu noi, și chiar eu, în mod ciudat, simt uneori îndemnul să o apăr, ca pe o ființă prețioasă și gingașă, care îți luminează sufletul cu frumusețea și bucuria ei de viaţă.

Lavinia năvălește în trombă, pe semne ca să-i remarcăm fluturarea bluzei vaporoase îmbrăcate peste un tricou ceva mai pămîntesc, însă de o culoare indescriptibilă.

— Ia ascultă, dom' șef ! începe să mă apostrofeze, desigur, pe marginea temperaturii apei de la baie, dar înregistrează neclintirea și lacrimile mamei și le pune iute în relație — că de isteține nu duce lipsă ! — cu mutra mea mai degrabă pleoștită Gabi ! reia cu alt ton. Ce... Din cauza ta ?

Dau de mai multe ori din cap, ca un măgar ce sînt. Lavinia se aruncă pe scaun și clocotește de furie ; altă dată aș fi găsit în asta prilejul să plasez o glumă tare, dar mi-a trecut de multă vreme pofta de distracții. Va trebui să suport și țipetele ei indignate, care tòtdeauna mă scot din fire.

— Ceva la școală !... mormăi eu nehotărît.

— Electronica ! are studenta o revelație, amintindu-și cît foc mi-am spus în orice ocazie părerile cu privire la specialitatea ei și a iubitului Ștefan. Nu cumva... o corijență ! ?

Prevăd că, după atîtea mișcări viguroase, în sus și-n jos, ale capului, voi face o ceafă de halterofil. Drumul spre admirația Otiliei mi-e larg deschis ; dar deocamdată trebuie să rezolv criza de nervi a scumpei mele surori, pentru care o corijență la electronică e o insultă comparabilă doar cu disprețul la adresa admirabilului Ștefan (altminteri un tip demn chiar de tot disprețul).

— Îți închipui că n-am vrut... mă aud spunînd, și replica e atît de inteligentă, încît m-aș lua singur la palme.

Mama continuă să plîngă, fără măcar să-și șteargă lacrimile. Mă ridic de la masă. Nu mai pot îndura să fac pe prostul, și cel puțin o scutesc de prezența mea.

— Iartă-mă ! zic în chip de bun rămas. Trebuie semnat în carnet. Astăzi te așteaptă dirigintele.

— Merg eu ! se angajează hotărîtă Lavinia.

— Da ! răspunde mama, parcă de departe. Merge sora ta. Eu... Știți, copii, Alexandru e foarte bolnav. Într-o stare... Pe scurt, nu ni se îngăduie să-l vedem.

Simt că sub mine s-a deschis un gol în care alunec, alunec și o amorțeală ciudată mi se împrăștie în tot trupul. Nu știu cînd m-am așezat la loc. Inima pornește să-mi zvîcnească rar și puternic, iar pieptul îmi sună ca o tobă spartă. Presimțirile ! Nu

m-au înșelat .. Ce prostie ! Și visul ! *În vîrful săgeții, la steaua Deneb, acolo e captiv...*

— *Don Q !* îl aud, în aceeași fracțiune de secundă, strigînd înăbușit, de parcă ar fi lîngă mine, *în mine,* pe scaunul lui de la fereastră.

Mă sperii. E chiar vocea lui, dar altfel decît de obicei și mă cheamă cu numele de alint rostit doar cînd nu mai e nimeni prin preajmă. Îmi dau seama că m-am ridicat iar, pe jumătate. O văd pe Lavinia, palidă, cum se reazemă de spătar și începe să-și muște buzele. Nu. Glasul numai eu l-am auzit.

— A sunat aseară doctorul Dinu, continuă mama. E într-o clinică, afară din oraș, și doctorul n-a putut sau n-a vrut să-mi zică prea multe.

Se pierde în detalii, încearcă să plaseze știrea asta neașteptată printre grijile vieții zilnice, închipuindu-și că așa îi micșorează gravitatea, că o îmblînzește. Urechile mi se înfundă și îmi țiuie de parcă m-aș prăbuși cu adevărat.

— Dar ce are ? îmi sună ca de la mare distanță glasul Laviniei.

— A suferit un accident. Într-o acțiune de cercetare la Marea Neagră.

Ce să fi reclamat prezența acolo a unui biolog de talia tatei, cu doctorate în ecologie, paleontologie și biogeneză ?

— Se pare că a trecut printr-un șoc. Nu vreau să vă ascund — consecințele sînt dintre cele mai grave. Am fost la clinică azi-noapte, cu tușa Frusina. Nu ne-au lăsat măcar să intrăm în curte. Tușa plînge de atunci de se omoară, n-a fost bună-nici să pregătească un ceai.

Ochii mi se împresoară de ceață și un nod afurisit îmi strînge stomacul. Spaima mă cuprinde din toate părțile, ca o apă otrăvită.

— Voi mergeți la facultate și la școală, murmură mama, eu încerc din nou să ajung la el. Vă telefonez de acolo, dacă reușesc.

— De ce Marea Neagră ? ! se miră Lavinia.

— Nu știu, draga mea, nu știu ! Nu uita să treci pe la dirigintele lui Gabriel. Găsește o scuză că te trimit pe tine. Nu e cazul să vorbiți de tata. Corijența asta ne lipsea acuma, băiatule !

2

Firește, ajung la școală după ce a sunat. Dumitrașcu-Minitehnicus mă ține în prag, făcîndu-se că nu mă observă. Dar nu-mi pasă, aș îndura orice, numai tata să fie bine. Băieții din fundul clasei încep să-și spună cu voce tare că a venit o inspecție, iar Otilia, neprețuita mea colegă de coșmaruri, roșește — de plăcere. Mirică, tocilarul, trasează din memorie o schemă, bănuiesc că a unui calculator analogic, fiindcă de cum îmi arunc privirile asupra ei, păienjenișul de linii și simboluri îmi face greață. Dar Mirică a fost în stare să-l mistuie, și gesturile lui seamănă într-atîta cu ale pictorului celui mai avîntat, încît se simte că în curînd va isprăvi tabla și-și va continua opera de artă pe pereți.

— Ia te uită, ia te uită ! exclamă, în fine, Dumitrașcu Ce vedem noi lîngă ușă ? Un roboțel !

Rîde din toată inima, împreună cu ceilalți, și acum două ceasuri m-aș fi alăturat veseliei lui. Pe cinstea mea că-i un om bun și un profesor și mai și, unul de-aceia care știu carte cu ghiotura și le pretind elevilor același lucru. Am în privința lui o slăbiciune pe care aș numi-o, fără sfială, dragoste, dacă nu m-ar opri gîndul că vorba asta își are locul numai între mine și tata, iar, în al doilea rînd, între noi doi și doctorul Dinu. De-ar fi fost un tip nesuferit, ca dirigintele, să zicem, mai treacă-meargă, dar așa, oricît aș mînți-o eu pe mama despre afurisenia lui, tot îmi vine să mă iau la palme cînd văd cum trage nădejde, de fiecare dată cînd mă ascultă, că mi s-a luminat mintea cît de cît.

— Am întîrziat ! simt nevoia să spun ceva, și remarca e atît de bine plasată, încît hohotele ajung la paroxism ; pînă și Mirică întrerupe execuția frescei și zîmbește nedumerit.

— Lasă, face Dumitrașcu, nu mai pune totul la inimă, i se poate întîmpla oricui !

Dirigintele ar fi adus îndată vorba de corijență, dar el nu e dirigintele. Îi simt privirea atentă, urmărindu-mă cum mă dezbrac de canadiană și mă duc în bancă. Poate își dă seama, după aerul meu abătut, că e ceva în neregulă ? Îmi scot caietul de notițe ; clasa mă ignoră acum, s-a concentrat asupra tablei.

Pe semne a fost găsită, undeva, în adîncul mării, o specie nouă de viețuitoare. Dar e nevoie să chemi pentru așa ceva

un membru corespondent al Academiei ? De regulă, chiar fericitul descoperitor, ferindu-se să mai împartă gloria cu altcineva, e acela care țopăie, fluturînd deasupra capului, sau abia ridicînd de la pămînt exemplarul capturat — după cît e de mare și greu — pe urmă întocmește o descriere minuțioasă a înfățișării lui, își pune picioarele în apă rece pînă îi găsește un nume și un loc în clasificarea cordatelor, ori a nevertebratelor, cum e cazul — și într-o serie de articole, ba, dacă-i merge mîna, într-o carte, dă publicității fel de fel de presupuneri despre modul de viață și obiceiurile bietului animal.

Ce legătură ar avea noua specie cu șocul tatei ?

Mai degrabă o fi fost o problemă de ecologie — ăsta e un sector mereu în alertă, din cauza poluării. Te pomenești că așa s-a ivit și trauma — vreo infestare cu ape reziduale...

Întorc capul de la fereastră și întîlnesc ochii profesorului ațintiți asupra mea. Printr-un reflex, mă apuc să mîzgălesc caietul cu notițe imaginare. Șoaptele și foșnetele obișnuite din clasă îmi ajută însă gîndurile s-o ia razna. Mi-l închipui pe tata în costum de scafandru, plutind între ape negre, care se tîrăsc pe fundul mării ca un fluviu de noroi, iar din loc în loc, în lumina puternică a farului i se arată, ieșind la suprafața reziduurilor verzui, pești pe jumătate putrezi. Cu un rictus de furie și dezgust — pe care i-l cunosc, îi strîmbă chipul de cîte ori vorbește de otrăvirea inconștientă a planetei — le cere celor de pe vas să-l coboare în mijlocul mîlurilor verzi și pătrunde în ele încet, parcă ferindu-se să nu-i intre murdăria în costum. Dar, se vede treaba, de ce i-a fost frică nu va scăpa ; în vreme ce colectează probe ale acelei materii infecte, deversate cine știe de cine și în ce loc de pe țărm, în vreme ce bîjbîie în întunericul ei greu, în fața căruia farul s-a dovedit neputincios, un bolovan, un rest de epavă sau alt obiect dur și ascuțit îl lovește din spate, fisurîndu-i cuirasa protectoare. Îndată mîzga, plină de mirosuri cumplite, își face loc înăuntru, îi curge peste picioare și se ridică amenințător către piept. El dă alarma, de pe vas se pompează aer sub presiune mare, să împiedice inundarea costumului, e scos afară cu toată graba, dar tamburii macaralei se învîrtesc prea încet ; cînd iese din apă, reziduurile aproape l-au înăbușit, zace fără cunoștință și...

Din nou Minitehnicus mă fixează cu privirea ; de data asta își dau seama și ceilalți. Otilia Caragea, din banca de alături, urmărește scena cu sufletul la gură ; ce plăcere o fi avînd de pe urma necazurilor mele ?

— Vă rog să mă iertați ! bîigui, ridicîndu-mă în picioare, cînd tăcerea s-a prelungit prea mult.

Dumitrașcu își reia explicațiile, și elevii își trec din mînă în mînă cîteva calculatoare de buzunar, demontate pînă la ultima piesă și încastrate în cîte un bloc de plastic transparent. Primesc și eu o astfel de minune. Pe o față a plasticului e imprimată schema de montaj — un fel de combinație întîmplătoare între un desen de Paul Klee și o pictură de Mondrian — ceea ce mă lasă absolut indiferent.

Sau unor scafandri sportivi, care se bălăcesc dincolo de geamandură ca să se grozăvească, li se pare la un moment dat că dinspre larg se zărește în apă un submarin de buzunar, cu hublouri luminate care se sting și se aprind pe rînd. Îndată unul dintre ei iese la mal și îl anunță pe cel dintîi grănicer despre ciudata descoperire. Acesta dă alarma prin radio, după care o vedetă rapidă, cu instalații pentru detecție își face apariția în locul cu pricina. Dar încercările de a găsi bizarul submarin dau greș ; nici un corp metalic nu se află în perimetrul indicat, ecutoarele nu surprind nici cel mai slab zgomot. Totuși scafandrii, care continuă să țină zona sub observație, semnalează din nou prezența obiectului neidentificat. În cea mai mare grabă se trimite după tata un avion, la aeroportul Kogălniceanu îl așteaptă un elicopter și acesta îl coboară direct pe puntea vedetei grănicerești. Drumul a durat, cu transbordări cu tot, ceva mai mult de o oră, dar, din fericire, ciudatul corp n-a dispărut, doar s-a dus ceva mai în larg. Tata dă cîteva dispoziții precise, pe care echipajul vedetei le îndeplinește cu promptitudine și iuțeală. Un costum de scafandru autonom, prevăzut cu un pumnal și o pușcă subacvatică, e scos din rezervele navei. Ambarcația se plasează în dreptul obiectului și rămîne acolo, cu motoarele în funcțiune. Tata își pune costumul și coboară. Înoată hotărît spre masa întunecoasă, cu forme prelungi, pe flancurile căreia clipesc mai multe șiruri de lumini fosforescente, ca niște faruri semnalizînd în alfabetul morse. Nu se teme deloc, simte doar o imensă curiozitate. Așa cum bănuise, este vorba de un monstru antediluvian, a cărui specie a supraviețuit de-a lungul erelor geologice, adaptîndu-se condițiilor vitrege ale apelor saturate cu bioxid de sulf din adîncul Mării Negre. Oare cu ce se hrănește ? Fără îndoială, cu mîlul de pe fund, care conține resturi de organisme. Ceva l-a speriat, l-a gonit din vizuina lui ancestrală.

Ori a plecat de bună voie, descoperind că dincolo de frigul și tăcerea veșnică din care socotise că e alcătuit tot universul există o lume plină de căldură, sunete și mișcări nebănuite? Orice motivație ar avea apariția ei aici, hidoasa reptilă e animată de intenții războinice și adeptă a principului că victoria surîde celui care atacă primul. Cu o abilitate uluitoare — diferența de presiune a apelor de suprafață o avantajează — jivina îl înșfacă pe vizitatorul imprudent; deși lipsită de ochi, i-a sesizat apropierea după mișcările repercutate de stratele lichide în tot atîtea ecouri. În această împrejurare aparent fără ieșire, tata are de ales între două rele: ori încearcă să scape, lăsînd între ghearele dihaniei rezervoarele de aer, o parte din costum și o mînă sau un picior, ori așteaptă cuminte desfășurarea mai departe a evenimentelor...

— Andreescu!

Sună de recreație. Toată lumea s-a ridicat, afară, bineînțeles, de mine.

— Vino la cancelarie, roboțel! mă invită profesorul.

Știu ce o să urmeze. Trec abătut printre bănci; clasa a încetat să mai rîdă pe seama mea; manifestă acum obișnuita solidaritate a elevilor. Dumitrașcu îmi pune în brațe rămășițele pămîntești, conservate ca niște preparate anatomice, ale calculatoarelor și îmi face loc să ies primul. Coridorul e încă pustiu, dar nu pentru multă vreme. Ușile se deschid, întîi ale claselor mici, și o mulțime de mormoloci năvălesc peste noi, chiuind pe întrecute.

— Ce aveți ora următoare? întreabă Minitehnicus și abia îl aud din pricina gălăgiei.

— Dirigenția! strig. Ne arunță mediile.

— Ești curios să ți le afli?

— Le știu.

Nu mi-e destul cît am aflat despre ele? Dumitrașcu motăie aprobator din cap și, îndată ce ajungem la cancelarie, se duce glonț la dirigintele nostru; discută amîndoi, eu stau ca pe ghimpi, profesorii care se întorc de la clase mă cercetează bănuitor, convinși că am făcut vreo boacănă. Numai de n-ar afla tata! Mi-am dorit, prostul de mine, să întîrzie în delegație; poftim, o să lipsească poate luni de zile, iar cînd o să vină abia că .

Mi se face semn să mă apropii.

— Andreescule, începe dirigintele, constat că ai luat-o de-a binelea pe de lături. Ce-ai de gînd? Să pătezi renumele familiei? L-ai anunțat pe domnul academician că îl aștept?

— Lipsește de-acasă.
— Zău ? Cine ți-a iscălit carnetul ?
— Mama Dar, probabil, n-o să vină nici ea.
— Probabil, de ce ?

Nu pot să-l sufăr și sînt tentat mereu să-i arunc cîte o obrăznicie. Mă tratează ca pe un delincvent încă nedovedit, dar ale cărui abateri el personal le cunoaște pe de rost. Însă, mă rog, nu prea e cazul să fac pe deșteptul ; la urma urmei ce încredere să revendic, cînd nu sînt decît un amărît de corijent ?

— Are... Avem o rudă bolnavă și s-a dus la spital.

— O rudă bolnavă, repetă dirigintele aproape satisfăcut. Bine, Andreescule, treaba ta ! Te dezmeticești tu cînd o să te amenințe repetența, ține minte ! Parcă văd cum o să mă rogi atunci să nu te las ! Dar o să fie tîrziu, băiete !

— Vine sora mea, răspund cu un aer nefericit. E studentă la electronică, în ultimul an.

Adică va avea un interlocutor serios, care să nu facă un simplu act de prezență. Nu sînt sigur că a înțeles. Dă din mînă a lehamite și pleacă. Pe semne l-a dezumflat vestea că nu va avea plăcerea întîlnirii cu tata. Dumitrașcu ne-a urmărit schimbul de replici cu atenția sa obișnuită.

— Stai jos ! mă îndeamnă. Am o fereastră ora asta și i-am cerut voie dirigintelui să-mi ții de urît.

Mă așez pe un colț de scaun Înfățișarea austeră, oficială a cancelariei mă descumpănește. Secretara aduce o cafea.

— Fii bună ! o reține Dumitrașcu, prinzînd-o de braț. Mai fă un ceai. Cu lămîie și zahăr mult. Nu te superi ? — Fata zîmbește și iese. — Îmi închipui că n-ai apucat să mănînci, mi se adresează Minitehnicus, devreme ce ai venit tîrziu. Și zahărul stimulează intelectul.

Îl privesc neîncrezător, dar a spus-o fără ironie. Sună iar ; de intrare. Cancelaria începe să se golească. Dumitrașcu soarbe din cafea, țuguindu-și buzele caraghios, ca un copil, de teamă să nu se frigă. Cred că se apropie de patruzeci de ani, o vîrstă respectabilă, dar nu știu cum, în clipa asta pare de seama mea, și cînd își aprinde o țigară am impresia că ar fi bine pentru el să fugă în locul unde se întîlnesc fumătorii clandestini din orice școală.

Secretara îmi pune ceaiul în față și, pînă să-i mulțumesc, dispare.

— Tata e la spital, așa-i ?

— De unde știți ? întreb la rîndul meu, cu o tresărire.

— Ceva grav ?

— Un accident ! explic, cu jumătate de gură, fiindcă mi-am amintit interdicția mamei de a vorbi despre asta. În timpul unor cercetări. Mai mult nu ni s-a spus...

— Mda, pică prost corijența ! Îmi închipui că n-a fost deloc vesel cînd ai anunțat... Dar se termină cu bine, ai să vezi !

O frază de încurajare, nimic altceva, însă o rostește cu atîta convingere, încît un val de speranță mă cuprinde, încălzindu-mi sufletul.

— Îl iubesc ! spun și zău că îmi vine iar să plîng, ca o fetiș-cană. iar acest grozav Dumitrașcu tocmai acum își face de lucru căutînd în servietă ceva ce nu găsește. Sîntem prieteni, continui. Numai că pleacă, mereu. Mă lasă singur și nu fac decît să-l aștept. E greu să fii singur... Mama și sora mea se înțeleg mai bine între ele...

Sînt incoerent, dar nu pot și nu vreau să mă opresc ; pe măsură ce mă destăinui parcă devin mai sigur de mine.

— Ai dreptate, nu ți-e ușor. Mai ales cînd ai început să te lovești de viață.

Reușește să facă adevărate frazele cu care am fost dăscăliți de-a lungul anilor. În gura lui sună firesc și-ți dai seama, deodată, că nu sînt deloc vorbe goale.

— Oare era nevoie ?

— Te referi la accident ? Nu știu. Dar corijența n-a fost inevitabilă.

— Nu. Trebuie să învăț.

— Sînt convins. Nici n-ai altă ieșire, mai ales în situația de-acum. Ți se pare că ai rămas dator cuiva și că, într-un fel, însănătoșirea tatălui tău depinde de asta.

— Așa e !...

— Sora ta nu te ajută ? Sau nu i-ai cerut-o ?

— N-am avut curaj. E o fire... mai dificilă...

— Înțeleg. Ar fi povestit în dreapta și-n stînga. În primul rînd părinților. Și tu sperai să te redresezi singur, printr-o minune. Dar o poți ruga de-aici înainte.

— Vă mulțumesc de sfat. Nu mă gîndisem.

...Oricare altul, numai tu să nu fii ! răsună imperativ glasul tatei, undeva în spatele meu.

Mă întorc ca ars într-acolo — e un cuier din stejar patinat, lung cît jumătate din perete, plin cu paltoane și pardesie, cu sau fără gulere de blană și deasupra lor pălării, căciuli și umbrele de toate culorile ; și mă țin de marginea mesei, să nu

alerg și să le arunc care încotro, să-l scot pe tata de sub ele — oare e prizonier, ori s-a ascuns de bună voie ?

Captiv, fără scăpare...

Firește că m-am schimbat la față, dar Minitehnicus nu vede; s-a întors în partea opusă, fiindcă a sunat telefonul, așa că am vreme să beau o gură de ceai și să-mi revin, pe cît se poate. Ba chiar mi-ar ajunge timpul să dau și o raită pe-afară, după cît se întinde la vorbă interlocutorul lui, care sporovăie atît de repede, încît profesorul abia mai reușește să strecoare și el un „ce spuneți ?“, ori cîte un „da“ sau „nu“. La un moment dat, îmi aruncă o privire bizară și mi se pare, poate doar mi se pare că l-a cuprins o emoție puternică, aproape ca a mea adineauri, apoi se face că se uită pe fereastră, cu spatele la mine. Ca să nu-l văd, ori să nu mă vadă el ? Nu cumva tata...

Mă pomenesc că m-am ridicat de pe scaun, ca și dimineață, la micul dejun, cînd i-am auzit vocea prima oară. Minitehnicus bagă de seamă, de unde se vede că mă urmărise mereu, cu coada ochiului, așa că retează vorbăria celuilalt : „Acum nu ! Am o discuție cu un elev, Andreescu... E bine, la ora aceea vă aștept.“ Și închide repede telefonul.

— Era... spun cu glas sfîrșit, era... pentru mine ?

— A, nu ! se grăbește el să mă asigure, se grăbește cam tare și-și aprinde repede altă țigară.

Se așază la loc, scurge ultimele picături de cafea de pe fundul ceștii, mîna îi tremură ușor cînd o pune înapoi, pe farfurioară, trage adînc cîteva fumuri, unul după altul și mă privește din nou, într-un fel pe care mi-e imposibil să-l descifrez.

— Nu ți-ai băut ceaiul ! mă îndeamnă. Unde rămăsesem ?

Știe foarte bine unde, doar el a deschis subiectul.

— Să-i cer ajutorul Laviniei, soră-mea.

Gîndul îmi zboară la vorbele tatei, cam greu de pus pe seama unei simple halucinații auditive — prea încearcă să spună ceva acest *„Oricine, doar tu să nu fii !“*. Cum, sau mai degrabă unde să nu fiu ?

— Dar dacă ar fi nevoie să ajuți tu pe cineva ? Ai îndrăzni să te încumeți ?

— La electronică ?

— Să zicem. Fiindcă electronica e partea ta cea mai slabă.

— Nu pricep !

În minte începe să mi se înfiripe o legătură, subțire și instabilă, ca firul unei pînze de păianjen. Vorbele tatei de acuma, ale Otiliei din visul meu, ale lui Minitehnicus... Prostii,

prostii ! Tata a fost internat, în stare gravă, la o clinică din marginea orașului, asta-i realitatea !

— Te întrebam în principiu ! continuă profesorul enigmatic, — sau așa îmi lasă mie impresia. Ai fi gata să te angajezi la ceva peste măsură de greu, pe care să nu-l poate face nimeni în afară de tine ?

— Atunci nu-i decît electronica ! încerc să glumesc. Dar nu văd ce-aș face eu și nu pot alții. Doar să rămîn repetent, numai că asta nu-i greu deloc. Ajunge să merg în continuare ca pînă acuma.

— Cel puțin ai spirit critic ! remarcă Dumitrașcu și trage mereu din țigară. Treci prin momente grele, roboțel ! Și, din păcate, n-am cum îți ușura necazurile ! Am vrut să știu dacă te lași copleșit de ele sau, dimpotrivă, te îndîrjești să le birui.

— Trebuie să mă țin tare. Mai tare decît Lavinia și mama...

Sună de recreație. Tresar. Mă ridic, cu o privire furișă spre cuier, dar nu e nimeni, tot nu e nimeni acolo. Minitehnicus are ochii aburiți și îndată mi se pune și mie un nod în gît.

— Mulțumesc ! zic în șoaptă, iar el îmi cuprinde umerii în palme, exact ca tata.

3

Pe coridor, în fața clasei, dau peste Lavinia, care stă de vorbă cu dirigintele. Subiectul mi-e cunoscut, așa că aș fi tentat să nu particip — nu de alta, dar să te duci la o piesă a cărei acțiune o știi pe de rost mi se pare curată pierdere de vreme, cu excepția cazurilor cînd ai de-a face cu o capodoperă; numai că, să nu exagerăm, nici tema, nici textul, nici interpreții de aici nu se ridică la o asemenea valoare. Dar, pe de altă parte, cum să nu particip ? Cînd propria mea soră s-a deplasat încoace personal, cu osteneli și cheltuieli însemnate și cu scopul declarat de a asista la perdaful pe care mi-l va trage dirigintele ?

Hm ! Vă închipuiți, pesemne, că astea sînt *cu adevărat* gîndurile *mele* în vreme ce mă apropii de ei, dar vă înșelați ; pur și simplu, adversarul meu cel fără chip a prins glas și-și debi-

tează ironiile, parcă nefericita asta de corijență, care-mi atîrnă ca un pietroi de picioare, n-ar fi opera lui. Dar și eu am fost slab și m-am luat după el, după sfaturile și părerile lui : că materia-i aiurită, că n-o să ne dea lucrare tocmai azi, că am aptitudini mai subțiri, pentru chestii artistice, că îmi îndrept eu nota cînd o să mă asculte, că mă trece Minitehnicus pînă la urmă... Și-acuma ia vedeți cum nu-mi convine că mă fac soră-mea și dirigintele de rîs ! Și chiar mă fac, nici o grijă, mai mult nu le trebuia ; să aibă Otilia de ce-mi zîmbi dulce pînă la sfîrșitul anului !

— Îmi pare foarte rău, Andreescu, dar trebuie să ți-o spun și în prezența surorii dumitale : drumul pe care ai apucat n-o să te ducă departe. Sau, dacă vrei, o să te ducă mai departe decît îți închipui, doar că nu în direcția cea bună.

În acest moment, ca să fac și eu ceva, îmi arunc privirile pe fereastră, spre intrarea profesorilor, și toate gîndurile, bune și rele, mi se învălmășesc. Am văzut o siluetă trecînd pragul în grabă ; am văzut-o din spate, pentru o fracțiune de secundă și mi se pare că l-am recunoscut pe doctorul Dinu. Doctorul Dinu ? ?

Mă uit pe stradă, cît pot cuprinde cu ochii, să-i descopăr Fiatul sport, gri metalizat, superb, inconfundabil, cumpărat anul trecut, cu o mică avere ; am fost de față eu, tata și Lavinia la licitația aceea și țin foarte bine minte cu ce dibăcie a eliminat doctorul o mulțime de alți pretendenți. Era cam în zilele cînd își făcuse apariția Ștefan, și poate că doctorul, simțind ceva, s-a înverșunat să-i dovedească soră-mi că știe să cîștige în cele mai dificile condiții ; și totuși, cu Ștefan, sau mai curînd cu Lavinia nu i-a mers — a pierdut în cîteva săptămîni, chiar înainte să-și fi dat seama că pierde.

Nu, Fiatul nu e aici. Doar o Dacie, cu număr galben de instituție. Și abia acum mă dezmeticesc — ce să caute Dinu Vasiliu la noi în școală, cînd el, probabil, nu se dezlipește nici zi, nici noapte de căpătîiul tatei ?

Soneriile zbîrnîie din nou, pentru începerea orelor, și în aceeași clipă hărmălaia obișnuită a recreației se preface într-un adevărat vacarm. Soră-mea rostește ceva, cu o înfățișare foarte plină de importanță, iar ceremonia finală se consumă pe mișcarea semnificativă a intrării elevilor în clase. Intru și eu, să încep o viață nouă și mă lovesc de la ușă de privirea scormonitoare și veselă a Otiliei, care se îngrașă — ea, nu privirea — din umilințele mele. Cu siguranță nu i-a scăpat nici un cuvînt din conversația de pe coridor și va reproduce totul, inclusiv

semnele de punctuație, mai întîi fetișcanelor din băncile vecine, apoi părinților, la cină, apoi tuturor oamenilor întîlniți pe drumul dintre casă și școală.

Totuși... Totuși se leagă ceva între ce mi-au zis ea în somnul meu și, în stare de veghe, Minitehnicus împreună cu tata. La steaua Deneb, acolo e captiv fără scăpare ; dacă ar fi nevoie să ajuți pe cineva, ai îndrăzni să te încumeți ? Oricare altul, numai tu să nu fii !

Ne învață un detectiv celebru dintr-o carte, Sherlock Holmes, dacă nu mă înșel, că după ce ai eliminat toate ipotezele false cu privire la explicarea unui mister, singura care rămîne valabilă, oricît ar părea de absurdă, reprezintă adevărul

N-apuc să trec în revistă concluziile acestei învățături, că Til s-a și înființat prin preajmă ; sîntem iar în pauză și bag de seamă că zîna viselor mele îmi poartă de grijă cu o rîvnă înduioșătoare, mai că-mi vine să o iau în serios.

— Gabi, zice, îmi pare rău de ce ți se întîmplă ! După ce te străduiești atîta să ții și tu pasul la învățătură ! Îmi închipui cît ți-a fost de greu acolo, pe culoar, în fața întregii clase...

— Mulțumesc, Tilotilia ! mă bîlbîi, atent numai pe jumătate, fiindcă tocmai m-a fulgerat un gînd.

— Era sora ta ?

— Sora mea.

Era doctorul, într-adevăr, cel pe care l-am văzut intrînd în școală. Și se ducea glonț să-l întîlnească pe... Minitehnicus. Doar de față cu mine și-au stabilit întrevederea, la telefon. N-a spus Dumitrașcu, la un moment dat, că atunci nu poate, pentru că stă de vorbă cu elevul lui, Andreescu ? De ce să-mi fi rostit numele, dacă nu se discuta despre mine ?

— Se vede că te iubește și-ți ține partea ! continuă, cu aceeași ironie, Til. Am observat cîtă înțelegere se citea în ochii ei cînd te privea.

Ciudat ! Doctorul nu-mi poate cere ajutorul decît pentru tata. Dar de ce nu m-ar căuta și, mai ales, de ce s-ar ascunde ?

— Atunci n-o să te miri că vrea să te scutească de prea multă oboseală !

— Ce oboseală ? întreb, începînd să revin la realitate.

— Ei, e afară un tip, foarte prezentabil. Zice că sora ta l-a trimis să te învoiască de la ore și să te ia acasă cu mașina.

Inima mi se oprește brusc. Surîsul perfid al Otiliei Caragea începe să schițeze o domoală mișcare de rotație, laolaltă cu grupul de fetișcane — ce se hlizesc în spatele ei și de dragul cărora a dat această mică și jalnică reprezentație — cu toată

clasa, în sfîrșit, și-mi trebuie un efort serios să nu pic la podea, ca o eroină de prin romanele Laviniei. În ce caz un elev cu o rudă bolnavă e învoit de la școală și transportat acasă cu mașina ? Mai ales după ce, cu un ceas în urmă, s-a angajat, fie și prin intermediul altora, să devină model la învățătură și purtare ?

— Cine ? șoptesc cu voce stinsă.

— Ștefan Lupașcu. Un tip pe cît de prezentabil, pe atît de bine crescut. Și-a spus numele...

— Și ți-a sărutat mîna ! nu mă pot împiedica să-i arunc, înainte de a porni spre coridor...

— Ei, da ! mă ajunge din urmă răspunsul ei, numai sfidare și plăcere.

Dacă e Ștefan, m-am mai liniștit ; nu s-a întîmplat ce putea fi mai rău, pentru simplul motiv că o asemenea persoană remarcabilă s-ar compromite în propriii săi ochi să facă pe mesagerul știrilor proaste. Și chiar el e : elegant cum nu se mai poate, rafinat ce să mai vorbim, la fel de înalt și de zvelt cum era și cînd l-am văzut ultima oară, bărbierit parcă abia de cinci minute, mirosind discret a lavandă, ținîndu-și pălăria și mănușile în mîna stîngă, un brunet cu ochi albaștri care i-a rupt inima neroadei de soră-mea într-o clipită. Și cînd te gîndești că individul ăsta, deși electronist, e nici mai mult nici mai puțin decît asistent de-al tatei. Ales de el însuși, după habar n-am ce criterii și pentru habar n-am ce activități bizare și adus în casă tot de el, parcă dinadins ca bărbatul fatal să-i sucească mințile electronistei în devenire, să-l umilească pe doctorul Dinu și să mă calce pe mine pe nervi, zi și noapte, cu mutra lui de ins căruia toate îi merg din plin. Poftim de-i mai înțelege pe oameni, dacă e să-i judeci fără părtinire !

— Bună, amice ! mă întîmpină de departe, cu un gest larg, parcă murea de nerăbdare să mă întîlnească, dar e numai o politețe deșartă, un exercițiu de educație, pe care l-ar putea practica și în fața unui stîlp de telegraf, dacă s-ar introduce pe undeva obiceiul ăsta.

— Salut ! încerc să-i tai din entuziasm.

— Bine te-am găsit !

— Salut ! repet și încep să mă simt prost cu atîția ochi care ne măsoară din toate părțile și care se întrebă ce legătură o fi existînd între această apariție proaspăt coborîtă din cel mai select jurnal de modă și un slăbănog pricăjit ca mine.

— Hai acasă, te-am învoit de la director. Și sînt cu mașina.

— Dar ce s-a întîmplat ?

— Amalia și Lavinia m-au rugat să te aduc mai devreme. Așteaptă o veste de la profesor și socoteau că e mai bine să fim împreună.

Bine că e numai atît!

Mă întorc frumușel să-mi iau ghiozdanul, după ce îl rog pe prezentatorul de modă să mă aștepte în mașină. Ceea ce el, băiat cu educație aleasă, se și grăbește să facă.

— Dar nu mă întrebi pe unde-am fost pînă acuma? încearcă să-mi stîrnească un strop de curiozitate, după ce am luat loc pe bancheta de lîngă dumnealui.

— Pe unde-ai fost pînă acumă? îl îngîn aproape cu obrăznicie, dar nu dă semne că-i pasă.

— L-am însoțit pe profesor.

— În cercetări? La mare?

Încep să dau din mîini, ca un apucat, trîntindu-mi ghiozdanul pe jos.

— În cercetări. La mare! mă îngînă la rîndul lui, dar tot civilizat, dacă poate fi posibil așa ceva; și la el e posibil.

— Unde a fost accidentul? Cum? Povestește-mi totul, auzi?

— Cred că trebuie să stăm niței de vorbă.

O spune cu tonul cu care, după plecarea pompierilor, începi să-i explici copilului de ce a făcut rău jucîndu-se cu chibriturile. Eu însă n-am provocat nici un incendiu și, pe deasupra, nu sufăr să mă joc cu focul, cum nu-i sufăr nici pe cei care o fac în preajma mea. Tare-mi vine să-i trîntesc o grosolănie, dar nu prea știu să mă port astfel, și pe urmă îmi dau seama că tot el, manieratul, va ieșit în cîștig; așa că trebuie să fierb în mine și să-l las. Observ că am ajuns în bulevardul Ana Ipătescu, adică mergem în direcția opusă casei noastre.

— Încotro mă duci?

— Într-un loc unde să nu fim deranjați.

— Mai ai vreo știre de la tata?

— Ultima am primit-o de aproape două ore. Nu-i nici mai bine, dar nici mai rău ca pînă acuma.

Mă uit la ceas. Deci cam pe vremea cînd stăteam de vorbă cu Minitehnicus. Înseamnă că tot atunci am primit și eu ultima veste de la el. În care îmi cerea să nu mă amestec.

— L-ai văzut vreodată de cînd...

— Doar înainte să se interneze. A! exclamă deodată. Cum am uitat!

Semnalizează și trage repede pe dreapta, puțin înainte de Piața Victoriei, chiar în dreptul unui indicator de oprire interzisă. Mă uit să văd vreo mașină a poliției sau măcar un

agent de circulație și să am bucuria de a asista la amendarea marelui pilot de formula unu cu o sumă substanțială ; o clipă, dorința pare să mi se îndeplinească, fiindcă o sirenă se face auzită lîngă noi, dar, din nefericire, e doar un microbuz de la Salvare, ce ne depășește încet, tocmai cînd Ștefan ieșea din mașină. Medicul de pe ambulanță îi face un semn și-i adresează, prin geamul deschis cîteva vorbe, cu certitudine că nu de felicitare, iar el, întors cu spatele la mine, îi răspunde ceva ce nu aud ; pesemne o frază din aceeași familie de cuvinte. Trebuie să mă mulțumesc și cu atît, dar nu-mi pare rău ; nu în orice zi am imaginea reconfortantă a spilcuitului Ștefan Lupașcu debitînd expresii care-i fac pe ocupanții unei Lada verzi, ce trece în urma ambulanței, să privească spre noi cu ochii mari și figuri vădit îngrijorate. Pe urmă spilcuitul deschide capota portbagajului și scoate la iveală o geantă diplomat ultraelegantă, iar din aceasta o cutiuță plată de piele neagră. Pune geanta înapoi, trîntește capota, se șterge îndelung cu batista pe degetele absolut curate și revine în mașină. Îmi întinde cutia, cu un aer măreț.

— Poftim !

O deschid, cu un strop de emoție. Pe un suport de catifea vișinie se odihnește un ceas absolut trăsnitor, cu brățară din același metal ca și carcasa. O capodoperă de giuvaergerie și electronică, avînd cadranul împărțit în mai multe casete trapezoidale, opace, care înconjoară ecranul central. Pe ecran, în funcție de unghiul privirii, poți citi fie ora, minutul și secunda, fie ziua, luna și anul. De jur împrejurul carcasei, atîtea butoane cîte casete întunecate are și cadranul. Fiecare piesă componentă a brățării este prevăzută, la rîndul ei, cu un ecran dreptunghiular, tot opac și cu cîte un buton de o parte și de alta a acestuia.

— Ce-i asta ? mormăi uimit, gata să închid caseta.

— Un ceas, răspunde Ștefan, cum nu se poate mai logic. L-a luat profesorul pentru tine și m-a rugat să ți-l dau.

— Pentru mine ? Colosal !

— Poți să ți-l pui.

— Dar, cu tot ce are pe el, nu-i posibil să fie doar ceas.

— Se-nțelege.

— Și-atunci ? Toate butoanele și ecranele astea... pînă și pe brățară... De ce ? De unde l-a luat ? Nu descopăr nici o marcă de fabricație.

Scot obiectul din locașul de catifea și apăs cîteva butoane de pe carcasă și de pe brățară. Nu se întîmplă nimic, casetele

moarte continuă să rămînă ca atare. Ridic spre junele-prim de operetă o privire plină de întrebări, amintindu-mi brusc că-i electronist.

— S-o fi defectat ?

— Nu-ți lua profesorul o sculă stricată. Dar prospectul a rămas la el prin bagaje și acuma nu-i arde nimănui să-l caute. O să-l capeți tu la vremea potrivită.

— Și metalul ăsta ? Nu pare oțel.

— După aspect, nu m-ar mira să fie platină.

— Pla... ?

— Profesorul spunea că-i extrem de prețios. Un model experimental pentru care te-ar invidia oricare băiat de pe lume. Dar n-a vrut să mărturisească de unde-l are.

— Și mai crezi că e cazul să-l pun la mînă ?

— Profesorul spunea să-l porți fără grijă. Brățara, o dată închisă, nu se mai poate desface, decît formînd, cu un ac special, un cifru pe închizătoare. Dar nu mi-a dat combinația, iar acul e într-o casetă, alături de prospect. Cu bateriile nu ai probleme — sînt mai multe, se încarcă singure, de la căldura mîinii și au o durată de funcționare garantată pentru o sută de ani.

— Ia ascultă, ești sigur că în citatele astea care încep cu „magister dixit“ n-ai pus și ceva de la tine ?

— N-am obiceiul, tinere ! replică *cover-boy*-ul cu o răceală care nu mă îngheață deloc. Îmi fac datoria să-ți transmit obiectul și spusele tatălui tău, iar comentariile te rog să le păstrezi pentru altă dată.

Formidabil ! Am făcut harcea-parcea calmul englezesc al bibeloului ! Unde sînt doctorul și soră-mea să-l vadă și să se bucure, fiecare în felul lui, firește ! Lasă, că în lipsa lor mă bucur eu — cît îmi arde de una ca asta. Ce zi ! Numai vești proaste și întîmplări bizare din toate părțile ; mi-e teamă că încep să obosesc.

— Lasă și tu ! zic conciliant. Recunoaște, totuși, că e ciudat...

— Ce e mai ciudat abia urmează : exclamă Ștefan, care s-a consolat fulgerător, ceea ce îmi lasă o umbră de regret. Spunea și că... mă rog, crede ce vrei ! Spunea că e nevoie de un timp pînă cînd ceasul se obișnuiește cu tine.

— Aha !

Nu mai am rezerve de energie pentru alte uimiri. Ștefan îmi ia bijuteria dintre degete, iar eu îi întind brațul, supus ca un delincvent față de polițiști ; numai că, în mod normal, acesta face

treaba respectivă cu amîndouă mîinile. Electronistul, cu mișcări suspect de îndemînatice, scoate ceasul meu de toate zilele, punîndu-l neglijent pe bord și-mi înfășoară încheietura cu șarpele de platină. Aud un țăcănit ușor și strania cătușă, concepută ca pentru un gangster miliardar și ciung, m-a înlănțuit ; pentru toată viața, dacă tata pierde cifrul și cheia încuietorii. Ștefan are un zîmbet firav și nu știu de ce îmi face impresia că răsuflă ușurat. Pornește apoi motorul și demarează cu o smucitură, ca la curse, angajîndu-se în traversarea pieței exact în clipa cînd semaforul devine roșu.

O apucăm în sus pe Kiseleff și, ceva mai încolo de muzee, în locul unde șoseaua se lărgește într-un rondou înconjurat de copaci, descopăr microbuzul Salvării și Lada verde, trase pe dreapta, atît de aproape una de alta, încît am certitudinea că s-au ciocnit. Ștefan apasă din greșeală pe claxon, întoarce capul spre mine, ridică din umeri, să se scuze pentru lipsa de îndemînare și, fiindcă tocmai a început să plouă, pune în funcție ștergătoarele de parbriz și caloriferul.

Trecem cu șaptezeci la oră prin intersecția din dreptul restaurantului Doina ; nu știu de ce, avusesem impresia că ne vom opri la restaurant, ca doi bărbați în toată firea care au de vorbit lucruri serioase ; dar pînă să fac eu reflecția asta, mașina s-a apropiat de vilele care preced, pe dreapta, intrarea spre Arcul de Triumf.

Mă hotărăsc să nu mai spun nimic, chiar de-o fi să mergem așa pînă la Snagov, la Sinaia sau la Poiana Brașovului — am ce am cu locurile de agrement ! Mă rezem de spătarul scaunului cam îngust și incomod în comparație cu cel de la Dacia 1300 a tatei, care mi-e familiar. Dinspre orificiile de ventilație începe să adie aer cald, motorul, bine întreținut, toarce egal undeva, în spate, îmbiind la somn și ar trebui, în ciuda grijilor și a amărăciunilor de tot felul, să mă simt cel puțin mai destins ; dar nu, senzația de disconfort persistă. Trecem și de Casa Presei Libere, păstrînd viteza, iar un agent de circulație, căruia îi văd bine tresele de supra-plutonier major, adică adjutant, ne privește cu indiferența unui recrut după trei zile de la încorporare — cînd armata, zice-se, ți se înfățișează în culori nu prea ademenitoare.

De la ceasul cel nou îmi vine starea neplăcută ! Am avut eu o bănuială încă de adineauri, numai că, afurisitul, și-a dat seama și m-a lăsat în pace ; dar cum m-am prefăcut că mă gîndesc în altă parte a început iar să împrăștie același soi de valuri invizibile, pe care le simt în creier, unduind asemeni

cercurilor la suprafața apei. Ce nebun aruncă pietre și în ce baltă ?

Firește că nu mă apuc să trăncănesc cu Ștefan despre senzațiile de neuitat care mă încearcă. Așa că nu-mi rămîne decît să mă uit la peisaj și să-mi doresc ca acomodarea dintre mine și bizarul obiect să ia sfîrșit cît mai degrabă și în avantajul ambelor părți. Aeroportul Băneasa defilează zgribulit pe la fereastra din partea mea, arătîndu-ne ampenajele a vreo cinci avioane mari, care ne-au întors cu ostentație spatele ; mai încolo, cîteva elicoptere zac ca niște curci plouate, cu palele elicelor aplecate în jos, parcă le-ar fi muiat apa. Arbuștii ornamentali de pe marginile șoselei stau rebegiți și golași, fără chef să mai împodobească nimic și pe nimeni. Dacă aș putea schimba o vorbă cu ei, cu avioanele dezolate, cu mașinile care ne încrucișează drumul, sforăind nervos, ca niște cai exasperați de nepriceperea călăreților, le-aș spune tuturora că mă simt la fel de amărît și fără chef, că mă chinuie și pe mine primăvara asta numai cu numele, iar pe lîngă nerăbdarea bolnavă de a-mi descărca nervii în luminile și căldura verii, mai am încă multe griji și necazuri, și de învins o singurătate — poate încercarea cea mai grea.

Mă întorc spre șoferul iadului, să văd ce sentimente mai oglindește chipul lui bărbătesc, și descopăr în spatele nostru microbuzul Salvării, pe al cărui acoperiș, în față, a apărut un fel de antenă cum eu unul n-am mai întîlnit și sînt sigur că nici nu mai există, oricît de ageamiu aș fi în materie de electronică. Obiectul se mișcă la dreapta și la stînga, scurt, repede, parcă ar tremura. În cabină, omul de lîngă șofer, să-i spunem medicul, fiindcă are halat alb și stă pe bancheta destinată în ambulanțe doctorilor, manevrează ceva la un soi de pupitru portativ căruia nu-i zăresc decît marginea de sus, colorată atrăgător și unde cîteva zeci de luminițe se aprind cu intermitență.

N-aș zice că Ștefan ignoră prezența de acum curioasă a mașinii acesteia care, de-ar fi să judec după gustul meu, rulează cam prea aproape de spatele nostru altminteri destul de fragil. Și asta fiindcă s-a uitat tot timpul în retrovizor — mă refer la Ștefan — chiar mai des decît se obișnuiește ; și de nu l-aș ști foarte departe, ca formație, aptitudini și preferințe, de genul răpitorilor de copii, aș încerca să am motive de îngrijorare.

Zîmbesc fără voie, tocmai cînd, pe nepregătite, cotim la dreapta, intrînd pe șoseaua lungă și foarte frumoasă ce străbate

bate pădurea Băneasa și duce la grădina zoologică — și una, și alta locuri ideale pentru o discuție, fie și secretă.

Străbatem în întregime șoseaua, de fapt aleea pentru amatorii de plimbări cu mașina ori numai pe jos; la capătul ei e o parcare, sub o copertină lungă, unde ciceronele meu într-ale conversației și ale vieții își așază Dacia, apoi o luăm pe o altă alee, de vizavi, mereu prin pădurea desfrunzită, pătrunsă de tristețe și ploaie și, după o sută de pași, ajungem la intrarea grădinii zoologice; vom pălăvrăgi despre nenorocirea abătută peste familia Andreescu, prefăcîndu-ne amuzați de maimuțe.

Ba nu, Surpriză. Poposim dinaintea leilor. Ne rezemăm de parapetul instalat la un metru distanță de grilaj — din grijă pentru lei, din grijă pentru noi, cine știe? Fiarele de odinioară, acum animale condamnate la supraviețuire, parcurgînd aceleași distanțe, în același interval de timp, niște pendule insensibile la ce le înconjoară, la prezența noastră aici, chiar la prezența semenelor lor, preocupate doar să măsoare orele unei alte lumi — a amintirii, dacă au avut șansa să nu se nască îndărătul gratiilor, sau pur și simplu a așteptării unei schimbări care n-o să vină niciodată. Nu-mi plac grădinile zoologice. Și nici nu le mai văd utilitatea în zilele noastre, cînd televiziunea și cinematograful ne învață infinit mai multe despre lumea viețuitoarelor decît o plimbare ca asta a noastră pe lîngă animale ce se poartă, toate, într-un singur fel, dresate de biciul neiertător al captivității și înstrăinării; lei, urși, pantere, lupi, elefanți, rîși, vulpi, cu ochi lipsiți pînă și de expresia suferinței, repetă rotiri în careurile de oțel, căutînd fără odihnă o cvadratură a cercului, imposibliă ca și aceea a scolasticilor medievali.

Ploaia și frigul prelungit peste măsură al iernii, priveliștea dezolantă a pădurii golașe încă în acest început de aprilie, poate o tresărire neașteptată a nervilor tociți de uriașa, incredibila răbdare forțată pe care o impune prizonieratul, toate la un loc au provocat neliniște printre pensionarii grădinii; și nu știu cum va fi fost înainte de apariția noastră, dar mi se pare că, de cînd am venit noi, agitația crește în mod constant.

— Nu le place! exclamă Ștefan, cu un fel de uimire încîntată, pe care nu o înțeleg. Avea dreptate directorul: azi e un moment potrivit...

Se oprește încurcat și sînt aproape sigur că-și mușcă limba fiindcă a vorbit prea mult sau ce nu trebuie.

— Potrivit pentru ce? îl întreb.

— Ai băgat de seamă, îmi răspunde el tot cu o întrebare, ce ușor își transmit animalele unul altuia cîte o stare psihică ?

— Nu m-am gîndit ! fac pe prostul, să văd unde vrea să ajungă, deși știu despre povestea asta mai multe decît bănuiește el.

— În parcurile zoologice e cel mai ușor de observat ! spune Ștefan cu însuflețire. Uneori începe de la un singur individ, nici măcar agresiv de felul lui, un ierbivor oarecare, o căprioară... Se agită în țarc, refuză mîncarea, scoate mugete neliniștite, ascultă o chemare insesizabilă pentru noi, pe urmă iar mugește și iar se plimbă... Și deodată neliniștea ei se răspîndește în toate părțile, pînă la cuștile cele mai îndepărtate. Urmează un cor de răgete, urlete, lătrături, elefanții sună cu trompele, ca și cum ar da un semnal de atac...

E întrerupt pe neașteptate de buciumul repetat al elefantului, un țipăt pătrunzător, ca sfîșierea unei pînze de corabie și care răzbate prin pereții grajdului unde animalul e închis pînă se va mai încălzi vremea. Imediat lupii izbucnesc, parcă fără voie, în urlete prelungi, în intervalele cărora se aude lătratul frenetic al vulpilor, iar leii și, o dată cu ei, tigrii ridicîndu-se pe labele dinapoi, agățați de grilaje, scot răgete joase, care pun tot aerul în vibrație ; în sectorul rezervat păsărilor se zărește un val de aripi izbindu-se și rupîndu-se în împletiturile de sîrmă ; țipete ascuțite, ca niște fluierături răzbat dinspre șacali și din nou pornesc răgetele copleșitoare ale stăpînilor junglei și savanei, și din nou elefantul buciumă și se zbuciumă în lanțul unde e priponit de stîlpii grajdului-vitrină, la discreția privirilor iscoditoare și a rîsetelor provocate de faptul că fildeșii i-au crescut ori i-au ajuns încrucișați.

Mă fulgeră gîndul că și eu, aflat la bunul plac al lui Ștefan, care mă ademenește și mă ațîță cu făgăduiala și cu refuzul de a vorbi despre tata, și eu sînt închis în jocul lui de neînțeles ca în dosul unor grilaje, și eu am toate motivele să mă revolt, chiar dacă fără izbîndă, ca exponatele de la zoo ; și mă arunc, sau mă las tîrît, răsucit în apa tulbure a neliniștii și a protestului lor. Ștefan mă privește în ochi, cu o atenție și o intensitate stranii. Observ, în treacăt, cîțiva vizitatori depărtîndu-se de cuști către mijlocul aleilor, speriați probabil de privelișteа animalelor cuprinse de criză, încetînd deodată să mai facă pe cunoscătorii („Pitonul, dom'le, vrei să spui că nu e veninos ? Păi ai dumneata idee cît de încet se mișcă ? Atunci cum să-și doboare prada, hai, zi, cum ?"), ori să explice peltic, pe înțelesul odraslelor din cărucioare, că au în față poze în-

sufletite din cărțile pentru dezvoltarea vorbirii la copii („Tiglisolul, mamă ! Vezi ? Si panteluța ! Si ulsuleţul !“). Mai bag de seamă doi inși în halate albe trecînd în fugă pe lîngă noi — unul seamănă grozav cu doctorul de pe Salvare ! — și pierzîndu-se după o cotitură.

— Ascultă ! mormăie electronistul. Ce-ți spuneam ?

— Că azi le merge bine animalelor. Se înfurie ! îi replic nervos, fiindcă prea se bucură că le știe pe toate și eu prea nu înțeleg și nu văd în criza bietelor viețuitoare nici un motiv de satisfacție.

Am strigat deși nu era nevoie și, pînă să cobor glasul, terminasem ce aveam de zis. Supărarea mi s-a prefăcut în mînie, o simt cum se revarsă în mine ; mînie împotriva lui, împotriva mea, că mă dau în spectacol, împotriva împrejurărilor...

— Te-ai molipsit și tu ! remarcă sec Ștefan, cu aerul că face o simplă constatare. Cît e ceasul ?

Ridic mîna, cu un gest reflex. O mișc, să caut unghiul potrivit pentru citirea orei. Una dintre casetele de pe cadran parcă fulgeră, vreme de o zecime de secundă, într-o nuanță roșu întunecată. Așa a fost, ori m-am înșelat ? Dar, simultan, ca și cînd i-ar fi îmboldit violent o mînă nevăzută, leii se răsucesc în loc pe pardoseala de beton a cuștii, zvîcnindu-și coțile ca niște cravașe, iar dinții li se înfig în aer și le clănțăne în gol. Mînia care se zbuciumă în mine s-a intensificat ca într-o explozie devastatoare. Mă încleștez de balustrada cu vopseaua verde scorojită și ochii mi se întunecă. Aud în spatele meu șoapte repezi — „Șocul ! Îl receptează din plin !“ „Am văzut. Totuși, adaptarea e rapidă !“ „Oare să aibă șanse ?“ „Trebuie ! Altfel profesorul nu mai are nici una ! Și noi n-o să ajungem...“ Un mormăit de glasuri metalice, ca în aparatele de radio si care se întrerupe brusc, poate la gestul poruncitor al cuiva. Trece un timp, cu neputință de precizat, apoi mă trezesc la strigătele unor oameni și primul lucru pe care-l văd este că leii s-au încăierat, iar vreo trei îngrijitori se străduiesc să-i despartă, vîrînd printre gratii prăjini lungi. Vizitatorii nu știu cum să ajungă mai repede la ieșire. Ștefan mă cuprinde ocrotitor de braț.

— Mergem și noi ? Cît rămînem aici, animalele nu se liniștesc.

Mă trage după el Îl urmez și constat că încheietura mîinii — e aceea cu ceasul — mi-a amorțit. Păsesc mecanic, iar în minte îmi sună frazele auzite adineauri și mai ales cuvintele

din urmă ale lui Ștefan ; va să zică e ceva pus la cale în legătură cu mine și cu tata.

— Te simți mai bine ?

— Mai bine decît ce ? bravez, deși înțeleg exact întrebarea.

— Decît... adineauri ! surîde Ștefan, cu o expresie care aduce a complicitate. Mi s-a părut, sau bătaia leilor nu ți-a fost tocmai pe plac ?

— Ți s-a părut.

Pînă nu aflu ce vrea, ce rol joacă el și ce rol îmi rezervă mie în istoria asta încîlcită e mai înțelept să tac, să-mi păstrez uimirile și întrebările pentru altcineva sau altă dată.

4

Am ieșit din grădină și ne îndreptăm spre parcare, dar, o dată ajunși la răspintia celor două alei, logodnicul Laviniei mă cuprinde iar de braț și-mi face semn să intrăm pe o poartă din stînga. Mă supun. Străbatem o curte pavată cu dale de mozaic, apoi, printr-o arcadă care adăpostește ușa de stejar, pătrundem în sala principală, prelungă și îngustă, a unui restaurant, mobilată și împodobită în stil rustic, cu un perete întreg din geamuri mari ce dau spre curte și mai departe spre pădure.

— Așteptăm pe cineva ! mă informează Ștefan. Și pînă vine, stăm ,nițel de vorbă, cum ți-am promis.

— Despre tata, în sfîrșit ?

— Da.

Alege o masă de lîngă șirul de ferestre și mă așază cu fața către intrarea în împrejmuire și în sală, într-o poziție de unde pot vedea bine microbuzul Salvării, cu antena lui acum nemișcată și Lada cea verde, oprite de o parte și de alta a porții.

— Iei un pepsi ?

— Iau.

Îmi vîjîie capul după peripețiile de pînă acum și mă încearcă o amețeală — de fapt, nu chiar asta, dar nu găsesc cuvînt mai potrivit — parcă în loc de cap aș avea un coș de fabrică, pe unde gîndurile îmi ies năvalnic, răsucindu-se în

vălătuci, ca fumul, iar un vînt stîrnit din senin mi le împrăștie în toate părțile, înainte de a căpăta o formă sau un înțeles. Un băiețandru, doar cu doi-trei ani mai mare ca mine, îi aduce lui Ștefan o cafea, iar mie sticla de pepsi, pe care o desface cu gesturi elegante și repezi, de expert — se grozăvește față de mine, bineînțeles — și toarnă băutura în paharul înalt, reușind performanța de a nu face nici un strop de spumă. Ștefan mă întrebase cît e ceasul și am uitat să-i spun. Îmi ridic precaut mîneca hainei și privesc pe furiș cadranul argintiu. Douăsprezece și patruzeci. Casetele sînt negre toate ; cum de mi s-o fi năzărit, mai devreme, că una și-a schimbat culoarea în roșu ?

— Ai fost grozav ! mă laudă viitorul cumnat, aprinzîndu-și o țigară — evident, de cea mai bună calitate. Atît de liniștit...

— Cînd ?

— Adineauri, la zoo. Mie mi se cam făcuse frică.

Îl privesc lung și își pleacă ochii. Cred că vrea să-mi spună ceva și nu se îndură, ceva ce nu se încredințează copiilor, și el mă socotește prea copil ca să-i pot înțelege la adevărata valoare admirabilele idei. Dar va trebui să-și deșerte sacul, pentru așa ceva m-a scos la plimbare, și e prea tîrziu să dea înapoi.

— Mi-ai rămas dator un răspuns ! îi zic.

— Adică ?

— În ce fel își transmit animalele neliniștea.

Își drege vocea, cu o figură de parcă s-ar pregăti să cînte aria calomniei din opera cunoscută nouă tuturor.

— E un mecanism complicat... Mi-e teamă că n-ai să înțelegi.

Evident, o să-mi vorbească de biounde — știți, undele acelea pe care le emite creierul tuturor viețuitoarelor și prin care se explică hipnoza, telepatia și alte fenomene de același soi. Sînt lucruri cunoscute de secole, dar de care știința a început să se ocupe în mod serios abia de puțină vreme. Mult timp s-a crezut că e vorba doar de simple mistificări, fiindcă și aici, ca și în toate domeniile foarte noi, sau insuficient cercetate, și-au făcut apariția o mulțime de șarlatani. Dar după cum așa numiții prezicători ai viitorului, tămăduitorii care pretind că vindecă orice boală numai prin rostirea unor formule magice, autorii de horoscoape și alții asemenea lor nu au nici o legătură cu știința, tot la fel nu se pot ignora fenomenele *psi* (cum au fost ele denumite de specialiști), pentru motivul că reprezintă terenul preferat de acțiune al vrăjitorilor și altor escroci.

Studiile în laboratoare bine utilate și cu personal competent au dovedit existența bioundelor ; hipnoza se practică, inclusiv la noi în țară, pentru tratarea unor afecțiuni psihice, iar cercetarea telepatiei face și ea progrese, se încearcă stabilirea unor legături de la creier la creier cu echipajele submarinelor aflate în imersiune în oceane sau cu astronauții, în timpul zborurilor spațiale. Ați citit despre toate, ca și mine, prin cărți scrise de medici și psihologi, dar eu am avut avantajul să aflu și o mulțime de amănunte de la tata, mare expert în materie. „Bizare emanații ! repetă el întruna. Străbat orice fel de obstacole, se propagă instantaneu, trebuie să mai aibă și o sumedenie de alte însușiri, le simțim efectul asupra noastră, dar nu dispunem și nici nu cred că vom avea vreodată un aparat care să le înregistreze direct, cum înregistrăm pe bandă sunetele și imaginile.“ Ajuns aici, zîmbește într-un fel ciudat, cum o mai face și cînd îl întreb pe unde tot umblă atîta și ce tot cercetează, de nu mai termină ca să stea și pe acasă.

— *Mi-e frică să nu te pierzi aici, ca mine, Don Q !... Dar altfel nu se poate... nu se poate.*

Glasul lui. Acum deosebit de clar, vorbind ca peste umărul meu. Caut alte legături, mai puțin directe și mai tainice între mesajele tatei — nu mă mai îndoiesc că sînt mesaje telepatice, transmise prin biounde — și ce se petrece împrejur ; mă uit deci la ceas și, autosugestie, sau realitate ? parcă-parcă surprind o umbră de licărire vișinie pe o casetă a cadranului, aceeași de adineauri. Și mîna parcă mi-a amorțit din nou, acolo, la încheietură.

Tata se teme să nu mă pierd ca și el, totuși înțelege că altfel nu se poate...

Abia mi-am repetat în gînd cuvintele lui, că, deodată, capul mi se limpezește, amețeala bizară mi s-a topit, mintea îmi devine pătrunzătoare. Ștefan parcă miroase ceva, fiindcă iar mă iscodește cu privirile lui fatale.

— Ia ascultă ! Hai să facem un schimb ! încep să turui și mă mir singur cum îmi curg vorbele din gură, parcă le-ar rosti altcineva — ceea ce, într-un fel, e și adevărat, fiindcă am în cap creierul unuia mai deștept ca mine. Eu știu niște lucruri și tu altele. Dacă ți le spun pe-ale mele, mi le spui și tu pe-ale tale ?

— Și, mă rog, cam ce secrete bănuiești că ascund ? încearcă el un protest și zîmbește, cu mai puțin farmec decît altădată.

— Puține, dar prețioase. O să te întreb, la timpul potrivit. Batem palma ?

— Hm ! Batem ! ridică el din umeri, ca unul care n-ar avea ce pierde.

— Atunci, uite ce pot să-ți zic. Molipsirea cu neliniște a animalelor se face prin biounde. Iar ce sînt bioundele ar trebui s-o fi aflat de mult, cu toate amănuntele, dacă ești asistentul tatei !

— Aha ! exclamă el. Așadar ai și tu oarecare idee ?

— Află că-mi cad în mînă niște cărți. Mai află că am ciudatul obicei să le citesc. Și află iar că, deși Lavinia și alții de felul ei nu mă prea bagă în seamă, oameni serioși din familie și prieteni de-ai casei mă consideră egalul lor. De asta am habar de lucruri despre care unii poate că abia au auzit.

Își face o ocupație sorbind delicat din ceașcă și trăgînd un fum cu vîrful buzelor. Afurisitul ! Parcă e un robot programat să explice unor extratereștri modul cum pămîntenii utilizează țigările și cafeaua.

— De pildă ? întrebă.

— De pildă, viețuitoarele terestre revarsă în spațiu un ocean de biounde. Răzlețe, contradictorii, anulîndu-se reciproc. Dacă am avea un aparat... Dar nu se poate construi, din nefericire, aparate în stare s-o facă. Dacă ar exista o forță care să le strîngă laolaltă, să le canalizeze în aceeași direcție, ca pe un fluviu, cu atît mai puternic cu cît albia lui e mai îngustă... Fluviul ar străbate într-o clipită distanțele pînă la oricare stea. Și dacă pe planetele acelei stele există viață, ne-ar aduce de acolo gîndurile semenilor noștri, la fel cum lor le-ar duce gîndurile noastre...

Mă opresc. Și rămîn cu gura căscată. O constatare nebunească îmi traversează mintea ca o dîră de foc. O concluzie, o înlănțuire logică a unor bănuieli, a unor cuvinte, a unor întîmplări doar în aparență fantasmagorice. Tata e, într-adevăr, captiv lîngă steaua Deneb. Iar mesajul lui telepatic cel mai limpede și întreg a ajuns la mine după vizita la grădina zoologică, după ce valul de biounde născut din neliniștea animalelor, captat și dirijat, nu știu prin ce mijloace, spre constelația Lebăda, a croit un canal, un coridor, o cale de transmisie între amîndoi.

Încerc să beau o înghițitură de pepsi. Dinții îmi clănțăne lovindu-se de marginea paharului. Vreau să-l pun înapoi, pe masă, dar nu-mi pot controla gesturile și îl răstorn. Lichidul cafeniu se împrăștie formînd pe pînza albă o pată urîtă la vedere. Băiețandrul expert în deschiderea sticlelor a apărut lîngă noi cu o bruschețe care lasă impresia unui trucaj cine-

matografic. E însoțit de un tip zdravăn, zîmbitor și politicos, îmbrăcat cu o haină de ospătar care precis că nu-i aparține. Unde am mai văzut o siluetă asemănătoare? Mintea îmi rămîne mai departe curată ca un cristal, ascuțită ca briciul. Și mi-e frică, mi-e frică...

— Întrebați-l pe el! aud cum aproape strigă Ștefan.

Cei cîțiva clienți ai restaurantului întorc capetele spre noi. Eu revin le realitate, la fel de iute cum s-ar trezi din somn un astronaut la urletul sirenelor de avarie. Ospătarul cu haina impecabil croită, parcă acum pusă prima oară, dar care, degeaba, nu e a lui, îmi prinde mîna, aceea cu ceasul, o dă ușor la o parte și ridică paharul răsturnat. Vreme de o miime de secundă am senzația că între brățara de platină și încheietura mîinii mele a trecut un curent de intensitatea unui trăsnet, provocîndu-mi o durere insuportabilă. Și aproape mă pregătesc să țip cînd, în prelungirea durerii-părere, fără nici o trecere, mă copleșește o liniște binefăcătoare; mă relaxez, ca și cum m-aș prăvăli într-o fîntînă de liniște, și un suspin adînc îmi scapă din piept.

Fețele de masă îmi flutură pe dinaintea ochilor, o dată cea murdărită și încă o dată cea nouă. Ceașca lui Ștefan și o scrumieră curată își iau locul dinaintea lui.

— Ce să mă întrebați? se interesează vocea mea.

— Dacă doriți ceva de la bufet! spune ospătarul, privindu-mă cu atenția plină de bunăvoință a omului care își cunoaște și își respectă meseria.

Meseria? Cu haina cui?

— Nu, mulțumesc! răspund.

Se îndepărtează, cu băiețandrul călcîndu-i pe urme și... Asta-i! Ultima oară l-am văzut într-un halat alb.

— Dacă sînteți amabil!...

Se întoarce, îndatoritor. Nu mă înșel. Îl țin minte de la zoo. Fugea pe alee, alături de un altul, tot în halat. Vocea lui răsunase la radio și s-a întrerupt.

— Aș vrea, totuși, încă un pepsi.

— Numaidecît.

Să aibă mania travestiurilor?

Îl spionez pe Ștefan. E la o nouă țigară; tocmai o sprijină de scrumieră, și degetele îi tremură încetișor. Și totuși nu vede prima dată pe cineva întrerupîndu-se la mijlocul unei fraze și rămînînd cu gura căscată. Atunci? Înseamnă că a luat tulburarea mea drept altfel de simptom. Iar ca urmare a apărut

amatorul de travestiuri, făcînd prestidigitație cu ceasul meu și cufundîndu-mă în liniște.

Tăcem amîndoi, cîteva secunde, pînă ce mi se umple cu pepsi un nou pahar, și băietanul se eclipsează.

— Ești un poet ! ține să mă asigure Ștefan, văzînd că nu mă grăbesc să reiau conversația.

— Ți-am recitat versuri ? îl întreb, temîndu-mă că în toiul deducțiilor am luat-o nițel razna, în ciuda limpezimii din mintea mea.

— Glumești ! Vorbeam de imaginea pe care ai găsit-o, cu fluviul de biounde îndreptat spre stele.

Pronunță cuvintele cu grija cu care ar călca pe un covor de ouă încercînd să nu le spargă.

— Ba tu glumești ! îi răspund, fără menajamente. Sînt ideile altcuiva, n-am făcut decît să ți le repet.

— Profesorul ! recunoaște el, nu prea încîntat.

— Și doctorul Dinu. Cu asta eu am cam isprăvit ce-am avut să-ți spun. Acuma e rîndul tău. Te ascult.

— Crezi, într-adevăr, că aș avea vreun secret ?

Covorul de ouă se întinde în fața lui pînă la orizont.

— Te codești de pomană, pînă la urmă n-o să ai încotro. Altfel de ce m-ai chemat să vorbim ?

Scurge de pe fundul ceștii ultimul strop de cafea, în vreme ce țigara continuă să-i tremure între degete. Și deodată revăd o scenă identică, petrecută în urmă cu numai trei ore, doar că, în loc de Lupașcu, Dumitrașcu își golea ceașca și-și stăpînea, cu chiu cu vai, tremurul țigării. Iar Andreescu acela de-atunci bea ceai și nu pepsi. Ca într-o oglindă a timpului, care răsfrînge în perechi de imagini un singur moment și unde cele cîteva detalii schimbate nu fac decît să întărească asemănările. Cum e posibil, mă minunez, ca oamenii să se poarte atît de puțin diferit ? Ori întîmplarea de față, care e aceeași, ne-a unit pe toți și ne-a dictat cîteva gesturi, esențiale, deci neapărat aceleași ? Atunci o să se repete cîndva și o a treia scenă la fel, cu un Andrei Gavrilescu, tizul meu din oglinda numelor, poate dublura mea răutăcioasă, adversarul care nu pierde un prilej să mă ironizeze ? Și oare nu-i minunat că sîntem, în fond, ca dintr-o singură familie, indiferent cum s-ar chema ea, că nu ne desparte pînă la urmă nimic care să ne fie străin unora sau altora, că repetăm, în împrejurări de viață banale sau excepționale gesturi și vorbe atît de asemănătoare ?

— Întreabă-mă ! face Ștefan, cu ochii în jos. Altfel n-o să înțeleg ce vrei. Nici așa nu prea înțeleg.

Mă crede cam sărac cu duhul, numai că n-a prea nimerit-o.

— Probabil — încep pe departe — ți-a povestit Lavinia: în trimestrul, ăsta sînt corijent la electronică.

Se străduiește, dar nu din cale-afară, să pară surprins. Deci e la curent cu viața mea ; se putea altfel, cînd are o logodnică de talia soră-mi ?

— Îmi pare rău ! mormăie într-o doară.

— Nu te osteni să regreți ! îl pun la punct. E numai din vina mea, și tot ce voiam era să știu dacă ți s-a povestit. Tu n-ai fost, desigur, în situația asta. Ai stofă de premiant. Cînd ai luat cîte un nouă, dar ți s-a întîmplat foarte rar, ai stat bolnav o săptămînă încheiată.

— Cine ți-a spus ?

— O cunosc pe Lavinia, care e din același aluat. Că de-asta vă potriviți amîndoi. Ei bine, află că o corijență, cît o fi ea de rușinoasă — și este, de-ți vine la orice pas să intri în pămînt — nu-ți ia totuși spiritul de observație și puterea de judecată. Așa că am văzut cum mașinile de la poartă, Lada aceea verde și microbuzul Salvării se țin după noi de cînd mi-ai pus la mînă minunea asta de ceas. Și-am mai văzut că ospătarul care a schimbat fața de masă e același cu un individ de pe Salvare și de pe o alee de la grădina zoologică, numai că atunci purta halat. Și iarăși am băgat de seamă că ambulanța scoate din cînd în cînd pe acoperiș o drăcovenie de antenă, cam ca la radar, care tremură încolo și încoace, parcă e lovită de parkinson. Și, tot așa, am auzit, cînd eram la cușca leilor, cum vorbeau prin radio, omul în halat și un altul, că suport șocul destul de bine și că ar fi aici o șansă ca profesorul să scape. Și dacă încerc să pun cap la cap toate astea și să mai adaug vizita noastră tam-nesam aici, la Băneasa, tocmai cînd eram așteptați acasă, și pe urmă așez deasupra vorbele tale în doi peri despre furia animalelor (care, de altfel, în mod foarte ciudat, m-a cuprins și pe mine), adică tot subiecte aiurea, cînd eu mă perpelesc ca pe cărbuni de grija tatei, îmi vine să trag niște concluzii de care să mă cuprindă spaima.

M-a urmărit cu o luare aminte demnă de omul de știință care este, dar nu dă zor să-mi răspundă.

— Aș vrea să mă lămurești ! fac o ultimă tentativă. Și, în plus, să aflu ce-a manevrat falsul ospătar la frumusețea asta de ceas, că m-a liniștit ca prin farmec. Și cum se face că, în

vreo două rînduri, am avut impresia că o casetă de-aici, de pe cadran, s-a colorat puțin în roșu închis.

— A intrat în reacție? exclamă el imediat, cu o surprindere și parcă o dezamăgire ale căror cauze nu le ghicesc.

Și o dată privește la propriul lui ceas, după care se întoarce, ca și cum un al șaselea simț, sau un dispozitiv electronic ascuns mie — ceea ce ar fi cam totuna — i-a dat de știre că o să se întîmple ceva. Și, adevărat, peste cîteva clipe ușa de stejar se deschide și în restaurant intră doctorul Dinu.

Alerg în întîmpinarea lui, cu brațele deschise, ca un înotător gata să se înece și care în ultima clipă vede apărînd lîngă el, ca prin minune, o întreagă echipă de salvamariști. Doctorul se oprește pe culoarul dintre cele două șiruri de mese și se clatină ca un plop în bătaia vîntului. Fuga mi se preface într-un mers șovăielnic; văzut de aproape, Doc — cum îmi place să-l numesc, ca în niște filme de odinioară — nu prea arată grozav; adică, ce tot spun? arată de parcă n-ar mai fi el. Are înfățișarea lui Monte Cristo ieșit din valurile mării după ce a rupt sacul unde îl cususeră groparii de la Château d'If — palid ca un spectru, cu cearcăne enorme, slab ca în pragul morții prin înfometare, mișcîndu-se nesigur, cu o privire ce trece prin lucruri. Mă gîndesc cum trebuie să arate tata, dacă Dinu, care se luptă să-l țină în viață a ajuns așa. Ștefan s-a ridicat și el în întîmpinare; trece pe lîngă mine și vrea să-l sprijine pe Doc, dar acesta, cu un zîmbet ce-i întinde peste dinți buzele aproape străvezii, face un pas înapoi, în semn de refuz.

— Bună, băiete! murmură și îmi dau seama, după glasul lui, că încearcă să se țină tare.

Îi prind mîna, care tremură cu mult mai rău decît bîțîiseră degetele lui Ștefan adineauri, iar Doc răspunde grijii mele cu o strîngere ca un semn că m-a înțeles.

— Ce mai veste-poveste de cînd nu ne-am văzut?

De cînd nu ne-am văzut? De astă-toamnă, de prin noiembrie. Era o zi friguroasă, la încheierea unui *week-end*, pe șoseaua de la Băneasa — nu asta, cu aeroport, animale și restaurante în pădure, ci aceea dintre Ostrov și Adamclisi, pe pămîntul pietros, greu de istorie al Dobrogei — atunci și acolo ne despărțisem, după o faimoasă partidă de pescuit în bălțile Dunării; noi, Andreeștii, pornind spre casă, el ducîndu-se cu treburi pe litoral, și chiar mă întrebam ce treburi poate să aibă un neuropsihiatru la mare, în prag de iarnă.

5

Ne așezăm din nou pe scaune, doctorul stînd în capătul mesei, cu spatele spre sală, probabil ca să nu stîrnească și mai mult curiozitatea celorlalți clienți. Lumina cenușie revărsată prin ferestrele mari îi cade pe față din plin. Așa îmi dau și mai bine seama cît îl muncesc istovirea și gîndurile și cu ce preț își îngăduie această destindere de o clipă.

— Ce e cu tine ? șoptesc, cu glas pierit.

— Nesomnul ! răspunde, continuînd să-mi surîdă, mulțumit că ne întîlnim. Nesomnul și altele.

Nasul i s-a ascuțit și subțiat, iar ochii i-au căzut în orbite. Părul des, de obicei zburlit, ca al băieților în primele luni după ce au renunțat la cărare și se piaptănă peste cap, ca să afle lumea că ei intră în altă vîrstă, îi stă acum lipit de creștet, moale și parcă sărac. S-a ras de curînd, a făcut un duș și și-a schimbat hainele, o simt după mirosurile, discrete dar prezente, de săruri de baie și rufărie curată.

— Ei, mă trezește el din gînduri, nu mi-ai răspuns la întrebare.

— Îți răspund. Am rămas corijent la electronică.

— Nu vorbi ! Frumos !

— Crezi că numai tu și tata sînteți în stare de minunății ?

Privește în fugă la Ștefan și-i face semn către mine.

— Ce părere ai ? S-ar părea că-i un dur. Reușește să și glumească, după cîte a încasat !

Ștefan Lupașcu nu mai trebuie să-mi poarte de grijă, și treaba asta l-a schimbat din temelii în răstimpul celor cîteva clipe cît am stat de vorbă cu Dinu ; acum afișează din nou vechea înfățișare — distantă, blazată, ca și cînd treburile noastre nu l-ar privi, și ne ține tovărășie doar din bună creștere.

— Hai să-l ducem acasă ! spune hotărît. Mai conversați și pe drum.

— Te grăbești ? îi reproșează doctorul, cu o umbră de nedumerire.

— E cazul să lungim discuția ? Concluziile erau limpezi, de la început. Dar, mă rog, dacă ați dorit să verificați... Cel puțin v-ați lămurit că am dreptate : pușiul n-o să fie bun niciodată de o asemenea performanță. Apropo, ceasul i-l mai lăsăm ?

— Te grăbești și-ai să vezi că nu-i bine. Concluziile sînt limpezi, dar altele decît în pronosticul tău. Băiatul răspunde mul-

ţumitor la toate probele. Şi ceasul la fel. Se obişnuiesc unul cu altul într-un timp record.

De sub detaşarea lui Ştef (nume de alint a cărui paternitate dacă mi se îngăduie cuvîntul, îi aparţine — aţi ghicit — soră-mi) teama îşi scoate capul pe furiş, înşelătoare, ca un neînsemnat firicel de fum deasupra unei uriaşe căpiţe de paie care arde pe dinăuntru cu vîlvătăi. Mîinile lui pornesc orbeşte pe masă, ca doi crabi însufleţiţi de o voinţă proprie, mişcîndu-şi cleştii la întîmplare, iar în clipa cînd descoperă ţigările şi bricheta le înşfacă febril şi încearcă să scotocească în pachet, însă nervozitatea le împiedică să deschidă marginile de hîrtie dublată cu staniol.

— Cerule ! şopteşte, uluit. Adică îi dezvălui toată povestea ? Şi vă imaginaţi că iese ceva ?

Liniştea fabricată de ospătar mi se duce pe copcă, limpezimea gîndurilor mi se preface în încîlceală, nu mai pot urmări dialogul dintre cei doi ; îmi dau seama că eu însumi sînt cauza acestei tulburări şi încerc să mă desprind de ea, să mă relaxez, dar acum se înteţeşte singură, mă absoarbe ca mîlul unei mlaştini — cu cît mă agit mai mult, cu atît mă afund mai tare.

Mă trezesc că palma doctorului mi s-a aşezat peste mînă, acoperindu-mi ceasul. Îi văd degetele descărnate ca ale unui ascet şi le simt fierbinţeala ca în toiul unei febre mari. Ghicesc că va repeta prestidigitaţia ospătarului şi, într-adevăr, trăsnetul miniatural — ca durată, nicidecum ca intensitate — se descarcă iar între brăţara de platină şi încheietura mea, provocîndu-mi o durere parcă şi mai îngrozitoare decît prima oară, dar imediat vin smulgerea din nămolul mlaştinii, uşurarea, reîntoarcerea gîndurilor împrăştiate.

— Nu trebuie să te pierzi cu firea ! sună molcom glasul lui Dinu. N-ai motive. Şi pe urmă ceasul îţi îndeplineşte toate comenzile. Aşa că ai grijă ce-i poruncşti !

Omul care a rupt inima Laviniei ne priveşte cu aceeaşi stupoare, ca pe nişte fiinţe de pe alt tărîm. Doctorul, continuînd să-mi ţină mîna, se întoarce spre el :

— De bună seamă că o să iasă ceva ! Anume salvarea profesorului.

— Sînteţi inconştienţi ! exclamă Ştefan. Nu te uiţi că se încurcă în propriile lui emoţii ? Mai rău ca ultimul dintre novici?

— Am să-l învăţ să şi le stăpînească.

— Tu chiar vorbeşti serios ?

— Hotărîrea a fost luată. Şi e definitivă.

— Formidabil ! Omule, uită-te cum arăți, după *numai* două săptămîni și cînd ai făcut *numai* telepatie. Tu, bărbat în putere, antrenat ani la rînd. Și ai rămas *aici*. Ce se va alege de puștiul ăsta, analfabet în materie, nevoit să realizeze infinit mai mult decît un contact cerebral și, pe deasupra, să ajungă *acolo ?*

Degetul i se ridică spre tavan, dar îndată, realizînd că face o gafă, Ștef își coboară mîna și o vîră în buzunar ; un gest lipsit cu totul de eleganță.

Așadar, se confirmă. Visul, gîndul nebunesc mi se confirmă. N-am răgaz să mai fac deducții, nici să mă minunez de ascuțimea simțurilor și a minții mele, pentru că spaima îmi dă tircoale din ce în ce mai strîns. Ajungea doar să o văd zugrăvită pe chipul logodnicului — după ce, într-o clipă, i-a șters semeția și blazarea — ca să mi se transmită și mie, fără ajutorul nici unui fel de biounde. Mi-e frică de toate întîmplările și vorbele laolaltă și de fiecare în parte și încerc să mă liniștere, antrenat ani la rînd. Și ai rămas *aici*. Ce se va alege de leșinului — dar e ca și cum aș seca marea cu o găleată. Inima mi s-a strîns cît un purice, în așteptarea amețelii de acum cunoscute, numai că ea, de ce nu știu, întîrzie să vină ; și deodată știu : doctorul o preia și o anihilează, îmi descarcă tensiunea nervoasă ; mîna lui, care îmi strînge încheietura, e ca o legătură la pămînt, pe unde se scurge electricitatea din clădiri.

— Degeaba judeci după oboseala mea ! spune Dinu, mereu liniștit. Eu n-am avantajele băiatului.

— Prostii ! replică apăsat Ștefan. Fleacuri, bune să elaborezi o teorie frumoasă prin construcție, însă absurdă, ca filozofiile depășite de viață. Asemănările structurale dintre părinți și copii, legăturile sufletești, care fac posibile transmisiile telepatice spontane... Mama simte cînd fiului ei i s-a întîmplat ceva, fiul e informat de vocea sîngelui cînd trebuie să dea o fugă pe la casa părintească... Exemplele cît de cît verificabile apar extrem de rar. Absolut neconcludent ! Iar în rest, basme duioase, de adormit eventual aceiași copii.

Îmi vin în minte presimțirile mele despre tata, dar n-are rost să vorbesc de ele — lui Doc nu-i trebuie argumente, iar logodnicul nu m-ar lua în seamă.

— Deci să trimitem acolo pe altcineva ?

— La naiba, nu te mai preface că ai uitat ! Să mergem noi doi, cum am susținut din capul locului. Cu aparatul de captare a bioundelor — ascuns într-un ceas sau într-o măsea gău-

rită, cum vrei, cum îți dictează gustul pe care văd că-l ai pentru mister — vom stabili cu profesorul legături de mii de ori mai ușor și eficient decît ar face-o comuniunea sufletească dintre el și băiat. Și ne vom îndeplini misiunea ca nișteași ai meseriei ce sîntem.

Și-a turuit cuvintele pe nerăsuflate, fără intonația teatrală obișnuită în alte împrejurări, în schimb cu figura alterată de aceeași spaimă, de unde reiese că nu-și stăpînește nici pe departe meseria pe cît se laudă, meseria și pe el însuși.

Dinu, în schimb, veritabilul profesionist, mereu calm și atent, în ciuda oboselii care îl macină și de care fricosul de Ștef se vede că n-a avut parte, Dinu intuiește zăpăceala mea și ține să-mi arate că, oricum, e scuzabilă în comparație cu sentimentele electronistului.

— Tu nu te sperii ca el, așa-i ? murmură și mă strînge ușor. Chiar dacă, la paisprezece ani ai tăi, ești încă un copil.

— Numai să stai lîngă mine ! răspund și, pesemne, candoarea replicii mele și strădania zadarnică de a zîmbi convingător sînt atît de evidente, încît Doc izbucnește în rîs.

— O să stau pînă te plictisești ! mă asigură. Deși nu ne vom putea ține de mînă ca doi îndrăgostiți, cum facem acuma.

— Văd că ție îți arde să rîzi ! îi răspund.

Ștefan încearcă a doua oară operația delicată a deschiderii pachetului de țigări. Mozolește cu degetele hîrtia poleită, pînă ce, nervos, trage de el și-l sfîșie dintr-o parte în alta, rupînd și o țigară al cărei tutun se împrăștie pe fața de masă. Mă uit cum adună în căușul palmei firele negre prinse în țesătura aspră ; cu cît insistă mai mult, cu atît resturile pătrund mai tare în urzeală — și pe neașteptate, fără nici o legătură cu eforturile lui caraghioase, îmi dau seama că adineauri a spus o aiureală.

— Nu există aparat să capteze biounde ! mă trezesc vorbind. Nu poate exista, din principiu. Numai creierul e în stare să le emită și să le primească. O știu de la tata și din toate cărțile citite.

— Vezi să nu știi ! mă repede el, uitînd să mai facă pe omul de treabă. Aparatul ăsta imposibil îl porți la mînă, deșteptule ! O capodoperă de electronică, microminiaturizare și inginerie genetică. Aproape o mie de oameni și-au dat sufletul să o fabrice în două săptămîni, ca să te împodobească pe tine, un ignorant. O avere de inteligență, sîrguință și dăruire e risipită de dragul unei teorii neghioabe. Și tu o să ratezi cu mult suc-

ces aventura cea mai grandioasă a cunoașterii. Și șansa de a veni în ajutor unei...

Renunță, cu un gest de lehamite. Aruncă în scrumieră grămăjoara de tutun adunată cu chiu și vai, însă nimerește pe alături, și firicelele sfărîmate se risipesc împrejur, ca o ninsoare neagră. Privesc pe furiș la doctor.

— Aparatul există ! îmi confirmă el în șoaptă. Am realizat imposibilul. E opera de căpetenie a profesorului și a întregului colectiv.

Zîmbetul enigmatic al tatei... Fluviul de biounde îndreptat către stele... Ce orb am fost, ce slab de minte, să nu ghicesc !

— Atunci la grădina zoologică el, ceasul, a strîns biounde le animalelor și le-a îndreptat spre...

N-am curaj să continui, bineînțeles că n-am curaj. Și așa, un val de emoție — amplificat sau nu de ceas, sau de aparat, dar ce importanță mai are ? — s-a prăvălit peste mine și-mi taie respirația, iar doctorul îl preia și se scutură, ca și cînd ar fi primit un șoc electric și-i trebuie cîteva clipe pînă să-și revină, cît e el de antrenat și în putere, vorba lui Ștefan !

— Te-ai lămurit și tu, în fine ! mă batjocorește logodnicul, înverșunat peste fire. Destupă-ți urechile, Dinule — se întoarce spre doctor — fiindcă ți-o spun ultima oară : încă nu-i tîrziu să vă răzgîndiți, pînă ceasul nu s-a adaptat pe deplin și nu începe să înmagazineze energie ! Nu înțeleg ce-oi fi văzut pe diagramele tale, cum naiba pretinzi că puștiul a trecut probele, fie și mulțumitor, dar eu îl urmăresc de cînd l-am luat de la școală și pot să-ți declar sub semnătură : n-are strop de aptitudini pentru așa ceva ! E paralizat de pe acuma de frică. Nu degeaba și Dobrescu, și tu l-ați scăldat în unde tranchilizante. O să clacheze înainte de a apuca să priceapă ce vrei să-i ceri. Atunci ceasul lui o să fie bun de aruncat la gunoi. Iar dacă-ți închipui că mai am vreme să pregătesc alt ceas, pentru o dublură, te înșeli amarnic, prietene ! Și mai luați aminte la ceva : presupunînd că alesul vostru se ține cît de cît pe linia de plutire, nimeni nu vă garantează că în momentul transferului, care e cel mai afurisit dintre toate, cum prea bine știi, n-o să-l apuce o slăbiciune catastrofală, și oroarea de *acolo*, sălbatică și lacomă de structuri organice nu va năvăli peste noi, mai cumplită decît orice armă inventată cîndva de o minte omenească, decît orice război posibil în clipa de față și în viitor.

— Ne-am gîndit bine ! răspunde doctorul. Am judecat pe îndelete fiecare argument. Băiatul va rezista. Cît despre oroa-

rea de *acolo*, într-un singur fel o putem ține la respect — cu puterile unite ale profesorului, ale mele și ale lui. Riscul invaziei e cu mult mai mare dacă eu și cu tine plecăm, lăsînd descoperit capul de pod de aici.

— Oh, iarăși fleacurile astea frumoase și nefolositoare ! Teoriile voastre agățate de un fir de păr ! excalmă Ștefan, într-o șoaptă aspră — de altfel întregul dialog se poartă în șoaptă — și mototolește în pumn ce a mai rămas din pachetul de țigări, amestecînd conținutul și ambalajul, prefăcîndu-le într-un ghemotoc inform.

Mă desprind de ei, de cearta lor, de veșnica întrebare dacă un biet copil corijent va fi în stare de o ispravă mai teribilă decît doi adulți bine pregătiți ; acum nu mă interesează decît că tata, prizonier, pe Pămînt, lîngă Deneb sau pe unde o mai fi, se află într-un pericol de moarte. Ca în presimțirile cele mai negre. Și o pornire mai presus de voința mea mă năpădește pe loc. *Tată* ! îl strig în minte. *Mă auzi, tată ? Sînt eu, Gabi, Don Q, răspunde-mi !*

În clipa cînd chemarea se zbuciumă în mine, ca o pasăre ce-și rupe aripile de gratiile unei colivii, doctorul tresare violent, parcă lovit din toate părțile de un gigantic val nevăzut, tresare și se clatină, și-și duce stînga la frunte, în timp ce dreapta, cu degetele chircite într-un spasm, pare crescută din încheietura mea, ca o legătură bizară dintre doi gemeni siamezi uniți printr-o aceeași mînă. Și atunci, în auzul meu ce se rupe de lumea înconjurătoare, se rostogolesc, venind de la o distanță uriașă, ecouri slabe ca atingerile unui puf de păpădie pe suprafața unor oceane de zgomote parazitare. Ecourile unui glas. Glasul tatei. Prea firav ca să pricep ce spune, ca și cum ar vorbi în fundul unei galerii de mină părăsită, iar toate trecerile, puțurile, suitorile, fostele abataje ale minei, prefăcute în camere de rezonanță, i-ar amplifica, suprapune, amesteca și rupe cuvintele, topindu-le într-un vuiet melodios, cu mii de armonice măiestrit orchestrate, dar unde sunetele și înțelesurile vorbelor dintîi s-au pierdut. Și la fiecare zvon subțire ca firele încă nerăsucite ale pînzelor de păianjen, doctorul Dinu, ancorat între brațul meu și mîna care-i sprijină fruntea, stăpînindu-se cu eforturi supraomenești, totuși nu izbutește să-și înfrîngă tresăririle epuizante pînă ce tata, zdrobit, îngropat de viu sub cascada ecourilor stîrnite de răspunsul la întrebarea mea e nevoit să tacă. Însă taifunul reverberațiilor continuă mult timp, și după ce eu percep din nou zgomotele

restaurantului. Dar nu mai apuc să prind ce spusese Ștefan, pe care l-am văzut mișcîndu-și buzele.

Doctorul își smulge, tot cu mîna stîngă, batista din buzunarul de la piept al hainei și-și tamponează fruntea scăldată în sudoare. Ochii lui au căpătat irizații sticloase, ca ai unui om cu mintea rătăcită. Continuă să-mi țină încheietura, iar de sub palma ce acoperă ceasul răzbate încă, dar se stinge imediat, o rază de lumină sîngerie, foarte slabă, pe care o întrezăresc doar în umbra proiectată de marginile degetelor.

În capătul sălii a apărut ospătarul, întovărășit de doi inși și o femeie tînără, toți în halate albe ; ar putea trece drept bucătari, pentru cine nu e la curent cu misterele puse la cale de dragul meu și, să zicem, al clienților din local — dar de ce o fi fost nevoie să purtăm discuția asta aici ? Iar afară, antenele Salvării — s-au mai ivit două între timp, de alte forme și dimensiuni — se mișcă pline de rîvnă, îndreptate spre noi.

— Te ucide ! îl aud pe electronist și-mi dau seama, după mișcarea buzelor, că aceeași propoziție o rostise și mai înainte. Pur și simplu, băietanul ăsta are să te ucidă. Și o dată cu tine pe el însuși și pe profesor.

— Lasă-ne singuri ! poruncește Doc, articulînd cu greutate vorbele.

Ștefan ezită o secundă, apoi, semn că și mintea lui o cam ia razna, începe să adune gunoaiele împrăștiate pe masă și să le vîre prin buzunare.

— Va să zică, mîrîie în surdină, îi povestești tot ?

— Tot ! spune doctorul, privind pe fereastră, cu aceiași ochi de halucinat.

— Cel puțin du-l la clinică !

— Nu.

— Rămîneți aici ? În restaurant, cu lume împrejur și fără aparatură la îndemînă ? Ești nebun ! Într-un minut, ceasul vă vine de hac. Vă adun cu targa pe amîndoi.

— Taci ! E momentul cel mai prielnic. Pentru el, pentru ceas pentru mine... Lasă-ne !

Ștefan se ridică binișor, parcă să nu se rupă ; ba nu, e țăndări de mult și o ia încet ca să nu se risipească.

Doc îmi zîmbește, mereu absent și nu mă las înșelat : a venit vremea să discutăm serios, despre lucruri serioase.

— Iartă-mă ! îl rog.

— De ce ?

— Adineauri l-am chemat pe tata.

— Și de ce să te iert ? Îl iubești, e firesc să-l chemi.

— Nu știam că-ți fac rău...

— Ceasul n-are destulă energie. A furat de la mine, ca să-ți stabilească legătura telepatică. Din păcate însă, nici bateriile mele cerebrale nu stau prea grozav. De asta n-ai auzit răspunsul profesorului.

— Oboseala ta... De aici se trage ?! îngîn. De cînd te chinui?

— Cincisprezece zile. Dar nu mă chinui. Dimpotrivă, e fascinant. Numai noaptea mi-e greu. Atunci îl veghez să doarmă, și în liniștea și întunericul laboratorului, printre aparatele care niciodată nu mă ajută de ajuns, trăiesc aievea coșmarurile lui... Le trec prin mine și le destram, unul cîte unul, să-i dau puteri pentru a doua zi... Dimineața, cînd el s-a trezit, mă înec într-o mare de oboseală. Atunci îmi e greu, într-adevăr...

— Doc! Ați vrut să descopăr de unul singur adevărul, să mă obișnuiesc cu el încet-încet, pe măsură ce mi se dezvăluia, ca să am cît mai puține emoții. De asta m-ați înconjurat cu tot felul de „mistere", puse la cale în așa fel încît să le dezleg pe rînd și să mă las prins de plăcerea jocului de-a Sherlock Holmes...

— Ești băiat deștept.

— Poate mai mult decît îți închipui !

— De unde știi ce-mi închipui ?

— Mă ocrotiți din pricina ceasului, ca să nu-mi mărească emoțiile și să le întoarcă împotriva mea. Asta pînă ne obișnuim deplin unul cu altul. Bănuiesc că mă supravegheați tot timpul, de la distanță, cu antene sau alte minuni, ca acelea de colo, de pe Salvare.

— De două săptămîni, fără întrerupere. Cu îngăduința profesorului, evident ! Jumătate din memoria unui calculator de mare putere e plină cu date despre tine. Altfel ceasul nu s-ar fi adaptat atît de repede la procesele tale biologice și psihice.

— Mama și Lavinia nu știu nimic ?

— Cum n-ai știut nici tu...

— Pînă azi, cînd ați decis că e momentul s-o aflu. Numai că în spatele misterelor voastre e o taină cu mult mai grozavă.

Doctorul mă privește cercetător. Ca să vadă nu cît am ghicit din taina aceea, ci dacă mă amenință apropierea unui nou șoc.

— Este ! răspunde scurt. Ai înțeles-o de la Ștefan.

— Lasă-l pe Ștefan ! Am înțeles-o din altă parte și mai de mult.

Își coboară pleoapele pînă ce, așa cum scrie prin cărți, ochii i se îngustează ca două lame de cuțit.

— Nu te cred.

— Azi-noapte, spre ziuă, cînd, din pricina oboselii, ai avut pesemne o neatenție de o clipă, eu și tata am comunicat prima oară. Prin visul lui și al meu.

— Și ?

Nu se înșală în privința șocului. De altfel e prea bun să se fi înșelat vreodată în vreo privință — chiar și în povestea cu soră-mea trebuie să fi intuit că dragostea ei va ține doar pînă la apariția unui Ștefan. Afurisita de emoție mă izbește iar ca un pumn zdravăn primit în plex pe neașteptate. Degeaba mă joc de-a boxerul, îmi lipsește vocația, mai mult decît antrenamentul. Nu sînt făcut pentru aventură, am aptitudini numai pentru viața pe lîngă casă, pentru cultivatul grădinii și micile tabieturi domestice, m-a studiat bine afurisitul de electronist !

— Și ? repetă Dinu, posomorît.

— O fi fost tata la spital, cum i-ai spus tu mamei, dar asta se întîmpla mai de mult ; oricum, în momentul de față nu mai e acolo. Altfel le-ați fi lăsat pe ea și pe tușa Frusina să-l vadă. Sau măcar să-i vorbească la telefon. De două săptămîni el e...

Mă opresc. Iar m-a lăsat curajul. Palma lui Doc devine o menghină pe care cineva nevăzut o strînge încet și continuu. Ceasul îmi intră în carne, încheietura mi-a amorțit, ca și altă dată, dar tot îl simt arzîndu-mă ca un cărbune încins.

— De două săptămîni !... reiau anevoie, ca în somn. În vîrful săgeții, la steaua Deneb, acolo e captiv, fără scăpare.

Ochii doctorului sînt două fîntîni înguste și adînci pînă în inima Pămîntului. Nu-i mai suport. Și-a dat seama. Își desprinde privirile de la mine și le ațintește din nou pe fereastră. Tace îndelung. Îmi țin respirația. Un tremur mărunt, ca de friguri, mă scutură din creștet pînă-n tălpi.

— Adevărat ! șoptește. Captiv, la steaua Deneb...

Îmi țin respirația.

— E într-o primejdie de moarte ?

Vorbele abia îmi pîlpîie pe buze, ca flăcăruia unei lumînări.

— Trăiește. Mai mult n-am ce să-ți spun. Nu moartea îl amenință. Altceva, de necomparat. A căzut victimă unui război dus în urmă cu, poate, un milion de ani.

— Declanșat de cine ?

Nu înțeleg ale cui sînt întrebările. Eu nu fac altceva decît să-mi țin respirația.

— Puterile beligerante...

Doctorul se întrerupe un moment, copleșit. Surîde cu o amărăciune de nedescris.

— Puterile beligerante, așa li se spune, ca să se rețină că sînt bătăioase și pline de vigoare, au folosit niște arme despre care erau convinse că vor acționa numai asupra adversarilor — ai mai auzit asemenea bazaconii nu ? — și că vor lăsa neatinse trupele proprii. Dar nu și-au dat seama că odată intrați în luptă toți oamenii ajunseseră adversari. Așa că armele și-au făcut din plin datoria asupra tuturor. Sofisticate arme ! Ultimul strigăt, cum se zice. Taberele puseseră în ele ce aveau mai bun : cele mai strașnice materiale, cele mai grozave inteligențe, cele mai rapide mijloace de transport la țintă, cel mai reușit design, cele mai mari speranțe de unde și cele mai multe accidente în timpul experimentărilor... Să nu te mire, așadar, că la un moment dat, armele au început să ducă o viață proprie, secretă, numai a lor Și după lansare au provocat o reacție neprevăzută, scăpată cu totul de sub control : și-au lăsat victimele să trăiască. Nu neatinse, să nu înțelegi greșit. Dimpotrivă, alterîndu-le structurile fundamentale, însă fără să le ucidă. Închipuie-ți că viețuitoarele din raza ciupercilor noastre atomice se adună din pulbere și își continuă viața în forma asta. Îți poți închipui ?

— Înseamnă că și tata...

— Da. Și el.

Spaima care pîndește în mine de atîta amar de timp, de atîtea și atîtea zile și săptămîni și luni, de cînd am avut întîi impresia și pe urmă siguranța că se întîmplă ceva rău, spaima care de azi dimineață a cîștigat teren dintr-o dată, pe nesimțite sau înfrîngîndu-mi rezistențele firave, contrazise mereu de avalanșa de noutăți neliniștitoare, spaima căreia, ca să mă amăgesc, i-am zis cîteodată emoție, mă biruie, în sfîrșit. Definitiv.

Încerc să respir și nu pot. Mă chinui să trag măcar o gură de aer, însă zadarnic. Pieptul îmi e strivit, blocat din toate părțile, sau lipsit de orice fărîmă de vlagă, sau refuză să mă mai asculte. Mîna cu ceasul, purtată de teroare ca de o voință de neînvins, mi se smucește năprasnic, să scape cel puțin ea din coșmarul unde eu m-am rătăcit ; vrînd să mă părăsească, uitînd însă că poartă la încheietură, închisă în platină, o povară de care singură n-o să se elibereze niciodată. Însă doctorul Dinu s-a încleștat de ea, și brațul lui e greu ca un bolovan uriaș, e rigid ca din cel mai dur oțel, nu se clintește nici un centimetru — numai mușchii degetelor și ai palmei îi joacă ușor, elastic, cît să nu-mi luxez articulația.

— Relaxează-te ! murmură molcom Doc. N-ai nimic. Nu ți-e teamă...

Nu pot să respir. Ciudat, mintea continuă să-mi funcționeze de minune, spiritul de observație la fel, îl văd pe Dinu zbuciumîndu-se iar ca un osîndit, ca să preia, să stăpînească, să stingă reacțiile ceasului, îl văd frămîntînd batista în pumn, îl văd clătinîndu-se dezordonat printre valurile bioundelor dezlănțuite haotic, dar brațul prins de al meu îi rămîne întruna neclintit, parcă înșurubat de masă, e țeapăn pînă la umăr, e al altcuiva, nici nu e braț ci un accesoriu al mobilei, o rezemătoare adăugată acolo de un tîmplar trăsnit.

Nu pot să respir. O umbră albă se apropie dintr-o parte, trebuie să fie Dobrescu, ospătarul-medic-scamator, cîștigătorul concursului „Cu mască și fără mască", dar ochii mei se cam întunecă și nu mai izbutesc să-i disting noua înfățișare. Cercuri opace se rotesc prin aer în jurul meu, mă pierd încet, mă întunec, o singură zonă limpede se mai păstrează, unde e chipul doctorului Dinu ; iar doctorul, cu privirile numai la geam, zîmbește deodată, zîmbește frumos, adevărat, ca pe vremuri, liniștitor, vesel, prevestind o victorie.

— Respiră ! mă îndeamnă. Respiră ! Dobrescu, lumină... Respiră ! E bine, respiră, e bine, a trecut... Gata, băiatule A trecut...

La tîmple îi scînteiază două roiuri de licurici care îmi împînzesc privirile ; mă prind de ele, în sfîrșit un punct de sprijin, o palmă de teren solid, mă agăț de ele, mă ridic spre suprafață... Sînt broboane de transpirație, nu licurici. Fața doctorului e un mulaj de ceară gălbejit și murdar, eu răsuflu adînc, nu gîfîi, răsuflu, respir, ies pe de-a întregul din bulboana spaimei, din nisipurile ei mișcătoare, împrejur se arată restaurantul, cu mesele, draperiile, ferestrele lui și... cu luminile aprinse de bunul, priceputul Dobrescu.

Salonul e gol S-a făcut după-amiază tîrzie, dinspre pădure se tîrăsc lenește primele umbre ale înserării.

Dobrescu se apleacă peste umărul meu, cu aerul distins al ospătarului de înaltă clasă.

— Iertați-mă ! Ora închiderii, vă rog !

Întinde cu delicatețe mîna, apucă palma doctorului, o desprinde de încheietura mea, ușor, abia atingînd-o, ca pe o aripă de fluture și o așază alături, pe masă. Dinu îi mulțumește cu o înclinare a capului și închide ochii. Mă înfiorez ; e, tot, o păpușă fragilă și neajutorată, un omuleț cu înfățișare străină. În podul palmei i se întinde o pată neagră, rotundă, ca trasă cu un cărbune. Instinctiv, mă uit la încheietura mea și o descopăr

curată — numai el a suferit, numai la el apare urma ceasului, poartă pe unde a scos și a curățat răul din mine

— Am reușit, Doc !

Surîde iar, fără să deschidă pleoapele. Îl recunosc, după zîmbet. Nu e nicidecum un străin. A rămas Doc cel dintotdeauna, sensibilul, prietenosul, tînărul Doc, cu privirea vie și caldă, scăpărînd de inteligență, mai degrabă personaj dintr-o carte decît om ca noi — protagonistul din romanele pentru copii, cel care învinge negreșit, printr-o întorsătură dibace a gîndirii, printr-o vorbă de duh — mai teribile decît orice uneltire sau putere magică a adversarilor.

6

Afară plouă iar și s-a pornit un vînt rece dinspre nord-est, direcția de unde iarna suflă crivățul. Mă opresc pe terasa îngustă, împodobită cu arcade și-mi trag peste cap gluga de la canadiană. Salvarea și cealaltă mașină au dispărut din poartă ; supravegherea continuă discret, să nu atragă atenția cuiva acum cînd am aflat de existența ei. De altfel împrejurimile sînt pustii. Grădina zoologică trebuie să-și fi închis porțile îndată după experiența noastră care i-a alungat și așa puținii clienți, iar frigul și ploaia nu îndeamnă pe nimeni la plimbări romantice prin pădure. Ne îndreptăm spre ieșirea din curte, bocănind cu tocurile pe mozaicul ud, ocolind băltoacele adunate din loc în loc. Mă întorc și mă uit înapoi, la clădirea lungă, zugrăvită de înserare și ploaie în culori mohorîte și unde unul sau două becuri, aprinse numai pînă se pregătește să plece și personalul, dau interiorului un aer ciudat, parcă fantomatic. Nu descopăr masa unde am stat, nici umbra lui Gabi, puștiul glumeț și plin de viață, pe care în ciuda păcatelor și a slăbiciunilor lui îl iubeam — dar asta nu m-a împiedicat să-l părăsesc, buimac, stingher, cuprins de panică, acolo pe scăunul de lîngă fereastră. Niciodată nu-l voi mai întîlni ; o să rămînă în așteptarea mea cîtă vreme am să-l țin minte eu însumi, apoi, încet, uitarea are să-l destrame.

Doc își strecoară mîna pe sub brațul meu.

— Ștefan e la parcare. Să ne grăbim !

Am văzut la televizor, în mai multe rînduri, secvențe documentare sau reconstituiri despre Hiroshima, ori înregistrări de la poligoanele atomice experimentale. Cînd eram mic, nu suportam să le privesc, de teamă, amestecată cu un soi de repulsie, deși, în general, copiii sînt curioși și nu prea fac deosebire între bine și rău ; pe urmă, într-un fel, m-am mai învățat, adică am urmărit scenele acelea cu oameni arzînd în vîlvătăi, ca torțele, sau proiectați pe ziduri în umbre subțiri, construcții umflîndu-se la suflul exploziei asemeni unor stranii baloane de săpun și plesnind în miliarde de fărîme, copaci uriași îndoindu-se pînă la pămînt și izbucnind în flăcări, schelării de oțel răsucindu-se ca niște ghemotoace de hîrtie și topindu-se ca și cum ar fi fost de ceară, apoi victimele bolii de radiații care se termină inevitabil prin moarte — copii cu trupurile schilodite de răni îngrozitoare, cu dinții și părul căzut sau, și mai rău, se poate și mai rău, copii născuți fără mîini sau picioare, ori cu chipuri deformate monstruos, fiindcă părinții lor fuseseră însemnați, fără să știe, de răsuflarea otrăvită a bombei.

M-am învățat să le privesc...

Ștefan a pornit motorul și a deschis ușile din spate. Dacia 1100 e singură în toată parcarea. Aud ploaia țîrîind pe acoperișul ondulat de deasupra noastră. Ne urcăm, în tăcere. Ce-am mai avea să ne spunem ?' O istovire, altfel decît oboselile încercate pînă acum, m-a golit de emoții, dar nu și de gînduri. Îmi așez servieta pe genunchi și mîinile pe servietă. Ceasul scînteiază în semiîntunericul mașinii, prinzînd în muchiile strălucitoare ultimele licăriri de lumină. Electronistul nu se grăbește să plece. Îi zăresc prin retrovizor ochii ațintiți în gol; se miră că am supraviețuit șocului ? Trece în revistă pericolele din viitor, cărora precis n-am să le mai fac față ? Cugetă să se retragă din combinație pînă nu-i prea tîrziu ?

Tata arde, sub razele străine ale lui Deneb, pe pămîntul necunoscut al acelei planete, unde nu pot înțelege cum a ajuns. Tata arde, alergînd printre milioane de ruguri care se zbat ; tata își desprinde pulberea trupului de pe un perete și se ridică în lumina bolnavă ; dar nu din pulbere se încheagă, ci din umbră, umbra singură a rămas din el, un semn că vreme de o frîntură de clipă trupul lui a fost un obstacol în calea potopului de foc, iar în locul acela peretele s-a calcinat mai puțin ; tata se adună de sub dărîmăturile unui bloc cu multe etaje, e un pachet de moloz și resturi de haine și pornește aiu-

rea pe străzi ; tata se prelinge, topit, dintre grinzile topite ale unui pod ; tata...

Și eu m-am învățat să privesc, la televizor, înfățișările morții atomice...

— Mă întrebai cine a pornit și cum războiul acela, murmură doctorul pe neașteptate. Nu știu să-ți spun. N-am habar de istoria și psihologia acelor puteri beligerante. De altfel nenorocirea li s-a întîmplat pe cînd strămoșii noștri aveau încă drept unelte doar pietrele adunate de prin albiile rîurilor. Și fii convins că nici supraviețuitorii bizarului măcel — supraviețuitori care, ironie a destinului, au ajuns deocamdată fără moarte, fiindcă, în forma dăruită de minunatele lor arme, chiar de-ar vrea să moară, nu pot — nici ei nu-și mai aduc aminte de unde s-a pornit. Între noi fie vorba, la ce-ar mai folosi să-și amintească ? Dar, dacă ții să te informezi, fă o comparație cu ce se întîmplă în lumea pămînteană de azi. Războaiele seamănă toate între ele, oriunde și oricînd s-ar purta. Numai consecințele diferă, în timp : sînt din ce în ce mai cumplite, pe măsura progreselor științei.

Parcă trezit dintr-un vis, Ștefan, nervos și neîndemînatic, cuplează brusc marșarierul, făcînd pinioanele să cîrîie în cutia de viteze. Mașina se smucește puternic ; motorul, suprasolicitat, se stinge cu o pocnitură. Băiatul frumos rămîne cîteva clipe pe gînduri, încercînd parcă să-și rememoreze ordinea manevrării comenzilor. În sfîrșit, pornește iar motorul și o luăm din loc cu ceva mai puțină agitație.

Pătrundem pe șoseaua mărginită de pereții întunecați ai pădurii. În față, spre asfințit, zările păstrează încă pete largi de lumină ; deasupra noastră însă, ca și în spate, cenușiul norilor a căpătat nuanțe de funingine.

Pămîntul.

Ce simt oamenii cînd ajung să se despartă de el ?

Revăd imagini de demult, de la moartea bunicului. Bătrînul slab și înalt, atunci lung, așa cum sta în pat, cu umerii și capul sprijiniți de o pernă tare ; vorbele puține ale celor din preajmă, gesturile domoale, înscrise parcă într-un ritual ; casa mirosind a lemn, a mere și busuioc, dereticată cu de-amănuntul anume pentru ceea ce avea să vină — pentru că, am înțeles mai tîrziu, tot ce se leagă de trecerea omului prin lume se cere întîmpinat și petrecut după o cuviință căreia țăranii îi știu și îi păzesc rostul într-un fel anume al lor...

Am intrat în odaia bunicului, purtat de mînă de tata. Nu realizam ce se întîmplă, îmi spuseseră doar că bătrînul e bol-

nav. I-am întîlnit însă privirea limpede, pierdută undeva departe și care s-a adunat cu greu să mă vadă și atunci am început să pricep și graba plecării noastre de acasă, și de ce, pe tot drumul, tata și-a amintit de copilăria lui, cum nu făcuse în nici una dintre vizitele de mai înainte.

„L-ai adus, Alexandre !“ a murmurat bătrînul, cu glas liniștit. „L-am adus, tată !“ „Doamne, cînd eram eu ca el !....“ Fața, suptă de vîrstă și boală, i se ascuțise și avea o paloare nefirească, tîmplele îi erau scobite, ochii înfundați în cap. Dar mi se părea, cu toate astea, că întregul chip îi e lipsit de relief, ca într-o poză veche, îngălbenită și ștearsă, înfățișînd oameni de demult, care totdeauna se așezau țepeni în fața aparatului de fotografiat, neîndrăznind măcar să zîmbească, parcă așa ceva ar fi fost un lucru de rușine — și ale căror gînduri și griji, astăzi, după atîta vreme, nu le mai putem descifra. Astfel bătrînul se ducea o dată cu lumea lui, și în lumea aceea se și pierduse, retrăind cine mai știe ce întîmplări, de pe cînd era băiețandru sau flăcău. Așa se întorcea și el, ca tata, în copilărie, ca și cum lăsaseră sau pierduseră acolo ceva de preț, ce trebuie căutat cînd îți e greu, ceva ce nu se mai poate găsi, dar te alină chiar numai cînd îl cauți. Mi-a mîngîiat creștetul cu o mînă ușoară și caldă, cu pielea aspră pe vecie de unelte și muncile țărănești. Se împăcase cu toate. Parcă pleca pe aproape, la un tîrg în satul vecin, aștepta doar să vină alde Ion sau Toader, să-l ia cu căruța. Și, pînă atunci, tata, cu aceeași liniște ca și a lui, îi ținea tovărășie.

„Auzi, Alexandre ? a murmurat iarăși, într-un tîrziu. Numai de una, taică, îmi pare rău. Că n-am zile să mai văz o dată colțul ierbii și cum dă floarea în zarzărul de la poartă...“ O lacrimă tulbure i s-a desprins din colțul ochiului și i-a alunecat în jos, pe obraz. Mi-a cuprins creștetul în palmă pentru ultima oară și îndată și-a luat mîna de pe mine. „Du băiatul de aici ! a poruncit suflînd greu. Și rămîi cu el !“ Am ieșit amîndoi, fără o vorbă. Tata m-a strîns lîngă sine și s-a rezemat de un stîlp al prispei, cu fața spre sat și spre crîngul de arini, vrînd parcă să-i transmită bunicului, și nu știu, zău, dacă n-o și făcea, o ultimă imagine a universului înaintea despărțirii. Peste cîteva minute, am auzit dinăuntru plînsul potolit al bunicii. Bătrînul nu mai era.

Stefan aprinde luminile de poziție. Un cîine se arată din tufișurile de pe dreapta, ne urmărește de departe cum venim și dispare pînă să ajungem în dreptul lui.

— Din păcate, urmează doctorul, n-o să putem dezvălui nimănui lecția celor de lîngă Deneb. Cel puțin deocamdată....

Mă întorc spre el, nedumerit și, fără voie, mă înfiorez : ochii îi strălucesc de o patimă devastatoare.

— Oricînd se va găsi cineva interesat să le copieze sistemele de arme. Atunci Pămîntul ar putea avea soarta planetei lor. Dar nouă nici peste un miliard de ani nu ne va surîde șansa vreunei salvări. Vom rămîne încătușați în nemurirea aceea de infern, în forma aceea demențială, pînă ce soarele ni se va stinge, sau galaxia întreagă se va risipi în praful și hidrogenul din care s-a alcătuit acum douăsprezece milioane de milenii. Cam ăsta ar fi prețul trădării tainei ce ți s-a încredințat.

Revin cu privirea la drum. Sîntem în marginea șoselei mari, dinspre oraș. Așteptăm trecerea mașinilor care au prioritate. Îmi plimb degetele pe deasupra ceasului. Dacă electronistul are din nou un moment de zăpăceală și dă buzna, uite acuma, în fața autotrenului ce se apropie, nereglementar, cu peste optzeci la oră, nu va mai fi nevoit să pregătească un alt ceas, nici doctorul să caute o dublură...

Nu apuc să-mi termin gîndul prostesc, fiindcă, mai degrabă din instinct decît cu judecată, am apăsat, ca să zic așa, pe toate frînele creierului ; mă curăț instantaneu de orice idee sau raționament și rămîn înghețat ; dacă aparatul e construit să-mi îndeplinească toate dorințele, și chiar astfel e construit, îndată trimite o bioundă spre centrii nervoși ai electronistului și mi-o lasă pe Lavinia fată bătrînă !

Afurisită, afurisită treabă ! Nici să faci haz de necaz nu mai poți, nici să asculți cîte o gugumănie de a tipului tău cel răutăcios pe care așa bine l-ai poreclit Andrei Gavrilescu ! Trebuie să stai zi și noapte cu ochii pe tine, să te ții în frîu de la orice!

Mașina face un salt brusc. Sînt gata să leșin, încă înainte de ciocnirea cu autotrenul vijelios. Dar nu !... Acesta a trecut de mult. Ștefan a prins un gol în șirurile de mașini ce se scurg în ambele sensuri și se strecoară iute și elegant printre ele, cu îndemînarea lui de altădată. Șofer bun, ce mai la deal, la vale!

— Grea povară ! exclamă doctorul, care pesemne mi-a simțit încordarea și i-a înțeles pricina. Grea, și pentru tine, și pentru noi. Dar trebuie s-o scoatem la capăt cu puterile noastre și să-i păzim secretul mai tare decît pe ochii din cap. Pînă nu se mai așază lumea, nici n-avem încotro. De fapt, nu știința e vinovată de felul cum i se pun în practică descoperirile. Poți fi convins că și arma care i-a nimicit pe cei de lîngă Deneb

avea la bază o invenție de mare folos dacă ar fi fost aplicată pentru binele lor. Cu orice obiect, cu orice aparat se poate, în ultimă instanță, construi sau distruge. Chiar ceasul tău...

— E nevoie să-i spui pînă și asta ? intervine Ștefan, cu același glas, răgușit de enervare. Nu-ți ajunge că abia ați scăpat, acolo, în restaurant ? Dacă ați scăpat cu mintea întreagă — ceea ce, e drept, nu se prea vede.

— Chiar ceasul, ce ? întreb.

— Ajuns la cine nu trebuie, poate fi prefăcut într-un mijloc de nimicire puternic și foarte eficient. Bombardarea cu biounde hiperconcentrate distruge orice ființă vie, inclusiv plantele, pe o rază practic nelimitată.

Mașina virează scurt lîngă bordură și se oprește cu un scîrțîit de frîne. Marele șofer stă o clipă cu mîinile crispate pe volan, apoi se întoarce încet.

— Ajunge, Dinule !

— Ai dreptate, ajunge ! răspunde cuminte doctorul. Doar un lucru trebuie neapărat să mai ții minte ! reia, către mine. Nu e o pierdere că pămîntenii nu vor afla și deci n-au să învețe deocamdată nimic din îngrozitoarea experiență a celor de lîngă Deneb. Spre deosebire de aceia, noi putem opri dezlănțuirea războiului. Cu forțele noastre. Cu rațiunea și luciditatea pe care tot știința ni le-a pus la îndemînă. Iar tu, care porți pacea și viața, ești de partea învingătorilor.

— Cu asta l-ai dat gata ! aruncă ironic Ștefan și se vîră înapoi, în șirul de mașini ce gonesc spre oraș.

Lui Doc nu-i arde însă de glumă.

— Știu că nu i-am spus nici o noutate și că folosesc vorbe scoase parcă din comunicatele de presă. Ce vreți, nu mă pricep la metafore ! Dar el are de îndeplinit un mandat și trebuie să-i fie foarte clar de ce pleacă acolo și în ce scop ; nu numai din ce motive a fost ales, ci și pe cine e chemat să reprezinte.

Oare te poți pregăti din vreme să devii erou ?

Am fost o dată cu tata la cineva care făcuse mai de mult un act de bravură. Omul locuiește în provincie, n-are importanță orașul. Eram acolo în vacanță, plănuisem să pornim într-o plimbare pe munte, dar vremea ne-a fost potrivnică, a plouat o săptămînă în șir, iar într-un tîrziu, plictisiți de atîta așteptare, ne pregăteam bagajele pentru întoarcere — cînd în ziarul vechi, pierdut în mașină și care folosise la împachetat cine știe ce, tata a găsit numele eroului într-un articol fulmi-

nant ce omagia fapta aceea memorabilă. Atunci și-a dat seama că ne aflăm în chiar localitatea unde domiciliază cel în cauză Veseli că ne putem alege cu ceva mai frumos și mai folositor decît o simplă excursie, ne-am dus să-l cunoaștem.

Ora, ce-i drept, nu prea era nimerită pentru o vizită pe neanunțate, dar contam pe faptul că amfitrionul ne va ierta auzind că sîntem în trecere și trebuie să ajungem acasă tot în acea zi.

Ciudată experiență !

Mai întîi, pînă să-i descoperim casa, am străbătut o mare parte din oraș — vreme de mai bine de un ceas, fiindcă pornisem pe jos. De cîte ori întrebam de ea, concetățenii eroului zîmbeau cam bizar și ne arătau cîte un alt traseu, parcă se înțeleseseră între ei să ne încurce. Cînd, în cele din urmă, am găsit-o, întîmplarea — așa, cel puțin, am crezut noi, însă mai tîrziu am constatat că nu era deloc întîmplare — a făcut să-i întîlnim acolo pe cei trei oameni scăpați de el de la moarte. Împrejurările accidentului lor sînt fără însemnătate și ele. Se cuvine doar să știți că salvatorul, care pur și simplu avusese drum prin apropiere, a intervenit cu o prezență de spirit și o promptitudine ieșite din comun, în momentul cînd nimeni nu mai aștepta vreun ajutor. Acest lucru ni l-au povestit victimele, repetîndu-l de multe ori, cu zeci de amănunte care de la un timp au cam început să se bată cap în cap, ca și cum povestitorii ar fi uitat pe rînd variantele expuse de ei înșiși puțin mai devreme.

Erau, toți trei, îmbrăcați cu hainele lor cele mai bune și își aduseseră și nevestele și copiii, gătiți la fel, ca la plimbarea de duminică după-masă pe strada mare ; dar atunci era luni, cam pe la vremea prînzului sau imediat după aceea și-și treziseră din somn binefăcătorul ieșit de curînd la pensie și căruia îi plăcea să-și facă siesta în pat — cum o dovedeau ochii lui umflați și căscăturile repetate ce l-au întrerupt prea adesea în cursul discuției.

Și el era îmbrăcat de sărbătoare, cu un costum ale cărui culori și croială nu se potriveau cu ora și locul unde îl arborase ; niște haine din lînă și de purtat seara și care, departe de a-l fi însoțit pe proprietar în așternut, cum socotisem eu în primul moment, abia fuseseră scoase din lada pregătită pentru iarnă, fiindcă miroseau grozav a naftalină. Gazda nu părea defel stînjenită de prezența numeroșilor oaspeți — împreună trebuie să fi fost aproape o duzină — deși toți pretindeau, ca și noi, că au trecut întîmplător pe acolo și au intrat numai un

moment, să-l întrebe de sănătate. Era, dimpotrivă, din ce în ce mai bine dispus, iar în clipa cînd conversaţia dădea semne de oboseală, aducea din nou vorba de teribilul accident şi din nou trioul victimelor, îmboldit ca de un pinten nevăzut, îşi relua galopul pe valea largă a recunoştinţei, întovărăşit de neveste şi de copii care se întreceau şi ei să zugrăvească detalii dintre cele mai impresionante, cu toate că nu fuseseră nici cu gîndul la faţa locului, iar cei mai mici încă nu veniseră pe lume la acea dată.

Tata îl asculta amuzîndu-se pe ascuns, şi eu nu-mi închipuiam ce poate fi vesel în istorisirea unor evenimente atît de dramatice. Apoi, pentru că salvatorul i-a cerut impresiile, a rostit cîteva aprecieri oarecare, fără să cadă pe jos de admiraţie cum, evident, acela ar fi aşteptat. Revenindu-şi iute din surpriză, dovadă că reflexele îi funcţionau încă bine, eroul şi-a exprimat dorinţa să afle de ce oaspeţii din Bucureşti nu se consideră mulţumiţi. Aproape ne cerea socoteală. „Îmi pare rău, a răspuns tata, dar toate astea le aflasem din ziar. Dacă nu-mi puteţi oferi ceva mai mult, trebuia să mă fi prevenit de la sosire, să nu ne pierdem vremea cu toţii.“ Şi-a împins scaunul deoparte, m-a luat de mînă şi s-a înclinat în semn de bun rămas. De la poartă s-a întors spre cei trei bărbaţi ce şedeau ţintuiţi locului, parcă neştiind ce au de făcut mai departe. „Haideţi acasă ! le-a strigat. Sau întoarceţi-vă la slujbă, doar nu v-aţi învoit pentru o zi întreagă.“ „Cine v-a spus ?“ a întrebat cel mai în vîrstă dintre ei, cu aerul unuia căzut din lună. Tata a ridicat din umeri. Am ieşit în stradă şi am mers încet, pînă ce familiile reunite ne-au ajuns din urmă. „Cine v-a spus ?“ a repetat bătrînul întrebarea. „Credeţi că nu se vede cale de-o poştă ? a răspuns tata, cu voce deodată tristă. Tot oraşul ştie. Ş. nu m-ar mira să vă compătimească, la fel de mult ca şi cînd n-aţi fi fost salvaţi.“ „E posibil să aveţi dreptate !“ a gîndit cu glas tare bătrînul. Au dat colţul şi au dispărut, fără altă vorbă, ca şi cînd le-ar fi fost ruşine să ne mai şi salute.

„Nu-mi explici şi mie despre ce-i vorba ?“ l-am luat la rost pe tata, furios din cauza purtării lui ce mi se părea cel puţin nepoliticoasă. „Nu-i nici o filozofie. Şi nici o plăcere, din păcate ! mi-a zis el. Scena pe care ne-au jucat-o seamănă întru totul cu aceea descrisă în ziar. Vizita neaşteptată a victimelor însoţite de familiile lor... Povestirea în amănunt a întîmplării... Nevoia de recunoştinţă... La început, crezusem că articolul e rodul neizbutit al unui truc reporteriçesc, prea părea totul re-

gizat, și încă fără îndemînare. Dar reporterul, măcar de data asta, n-a avut decît vina lipsei de discernămînt. Salvatorul însuși e dornic de asemenea montări. Iar ceilalți, din dorința de a-i fi recunoscători, îi fac jocul. Trebuie să fi dat zeci de asemenea reprezentații, pentru rude, prieteni, vecini ori simpli curioși. La cele mai nepotrivite ore, ca azi, și indiferent de programul sau de cheful bieților salvați." „Nu se poate!" „Ai avut dovada — azi au prezentat piesa de dragul nostru. Cineva, vreun copil, auzind că îl căutăm, i-a dat de știre, iar el s-a grăbit să-și cheme oamenii, să se producă în fața bucureștenilor." „Atunci tot orașul e de partea lui. Ne-au pus să ne învîrtim pe străzi, pînă actorii au avut timp să se costumeze și să se adune." „Nici vorbă! Cred că aveau de gînd să ne încurce, în speranța că ne vom lăsa păgubași." „Nu pricep! Totuși... El i-a salvat pe oamenii aceia de la moarte! A făcut gestul care-i primejduia propria viață." „De bună seamă. Cu o putere de sacrificiu cum poate n-ar fi avut-o mulți." „A fost, într-adevăr, un erou!" „A fost. În clipa accidentului. A atins pragul sublim al uitării de sine, s-a dăruit, fără să-i pese de persoana lui. Dar numai atunci. Pe urmă, însetat de glorie, a transformat viața celorlalți într-un mic calvar."

— S-a luminat o casetă aici, pe cadran! încerc să reînnod ciudata conversație, fiindcă tăcerea înseamnă singurătate.

— Poftim? întreabă Doc, neatent.

— O casetă s-a luminat, cînd eram la zeo.

— Da. Slab.

— În roșu închis. Și numai o clipă.

— Dovadă că bioundele captate de ceas erau puține și de calitate inferioară. Doar de la cîteva sute de animale și dintr-o reacție primitivă : mînia. Purtînd o încărcătură emoțională puternică — ți s-a transmis în parte și ție și s-a răsfrînt, amplificată, asupra animalelor însele — dar valoarea ei cerebrală era aproape nulă.

— Și eu o să am nevoie de biounde? Acolo?

— Sigur că o să ai. Altfel nu-ți construiam ceasul. Te vor feri de contactul direct cu lumea lui Deneb. Adică de molipsirea cu... Nu știu cum să-i mai zic. Cu boala de acolo, cu urmările războiului. Denebienii, hai să-i numim așa, s-au amestecat cu toate celelalte viețuitoare de pe planetă, animale și plante și nu se pot desprinde de ele. Anatomic și fiziologic. Oameni, faună și floră formează un singur amalgam ale cărui părți componente nu se mai deosebesc unele de altele, dar unde indivizii continuă să existe. O lume de aparențe înșelătoare,

căutîndu-și, cu rațiune sau din instinct, vechile înfățișări, imitînd zadarnic obiecte neînsufleţite, devorînd într-o clipită materia organică ajunsă întîmplător acolo...

— Vrei să zici că și pe tata ?

Dinu se înclină ușor, schițînd parcă o reverenţă. Pereții și plafonul mașinii se strîng deodată în jurul nostru, ca încăperea de fier înroșit dintr-o cunoscută povestire de Edgar Poe. Iarăși nu mai am aer ; mă grăbesc să trag geamul culisant al portierei de lîngă mine și îndată un suflu puternic, rece, greu ca un bolovan, o jerbă de stropi mă plesnesc peste faţă ; Dacia fuge agățată de șirul de mașini dinaintea și dinapoia noastră cu funiile sclipitoare ale razelor aruncate de faruri. Prostii ! Nu se poate fugi. Nicăieri.

Îmi scot afară capul și mă las biciuit de ploaie. Apa mi se scurge pe obraz, apoi în jos, pe gît, pe sub guler. Coroanele golașe ale pomilor și tufișurile din dreapta, scoase fulgerător din noapte de lumina farurilor și la fel de repede înecate în beznă sînt nori de umbre în mișcare. Umbre în mișcare. Tata...

— L-au prefăcut într-o fantasmă, aidoma lor. S-au năpustit peste el, pesemne grăbiți să-l copieze, dar erau miliarde... Și fiecare a vrut să apuce o părticică din el, să-și stabilească modelul, iar de mulți ce erau l-au risipit înainte de a reuși măcar să-l vadă ca lumea. Ar fi fost de altfel o prostie să-l copieze pe el, un pămîntean. Dar, așa cum ți-am zis, în lumea aceea cu mii de înfățișări și cu nici una, se află întreaga biosferă denebiană; iar plantelor și animalelor e cu neputinţă să le explici că omul adus de pe Terra nu constituie un model biologic pe potriva lor.

— Atunci, bioundele noastre ?

— Atunci, repetă Doc, bioundele noastre — născute dintr-un mod diferit de organizare a materiei, adică din organismele pămîntene — te vor feri să împărtășești soarta profesorului. Vor alcătui în jurul tău un fel de clopot protector, în interiorul căruia, la adăpost de pericol, îl vei aduna pe profesor din locurile pe unde e risipit, îi vei reda înfățișarea de fiu al Terrei și-l vei aduce înapoi, acasă.

— În ce fel ?

— Ca să-l faci iar om ca toți oamenii, te vei ajuta de aceleași bioumde. E singura punte de legătură între noi, firul Ariadnei ce te va călăuzi în inima labirintului de prezenţe himerice și îl va scoate pe profesor de sub măștile fără chip ce-l acoperă. De trimiterea voastră aici se ocupă denebienii.

Simplu.

Împing geamul la loc. Din păr mi se scurg pe față, pe ceafă, în dosul urechilor șuvițe de apă. Ploaia cade din nou, parcă într-o altă existență; e timpul care se întoarce să se ajungă din urmă.

Ștefan n-a încetat să mă spioneze și, văzînd cît sînt de ud, clatină reprobator din cap și deschide pînă la refuz caloriferul.

— Am construit ceasul din platină, urmează Dinu, fiindcă dintre toate materialele pe care le avem la îndemînă ea e cel mai puțin sensibilă la agenții chimici distructivi, iar masa aceea enormă de materie agresivă acționează la nivelul chimiei moleculare.

— Mai bine ajută-l să se șteargă de apă și lasă poveștile! intervine Ștefan, sarcastic. Că te pomenești cu el răcit și-o să-l trimiți la denebienii tăi cu trei seturi de batiste și un flacon cu rinofug. Auzi colo — denebieni! Le-ai și găsit un nume pe cinste!

Doc nu răspunde. Îmi trec mîna prin păr, peste obraji și de-a lungul gîtului. Picături mari mi se preling printre degete și se sparg pe servieta de plastic. Traversăm podul peste Herăstrău și întrezăresc, reflectate în apă, luminile palide, violet-albăstrii care tocmai se aprind în vîrful stîlpilor de pe bulevard.

Nu poate fi nimic adevărat din spusele lor. Mi-au jucat o farsă. Nu e nici o planetă lîngă steaua Deneb, n-a fost acolo nici un război, am la mînă un ceas oarecare, eventual cu un calculator încorporat, Dobrescu e un ospătar cumsecade, o cunoștință a celor doi, iar tata... ei bine, tata mă așteaptă în pragul casei, rîzînd de pe acum de șotia pusă la cale cu simpaticii lui asistenți.

7

Vila ne întîmpină cu ferestre întunecate, ca o locuință părăsită și numai în spatele curții, dinspre geamul de la bucătărie, se vede căzînd pe dalele de ciment lumina firavă a unui bec. Dalmațianul, fără să scoată capul din coteț, urmărește cu o privire indiferentă cum eu și Doc deschidem poarta înaltă din

fier forjat și îi ținem canaturile pînă ce Ștefan aduce mașina în curte. Între timp, se arată și mama care, cum dă cu ochii de mine, își duce mîinile la față, cuprinsă de uimire și teamă.

— Gabi ! Ce-ai pățit ?

Dacă înfățișarea mea și nu cea a doctorului o intrigă, înseamnă că Dinu a vizitat-o mai devreme, probabil în cursul dimineții, o dată cu Ștefan. Deci ceva i s-a spus despre tata, ceva liniștitor desigur, numai că eu nu știu anume ce. Și abia acuma îmi vine în minte că nu sîntem pregătiți pentru întîlnirea cu ai mei, nu ne-am înțeles ce minciună să spunem despre felul cum ne-am petrecut vremea și ce povestim pe seama sănătății tatei.

— Ce-am pățit ? mă mir ca să mă aflu în treabă.

— Tu nu vezi cum arăți ?

Mă întorc spre oglinda cuierului. Am ajuns un fel de copie a lui Doc — slab, galben, cu fața nimbată de cearcăne Se putea altfel ? Jocul de-a telepatia e chiar la îndemîna oricui ?

— Unde-ați fost ?

— La clinică ! mormăie doctorul, cu jumătate de gură.

— Și ? Alexandru ?

— L-ai văzut ?

— Cum se simte ?

Mamei și Laviniei li s-a adăugat tușa Frusina. Un trio redutabil, exersat în descoperirea minciunilor, îl știu pe propria mea piele.

— Nu l-a văzut ! sare Ștefan să mă ajute.

La sunetul vocii lui, Lavinia, în ciuda îngrijorării firești, devine ușor absentă — ce vreți, fascinația rămîne fascinație !

— Dar profesorul i-a trimis un ceas ! spune și Dinu repede, pînă nu se risipește vraja aruncată de electronist. Arată-l, Gabi !

E un îndemn — trebuie să abatem atenția celor trei spre alt subiect. Îmi ridic mîna cu un gest plin de prestanță și salt mîneca încetișor, exploatînd emoția și curiozitatea obișnuite femeilor. Sper că tata ne urmărește de acolo de unde se află și se amuză măcar el de scena la care mie numai să rîd nu-mi vine. Iar ceasul reacționează prompt la simțămintele noastre pe cît de contradictorii, pe atît de puternice — caseta de pe marginea cadranului se preface într-o luminiță rubinie, ca vinul vechi și care se închide repede în roșu întunecat, apoi se stinge.

— Ce-i asta ? mă interoghează mama.

— O lumină de control ! spune electronistul. Știi, îi explică Laviniei, un senzor încorporat în carcasă... E un model nou, are și calculator și nu știu ce semnale optice și sonore...

Mama îmi prinde mîna, să se uite mai de aproape. Îi arunc doctorului o privire neliniștită.

— Frumoasă brățară ! exclamă Lavinia pe neașteptate. Și carcasa... Parcă ar fi de...

Se oprește, rușinată că în asemenea clipe îi mai trec prin minte gînduri ușuratice.

— Seamănă cu platina, adevărat ! spune Ștefan, cu ochii ațintiți asupra mamei. Ce nu fac azi metalurgiștii cu aliajele lor !

Singurul lucru înțelept e să nu scot o vorbă. O privesc și eu pe mama, cum îmi sucește mîna pe toate părțile, căutînd parcă un mesaj în strălucirea moartă a brățării, ori pur și simplu mîngîind ceasul fiindcă el a fost atins de palmele tatei.

— Prin cine ți l-a trimis ?

Îmi dreg glasul. Minciunile se încurcă împrejurul nostru, ca pînzele de păianjen.

— Prin cine ți l-a trimis ?

Nădăjduiește că emisarul mi-a adus vești proaspete despre tata, altele decît i-au spus, în doi peri, doctorul și electronistul. Mi s-a întîmplat să mai mint cîteodată, pentru mărunțișuri, ca oricăruia dintre voi ; sau, dacă vreunul n-a făcut-o în viața lui, cu atît mai bine, îmi scot pălăria — eu sînt cam departe de băieții perfecți, v-ați dat seama. Dar cînd erau lucruri serioase la mijloc, jur cu mîna pe inimă că n-am turnat gogoși ; și cum m-ar fi lăsat obrazul s-o fac cu niște oameni ca tata, mama, doctorul Dinu și ceilalți ?

— Prin mine ! zice Doc, senin și convingător.

Mama îmi lasă repede mîna, ca și cînd ar vrea să scape de o atingere neplăcută.

— Veniți să mîncăm ! ne îndeamnă. Vă așteptam de la prînz.

O ia înainte, spre sufragerie ; e abătută ca după o înfrîngere.

— L-ai văzut, cel puțin, printr-o fereastră ? mă scutură Lavinia. E întreg ? A slăbit, ca Dinu ? Ce boală are ? De unde ? Și tu cum de te-ai gălbejit așa de azi dimineață ?

— Lavinia !

Mama s-a întors, răsucindu-se brusc pe călcîie, ca pentru a preîntîmpina o lovitură de la spate. O pironește, o fulgeră cu ochii pe soră-mea, iar studenta, cît e de țîfnoasă, și neîngăduitoare, s-a făcut deodată mică.

— Știe ceva, mamă! scîncește ca un copilaș. Uită-te la el, nu se pricepe să se ascundă.

— Lavinia, mă surprinzi! Cum poți spune una ca asta, și încă de față cu Dinu și Ștefan? Adică ei ne mint?

Masa ne întîmpină cu tacîmuri sclipitoare. Ne așezăm — eu, ca de obicei, pe locul tatei și-mi rotesc privirile prin încăpere. Mobile sculptate, draperii, covoare unde ți se înfundă pașii, lampa cu podoabe de cristal scînteind ca un nor de steluțe, scaune tapițate cu piele — un interior aranjat de oameni cărora nu le-au lipsit gustul și posibilitățile. Dar, mai presus de asta, altceva au avut din plin părinții mei: înțelegere și dragoste unul față de altul. Răzbate dragostea lor și aici, ca pretutindeni în casă, într-un fel cu neputință de redat în cuvinte — e atmosfera primitoare ce se degajă din toate lucrurile, senzația de intimitate, impresia că te simți bine, că ești în largul tău îndată ce ai pășit înăuntru. Acum tot ce văd îmi e străin; nu cred că măcar în închipuire eu însumi ședeam dimineață pe același loc și-mi făceam planuri despre cum să scap mai ușor de povestea cu dirigintele și corijența. Însă știu că mi-am regăsit casa, că m-am întors la ai mei, deoarece, în ciuda lacrimilor, a încordării, a minciunilor care ne despart, mă cuprinde căldura aceasta numai a noastră și îmi dă putere pentru ce urmează să vină. Trebuie să-l aduc înapoi pe tata, de oriunde s-ar afla. E mai mult decît iubirea și datoria față de el; e ca o lege, dincolo de vrerea și dorințele mele, ca siguranța că milioane de ani de acum încolo Pămîntul va continua să se învîrtească în jurul axei sale în douăzeci și patru de ore; dacă tata nu s-ar mai întoarce acasă, întreaga lume, cu resorturile și osiile rupte, ar ieși din făgașurile ei și ar rătăci la voia întîmplării.

— Va fi nevoie să-l luăm pe Gabi cu noi! vine de departe vocea limpede, baritonală a lui Ștefan.

Masa e pe sfîrșite. Nu-mi dau seama ce și cînd am mîncat. Tușa Frusina strînge farfuriile murdare, gata mereu să le scape și să le spargă, fiindcă e cu ochii numai la mine. De altfel și Lavinia mă scrutează întruna, dar cu alți ochi — plini de mînie sacră; n-o lasă inima să se supere pe fotogenicul electronist, care i-a turnat brașoave în vreme ce eu doar tăceam, și a hotărît că frățiorul e mai potrivit în rolul calului de bătaie. Numai Dinu și mama, absenți la jocul nostru de societate, se pîndesc reciproc, aș fi tentat să spun ca doi luptători înaintea unei bătălii, dar nu li se potrivește comparația — mai curînd ca doi oameni care au nevoie unul de altul și încearcă să ju-

dece cam cît ar trebui să cedeze ca să poată ajunge la o înțelegere.

— De ce ? tresare Lavinia, întorcîndu-se către Ștef.

— Cînd ? întreabă mama, la rîndul ei și e limpede că ea poartă discuția.

— Astă-seară.

— De ce ? insistă soră-mea să afle de la logodnic, după ce n-a avut succes cu mine.

— Profesorul a cerut să-l vadă, îi explică Doc mamei, și propoziția lui conține aproape un adevăr.

— Tocmai pe el ? sare Lavinia, redevenind agresivă.

— Gabi, poruncește mama, du-te sus și adună-ți ce lucruri îți trebuie ! Mergi și tu cu el, Dinule !

Pornim pe scări și mă bate gîndul că vizita asta acasă are scopul unui bun rămas ; nu ca să-mi iau periuța de dinți și pijamaua m-a adus Doc încoace. Ar trebui așadar să traversez o duioasă scenă a despărțirii de cei dragi (și foarte dragi îmi sînt toți, firește, oricîte hachițe ar avea Lavinia cîteodată), să spun la revedere fiecărui ungher, cum scrie în cărțile și se vede în filmele cu asemenea subiecte, însă camerele și mobilele vilei continuă să-mi rămînă străine, iar în prezența lui Ștef și a iubitei sale despărțirea ar părea un spectacol de bîlci.

— Ce să-mi pregătesc ? îl consult pe Dinu. Cîtă vreme am să stau acolo ?

— Nu-ți lua nimic ! răspunde el simplu. Oricum lucrurile ți-ar fi oprite la intrarea în clinică. Mai puțin ceasul, dar el rezistă la sterilizări.

Mă așez pe parchet, în colțul unde stau cînd mă încearcă necazurile, în fața ferestrei și mă uit cum se clatină în ploaie crengile castanilor. Doc, în fotoliul lui, își lasă capul pe spătar și tace, poate ca să nu mă tulbure, sau retrăiește și el cine știe ce amintiri. Rămînem astfel cîteva lungi minute binefăcătoare. Pe dinaintea ochilor mi se perindă imagini fără legătură : Til rîzînd veselă în holul mare al hotelului din Focșani, unde am făcut o excursie cu școala, la 24 Ianuarie ; prima ceartă cu Vlad, prietenul meu cel mai bun, din cauza unui binoclu prin care țineam morțiș să ne uităm amîndoi — el, mai sprinten, mi l-a smuls din mînă, iar eu l-am jignit îngrozitor, întrebînd la ce-i trebuie binoclul unui chior ca el (Vlad poartă ochelari, din copilărie) ; ora cînd am fost dat afară, pe nedrept, de profesoara de naturale, care își închipuia că i-am suflat unui coleg ; o teză la română, printr-a șasea, unde am fost notat cu excepțional, în timp ce restul clasei a trebuit să repete lucra-

rea ; clasorul de timbre, altă tentativă de a-mi găsi o pasiune, ca toată lumea, dar pe care, asemeni culturismului, am lăsat-o baltă de la cele dintîi dificultăți.

N-am de la ce să-mi iau rămas bun. De pe urma mea nu s-a ales nici o brînză. La paisprezece ani, alții uimesc pămîntul cu talentele lor — sînt muzicieni, șahiști, matematicieni de geniu, au la activ invenții brevetate, cîștigă olimpiade. Eu, dacă nu mă mai întorc, am să las după mine un singur lucru ieșit din comun : corijența unui fiu de academician.

— Sînteți gata ?

Mama, din prag, ne privește pe rînd. Îmi închipuisem că va suferi cu demnitate, închisă în sine, ca un copil părăsit, căruia îi trebuie ocrotire. Și cînd colo uite cît e de autoritară și dîrză, ce grozav își ține firea și cum ne domină pe toți cu un singur cuvînt !

— Gata, răspunde doctorul. Te așteptam.

— N-am putut urca mai devreme. Lavinia se ceartă cu Ștefan. E prima oară cînd trece printr-un necaz și au lăsat-o nervii.

— Să te ajut ? se oferă Dinu, gata să se ridice.

— Tu să mă ajuți unde-i nevoie. Fleacurile le descurc singură.

Închide ușa și se reazemă de ea. Nu-i slăbiciune în gestul ei ci un soi de poruncă ; ne ține aici ca întîi să-i dăm socoteală pentru ce punem la cale.

— Te ajutăm. Sîntem mulți...

— ...unde arde, nu-i așa, Dinule ?

— Unde arde. Ne trebuie pușțiul acolo. Avem toate încuviințările. Întoarcerea profesorului depinde de el.

— Am înțeles. Nu te întreb mai mult.

— Nu se poate întreba.

— Am înțeles și asta. După cît de senin mințeai. Dar fii liniștit, n-o să vorbesc.

— Nu se poate nici întreba, nici vorbi.

Mama schițează un gest către mine. Dinu se ridică, pășește la geam, se uită aiurea afară.

— Gabi, șoptește mama, nu vii puțin ?

Mă scol de jos, mă apropii timid, rămîn în fața ei, cu mîinile atîrnate pe lîngă corp. Are ochii uscați, strălucitori, ca pe scenă în bătaia reflectoarelor. Să o îmbrățișez ? Nu mai țin minte cînd m-a sărutat ultima oară ; slăbiciunea ei e Lavinia.

— El știe ? întrebă într-un tîrziu.

— Știe ! spune Doc de la fereastră.

— Să nu sufli un cuvînt nimănui ! mi se adresează, cu același ton poruncitor.

— Nu va găsi prilejul ! replică Doc în locul meu.

— Nici după aceea ! ?

— După aceea n-o să aibă ce povesti.

Nu pricep cum vine treaba asta. Mama îmi ciufulește părul, cu o mișcare lipsită de tandrețe, parcă doar să se asigure că sînt în fața ei, fiindcă nu se mai încrede ochilor.

— Dinule ! murmură ca pentru sine. Alexandru trebuie să fi dat de necaz fără voia și știrea lui. Dar pe băiat mi-l luați cu bună știință. Dacă nu te-aș cunoaște, nu l-aș fi lăsat, cu riscul că nu-l mai văd pe Alexandru niciodată. Așa încît bagă de seamă : tu îl iei și tu mi-l aduci înapoi. Clar ?

— Clar.

— Întoarce-te cînd îți vorbesc !

Doctorul se răsucește anevoie, ținîndu-se de pervaz și ne arată o față crispată de efort — e iar în legătură cu tata, și absența aparatelor ajutătoare de la clinică îl secătuiește de puteri.

— E clar ! repetă.

Mama îmi apucă repede mîna cu ceasul și o ridică la vedere. Caseta pîlpîie, schimbîndu-și culorile de la roșu-cafeniu la oranj. Într-o pornire parcă mai puternică decît ea, mama îmi cuprinde capul în palme și mă acoperă cu sărutări. Dar nu-mi lasă răgazul să mă dezmeticesc ; mă împinge, fiindcă încercam, la rîndul meu, s-o îmbrățișez, deschide ușa cu o smucitură și dispare. Fac un pas, s-o urmez, dar mă opresc ; n-are rost. Doc oftează, impresionat.

— Grozavă mamă ai, băiete ! Cu adevărat pe măsura profesorului. Ferice de ei ! Au știut amîndoi ce să aleagă. Se întrerupe, chinuit de năvala bioundelor, pe urmă reia, cu glas schimbat : Ia să ne grăbim noi niței ! Profesorul a căzut în somn mai devreme decît mă așteptam. E în pericol.

Îl ajut să se desprindă de pervaz și ne îndreptăm spre ieșire cînd apare, în fine, Ștefan, cu o figură cam răvășită după schimbul de cuvinte cu Lavinia — și nu mă întrebați ce vorbe poate oferi soră-mea la schimb, cînd e furioasă. Își dă seama de situație și îl sprijină și el pe Dinu, însă doctorul nu suportă să-l ducem de sub braț ca pe un infirm și ne respinge pe amîndoi.

— Pregătiți mașina !

Electronistul se repede în jos pe scări, apoi pașii i se depărtează pe coridor, acompaniați de un nou potop de reproșuri.

Logodnica își mărturisește profunda dezamăgire că junele — de dragul căruia l-a sacrificat pe Dinu, un om atît de bun, atît de tandru, atît de manierat — n-are încredere în ea nici cît să-i povestească măcar ce s-a petrecut la Marea Neagră, și unde a fost cu mine toată ziua, și de ce tata nu cere s-o vadă tocmai pe ea și alte și alte detalii de același soi. Păcat că e frumoasă ca mama și nu-i seamănă mamei nici un pic! În capul scărilor, tușa Frusina ne întîmpină cu o cutie mare în brațe.

— Ceva bun, pentru tine și pentru Alexandru! șoptește conspirativ. Azi le-am făcut, îmi spunea mie inima că ai să-l vezi. Hai, ia-le, ia-le!

8

Mă trezesc fără veste, ca și cînd o alarmă neașteptată ar fi sunat undeva, pe aproape. Încăperea e cufundată în liniște și semiîntuneric. O lampă de veghe, cu străluciri verzui, odihnitoare, arde într-un colț. Draperiile ferestrelor sînt închise. Ceasul, care nu și-a pierdut, sper, obiceiul de a arăta ora exactă, mă informează că e patru cincizeci și opt; bănuiesc că încă nu s-a luminat de ziuă. Mă ridic în capul oaselor, dau cearșaful la o parte și cobor din pat. Combinezonul croit dintr-o țesătură specială, cu mai multe straturi, care îmi ține de cald, împiedicîndu-mă totuși să transpir mi se mulează pe corp, îmi ascunde încheieturile colțuroase și îmi dă aerul unui personaj pozitiv din peliculele de doi bani cu tematică *science-fiction*. N-aș zice că e dezagreabil, îl port chiar cu plăcere, fiindcă mă face să cresc în propriii mei ochi, iar dacă mi-ar fi nesuferit, tot n-aș putea să-l dezbrac — doctorul Dinu mi-a interzis-o cu strășnicie. Pentru plimbările în afara camerei unde sînt deocamdată sechestrat, am la dispoziție și cîteva anexe, a căror utilitate n-o înțeleg: o pereche de cizme pînă la genunchi, alta de mănuși pînă la coate și un capișon cam ca acelea pentru sugari, care lasă liberă doar fața, iar al meu continuă cu o capă ce-mi coboară pînă la jumătatea pieptului.

Echipamentul lui Superman, ce să mai vorbim, era o improvizație ridicolă față de veșmintele astea! Culmea e că aseară, după ce o asistentă tînără și drăguță m-a dezbrăcat pînă la ceas, făcîndu-mă să trec de nenumărate ori prin toate culorile curcubeului, apoi m-a dăscălit îndelung cum trebuie să mă spăl ca să scap de microbii pe care-i port de la naștere ascunși prin diverse unghere ale trupului, ca un inconștient, după ce m-a întors de cinci ori la baie fiindcă i s-a părut că tot nu mă spălasem de-ajuns, după ce m-a îmbrăcat în combinezon, neîngăduindu-mi să închei singur barem un fermoar, de parcă eram nu știu ce prințesă de Varză Acră și ea — camerista mea umilă, așadar după toate aceste plăceri, doctorul a venit cu mănușile, cizmele și scufița și m-a silit să le pun și să le scot pînă ce am ajuns să duc operația la capăt în mai puțin de un minut. Să le scot nu e bine spus, fiindcă afurisitele astea de accesorii nu se lasă scoase de mine ; îndată ce le trag pe mîini, picioare și cap, se lipesc de combinezon mai abitir decît dacă ar fi fost țesute dintr-o bucată cu el și se lasă date jos numai cînd tragi de ele cu mîna goală — dar de unde să iau o mînă goală, după ce mi-am pus amîndouă mănușile ? Mai nostim e că minunea de ceas trebuie să-mi rămînă pe deasupra hainelor, adică mănușa stîngă trebuie petrecută pe sub brățară — și aici să vedeți șmecherie : dacă ating simultan cu degetul mare, mijlociu și degetul mic de la mîna dreaptă trei plăcuțe anumite ale brățării, aceasta, fără să se lărgească deloc, se face alunecoasă pe dedesubt, ca o coajă de banană, și mănușa trece în sus și-n jos ca și cînd ceasul nici n-ar exista

Ciudățenii, așa-i ?

M-am prefăcut eu că nu înțeleg rostul veșmintelor și al exercițiilor de costumare rapidă, dar să fim serioși, e limpede ca bună ziua, în combinezonul ăsta am să călătoresc spre Deneb și am să umblu pe acolo Iar faptul că voi fi nevoit să mă echipez într-un minut înseamnă că zborul va începe fără prea multe fasoane, adică în orice moment Un lucru totuși nu mi-e limpede, și de data asta vorbesc cinstit : cum a ajuns tata (și deci cum voi ajunge și eu) pe planeta aceea pustiită de război ? Cu ce fel de astronavă ? Și în ce scafandru cosmic, dacă tata a fost înșfăcat de necunoscuți pe neașteptate, după spusele lui Doc ?

După cum vă dați seama, de aseară încoace îmi merge mai bine — s-a dus așteptarea, am intrat în acțiune, sînt ca înaintea unui examen unde știu că am șanse de reușită — și sper

să mă țină mereu starea asta de spirit. Cu tata n-am mai încercat să intru în legătură, doctorul m-a și prevenit că va fi zadarnic cîtă vreme el doarme, dar și mai tîrziu, fiindcă nu dispun de energie suficientă, ceasul a fost blocat prin telecomandă, să nu stînjenească personalul clinicii ; i s-a lăsat în funcțiune numai partea care îl adaptează în continuare la organismul meu

Din pricina lui m-am și trezit. Mă furnică deodată la încheietură, mă înțeapă, ca și cînd aș avea acolo un roi de țînțari ce se înfruptă care mai de care din sîngele meu sterilizat Mut ceasul mai sus, cît îmi îngăduie brățara și mă scarpin cu toată energia. Aș, energie dusă pe apa sîmbetei — mîncărimea se mută și ea, la mîna cealaltă, la genunchi, la nas, parcă să-mi arate că n-o s-o ajung din urmă niciodată. Și în clipa cînd îi promit că nu mă las păgubaș, renunță ea să mă mai sîcîie. Dar tot a ieșit în cîștig — somnul mi se sperie, bine măcar că pînă acuma am dormit aproape pe săturate.

Mă duc la geam, ocolind pe departe suportul cu mănușile, cizmele și boneta, de teamă că atingîndu-le se vor agăța singure de mine. Trag draperiile deoparte și am surpriza să constat că nu ascund o fereastră, ci o ușă cu două canaturi, ce dă spre o verandă. O deschid și trec dincolo, dar îndată îmi aduc aminte că nu mi-am îmbrăcat accesoriile. Oare interdicția de a circula astfel se referă și la ieșirea în anexa asta a camerei ? Rămîn o clipă nehotărît. Veranda mare e îmbrăcată în sticlă de jur împrejur, văd ici și colo reflexele lămpii pe geamuri. Apoi privirile îmi alunecă în jos și instinctiv mă trag spre ușă, cu o exclamație de surpriză Departe, sub tălpile mele se clatină în lumină coroanele abia înfrunzite ale unor arbori bătrîni pe care îi iau drept stejari. Podeaua e tot de sticlă, la fel ca acoperișul, de fapt întreaga verandă e o uriașă calotă de cristal, cu diametru de vreo șapte-opt metri, fără armături de nici un fel, turtită la bază și prinsă de peretele unui turn de circa două ori mai înalt decît arborii de la picioarele lui. Stau în ea ca într-un cuib de vultur — mă rog, dacă există vreo specie care să cuibărească la cîmpie și încă în preajma Bucureștiului. În stînga orizontul începe să devină vag cenușiu, prevestind răsăritul soarelui pe care norii mi-l vor ascunde ; totuși deasupra mea aceștia s-au subțiat și printr-o spărtură în mișcare licăresc fantomatic cîteva stele.

Mă așez în genunchi și mă tîrăsc cum pot spre interiorul verandei, gata la primul semn de instabilitate să o tulesc în cameră. Rîd singur de prostia mea, dar nesiguranța e mai pu-

ternică. Totuşi pe măsură ce înaintez, cînd pe burtă, cînd în patru labe, capăt nitică încredere ; şi se vede treaba că aventura îmi ia ceva timp, fiindcă pînă să ajung la capătul balonului de cristal se mai înteţeşte puţin şi lumina, cît să disting aici, în peretele curb, un fel de trapă ca de avion, barată cu nişte drugi de oţel prinşi în încuietori complicate, imposibil de forţat cu mîna goală — lasă că n-aş face pe spărgătorul nici de m-ar plăti cu nu ştiu cît — şi mai într-o parte o măsuţă şi două fotolii pneumatice, toate din plastic la fel de transparent, ca prin reclamele cu mobilier ultimul strigăt al modernismului. Mă aşez într-unul şi mă las încetişor pe spate. Plasticul se mulează pe lîngă mine, mă îmbrăţişează din toate părţile, parcă aşezîndu-mă el însuşi aşa ca să-mi fie cît mai comod.

Stelele clipesc iar către mine. O margine de pădure se întinde pieziş, ca o fîşie lungă de catifea, şi dincolo de învălmăşeala copacilor întrezăresc linia răsucită capricios a unei ape — să fie Argeşul, Sabarul, Dîmboviţa, Colentina ? Nu-mi dau seama cum e aşezată clinica faţă de oraş, ştiu doar că, după linia de centură, Ştefan ne-a dus cu maşina vreo douăzeci de kilometri, pe o şosea cotită în toate felurile, unde am trecut prin mai multe controale.

Stelele nu mi dau pace. Lebăda a coborît la orizont, cum face totdeauna la sfîrşitul nopţii, îndreptînd-şi săgeata în sus ; acum, în primăvară, nici nu urcă pînă în mijlocul cerului, dă numai tîrcoale zărilor, cu Deneb în vîrful săgeţii — cîţi ani-lumină îl despart de soare ? O să-l întreb o dată pe Doc.

Constelaţia mea norocoasă...

Era în toamna dinainte să merg în clasa întîi de şcoală cînd am văzut-o prima oară şi m-a ajutat. Acum mi se pare că lucrurile acelea s-au petrecut într-o poveste, unde totul se termină cu bine. Dar atunci, pînă să se termine, ce spaimă am tras ! Plecasem cu verii mei să paştem caii într-o luncă, peste satul bunicilor, departe, între două şiruri de dealuri pietroase unde, printr-un capriciu al reliefului, rîul ce iese dintr-un fel de chei cu pereţi abrupţi se domoleşte brusc şi se întoarce înapoi, într-o cotitură largă, asemeni unui şarpe care vrea să-şi muşte coada. În valea aceea întinsă şi netedă, ca într-o oază, creşte o iarbă mustoasă şi dulce, înaltă pînă la genunchi. Am adunat o herghelie în toată puterea, vreo cincizeci de capete, mai erau trei băieţi cu noi, unul cam de vîrsta mea, ceilalţi printr-a doua, a treia, dar pricepuţi la cai ; am pornit călări, eu în braţele lui Marin, văru-meu cel mai mare, care pusese pe spinarea goală a iepei lui o pernă anume pentru mine. Şi am tot

mers, în trap săltat, cale de vreo trei ceasuri — nu știu ce distanță am străbătut, nici pe ce drum ; de atunci n-am mai fost în lunca aceea ca de pe alt tărîm ; destul că am ajuns acolo cînd soarele scăpătase de-a binelea, iar în ciuda pernei pe care mă învîrtisem mereu în fel și chip simțeam că nu voi mai fi în stare prea curînd să mă așez pe un scaun. Dar frumusețea locului m-a făcut să uit de suferințe, mai cu seamă cînd herghelia, slobozită în largul ei, a pornit în galop, cu o veselie și o iuțeală de parcă abia ar fi ieșit din grajduri după săptămîni de captivitate. Era cu adevărat ca pe un tărîm de vis, goana cailor prin ceața roșiatică a amurgului, nechezatul lor, tropotul greu al sutelor de copite cutremurînd pămîntul sub noi, mirosul proaspăt al ierburilor înalte și dese ca peria, unde, culcat, te pierdeai, căldura molcomă a amurgului, subțiată de răcoarea ce se strecura, cînd și cînd, dinspre codrul împrejmuitor.

Băieții au aprins focul și au copt cartofi în spuză, pe urmă am urcat toți într-o poiană străbătînd o limbă de pădure încîlcită, fără poteci ; de acolo, de sus, puteam cuprinde cu ochii toată valea și urmări mișcările herghelici pînă ce noaptea s-a lăsat bine ; dar și acum, auzul exersat al băieților le da de știre dacă vreun cal se apropia de ieșirea îngustă a văii, singurul loc pe unde ar fi putut să scape și să se rătăcească de ceilalți. Pînă la urmă avea totuși să se rătăcească cineva, numai că eu am fost acela.

Adormisem curînd după căderea nopții, pe un pat de cetină așternut de Marin, la căpătîi cu perna care îmi servise drept șea și învelit cu mai multe haine. Vreme de cîteva minute, înainte ca pleoapele să mi se închidă, am privit cerul înecat într-o revărsare de stele, Calea Laptelui întinsă peste el ca un pod de argint ; mi se păreau atît de aproape în aerul umed și curat, care lăsa să treacă toată lumina, încît am și întins mîna, să le pipăi — și atunci, printre degetele răsfirate, am deslușit săgeata maiestoasă a Lebedei, plutind legănat pe rîul ceresc al Galaxiei. Ca o corabie fantastică văzută de sus, cu locurile a trei catarge marcate de luminița cîte unei stele, iar în fața lor altele cinci, închipuind un unghi de-a stînga și de-a dreapta catargelor, un unghi format de bompres și sarturile lui din babord și tribord și unde eu și zăream unduirea unor pînze întinse în vînt.

„Marine, am strigat, Marine ! Ce-i acolo, corabia de stele ca o săgeată ? Cum se cheamă ?“ „Lebăda ! a răspuns vărul-meu, fără să mai privească. Dar ia lasă asta și dormi, mîine cum

iese soarele ne întoarcem.“ I-am urmat îndemnul, însă în puterea nopții m-am trezit, cine știe de ce și mi-am dat seama că sînt singur. Băieții toți se duseseră să adape herghelia într-un vad din susul văii, unde apa se aduna într-o răstoacă nu prea adîncă, numai bună péntru așa ceva. I-am chemat de cîteva ori, cam cu jumătate de gură, însă, nu mi-au răspuns. Așa că m-a cuprins frica ; mi-am imaginat că mă abandonaseră, că le-au fugit caii, că i-au mîncat pînă la unul fiarele, care doar pe mine nu mă descoperiseră în grămada de cetină. Pe scurt, în mintea mea de orășean în vîrstă de șase ani și jumătate a încolțit ideea că trebuie să mă întorc la bunici, singur și degrabă, pînă nu se va întîmpla o nenorocire și mai mare.

Am pornit pe bîjbîite spre vale, pe o beznă de-mi intrau în ochi nu chiar degetele, cum sună zicala, ci crengile coborîte pînă la pămînt ale copacilor de pe lîngă poiană. N-am ajuns în luncă, iar cînd am luat-o înapoi n-am mai găsit nici poiana ; atunci mi-a fost limpede ceea ce trebuia să fi priceput mai de mult și anume că mă rătăcisem. Dacă aș trece azi printr-o întîmplare de același soi aș avea înțelepciunea să mă opresc și să aștept pînă se luminează de ziuă, iar ca să mă feresc de fiare m-aș cățăra într-un pom ; dar pe vremea aceea, repet, încă nu împlinisem șapte ani și era prima dată cînd orbecăiam prin pădure. Am luat totuși o hotărîre care pînă la urmă s-a dovedit, într-un anume fel, salvatoare, deși era cel puțin ciudată și m-a dus pînă la un pas de moarte : am decis să mă îndrept încotro îmi arăta săgeata de stele de pe cer. Am fugit astfel noaptea întreagă, am fugit cu adevărat, parcă mă mînau din spate lupii și țin minte că lunecam mereu pe niște bolovani colțuroși — așa cum s-a dovedit mai apoi, mersesem cale de mulți kilometri pe buza prăpastiei formate de cheile rîului, pe o cornișă unde caprele negre obișnuiau să se învîrtească la adăpost de armele tuturor vînătorilor. În orice clipă m-aș fi putut prăbuși de la vreo douăzeci de stînjeni înălțime, dar m-a salvat, bănuiesc, faptul că umblam cu ochii numai la cer, într-o plutire pe sub stelele atît de apropiate, pe cînd pămîntul rămînea undeva dedesubtul meu, nedeslușit, ca o mare de întuneric, cum spune Blaga într-o poezie ; iar surescitarea, plutirea de vis trebuie să-mi fi ascuțit în chip nefiresc simțul echilibrului, asemeni celui al somnambulilor.

Am făcut un ocol larg, rotindu-mă după cum se rotea și săgeata, cu toate celelalte stele, de la răsărit la apus. Am lăsat în urmă albia rîului, am ieșit din pădure, am traversat lanuri de porumb, livezi de pruni și fînețe, nici nu mai încercam să

mă orientez altfel decît după steaua din vîrful săgeții, iar cînd razele soarelui au făcut-o să dispară m-am trezit în capul satului, unde oamenii, alertați de Marin care venise de mult în galopul cailor, tocmai se pregăteau să pornească în căutarea mea. Eram, cum vă închipuiți, cu hainele în zdrențe, zgîriat de sus pînă jos, plin de vînătăi și murdar ; se uitau toți la mine de parcă picasem din cer, și era nițel adevăr în asta ; le-am povestit pe unde umblasem, fără să pomenesc însă de semnul care mă călăuzise — dar cînd să plec la București, peste o săptămînă, bunicul m-a scos seara pe prispă și, arătînd spre puzderia de luminițe de dincolo de streșinile casei, m-a întrebat în taină : „Te luaseși după săgeată, așa-i ?“ M-a amuțit uimirea și n-am reușit decît să dau din cap. „O să-ți poarte noroc stelele alea“.

Nu înțeleg nici pînă azi cum mi-a aflat taina și ce-a vrut să spună la urmă. Poate, într-o viață de om petrecută acolo, în satul lui, a avut vreme să-și lămurească mersul stelelor pe cer și să traverseze, în jurul așezării, curbe imaginare după rotirea fiecărei constelații. Astfel și-a dat seama, din cele povestite de mine, că străbătusem traiectoria în acel loc a Lebedei. Și a socotit alegerea mea norocoasă, fiindcă oricare alte stele m-ar fi făcut să-mi rup oasele în bolovanii de pe albia rîului. Dar acum îmi mai trece prin minte și altceva, ce am mai citit prin cărți : timpul curge aidoma unui rîu și i se întîmplă uneori, la fel ca și rîului de la bunici, în lunca aceea bizară dintre stînci, i se întîmplă să-și domolească apele și să se încolăcească, vrînd parcă să se ajungă din urmă ; iar omul care se nimerește la cotitură, și bunicul poate s-a nimerit, vede venind spre el, pe albia de dimpotrivă, lucruri care nu s-au petrecut, ori care se vor mai petrece odată, după ce rîul își termină rotirea și curge a doua oară prin același loc. Așa o fi știut el că peste ani îmi va aduce noroc săgeata de stele ; dar taina lui, dacă a fost vreuna, a rămas nedezlegată, iar bătrînul, așa cum se zicea, dus-o cu el în mormînt ; singura ei urmă poate să fi rămas în dorința lui de a ne mai întîlni, înainte de moarte pe tata și pe mine, deosebit de ceilalți — însă cum să ghicești un asemenea înțeles ascuns printre vorbele și gesturile, așa de ciudate cîteodată, ale unui om care se desparte de viață ?

Mai tîrziu, uitîndu-mă într-un atlas, am descoperit că vîrful săgeții reprezintă aripile deschise ale păsării de la care și-a luat numele constelația și că de fapt lebăda zboară în direcție opusă, iar Deneb se află în coada și nu în ciocul ei — dar cîte

lucruri pe lumea asta nu sînt schimbătoare, sau mai bine spus n-au tot atîtea înfățișări cîți privitori se uită la ele?

Nu închei bine cugetarea asta adîncă, și mîncărimea mă cuprinde din nou, parcă să mă trezească la realitate; și împreună cu ea, să-i țină probabil de urît, îmi aduce și un soi de greață, care mă străbate din stomac pînă în creștetul capului. Încerc să mă scol și, pentru orice eventualitate, să dau o fugă la baie, dar cele două senzații, atît de contradictorii în fond se unesc de data asta și dau cu mine de fotoliu de nu mă văd; nu știu ce să fac mai întîi — de greață trebuie să rămîn neinișcat, de mîncărime trebuie să mă scarpin; uite o problemă care le-ar da de furcă pînă și filozofilor. Singura soluție ar fi să aleg dintre două rele pe cel mai mic, dar poftim de cîntărește-le, cînd mai multe armate de furnici și-au ales corpul meu drept cîmp de bătălie iar între creier și abdomen, inclusiv, sărmanele mele organe interne se leagănă în valuri, cu o viteză mai grozavă decît a celebrelor trenuri dintre Tokio și Osaka. Pînă la urmă trag concluzia că furnicile vor lăsa prea puțini supraviețuitori, care și aceștia își vor lua tălpășița de pe teatrul de luptă, pe cînd de organe o să am nevoie încă multă vreme de aici înainte; așa încît rămîn nemișcat și, ca să-mi omor timpul, mă uit încoace și încolo, la peisaj. Se luminează de-a binelea afară și, de la cei vreo cincizeci de metri înălțime, unde e colivia de sticlă, se văd, ca în palmă, cîmpurile arate sau cu grîul bine răsărit după ploile care i-au dat putere, limbile de pădure și copacii singuratici din mijlocul ogoarelor, vreo două sate la marginea orizontului, o linie de tren care taie pămînturile în diagonală, drumuri încrucișate în toate felurile, ca în desenele-ghicitoare pentru copii — „pe care dintre cele patru poteci trebuie să meargă piticul pentru a ajunge în căsuța din poiană?“.

— Îți place?

Doctorul Dinu intră în raza mea vizuală, răspîndind mirosul lui obișnit, plăcut și discret, de săruri de baie și rufărie curată. Îmi întinde mîna.

— Iartă-mă, Doc! spun repede. Nu mă pot clinti, am o greață insuportabilă.

— Bravo! În fine, ți-a apărut! exclamă vesel. Îi cam trecuse timpul și eram îngrijorați că n-o să-ți vină. Te încearcă și o mîncărime ușoară?

— Ușoară? Grea vrei să spui. Și văd că te bucuri de răul altuia.

— Lasă, că nu tot ce-i rău e rău ! răspunde el, ca un înțelept ce este și se așază în celălalt fotoliu. Ceasul ne dă de știre că și-a terminat ucenicia pe lîngă tine și e gata să te poarte pe unde cu gîndul n-ai gîndit.

— Vorbești ca în basme, Doc !

— Chiar așa trebuie să înțelegi tot ce are să se întîmple. Un basm unde tu ești Făt Frumos, iar ceasul va fi calul fermecat, cu nouă inimi. O întruchipare modernă, mă rog, mai a zilelor noastre, dar care, ca și personajul clasic, te sfătuiește, îți e slujitor credincios și te scoate din încurcătură. De-acum mult nu mai e și-o să porniți în călătorie. Te-ai pregătit ?

— Ești minunat, Doc ! Și ți-ai ales meseria cea mai potrivită cu tine.

— Ce-ar vrea să însemneze efuziunile astea ?

— Și cea mai ciudată.

— Cum adică ?

— Esti un om care vindecă oameni. Ți se pare firesc. Dar ia gîndește-te cum sună asta : un turism care repară turisme ; sau un copac care îngrijește copaci. Ar fi cu neputință. Așa ceva se întîmplă numai la noi, oamenii. Adică la voi, doctorii. Și vă trebuie ceva în plus, ceva ce pacienților poate le lipsește și care vă face mai altfel decît ei. O înțelegere mai adîncă a vieții ? O judecată mai dreaptă cînd despărțiți binele de rău ? Un simț mai ascuțit pentru destinul speciei ? Nu degeaba sînteți lîngă noi cînd ne naștem și cînd murim ; asta lasă urme, nu-i așa, vă dă un înțeles deosebit asupra lumii...

— Vai de mine ! se apără Doc, cu mîinile ridicate. Măi, pustiule, ai ajuns un mare gînditor. Iaca poznă : pregăteam un viteaz care nu vrea să-și dezlipească tălpile de pămînt.

— Ai înțeles, Doc ! O aventură formdiabilă ca asta, singura de cînd e pămîntul și care, în viața noastră, n-o să se mai repete, are nevoie de cineva pe măsura ei. Eu nu cunosc multă lume, așa că nu am dintre cîți oameni să fac o alegere. Dar, cu puțin noroc, nici nu trebuie să caut prea mult : cel potrivit îmi e la îndemînă. Să nu pretinzi că n-ai fi în stare să faci ce i se poate încredința și unui copil !

— Frumos ce spui, însă irealizabil. În primul rînd, eu nu sînt de acord. Și peste mine nu poți trece.

— Chiar dacă propun o variantă mai bună ?

— Nu-i propunerea ta. Te lași influențat de Ștefan.

— Puțin îmi pasă de Ștefan ăsta și de aerele lui ! Hai la șeful vostru ! Există — nu ? — un conducător de program, ca la astronauți. Vreau să-i vorbesc.

Doc rîde și se așază mai bine în fotoliu.

— Profesorul ne e conducător de program ! răspunde scurt.

— Și, în lipsa lui ?

— Care lipsă ? Ne conduce în continuare.

— Izbutește ?

— Foarte bine.

— Nu pot intra în legătură cu el. Trebuie să aibă un adjunct.

— Are.

— Cine-i ?

— Eu.

Fac cu mîna o mișcare înciudată, iar greața, care stătea la pîndă, profită imediat să-mi aducă aminte că mai e și ea pe acolo Furnicile, în ce le privește, s-au apropiat de finalul bătăliei, dar, spre totala mea dezamăgire, în loc să lase în urmă nenumărați morți și răniți, au hotărît să încheie ostilitățile cu o lungă promenadă a împăcării, la care participă toate trupele cu efectivul complet ; artileria și tancurile îmi traversează pieptul în coloane paralele, cavaleria — arma cea mai gîdilicioasă — îmi tropăie printre omoplați, unde și în condiții normale nu aș reuși să mă scarpin, infanteria cu bocancii ei țintuiți mărșăluiește în formații compacte de-a lungul picioarelor mele, de la glezne în sus, iar geniștii s-au apucat să-mi croiască pe la șale un lanț de cazemate, șanțuri antitanc, tranșee, poduri și alte fortificații și lucrări speciale — cu scop demonstrativ, evident — altfel nu-mi explic de ce naiba mă tot pișcă prin partea locului. Doc mă privește mai departe, rîzînd.

— Nu te mai bucura atîta ! mormăi necăjit. N-o făceam din prietenie ! Meriți să te duci, mai mult decît oricine, și nici n-ai fi în pericol să greșești.

— Spuneai că am o judecată dreaptă. Atunci lasă prostiile despre cine și ce merită ! Și fă-ți treaba cumsecade pe-acolo, fiindcă, dacă te trimitem, înseamnă că ești cel mai bun, nu că ți-am dăruit o plimbare.

M-a băgat în cofă, ce mai ! Dacă tăceam, înțelept rămîneam. Îmi cobor nasul care, din lipsă de motive, și așa nu stătea prea pe sus Sub noi, stejarii se frămîntă în bătaia vîntului și i văd prin fotoliu și prin podea, nedeformați și limpede, ca și cum aș pluti direct prin aer, deasupra lor. Cîteva păsări zboară încolo și încoace, pătrunzînd mereu printre ramuri ; pesemne își construiesc cuiburile, ori se pregătesc de clocit.

Nu le identific; desenele, fotografiile și filmele ni le prezintă totdeauna privite fie de la nivelul ochiului, fie de jos în sus, niciodată însă din unghiul sub care le urmăresc eu acum.

Doctorul se întinde și îmi pune palma pe braț.

— Capul sus, puștiule! Nu e momentul să te superi. Avem o mulțime de treabă. Hai!

— Unde?

— Ai să vezi. Vino!

Mă sprijin în coate și pornesc să mă ridic, dar amețeala mă împinge înapoi, cu un brînci zdravăn. Dinu, în picioare, mă urmărește nemulțumit. Înalț din umeri.

— Asta-i tot? se strîmbă el.

— Ce să fac?

— Simplu, să te scoli. N-ai grijă, nu ești în pericol. Boala ți-a trecut fără să știi că ai avut-o. Îi simți doar urmările și trebuie să le stăpînești.

— O să cad.

— De la mică înălțime. Poftim!

Mă scol și cad. Într-o parte. Atît de repede, încît am impresia că m-am rostogolit de pe scaun de-a dreptul sub masă. Opaiul cu păsări dansează o polcă, învîrtindu-se la fiecare figură. Aștept să se oprească, dar ei nu-mi bănuiesc intențiile și-și continuă țopăiala.

— Nu-i bine! comentează Doc, fără să schițeze barem un gest de ajutor. Dacă-i lași răgaz, ceasul te domină. Ții minte ce i-a făcut lui Harap Alb calul după ce a fost hrănit cu jăratic?

— L-a ridicat... de trei ori... în slava cerului. Ca să-l amețească...

— Uite-așa te amețește și ceasul tău. Ca să afli că e în putere. Că s-a încărcat cu energie. Dar dacă nu te știe de stăpîn, te trîntește din șa de nu te mai ridici. Hai, sus!

Închid ochii și mă ridic cît pot de repede, dar blestematul de ceas mă întrece în iuțeală și, pînă să ajung în genunchi, dă iarăși cu mine de podea. Atunci mă apucă furiile și, înainte să mă fi lungit cît sînt de mare, mă proptesc din nou în mîini și mă ridic în sus. Trebuie să arăt ca un gîndac răsturnat pe spate, care dă din picioruse ca un bezmetic și nu face decît să se învîrtească în loc, cu deosebirea că, probabil, el nu-și simte stomacul la gură, nici nu-l pișcă mii de țînțari, furnici, purici și alte soiuri de insecte însetate de sînge și răzbunare.

Cad, mă ridic, cad, mă ridic, însă mai mult cad, parcă m-aș lupta cu Griffin, omul invizibil cuprins de cea mai neagră dintre crizele lui de nebunie.

— Nici un cal, mă dăscălește Doc, nu l-ar fi slujit pe nici un Făt Frumos, dacă el dădea semne de neputință. E o lege matematică, pe care n-ai de unde s-o cunoști, dar asta n-o împiedică să acționeze asupra ta. Voinicul se ajută de furnici și albine, de arme fermecate sau prieteni cu puteri supranaturale, dar numai cînd are de îndeplinit treburi peste limitele firești ale forțelor omului. Ele însă nu-i dau istețime, nici curaj, stăpînire de sine, putere de sacrificiu, spirit de dreptate...

Am reușit, nu știu cum, să rămîn în genunchi și, dintr-o pornire copilărească, mi-am prins cu mîna dreaptă ceasul și-l izbesc puternic de coapse, să-l învăț minte. Doctorul tace brusc și abia acum pătrund înțelesul spuselor lui ; mă opresc cu mîinile în aer, apoi le las să cadă pe lîngă mine, rușinat.

— Nu sta, că stai rău ! repetă Doc, în grabă. Și află că în felul ăsta nu rezolvi nimic, ceasul rămîne întreg chiar dacă îl pui pe calea ferată și trece peste el un tren cu cincizeci de vagoane încărcate pînă la refuz.

Am ajuns în picioare. Era să zic că stau în picioare, dar nu stau, sînt ca un halterofil care încearcă să se stabilizeze vreme de cinci secunde sub greutățile de deasupra lui, cum scrie în regulament, însă trucul nu-i izbutește ; și încă ar fi bine să mă clatin numai atît, dar ce fac eu pe podelele transparente nu i-ar trece prin minte nici celui mai avîntat maestru al baletului modern ; lasă că nici n-ar găsi o muzică potrivită, fiindcă elucubrațiile mele se succed într-un ritm pe care dansurile în vogă nu-l vor atinge nici în secolul următor.

— Așa, da ! se pierde în admirație Doc. Altă mîncare de pește ! Altă gîscă-n altă traistă ! Altă făină e macină la moară !

Pînă să ajungă la capăt cu citatele de înțelepciune populară, mă înțepenesc o dată pe picioarele răschirate, îmi mai vîntur trunchiul nițel, ca în exercițiile de înviorare recomandate dimineața de posturile de radio, pe urmă mai moțăi doar din cap, dar nu prea mult — și mă cuprinde pe de-a întregul o neclintire statuară. Asta dacă nu pun la socoteală gîfîielile ca de ogar cîștigător al cursei de alergări cu iepuri mecanici unde instalația de concurs s-a stricat și n-a mai putut fi oprită decît după două ceasuri. Dar mîncărimea și greața mi s-au dus ca luate cu mîna. Doc îmi trage un pumn amical și rîde cu gura pînă la urechi.

— Strașnic ! Nu degeaba i-ai promis ieri lui Ștefan că înveți să stăpînești ceasul.

— Tu i-ai promis ! strecor printre două respirații astmatice.

— Și tu ai fost de acord. Ori preferai să te vadă mușcînd pedelele ?

— Mă faci să rîd !

— Ia privește cadranul !

Mă conformez. Sub inelul de casete care înconjoară ecranul central, arde o minusculă luminiță verde. Doc bate cu degetul în dreptul ei.

— Știi ce înseamnă ? „Dragă stăpîne, m-am supus ție și sînt gata să-ți îndeplinesc orice dorință". Cît timp vezi luminița aici, să fii pe pace : aparatul funcționează perfect și e la dispoziția ta. N-am zis bine aparatul — ființa închisă în cutie.

— Ființa ? ?

— A venit sorocul să treci într-o clasă superioară. Ai luat cu bine examenul de admitere, nu-i așa ? Acum, că deții noțiunile de bază și te descurci cu cele patru operații aritmetice, o să facem puțin trigonometrie și puțin algebră.

— Ființa, ai zis ?

— Ei, da ! Un fel de ființă specială, dar vie, pe care o hrănești cu energia corpului tău. Și ce te sperii ? Ar trebui să răsufli ușurat că ai acolo altceva decît numai componente electronice. Așa, cel puțin, defecțiunile sînt excluse. Altminteri, nu te prea văd reparînd circuite...

9

Ora 9,15. Înfofolit cu cizme, capișon și mănuși, fără să fi luat micul dejun, fiindcă sînt supus unui regim aparte — din fericire nu mi-e deloc foame — ies alături de Dinu în vîrful turnului, puțin mai sus decît balonul de sticlă de la camera mea. Ajungem pe o platformă circulară, largă de vreo două sute de metri pătrați, de unde pot să văd așezarea institutului căruia clinica îi e numai o parte componentă. Urmările trîntei cu ființa (?) încă se fac simțite, am o slăbiciune în toate încheieturile și din cînd în cînd îmi vine să pic în nas, dar mă țin

bine și nu suflu o vorbă despre asta ; mă întreb cum trebuie să o ducă ea, ființa, care pe deasupra a mîncat și bătaie, și așa mă mai consolez — însă compătimirea, multă, puțină, pentru dînsa, nu mă stînjenește să mă mîndresc nevoie-mare, ca un cocoșel căruia i-a reușit primul cucurigu și se crede cel mai cu moț din toată ograda.

Ce așezare a institutului ? Turnul, lîngă el, e o construcție poligonală, cu două etaje, fragmentată în nenumărate locuri, de fapt un șir de vile standard, unite prin pergole și coridoare de sticlă (arhitectul de aici a avut o idee fixă cu sticla lui), în mijlocul poligonului o platformă betonată, cu marcaje pentru coborîrea elicopterelor — și bună ziua, asta e tot.

— Tocmai, că nu e tot ! zice doctorul. Uită-te bine împrejur, că să ții minte locurile, să te poți orienta la plecare și la întoarcere. Institutul se întinde pe dedesubt, protejat de instalații cum sper să nu-și imagineze încă nici specialiștii cei mai grozavi de prin alte părți. Iar turnul acesta mascat sub înfățișarea unui castel de apă, ascunde în interior o antenă — alcătuită din milioane de ființe sintetice aidoma celei din ceasul tău, cu ajutorul cărora vom capta de la pămînteni, pe neobservate și-ți vom trimite acolo, sus, ecranul protector de biounde. Din fericire, în afară de noi nimeni n-a mai construit detectoare de biounde, așa că nu se poate afla în afară ce forțe uriașe studiem și mînuim aici.

— Și crezi că pînă la urmă n-au să construiască și alții așa ceva ?

— Nu foarte curînd. Fiindcă nu-i au pe profesorul Andreescu, nici pe Ștefan, pe mine și pe ceilalți. Și pînă să-i găsească, sînt convins că oamenii se vor trezi toți la rațiune și războiul va fi scos în afara legii. Iar atunci vom pune chiar noi la dispoziția omenirii cunoștințele dobîndite aici. Aplicate în scopuri pașnice, cum se zice, bioundele fac minuni. Ei, te-ai uitat destul ?

— Nu cît să țin minte totul.

— Te înșeli Creierul tău a reținut orice detaliu, ca de obicei. Doar că, pînă acuma, n-aveai la îndemînă stimulii potriviți ca să-ți folosești memoria inertă. Dar de azi încolo dispui de un cal fermecat, nu ? Să coborîm !

Liftul ne poartă pînă la subsol, unde prindem schimbul de ture. Cei care au lucrat noaptea, trec pe la dușuri, apoi la vestiare, la restaurant și ies să se odihnească ; ceilalți parcurg drumul în sens invers, după un program foarte riguros, așa cum mă informează Doc.

— Mergi drept ! îmi șoptește Dinu la ureche. Toți au urmărit victoria ta asupra ceasului și mor de curiozitate să te văd în carne și oase. Și pe urmă ești fiul profesorului !

Sînt, cu mici excepții, oameni sub treizeci de ani și majoritatea femei. Îl salută pe doctor cu degajare, între ei s-au stabilit raporturi de evidentă egalitate, formează împreună o echipă de excepție și fiecare știe că, mai presus de valoarea lui ca individ, stă valoarea întregului grup — iar aici munca tuturor are aceeași importanță. Îmi place să-i privesc, sănătoși și tineri cum sînt ; mergem o dată cu ei pe un labirint de coridoare și ajungem într-o încăpere de proporții respectabile, unde se deschid culoare nenumărate și lifturile își lasă încărcătura. E un fel de loc de adunare a celor două ture, tapetat cu stofă și lambrisat cu panouri sculptate de stejar, mobilat cu multe fotolii și măsuțe unde se pot servi cafele și răcoritoare. Oamenii predau și preiau schimbul ca în sălile de apel ale minerilor și-și comunică, pe scurt, mersul lucrului, dincolo de protocoalele detaliate, de multe pagini, care se întocmesc în toate laboratoarele.

Explicațiile astea mi le șoptește Doc în timp ce ne îndreptăm spre podiumul din fund, unde ne suim amîndoi, urmăriți cu simpatie de cei prezenți.

— Gabriel Andreescu ! exclamă Dinu, cu vocea artistic modulată, ca prezentatorii de la estradă. Așa arată. Cînd nu poartă costum de protecție, are părul zbîrlit. A început, de astă-toamnă, să-și radă mustața. Îi plac spectacolele de operă, mai ales cele în care joacă Amalia Andreescu. Îi mai place, dar fără exagerări, electronica. Alte preferințe și semne particulare nu-i cunosc.

Un val de rîsete și aplauze îi însoțesc cuvintele. M-am fîstîcit mai abitir ca o fetișcană la primul bal și, să n-am combinezonul acesta minunat, m-ar trece toate nădușelile. Dar Doc nu-mi dă răgazul să-mi revin — e principiul lui, atac continuu, pînă la victoria finală.

— Iertați-mă, greșesc ! urmează repede. Andreescu-junior mai prezintă o caracteristică foarte prețioasă : cînd se înfurie, e în stare de fapte mari. (Îmi ridică mîna stîngă, asemeni arbitrului care anunță boxerul învingător.) Ați urmărit meciul dintre el și complexul cerebral-electronic, terminat cu subordonarea necondiționată a celui din urmă. Dovada : luminița verde așteptată de noi toți Felicitări celor care au pariat de partea pușt iului — la ora asta sîntem oameni bogați.

Un hohot general îi acoperă vocea. Doc, rîzînd şi el, mă trage jos de pe podium şi ieşim printr-o uşă laterală.

— Acum, la treabă !

Urcăm cu un lift, coborîm cu altul, parcă pînă în măruntaiele pămîntului şi ajungem într-o suită de camere mari, ce se deschid una din alta,cufundate în tăcere şi întuneric ; numai deasupra uşilor pîlpîie slab lumini de avertizare, indicîndu-ne drumul. Pretutindeni, pe lîngă pereţi, pe plafoane, pe console în mijlocul pardoselilor se înşiră sute şi sute de aparate, încastrate în blocuri de cristal ori de plastic perfect transparent — şi nicăieri nici un suflet de om. Doctorul păşeşte în vîrful picioarelor şi-şi ţine mereu degetul la buze, impunîndu-mi tăcere. În camera cea mai din fund, la sfîrşitul amfiladei de porticuri înalte, un bazin de sticlă circular, închis, se continuă în sus cu un pilon din acelaşi material, ca un fel de ciupercă, al cărei picior, protejat de un tub masiv de beton, dispare în beznă. În interiorul ciupercii, scăldate într-o lumină fosforescentă, cu irizaţii verzui tremură abia perceptibil mii şi mii de plăcuţe dreptunghiulare, subţiri, mari cît palma, alcătuite dintr-un cadru argintiu, metalizat, între marginile căruia sclipesc mici hexagoane străvezii, dispuse în fagure ; plăcuţele sînt aşezate radial, în pieptene, de jur împrejurul bazinului inferior şi al pilonului şi unite prin nenumăraţi conductori ; aceştia se împletesc la rîndul lor în fire din ce în ce mai groase, care ies prin carcasa de sticlă şi se pierd în păienjenişul aparatelor. Doctorul mă întreabă prin semne dacă am văzut totul şi îi răspund aşişderi că da. Ieşim pe tăcute, la fel cum am intrat, apoi Doc apasă un buton, şi o poartă masivă de oţel glisează silenţios, acoperind deschiderea din perete.

— De aici, spune Dinu în şoaptă, stau de vorbă cu profesorul şi voi pălăvrăgi şi cu tine. Instalaţia e deosebit de sensibilă şi are nevoie de mijloace de protecţie pe măsură. Bazinul acela e plasat sub turnul de la suprafaţă şi se continuă prin el pînă sus, ca un fel de antenă de emisie şi recepţie, cum îţi mai ziceam. Ai avut dreptate spunînd că doar materia vie e sensibilă la biounde ; noi am reuşit să creăm, prin metode de inginerie genetică, un amestec de celule specializate şi dispozitive electronice care, cuplat la o baterie de calculatoare, captează, concentrează şi dirijează biundele emise de organismele pămîntene.

— Plăcuţele ca nişte faguri sînt fiinţele de care vorbeai ?

— Ele. Dar să nu ţi le închipui ca pe un monstruos creier omenesc, avînd gîndire şi conştiinţă de sine. Nici pomeneală !

Din punctul ăsta de vedere, e doar un aparat ca oricare altul, la fel de inteligent ca un automobil, chiar dacă l-am numit complex cerebral. Titlul i se trage de la capacitatea de a manipula bioundele, dar asta-i singura lui însușire.

— Cînd l-aţi construit ?

— Crezi că în cele două săptămîni de la dispariţia profesorului ? Nu. Tot ce vezi e rodul unei munci îndelungate. Am sperat că vom prinde emisiile telepatice ale altor lumi. Și, cînd am pus instalaţia în funcţiune, iar apoi, cu un selector, comparabil cumva cu schimbătorul de canale al televizoarelor am eliminat emisiile specifice pămîntene, am avut surpriza... dar ce spun, surpriza — uluirea, stupefacţia să constatăm că antena recepţionează biounde extraterestre, însă tot de pe Pămînt

— Nu se poate !

— Așa am socotit și noi. Totuși era adevărul adevărat. De pe Terra, ba chiar din apropierea noastră ne parveneau semnalele biologice ale unor vieţuitoare din altă planetă.

— Descoperiseţi baza secretă a farfuriilor zburătore ?

— Nu.

— Un fenomen straniu ca acela din Triunghiul Bermudelor ?

— Nici.

— Niște supravieţuitori de pe timpul paleoastronauticii.

— Nu chiar, dar cam pe-acolo

— Fenomenal ! Și unde ?

— În Marea Neagră.

— Va să zică...

— N-o mințisem deloc pe mama ta cînd i-am spus că profesorul a suferit un accident în timpul cercetărilor de la mare.

— Și asta cînd s-a întîmplat ? Accidentul, adică...

— La sfîrșitul lui februarie. Avem niște videobenzi înregistrate în cursul expediţiei. Am făcut din ele un rezumat anume pentru tine și o să ţi-l arăt. El te lămurește pe deplin.

Ora 11,50. Doc mi-a instalat în cameră un televizor, a tras draperiile și a stins lumina. Am rămas cu lampa de veghe din colţ. Fără ceas, n-aș ști dacă e zi sau noapte. Am emoţii mari, numai că acum, de cînd îmi e prieten, ceasul nu le mai amplifică — dimpotrivă, le domolește și chiar fără să-l rog Îl văd pe Doc profilîndu-se ca o umbră chinezească pe zidul de lin-

gă lampă : un chip scofîlcit, cu nas și bărbie proeminente, de care parcă încep să mă tem. Nu fiindcă seamănă cu un vrăjitor din gravurile medievale, ci din pricina avalanșei de surprize ce le prăvălește fără încetare asupra mea de o zi întreagă — o zi în care, într-un fel, am trăit cît într-o viață — și mă gîndesc că dacă va continua pînă mîine în acest ritm, are să mă piardă de mușteriu, cum zice tușa Frusina cînd a ajuns-o oboseala. Dar mîine, cine știe, n-am să mai fiu aici — de parcă, pe unde am să fiu, mă așteaptă altceva decît surprizele cele mai cumplite !

— Ți-e sete ? întreabă Doc. Un pahar de suc ai voie, chiar și două, fiindcă masa o iei abia după ora cinci.

— Nu-mi trebuie nimic.

— Faci rău. Eu am să mă încumet la o cafea să-ți sărbătoresc victoria, cu toate că nu mi se prea recomandă... Cafeaua, vreau să zic, nu sărbătorirea.

Deschide o ușă metalică mascată perfect în tapetul peretelui și a cărei existență n-am bănuit-o ; în spatele ei se ascund dispozitivele unui automat. Doctorul apasă butoanele și, într-o ceașcă de porțelan, i se toarnă prompt o porție respectabilă de cafea.

— Grozavă ! mormăie el adulmecînd aburii fierbinți. Apropo de victorie, a stîrnit o vîlvă teribilă la institut. Partida lui Ștefan își roade unghiile de supărare. Înțelegi — cei care au considerat alegerea ta drept o gafă. Și stai, că ăsta e doar începutul ! Ce s-au făcut de rîs acuma nu-i nimic, să-i vezi pînă la urmă ! Nu bagi de seamă că maestrul Lupașcu strălucește prin absență ? S-a închis cu electroniștii lui în fundul atelierului de prototipuri, la subsolul cinci și trimite vorbă că e foarte ocupat, nu deschide ușile decît pentru cei care aduc mîncare.

— A avut și cearta cu Lavinia ! încerc eu să torn puțin gaz peste foc.

— Asta nu comentăm ! replică doctorul, cu neașteptată severitate. Va să zică, înainte de a vedea imaginile, ai nevoie de cîteva explicații. Acum aproape doi ani, la cererea noastră, una dintre instalațiile de foraj marin care operează în Marea Neagră s-a pregătit să sondeze platforma continentală, în căutarea locului de emisie a bioundelor extraterestre. Zona fusese delimitată cu destulă precizie, printr-un procedeu asemănător radiogoniometriei, dar asta te interesează mai puțin. Fapt e că încă de la prima încercare, la adîncimea de nici două sute de metri, sonda a întîlnit un fel de sîmbure cu o compor-

tare total diferită de a rocilor din jur și care a scos din funcție pe rînd mai multe sape. Nici un fragment de material n-a putut fi adus la suprafață pentru analize ; după felul cum se rupseseră capetele de foraj, chiar și cele cu diamante, lăsînd pe loc fragmente mari din ele, s-a dedus că ne aflam în prezența unei substanțe cu însușiri cel puțin stranii, care la pătrunderea sapelor era plastică, așa ca o ceară, apoi brusc devenea extrem de dură și bloca, pur și simplu, forezele, rupîndu-le ca pe niște surcele. Nu se punea, desigur, problema recurgerii la procedee radicale, cum ar fi fost utilizarea explozibililor, iar pe de altă parte nu știam cît de voluminos e sîmburele acela — hai să-l numim astronavă, pentru că despre așa ceva era vorba — și deci cîtă muncă și cheltuială ar fi necesitat ridicarea ei la lumina zilei. Se puteau repeta sondajele, firește si determina astfel întinderea ei pe orizontală, dar fără folosse practice care să merite osteneala. Am hotărît atunci să procedăm invers, adică să trimitem o echipă de investigație acolo, pe fundul mării și al pămîntului.

— Și ați săpat un tunel ?

— Exact. Cu mijloace mecanice. La noi se produc asemenea instalații, pentru săparea puțurilor de mină. Una din ele a fost adaptată pentru lucrul sub apă și a sfredelit o galerie verticală cu diametrul de un metru și jumătate Apoi scafandri cu unelte adecvate au lărgit baza galeriei, la contactul cu astronava, croind o cameră suficient de largă și înaltă pentru a permite instalarea unei ecluze cu pompe de vid.

— De ce pompe de vid ?

— Dintr-o rațiune foarte simplă. Ce înseamnă, de fapt, o cameră-ecluză ? O încăpere cu două porți ce se închid etans și separă două medii diferite, îngăduind trecerea oamenilor sau a obiectelor dintr-o parte în alta. Cînd e instalată pe un submarin, de pildă, ecluza își deschide și închide pe rînd cele două trape și se umple tot pe rînd cu apă și cu aer, sau invers. În cazul nostru, însă, în ecluză trebuia să nu existe nici apă. nici aer care să năvălească dincolo și să-i ucidă pe astronauți

— Am priceput. Și cercetătorii purtau costume de scafandru. care îi protejau de contactul cu mediul extratereștrilor.

— Ești copil deștept. Ori ți-am mai zis asta ?

— Parcă Și fiindcă tot ai apucat să mă lauzi, să-ți mai dau o probă de isteține : astronauții vin de pe planeta lui Deneb.

— Ai nimerit-o din nou.

— Au fugit la începutul războiului.

— Acum n-ai nimerit-o.

— Păcat ! Dar de ce au venit ?

Doctorul mîrîie un răspuns pe care nu-l înțeleg și începe să guste, cu înghițituri mici, din cafeaua răcită, plimbîndu-se prin cameră agale.

— Tot nu vrei ceva, să te mai răcorești ? întreabă într-o doară

— Nu vreau, lasă-mă-n pace !

— Fii atent, nu încerca să forțezi mai tîrziu automatul, că îl încui la plecare !

— Atunci la ce l-ați mai pus ?

— Aici a stat profesorul după accident. Pînă în dimineața de cinci aprilie, cînd peretele unde acuma sînt ușile spre balconul de sticlă a căzut lin, parcă filmat cu încetinitorul. Betonul s-a desfăcut în evantai, adunîndu-și armătura metalică și proiectînd-o în afară, ca pe niște degete, ca o palmă întinsă în gol...

E cu spatele la mine, lîngă intrare, într-un ungher întunecos, nu-i văd nici măcar silueta.

— Erai cu tata ?

— Stăteam chiar în locul ăsta. La început, nu mi-am dat seama ce se întîmplă. Nu se auzea aproape nici un zgomot, bucățile de beton păreau moi ca bureții de baie, cum poți auzi un burete căzînd pe podea ? Apoi a trecut o adiere ușoară, clătinînd draperia de lîngă mine ; încăperea nu avea nici o fereastră sau altă deschidere spre exterior, cu excepția ușii de aici, care dădea către o ecluză triplă, prevăzută cu mijloace de dezinfecție speciale și în cameră era acoperită cu o draperie. Cred că mă zăpăcisem nițel și asta m-a făcut să întîrzii. O secundă. Atît. Dar a fost destul pentru ca profesorul să mi-o ia înainte. S-a ridicat de pe fotoliul unde lucra și s-a dus glonț la spărtură... Dacă eram puțin mai ager aș fi făcut eu cei șapte pași. Nu șapte — patru ; mă găseam mai aproape de peretele sfredelit. Și acuma, sub razele palide ale lui Deneb, aș fi stat de vorbă cu cele mai luminate minți ale planetei. Aș fi fost mesagerul Pămîntului. Chiar cu riscul de a nu mă fi întors niciodată — pentru că n-am un băiat, nici un părinte care să mă caute... N-am, cum se zice în genealogie, ascendenți și descendenți în linie directă. Lanțul de biounde al codului meu genetic nu se continuă într-o altă ființă...

— Îți pare rău ?

— Îhîm ! Am pierdut. Pînă și la loteria asta, cu o singură tragere posibilă de cînd există omenirea, dar unde aveam nu-

mai un singur concurent și șansele cele mai mari. Așa mi se cam întîmplă mie, la concurență mică, să reușesc fără loc.

Se întoarce spre mine, cu un zîmbet și gustă iar din cafea.

— Încă poți să pleci în locul meu. Sau alături de mine.

— La o plimbare ? Știi că nu l-aș salva pe profesor, n-am predispoziția genetică să-l găsesc și să-l adun din văgăunile unde-i risipit. Și pentru ce altceva mai e de făcut de acolo, te descurci tu singur foarte bine. Nu, puștiule, rolurile au fost împărțite ; eu sînt de folos numai aici. Dar ce, începi să te îndoiești ? Unde rămăsesem ?

— La astronava căzută în mare. Dar nu mi-ai spus cînd.

— S-au analizat rocile din vecinătatea ei ; antrenase în cădere cîteva resturi organice și am putut face determinări oarecum exacte. Evenimentul a avut loc în urmă cu de la opt sute de mii la un milion de ani.

— Și astronauții au mai trăit ?

— Hm ! Unii. Care abia după aterizare au început să trăiască.

— Doc, nu mai pricep ! Îmi vorbești mereu în șarade pe care nu le dezleg. Fie-ți milă de mine, sînt la capătul puterilor !

— De pe acuma ? se minunează el. Să nu te audă Ștefan, că imediat se oferă să te înlocuiască. Vezi că el nu prea are scrupule ! Dar îți pun banda și o să înțelegi.

Pornește instalația video, și la televizor apar primele imagini.

10

Cinci oameni, avînd costume colorate diferit și în spatele lor un al șaselea, cel ce poartă camera mobilă de luat vederi se învîrtesc într-o încăpere destul de largă, asemănătoare unui cilindru turtit ; deasupra lor, între plafon și peretele circular au fost montate cîteva reflectoare cu lumină puternică. Încăperea e plină cu apă. Cei cinci au îngenuncheat și cercetează cu mare atenție pardoseala. Costumele lor sînt identice cu cele ale scafandrilor spațiali ai astronauților noștri.

— Cînd vrei, mă previne Doc, opresc banda și-ți dau explicații.

— Oprește-o !—

Imaginile încremenesc pe ecran.

— Întreabă-mă !

— Cine a participat la expediție ?

— Cel în roșu e profesorul, cel în verde eu, Ștefan a luat imaginile, ceilalți trei — specialiști în lucrări subacvatice și rezistența materialelor. Tocmai ne arătau cum montaseră în podea, de fapt în carcasa navei, un chepeng ce se închidea ermetic. Pur și simplu îi înfipseseră marginile în materia moale ca de ceară, apoi aceasta se întărise și îl prinsese ca într-o menghină imposibil de desfăcut.

— Teribilă substanță. Vouă nu v-a prins picioarele ?

— Nu se înmuia decît la presiuni mai mari de o tonă. Da, o substanță teribilă ! În orice caz, un mijloc de apărare foarte eficient împotriva tuturor accidentelor ce se soldează cu perforarea cuiraselor la navele cosmice — de la meteoriții întîlniți în spațiu, la căderea liberă prin atmosferă și, dacă vrei, la încercările unor nepricepuți sau răuvoitori de a pătrunde înăuntru cu forța.

— Dar voi ați pătruns.

— Aproape fără eforturi. Privește și ascultă !

Imaginile prind viață din nou. O voce străină, a unui specialist răsună pe neașteptate. Ca să vă ușurez înțelegerea întîmplărilor, am să transcriu totul sub forma unui scenariu cinematografic. Deci · *Specialistul* : „E o trapă solidă, domnule profesor ! Sper să reziste la deformări, dacă, bineînțeles, materia asta va acționa asupra ei cu asemenea scopuri distructive Totul este acum să practicăm în mijloc orificiul pe unde să pătrundem în astronavă " *Tata* : „Din păcate, presupunerile nu ne folosesc la nimic Avem de-a face cu o situație absolut nouă, care abundă în surprize și ciudățenii. Gîndiți-vă numai : epava zace aici de circa un milion de ani, dar ascunde organisme vii ; locatarii ei însă n-au încercat să iasă la lumină, ci, dimpotrivă, parcă s-au vîrît și mai adînc în pămînt ; iar acum, cînd ne aflăm în preajma lor și le e limpede că dorim să intrăm în contact, nu ne învrednicesc nici cu cel mai mărunt semn de viață". *Dinu* : „Poate că se tem de noi !" *Tata* : „După o detenție lungă de o mie de milenii, mă îndoiesc că sentimentele lor au rămas aceleași ca la aterizare. Și pe urmă nici nu ne știm intențiile. Ștefan, ai vreo altă părere ? „*Ștefan* : „Nu, profesore ! Observ doar că ai enunțat un principiu de la

care te abați cel dintîi : ai zis să nu căutăm explicații... și acuma ne ceri explicații.“ *Tata :* „Logicianule ! Haideți să scoatem apa din ecluză !“

Urmează o scurtare, prin montaj, a acțiunii. Ecluza a fost golită de apă. Cei cinci, cu brațele ridicate, se învîrtesc în fața unui ventilator.

— E un jet de aer fierbinte, cu dezinfectanți puternici ! explică. Doc. Ne usca și ne steriliza costumele. Apoi pompele au intrat iar în acțiune, creînd un vid comparabil cu acela al spațiului cosmic. Și acum, ia uite !

Din difuzor se aude un cor de exclamații uluite. Scafandrii s-au adunat în cerc împrejurul trapei montate pe astronavă. Ștefan și camera lui își fac loc cu greu printre dînșii și se simte în imagine cum costumele voluminoase se freacă și se agață unele de altele. *Specialistul II :* „Sesam, deschide-te !“ *Specialistul III* : „Extraordinar !“ *Specialistul II :* „Dacă vreunul din studenții mei mi-ar fi spus la examen că e posibil așa ceva, îl lăsam repetent pe următorii cinci ani !“

Carcasa astronavei a început să vibreze ușor, ca pielea unui cal care se apără de muște. O adîncitură se formează treptat în centrul chepengului și crește văzînd cu ochii. Imaginea țopăie în sus și-n jos — lui Ștefan, de emoție, îi tremură mîna. *Tata :* „Binișor, Ștef, iubitule, că ne lași fără înregistrări !“ *Ștefan :* „Naiba s-o ia de treabă, n-am sîngele rece al reporterilor !“ *Tata* : „Păi tu mai mult cu logica ! Cel puțin ai dedus ce se întîmplă ?“ *Ștefan :* „Nu !“ *Tata :* „Halal inginer ! Știe cineva să explice ?“ *Specialistul I :* „Epava se deschide.“ *Specialistul III* : „Rîzi de noi, mă, Firoiule ! Crezi că n-am băgat de seamă atîta lucru ?“ *Specialistul I :* „Lasă-mă, domnule, să termin ! Se deschide fiindcă am făcut vid în ecluză, poftim !“ *Tata* : „Și eu cred la fel. Învelișul trebuie să dispună de niște senzori, care îi dau de veste că se poate desface fără să pericliteze ceea ce adăpostește în interior.“ *Dinu :* „Învelișul sau astronauții ?“ *Tata :* „Poate mă înșel, dar socot că aici nu se află ființe raționale. În fine, o să ne lămurim curînd !“

Adîncitura s-a îngustat abia cît să vîri în ea un deget, dar după cum se frămîntă pare a se lungi în jos necontenit. Fără să vreau, m-a cuprins și pe mine un tremur de emoție, pe care de data asta ceasul nu mi-l anihilează, constatînd pesemne că îmi face bine. Însă doctorul l-a observat și îmi mîngîie umerii, cu tandrețe.

— Am avut noroc, puștiule ! Toți cei de-acolo. Ne-am ales cu o aventură grozavă, chiar dacă numai tatăl tău a dus-o

pînă la capăt. Ba nu ! Nici el nu e învingătorul. Tu vei fi cel chemat să o închei. Profesorul nu face decît să pregătească triumful tău. La fel cum înaintașii lui Tensing și Hillary le-au netezit lor drumul spre cea dintîi escaladă a Everestului.

Prin orificiul de la picioarele celor cinci începe să iasă un șuvoi subțire de fum sau abur. *Specialistul II* (apropiind de șuvița albă capătul unui tub desprins de la costum — un analizor chimic) : „Amestec de gaze înghețate. E atmosfera lor. Conține oxigen, ca și a noastră.“ *Dinu* : „Înghețate ? Să nu-mi spuneți că ființele astea se simt bine într-o temperatură aproape de zero absolut !“ *Tata* : „Măi, copii, ce se petrece cu voi ? Am spus că n-o să găsim prea lesne explicații pentru toate fenomenele, fiindcă nu avem deocamdată cheia interpretării lor ; dar de aici și pînă la a nu mai gîndi e cale lungă. Nu vă dați seama că nava ia propriile ei măsuri de sterilizare a ecluzei ? Orice germene pămîntean rătăcit întîmplător va fi, dacă nu ucis, cel puțin făcut inofensiv.“

Presiunea gazelor a crescut suficient pentru a permite propagarea zgomotelor, iar ca urmare în difuzor se aude, pe lîngă dialogurile purtate prin radio, un șuier ascuțit. *Specialistul I* : „Barometrul se stabilizează.“ *Ștefan* : „Timp frumos. Cum ajungem înăuntru, te pomenești că norii se risipesc și apare soarele.“

Nimeni nu rîde. Orificiul s-a închis. Doc oprește banda.

— Nava așteaptă să se încălzească aerul, spune el. Presiunea a crescut la o atmosferă și jumătate și atunci învelișul s-a deschis iar, cît să permită trecerea unui om. Am coborît pe un cablu manevrat de un vinci de pe tavanul ecluzei. Profesorul primul, pe urmă Ștefan însoțit de camera lui, specialiștii toți trei și eu la coadă. Eram într-o cabină înaltă de vreo douăzeci de metri și îngustă de numai cinci-șase. Ca un puț adînc. La bază, peretele fusese sfîșiat pieziș, parcă de o gheară colosală. Marginile rupturii erau mînjite cu o materie vîscoasă, ca o gelatină. Îndată ce i-au căzut ochii pe ea, profesorul s-a speriat și ne-a poruncit să ieșim în cea mai mare grabă. Ne-am supus, deși împotriva voinței noastre. Dar îl știi pe tatăl tău, nu admite replică. I-am coborît, prin trapă, tot felul de materiale și dispozitive. În primul rînd mai multe stații de emisie-recepție luate din magazia ecluzei și prin care, ca printr-un șir de relee, urma să ținem legătura video și radio cu el, oriunde s-ar fi deplasat prin navă. I-am dat o armă cu ultrasunete, eficientă, speram noi, în atmosfera aceea foarte densă. În sfîrșit, am făcut să-i parvină piesele, ușor de asamblat ale

unui mic cărucior cu pernă de aer, pe care și-a pus stațiile de comunicație, două schimburi complete de oxigen, un vizor cu radiații infraroșii, ca să se orienteze în întuneric, arma cu vreo cîteva încărcătoare și camera de luat vederi, echipată și ea cu un dispozitiv de infraroșli. Apoi ne-am luat rămas bun, și profesorul a dispărut în beznă. De aici încolo povestea devine cu adevărat palpitantă, așa că o să facem o pauză, să-ți pregătești nervii pentru ce urmează să vezi.

Glumește. Dar a stins televizorul și trage draperiile deoparte. Lumina amiezei, tulbure din pricina ploii, dar puternică, mă face să clipesc. Ce-mi închipuiam eu, la ora lui Minitehnicus, și ce-a fost în realitate! Monștri antediluvieni, rîuri de reziduuri poluante curgînd pe fundul mării... Copilării! Și totuși n-a trecut un veac de atunci, ci abia treizeci de ceasuri; ceva mai mult decît o zi și o noapte. Unde-au rămas dirigintele cel afurisit, și Til cu rîsetele și fandoselile ei, și castanii cu ramuri golașe, prăfuitele mele aparate de gimnastică, focarul stins al caloriferului? În altă viață. Mirică, tocilarul, Vlad, care m-a rugat să-i împrumut bicicleta să meargă duminică la pescuit, Dumitrașcu și discuția noastră din cancelarie:... „Dacă ar fi să ajuți pe cineva, ai îndrăzni să te încumeți?"...

— Știi, Doc, tu nici nu m-ai întrebat dacă vreau!

— Poftim?

Dinu se întoarce de pe veranda de cristal, să audă mai bine, fiindcă n-a înțeles ce i-am zis.

— Spuneam că nu m-ai întrebat dacă vreau.

— Aha! Și nu vrei?

— Mai are importanță?

— Dar despre ce era vorba?

— Așa!... Despre mersul acolo, după tata și ce-ar trebui să mai fac.

Doc umblă la automat și-mi aduce un pahar sondă plin-ochi cu suc rece de *grappe-fruit*, slăbiciunea mea.

— Ți-am spus eu, zice într-o doară, că ai să stai cu mine pînă ți se urăște, dar n-am crezut că o să se întîmple așa de repede.

— Mi-e dor de acasă. Poate am obosit.

— Îmi închipui

— Iartă-mă, tocmai ție îți vorbesc de oboseală... Oare să însemne că nu-l iubesc pe tata? Ai văzut cum se-ntîmplă — te lauzi și iar te lauzi cu cîte un sentiment, cu dragoste, cu ocrotirea cuiva și, cum ești pus cît de cît la încercare, dai bir cu fugiții. Te pomenești că și eu... Dar nu vreau să renunț, nici prin gînd nu-mi trece!

— Știu.

— Tu, cînd nu mai poți, în zilele astea, sau noaptea, cînd îi veghezi somnul tatei, la ce te gîndești ?

— La o floricică.

— Mă iei în rîs ?

— Deloc. Eram adolescent, ca și tine și, într-o noapte, iarna, așteptam într-o gară de provincie un tren de legătură. Se lăsase un ger grozav și înăuntru nu era mai cald ca afară ; pe vremea aceea o duceam prost, sobele erau înghețate din lipsă de lemne. Pe o bancă, o fetiță de cinci-șase ani se plîngea mamei ei că nu poate adormi de frig. Gîndește-te la ceva frumos, i-a spus mama și ai să vezi că adormi. La ce să mă gîndesc ? a scîncit fetița. La o floricică !

Îmi fac de lucru la butoanele televizorului. Trebuie încă să învăț, și nu numai la electronică ; materia astălaltă are o programă și o metodă de predare cu totul diferite și nu prea poți ghici, de azi pe mîine, cine o să-ți fie profesor, cine examinator și ce întrebări îți pică pe bilet.

Doc s-a retras cu discreție în balconul de sticlă și îl aud sorbind din cafeaua care nu i se mai termină.

— Ai văzut păsările ? îl întreb, ridicînd vocea.

— Unde ?

— În copacii de jos.

— Nu. S-or fi ascuns de ploaie.

— Arată-mi ce a mai urmat.

În continuare, banda conține, în cea mai mare parte, comentariul la imagini al tatei. După o scurtă verificare a costumului, tata a pornit împingînd cu mîna platforma pe pernă de aer, care, în ciuda densității atmosferei, emite abia un bîzîit ușor și un foșnet ca vîntul prin crengile arborilor. Fîntîna de metal are o trapă de acces, în partea opusă rupturii. „Încerc să mă orientez cu busola. Bine că mă pot servi de ea ! Nu-mi dau seama în care parte a navei am nimerit ; dar e puțin probabil să fi pus noi chepengul chiar în locul construit anume pentru comunicația cu exteriorul — de altfel, după cum se comportă învelișul rachetei, e greu de presupus că există un asemenea loc În orice caz, avem de-a face cu un vehicul de dimensiuni gigantice...“ Trapa dă spre un coridor foarte larg și înalt, ale cărui capete se pierd, în stînga și în dreapta, la mai multe zeci de metri, după cîte o cotitură. Prin el au fost trase odinioară conducte și cabluri, între care erau montate panouri cu instalații acum imposibil de reconstituit ; totul e rupt, îndoit, amestecat de-a valma, poartă urmele dezlănțuirii

unei forțe de o sălbăticie inimaginabilă, ce nu-și are originea într-un accident, deoarece camera de luat vederi, plimbîndu-se încet în apropierea pereților, scoate în evidență minuția cu care au fost smulse pînă și cele mai mici componente de instalații. „Vă place ? Nici mie. Asta e opera unei ființe. Aceeași care a sfîșiat peretele puțului de dincolo. Remarcați materia vîscoasă presărată din loc în loc, cu siguranță un compus organic. Nava n-a avut stricăciuni la coborîre, fiindcă nu s-a prăbușit, ci a aterizat lin ; altfel, la dimensiunile ei, s-ar fi dezintegrat într-o explozie ca și atomica, asemeni meteoritului tungs , pe cînd așa se ține bine, în ciuda vîrstei respectabile și după drumul parcurs pînă aici. Dar ce să caute la două sute de metri sub fundul mării ? Oare s-a schimbat atît de mult reliefui din zonă în perioada asta de timp ? Parcă nu. Atunci nava a fost surprinsă de un cataclism, o prăbușire de straturi de care noi, azi, nu mai avem cunoștință ? Cum să fie surprinsă, cînd o parte din instalații îi funcționează pînă și în prezent ? Nu, dragii mei ! Explicația care îmi vine în minte, oricît de fantezistă vi s-ar părea și oricît are să-mi reproșeze Stefan că vreau să lămuresc inexplicabilul, este că misterioasa rachetă s-a ascuns, prin propriile ei mijloace. Da ! S-a scufundat în mare și a intrat încet în rocile platformei continentale... A ! Ia priviți, vă rog "!

La un cot al marelui culoar apare pe neașteptate craniul monstruos al unui animal care seamănă cumva și în același timp nu seamănă cu fosilele pămîntene — e ca un ou perfect, așezat orizontal, avînd marcate în partea superioară, către capătul mai gros, prin două ușoare adînciturl, pozițiile unor orbite oculare atrofiate, iar în capătul subțire un orificiu rotund, în prelungirea căruia, pe ambele laturi se văd, la fel de firave, urmele suturii celor două maxilare, odinioară separate și mobile. În continuarea acestui ou de circa doi metri lungime, se află un schelet cu membrele inferioare reduse la un rest de articulație nefuncțională, în schimb prevăzut cu două cîngi puternice, curbate în afară, care îi țin loc de brațe, avînd la extremități un soi de deget subțire și foarte lung, cu nenumărate falange. Întreaga relicvă măsoară cam cincisprezece metri și, după felul cum vertebrele și cele două cîngi îi sînt înfășurate în resturi metalice smulse din pereți, e limpede că dihania cu pricina a produs dezastrul dimprejur. Tata fluieră încetișor și dă ocol resturilor ; a intrat în raza camerei de televiziune și îl văd pocnindu-și palmele. „Cumplită lecție

despre degradarea unei specii într-un mediu veşnic neschimbat ! Vedeţi ? Lighioana asta constituie capătul unui lanţ evolutiv sfîrşit cu un eşec total, deşi condiţiile asigurate în navă ar fi trebuit să prelungească viaţa speciei pe un timp nedeterminat. Uite : hrana artificială a dus la sudarea maxilarului inferior de cel superior, fiindcă n-a mai trebuit să fie mestecată ; ochii s-au atrofiat pînă la dispariţie, din pricina întunericului şi au fost înlocuiţi prin hipertrofierea pipăitului — degetele acestea trebuie să fi servit la aşa ceva ; spaţiul închis, deci lipsa de mişcare ca şi mîncarea abundentă şi uşor de găsit au determinat creşterea exagerată în greutate şi volum, iar de aici s-a ajuns la deplasarea greoaie, tîrîş, cu ajutorul membrelor superioare ce se agăţau de muchiile şi colţurile metalice — de asta şi sînt atît de puternice, în vreme ce membrele dinapoi nu mai există. Mda ! Involuţie pe toată linia, cum trebuie să se întîmple cu organismele lăsate să se dezvolte spontan în medii artificiale şi în perioade mari de timp. Înseamnă, băieţi, că am avut dreptate : nu e, sau nu mai e picior de fiinţă raţională la bord. De foarte multă vreme."

— Cum ţi se pare ? mă iscodeşte Doc.

— Că încep să întrezăresc un înţeles. Dar nu ţi-l spun acuma, să nu judec pripit.

— Păi cam aşa am socotit şi eu, că ai să înţelegi destul de repede. Profesorul are o logică impecabilă, pentru care de cînd îl ştiu l-am invidiat. Ascultă-l mai departe cum o să povestească ce s-a întîmplat cu nava, anticipînd şi marea lui decoperire din final ! Şi ţine seama că pe atunci habar n-avea nimeni de planeta lui Deneb şi tragedia petrecută acolo.

Tata se întoarce spre cameră şi începe să vorbească, gesticulînd, după cum îi e obiceiul cînd se aprinde în toiul argumentaţiei. Ciudat mod de a-l reîntîlni, după cinci luni de absenţă — o siluetă diformă, fără chip, parcă un personaj din filmele de animaţie, căruia nu-i recunosc decît vocea ; şi apariţia lui pe ecran, în culoarea verzuie specifică imaginilor luate în infraroşu îmi accentuează impresia de artificialitate, de trucaj cinematografic lucrat de un tehnician lipsit de har.

„Înainte să pornesc mai departe, vreau să vă comunic cîteva considerente generale, care să rămînă înregistrate pentru cazul cînd, dintr-un motiv sau altul, n-am să mai dispun de o pauză ca aceasta, cînd să pot vorbi. Nu socotiţi că mă îndeamnă orgoliul de a construi nu ştiu ce teorie pornind de la numai cîteva elemente. Poate descoperirile ulterioare să mă infirme, deşi, urmînd legităţile naturii, care pretutindeni unde

există viață și deci evoluție sînt cu necesitate aceleași, sper că nu greșesc. Avem aici o mică lume pe cale de a se stinge. Bioundele captate de noi sînt ale unui sau unor organisme degenerate și muribunde. Fosta vietate ale cărei resturi le vedeți și care, într-o criză de furie, provocată pesemne de foame, a distrus incinta unde, prin gabaritul ei, devenise prizonieră este edificator pentru ce trebuie să se fi întîmplat și cu celelalte viețuitoare fosile. Niște astronauți n-ar fi lăsat lucrurile să ajungă aici. Prin urmare, o inteligență vie, dinamică, în stare să se adapteze rapid la situațiile nou ivite — mă refer la oameni — nu-și face simțită prezența. Deduc așadar că, de la început, sau pe parcursul acestui milion de ani de cînd a aterizat, nava a fost și mai este condusă de o inteligență artificială, adică de un complex cibernetic. Numai o astfel de inteligență, avînd drept lege fundamentală respectarea neabătută a unui program limitat a putut comite erorile care au adus lucrurile în punctul mort unde se află, la propriu și la figurat. Este cazul deci să ne întrebăm ce anume cuprindea programul încredințat automatelor, respectiv care era scopul călătoriei întreprinse de astronavă. Ar fi mai multe răspunsuri posibile. Să le cercetăm pe rînd. O vizită cu intenția examinării vieții de pe Terra și a unui eventual contact cu noi, pămîntenii. Ipoteză fără șanse de a fi reală : nava nu a mai plecat înapoi — ba, mai mult, s-a ascuns ; o eventuală defecțiune sau criză de combustibil se exclud, fiindcă în primul caz n-ar mai fi fost posibilă aterizarea lină, iar în al doilea nu se poate admite că fie și un robot pornește la drum fără destulă benzină în rezervor. Altă presupunere : un mesaj lăsat omenirii noastre, care în acel moment se afla încă în cea mai deplină preistorie. Neconcludent. O colecție de animale nu poate constitui un prim mesaj între două civilizații. Apoi mesajele se lasă la vedere și nu îngropate în fundul pămîntului ; iar dacă emisarii au mizat pe faptul că trebuia să descoperim noi singuri racheta, după ce vom fi aflat cum e cu bioundele, atunci ar fi vîrît în creierele cibernetice programe foarte detaliate, care să întrețină viața animalelor de pe navă un răstimp măsurabil la scară geologică — pînă ce hominizii pămînteni, care în epocă abia dacă mînuiau unelte de prund, ar fi dispus de tot răgazul să construiască și să utilizeze instalații ca aceea a noastră de lîngă București. Dar automatele de aici nu dețin asemenea programe și ați constatat și voi, o dată cu mine, pe ce argumente îmi sprijin afirmația. A treia presupunere : atinși de o boală incurabilă, manifestată numai la oa-

meni, membrii echipajului au efectuat o aterizare forțată, apoi au pierit, lăsînd nava în grija roboților pînă la sosirea unei echipe de intervenție. Eroare : creierele cibernetice nu trebuia să ascundă racheta. A patra tentativă de răspuns : în dorința de a emigra pe alte planete, necunoscuții au trimis un fel de arce ale lui Noe pe corpurile cerești care întruneau condiții comparabile cu lumea lor, în scopul populării în timp a respectivelor, să le zicem, colonii, cu floră și faună de acasă. Ilogic. În loc să procedeze la adaptarea la mediul terestru a ființelor închise aici și apoi să le lase să zburde prin munții și cîmpiile Pămîntului, conducătorii de program au îngropat nava pentru eternitate. Vedeți așadar că orice motivație firească am încerca să căutăm pentru ceea ce s-a petrecut cu această cosmonavă, ne lovim cu regularitate de două elemente : ascunderea ei și neputința roboților de a rezolva problema menținerii vieții de la bord. Sîntem nevoiți, în consecință, să imaginăm o situație nefirească, de excepție, care nu avea cum să apară în condiții normale în existența și deci în planurile constructorilor astronavei. Vom porni în primul rînd de la încărcătură. O rachetă nu transportă de amorul artei animale și eventual plante de pe o planetă pe alta, cum am duce noi o cireadă sau o herghelie la pășunat ; dar să presupunem că necunoscuții erau niște extravaganți, care, în urmă cu un milion de ani, intenționau să participe la o mare expoziție interastrală de vite de rasă — atunci ar fi luat precauția să nu le îmbarce cu provizii de fîn și apă pentru durata zborului dus și întors, ci să le cufunde mai intîi în somn anabiotic și să le închidă în mari frigidere, unde nu cer de mîncat și de băut. Iar dacă erau niște indivizi porniți să rupă inima tîrgului, nici nu se omorau cu vietățile în carne și oase, să le stivuiască în baloturi prin toate colțurile navei și să consume energie ca să le păstreze congelate de vii ; luau cu ei, pentru fiecare animal, doar cîte un ovul fecundat, pe care, ajunși la destinație, îl dezghețau frumușel, îl așezau într-un incubator și, în cîteva săptămîni sau luni, scoteau cabalinele, bovinele, ovinele, galinaceele și ce mai transportaseră ei acolo. Și nici măcar de un ovul sau o sămînță de plantă nu aveau nevoie, ci de simple lanțuri de acid dezoxiribonucleic, mai pe scurt ADN, componenta ultramicroscopică a celulei, care poartă informația genetică. Atunci, le-ar fi trebuit pentru toate animalele și buruienile lor un spațiu cît o cutie de chibrituri. Asta da, ar fi fost o soluție isteață ! Dar ia să ne gîndim puțintel : nu cumva necunoscuții au și aplicat-o ? Păi, dacă au fost ei în stare să construiască, să echipeze și să pună

pe drumuri un asemenea colos ca nava asta, trebuie neapărat să-i fi dus mintea și la ce v-am spus adineauri. E nu numai cea mai bună, dar și cea mai sigură dintre toate metodele posibile pentru conservarea și transportul pe distanțe cosmice a materialului biologic. Așa încît eu voi investiga în dreapta și-n stînga pînă voi găsi congelatorul care adăpostește sau mai curînd adăpostea comoara acestei nave. Fiindcă în asta a constat misiunea ei : să pună la adăpost o fabuloasă comoară — zestrea biologică a planetei necunoscuților. Mai scumpă lor decît toată Galaxia, cu aurul, uraniul și nestematele sale."

— Ei, face doctorul și oprește derularea benzii. Tot nu ți s-a lămurit întreaga taină ?

— Ba, aproape !

— Ești chiar așa lipsit de îndrăzneală ? De ce n-ai luat exemplu de la profesor ? Știi cum se zice, că un naturalist reconstituie după un singur os înfățișarea și obiceiurile animalului dispărut. Dar tatăl tău, numai văzînd scheletul de acolo, a izbutit să schițeze drama unei întregi civilizații extraterestre. Hai, curaj, spune și tu ce crezi !

— Cred că oamenii de lîngă Deneb, după folosirea armelor lor nimicitoare, cînd și-au dat seama că viața de pe toată planeta e în pericol, au încercat să salveze măcar cîteva mostre de plante și animale sănătoase, trimițîndu-le în cosmos cu mai multe astronave, iar una dintre ele a poposit pe Pămînt.

— Bravo ! Ești pe aproape de adevăr.

— De ce, mă rog, doar pe aproape ?

— Fiindcă, de-ar mai fi avut vreme, după declanșarea dezastrului, să recolteze mostre biologice, oamenii de lîngă Deneb ar fi plecat ei înșiși cu ele Măcar aceia încă necontaminați.

— Ai dreptate. Atunci, cum a fost ?

— Ne zice tot profesorul.

„Spre această concluzie ne îndeamnă toate constatările de pînă acum. Pămîntul a avut un rol de mică importanță în povestea cu pricina. oricît de jignit va fi antropocentrismul nostru la asemenea afirmație. Terra a fost aleasă numai ca loc de popas și bănuiesc că prezența vieții aici a cîntărit ca argument în respectiva alegere : biosfera, alături de elementele ce favorizează apariția ei — aerul, apa și celelalte — constituia un mijloc de camuflaj în plus pentru astronavă. Deoarece ea a venit aici tocmai ca să se ascundă, mai precis să-și disimuleze neprețuita încărcătură Ceea ce a și dus la îndeplinire, cu o exactitate demnă de toată invidia. Creierele ei cibernetice primiseră instrucțiuni să conserve materialul biologic pînă cînd

constructorii navei vor veni să-l ridice. Se stabiliseră, evident, niște semnale de recunoaștere din ambele părți, prin intermediul unui purtător de informație apt să străbată prin straturile de roci, eventual unde gravitaționale modulate după un anume cod. Pentru înlăturarea confuziilor și accidentelor, nava a fost învățată ca semn de identificare prioritar, să se deschidă numai dacă senzorii îi vor da de știre că undeva, la propria ei suprafață, roca înconjurătoare a fost îndepărtată și în locul acesteia a apărut vid. O posibilitate egală cu zero aici, pe Pământ, în condiții naturale. Ce i-a determinat pe necunoscuți să recurgă la organizarea unei astfel de acțiuni îmi e cu neputință să deduc. Cauzele pot fi multiple și pe terenul lor nu am curaj să mă hazardez. Oricum, mă încumet să mai încerc o ultimă ipoteză, care ar putea arunca o oarecare lumină și în această privință. Dimensiunile vehiculului cosmic sînt exagerat de mari față de volumul real al încărcăturii ei și aici apar două alternative — fie a fost utilizată o rachetă cu altă destinație inițială, fie racheta a fost în mod special concepută pentru expediția căreia i-a servit. În ultima variantă, ce mi se pare și cea mai probabilă — fiindcă nu se încredințează o atît de fragilă și scumpă încărcătură unei nave amenajate în grabă — în ultima variantă, deci, n-ar fi exclus să existe la bord niște spații, cu instalațiile aferente, necesare aducerii la viață, creș-
terii și dezvoltării materialului biologic conservat. Asta ar însemna că, după regăsirea ei de către aceia care au trimis-o încoace, nava urma să servească populării sau repopulării unui mediu anumit — posibil chiar a unei planete întregi. De aceea mă aștept ca în cursul periplului prin acest labirint de încăperi să descopăr și să descoperim secțiuni întinse avînd atare destinații. Așa se explică de altfel cum automatele, în a căror memorie trebuie să se fi înmagazinat, pentru folosul celor ce aveau să recupereze nava, toate instrucțiunile privind creșterea și întreținerea viețuitoarelor, au făcut ele singure isprava ale cărei consecințe le vedem acum. Ce le-a împins să ia măsura asta îmi e iar imposibil să ghicesc. Un accident la bord ? Sub presiunea stratelor, în mișcarea plăcilor tectonice, structura internă a navei să fi cedat pe undeva, periclitînd buna funcționare a camerelor frigorifice ? Ar fi plauzibil atunci ca roboții să fi decis, cu de la ei putere, aducerea pe lume, ca să zic așa, a plantelor și animalelor, alcătuindu-și singuri un program pe baza datelor existente în memoria lor. Și treaba ar fi mers cumva, fără îndoială, dacă nu intervenea un element neprevăzut în nici un calcul : abandonarea navei de către constructorii

ei. Probabil că rezervele de energie i s-au epuizat de multe milenii, singura fărîmă păstrată, cu o înțelepciune înscrisă și ea în programele inițiale fiind aceea care i-a permis să-și deschidă carcasa. Fără energie, deci fără lumină și căldură, la care a renunțat în prima instanță, apoi fără posibilitatea de a mai pregăti hrana numeroșilor ei pensionari, nava a murit încet-încet, o dată cu ei. Au rămas totuși și unii supraviețuitori, fiindcă viața are această minunată însușire, de a se adapta condițiilor celor mai vitrege, dacă, bineînțeles, ele survin suficient de încet încît să îngăduie adaptarea. S-a format, desigur, un biotop unde supraviețuiește un sistem biologic cu circuit închis : produsele reziduale ale unor grupuri de organisme servesc drept hrană altui grup și invers. Sistemul poate funcționa vreme foarte îndelungată, la nivelul unor viețuitoare cu structură nu prea complexă. Bioundele acestor vietăți le-am recepționat noi în instalația de lîngă București și grație lor am ajuns la această uluitoare descoperire."

Tata ridică brațele, cu un gest hazliu și dezarmant. „Dragii mei Ștefan și Dinu, stimați colaboratori ! Știu că mă urmăriți tot timpul ; din fericire, tehnica asta complicată pe care sîntem nevoiți să o folosim împiedică zîmbetele voastre compătimitoare să ajungă la mine ; vă mulțumesc că vă abțineți de la comentariile ironice, firești la auzul unor atare ipoteze cu iz puternic de elucubrație. Nu, vă rog, nici un cuvînt ! Dacă voi avea neșansa să fiu infirmat tocmai acum, cînd mi se pare că am găsit cheia de interpretare a misiunii acestei misterioase astronave extraterestre, vă conjur, în numele obiectivității științifice, să *nu* distrugeți înregistrarea. Poate constitui măcar un mediocru subiect de roman, dacă mă voi hotărî, după pensie, să mă consacru literaturii."

Face un semn de bun rămas ; se apropie de platforma plutitoare și iese din cîmpul camerei de luat vederi.

— Ai văzut ce-a întors-o din condei ? exclamă admirativ doctorul. Mare diplomat ! Se preface cuprins de modestie, gata să-și renege oricînd ipotezele, să le minimalizeze valoarea. Dar dacă le-ar critica cineva, s-ar bate pentru ele pînă în pînzele albe Îmi place ! Uite așa vorbea și cînd ne ținea un curs special la medicină. Era preferatul tuturor studenților Fericit trebuie să mai fii cu un tată ca el !

— Fericit... Doar că eu nu sînt tata. Ia zi, n-a avut nici o greșeală în argumentația asta fără cusur ?

— Ba da ! confirmă Doc. Însă o greșeală de bun augur, dacă-i pot spune astfel. Ai să înțelegi imediat.

Pe ecran se înșiră lungi coridoare pustii, străbătute de tata cu pas domol, cu opriri dese pe la intersecții, cînd consultă busola și își consemnează traseul pe un plan. „Mă rotesc în cerc. Culoarul ăsta, o cale principală, după cum l-ar arăta dimensiunile, înconjoară ceva, bănuiesc că un șir de încăperi pe care le alimenta odinioară cu energie. Mă îngrijorează lipsa altor vestigii de animale ; frumos ar fi să mi se prăbușească teoriile atît de curînd !“

Bocăne cu tălpile în pardoseală, ridicînd perdele de praf diafan, care scînteiază în conul proiectoarelor cu infraroșii. Pare un robot-jucărie, dintre cei puși în mișcare de un arc învîrtit cu cheia și care repetă la nesfîrșit două-trei gesturi stereotipe: un pas, o înclinare, o întoarcere. „După măsurători, nucleul central trebuie să aibă raza cam de un kilometru. Înălțimea n-am cum să i-o determin deocamdată, dar văd că trecerile laterale urcă și coboară pe rînd, deci mai există cel puțin un nivel superior și unul inferior al acestui culoar principal Și ca să nu mă-mai joc cu nervii voștri, vă voi mărturisi că sper ca, în zona asta, largă de doi kilometri, să descopăr leagănul viețuitoarelor. Am niște indici foarte grăitori pe care, dacă ați privit datele transmite de aparatele de măsură, i-ați sesizat și voi — crește umiditatea, iar analizorul biologic îmi comunică prezența unor microorganisme. Evident, formele de viață actuale și ce schelete s-au mai fi păstrat nu reflectă decît foarte vag sau deloc înfățișarea plantelor și animalelor originare. Ele trebuie să fi semănat în general cu flora și fauna terestre, judecînd după dihania din coridor. Se vehiculau pe vremuri niște teorii despre identitatea de structură anatomică a ființelor raționale din tot universul, dar eu unul le consider curată pierdere de vreme, manifestări copilărești ale antropocentrismului nostru obișnuit, mostră de provincialism la scară cosmică. Ar avea haz acuma să constat că mă înșel, cel puțin în cazul de față, și cam la constatarea asta îmi pare că o să ajung.“

O nouă tăietură de montaj. Locul și timpul înregistrării se schimbă. Tata se află în colțul unei cabine joase și foarte întinse, de fapt pe pragul unui alt tunel care mărginește în lung cabina ; peretele dintre cele două încăperi a fost secționat pe o distanță de vreo treizeci de metri și o înălțime cam de cinci, iar bucata desprinsă din el și montată cu niște pîrghii în podea se putea ridica și coborî, ca un soi de basculă. Împrejurul instalației, evident confecționate ad-hoc, au rămas neclintiți, în pană de energie, cîțiva roboți ca niște păianjeni. Basculа este coborîtă la nivelul pardoselei, lăsînd deschisă calea spre

cabina cea mare, unde zac îngrămădite haotic mii de schelete de cele mai diverse forme şi dimensiuni, amestecate unele cu altele, în poziţii groteşti.

„Iată imaginea cea mai impresionantă a tragediei petrecute aici. Era nevoie de un cimitir, pentru că descompunerea cadavrelor în locurile unde le surprinsese moartea provoca molime şi punea în pericol toată suflarea de pe navă. La concluzia asta au ajuns automatele care au improvizat aici un fel de crematoriu. Aşezau cadavrele pe trapă, apoi le împingeau dincolo şi le ardeau. Mă miram de ce nu mai găsesc resturi de animale. Monstrul din primul coridor a pierit cînd automatele ieşiseră din funcţie şi n-a mai avut cine să-l tîrască la cimitir. Cumplită privelişte! Şi mai cumplită drama necunoscuţilor care au abandonat racheta ; vă daţi seama că trebuie să fi pierit şi ei undeva, în aer, altfel nu lăsau la voia întîmplării tocmai ce încercaseră cu atîtea strădanii să salveze. Iar roboţii au luptat singuri, atîtea mii de ani, să menţină şi să prelungească viaţa, aşteptîndu-şi zadarnic stăpînii. Gîndiţi-vă ce lucru absolut impresionant : în vreme ce, la cîteva sute de metri distanţă, se afla o lume clocotind de vigoare, cu mii şi mii de specii luxuriante, într-o explozie de forme şi culori, care mai de care mai frumoase, mai vioaie, mai pline de putere şi unde inteligenţa, în sensul superior al cuvîntului, abia se năştea, croindu-şi anevoie drum către suprafaţă, prin nenumărate înfrîngeri, cotituri, retrageri, ezitări, sfîrşituri şi începuturi, aici produsele unei inteligenţe cu mult mai avansate se chinuiau, vitregite de condiţii, dar cu o încăpăţînare similară, în aceeaşi măsură eroică şi de nestăvilit, să păstreze în spaţiul lor, redus la cîţiva kilometri pătraţi, o lume tot mai firavă, mai plină de aberaţii, de monştri neputincioşi, sortită finalmente să se stingă. Pe cînd strămoşii noştri pictau bizoni, gazele şi cai în Tassili, la Altamira şi Lascaux, aici o namilă infirmă, grea de zeci de tone, înfometată şi oarbă, urlînd neauzită de nimeni, smulgea fiecare şurub din coridorul ce-i servise drept bîrlog, în speranţa că va mai găsi tubul pe unde sute de generaţii înaintea ei îşi primiseră hrana. Cînd sumerienii scriau poeme pe tăbliţe de lut, nava care a călătorit atîţia ani-lumină ca să-şi afle sfîrşitul la noi îşi încheia fără glorie agonia ; Ghilgames, căutîndu-şi prietenul în lumea subpămînteană a morţii, ar fi ajuns aici în locul cel mai potrivit. Cînd Macedon, celălalt Alexandru, care împarte cu mine gloria posterităţii, statornicea primul mare imperiu cunoscut în istorie, piesa extraterestră se terminase definitiv şi teatrul se golise de ultimii

spectatori ; pe scenă și în loji, în fosa orchestrei și în foaiere mișunau numai șobolanii ; prin ferestrele sparte, în dosul draperiilor de catifea își făcuseră culcuș liliecii, păianjenii cuibăreau prin ungherele întunecoase, gîndacii mișunau pe scările de marmură și frescele mucegăite, carii rodeau palisandrul fotoliilor de rangul întîi... Vă place stilul meu, nu ? Am să meditez mai serios la povestea cu pensia și literatura. Deocamdată, să lăsăm morții cu morții, cum se zice și să căutăm pe cei vii. La urma urmei, șobolanii, carii, gîndacii și ceilalți sînt și ei reprezentanții unor specii cu deplină îndreptățire la existență !"

Iarăși tăietură de montaj. Pe dinaintea camerei de luat vederi defilează cu mare încetineală un desiș impresionant de plante sau animale agățătoare, parcă niște liane, unele perfect drepte și verticale, ca tot atîtea fire cu plumb, altele, ceva mai subțiri, răsucite în spirală, asemeni serpentinelor de bal, ori atîrnînd în zigzaguri moi, legănîndu-se în adierea unui curent de aer ce străbate această bizară junglă subpămînteană. În difuzor, peste bîzîitul molcom al platformei pe pernă de aer se aud două feluri de zgomote ce se suprapun continuu, dar pot fi lesne deosebite unul de altul : un susur slab, de minge care se dezumflă și un șir de pocnituri ușoare, ca notele unui xilofon, nouă la număr, împărțite în trei grupe, de pătrimi și optimi, alcătuind o mereu reluată melodie : si-si, si-si, si-si-si-si-mi. După cîteva minute de investigație tăcută, răsună și un clipocit supărător, produs parcă de pașii prudenți ai cuiva într-un strat de noroi. Din nou camera se plimbă de-a lungul peretelui de liane, sub un alt unghi, și din nou clefăitul pașilor — trebuie să fie tata, care se deplasează cu băgare de seamă la marginea unui fel de mlaștină. „Trei lucruri de reținut. *Primo* : fosnetul acesta abia auzit provine de la condensarea vaporilor unui lichid care joacă rolul apei noastre ; dizolvă adică săruri concentrate în partea superioară a lianelor drepte și le transportă pe lianele spiralate care le asimilează, le prefac în materie nutritivă, consumă o parte din aceasta iar prisosul îl lasă să curgă în supa organică de jos, unde umblu eu, făcînd atîta zgomot. Supa acoperă un mîl adunat din resturi de liane putrezite, unde se simt în largul lor niște microorganisme. Ele prelucrează a doua oară hrana produsă de spirale, o combină cu tot soiul de substanțe rezultate din descompunere și o pun la dispoziția lianelor drepte, care o sorb prin rădăcini, își duc zilele cu ea și elimină reziduurile prin capătul de sus, sub formă de săruri. *Secundo :* e vorba de un

sistem ecologic închis, așa cum bănuiam, care funcționează impecabil, poate de zeci de milenii, cam de cînd cu roboții au încetat să mai amestece și aici bunele lor intenții și au lăsat natura să lucreze după legile ei. Mecanismul ploii, realizat de această extraordinar de inventivă natură e o capodoperă de inginerie meteorologică. Temperatura apei unde activează bacteriile e mai mare cu numărul de grade strict necesar ca să producă evaporarea în condițiile presiunii de aici. Lianele, la capătul superior, sînt mai reci cu exact numărul de grade care produce condensarea ; din diferența de temperatură ia naștere o firavă adiere de vînt canalizată pe direcții absolut determinate, de sus în jos prin exteriorul aglomerării de liane și invers prin interior, ca un fel de fîntînă arteziană formată din aer și atît de sensibilă, încît sînt aproape sigur că prezența mea aici a și dereglat-o. *Tertio :* Cîntecelul de copii care ajunge la microfoane dinspre această junglă delicată nu semnalează în nici un caz prezența unor descendenți de vîrstă fragedă ai necunoscuților. E numai un rezultat al mișcării masei de vapori, dacă vreți tictacul unui ceasornic sau, și mai bine, strigătul paznicilor din burgurile medievale : a bătut miezul nopții, dormiți în pace, concetățeni, pretutindeni e liniște !"

— Dar n-a fost liniște prea multă vreme ! comentează Doc, întrerupînd proiecția. Reflectoarele folosite de noi pentru a vedea pe întuneric — culmea ironiei ! ca să nu-i stînjenim pe locatarii din navă — produceau radiații infraroșii, cu alte cuvinte căldură. Curenții de aer s-au tulburat și echilibrul ecologic al mlaștinii s-a rupt, chiar în timp ce vorbea profesorul. Cînd am intrat și noi acolo, la vreo săptămînă mai tîrziu, n-am mai găsit decît o încăpere goală ; lianele muriseră, iar mlaștina, prefăcută într-o soluție de acizi puternic corozivi, atacase planșeul metalic, îl străpunsese pînă în partea cealaltă și se scurgea în șuvoaie de noroi peste un grup de instalații ale motoarelor principale. La ora asta nu mai există în toată nava măcar o bacterie vie. I-a fost dat tocmai profesorului, un atît de înverșunat ecolog, să ucidă ultimele licăriri de viață extraterestră.

— Poate, oricum, nu supraviețuiau la infinit.

— Poate. Cine știe dacă așa n-a fost chiar mai bine — lumea de acolo era un posibil focar de infecție pentru organismele terestre, în ciuda precauțiilor pe care le-am fi luat ; și știi ce-ar însemna contaminarea cu un virus de natură necunoscută și compatibil cu structurile hidrogen-carbon de la baza chimismului nostru celular : distrugerea vieții la scară plane-

tară. Din cauza asta am și întreprins, după salvarea profesorului, încă o singură expediție pe navă, după care, sterilizînd totul în vreo zece rînduri, după metodele de protecție utilizate în ingineria genetică — deși detectoarele indicau limpede că nu mai există nici măcar fragmente de compuși organici activi — am betonat puțul de acces și am înmormîntat astfel racheta a doua oară, acum definitiv.

— Un sfîrșit fără glorie. Ca să-l citez pe tata.

— Singurul posibil în situația de față. Altfel am fi devenit asasini cu premeditare. Ți-am mai spus : cercetarea modernă, mai ales cea de vîrf, în fizică, biologie, chimie și altele manipulează cunoștințe, materiale și forțe care, insuficient controlate și stăpînite, pot produce catastrofe ireversibile. Cu atît mai de condamnat sînt cei ce folosesc toate astea în scopuri militare.

Doc soarbe zgomotos ultima înghițitură de cafea și rămîne cu ceașca strînsă în palme.

— Ai obosit ? îl întreb.

— Puțin. Dar tu ?

— Deloc. Deși m-am sculat atît de devreme azi-dimineață.

— Nu ți-e foame ?

— Parcă a început un pic.

— E bine. Ai să mănînci, cum terminăm proiecția ; nu mai avem mult. Pe urmă te culci. O să dormi adînc, să te odihnești pe deplin. Între timp, eu intru în legătură cu profesorul — acolo au și început de ieri ultimele pregătiri pentru aducerea ta — și cînd el dă semnalul de transfer, pfuit ! Te expediem ca pe o scrisoare prin poșta pneumatică.

— Adică ?

— Toate la vremea lor ! Cine întreabă multe îmbătrînește mai repede. Nu ești curios mai degrabă să afli ce-a descoperit tatăl tău în navă ?

— Și cum a făcut o greșeală fericită.

— Tot nu-l ierți pentru ea ?

— Dimpotrivă, îl iubesc ! Fiindcă nu mai seamănă a semizeu.

— Asta era ? Atunci, pentru accident trebuie să-l adori.

— Nu fi rău, Doc ! Ai înțeles bine ce vreau să spun.

— Am înțeles. Nu te mai necăji și tu din orice !

„Cald, cald, cald ! Știți jocul acela de copii care se cheamă cald și rece. Sînt pe aproape de ascunzătoare, acuși-acuși o să fie fierbinte, o să frigă ! Deși, în realitate, pe aici domnea odată gerul spațiului cosmic, adică zero absolut.“

O uzină în toată regula, cu agregatele dispuse într-un vast amfiteatru și intrările apărate cîndva de două rînduri de uși blindate, cu dispozitive de închidere etanșă se întinde la picioarele tatei, care a pătruns pe la nivelul superior și circulă încetinel pe un fel de pasarelă suspendată pe cabluri, ca o punte de pisică. De la înălțimea aceea de peste cincizeci de metri, cît a unui bloc cu cincisprezece etaje, camera de televiziune panoramează larg în incinta cu adevărat impresionantă ; mașinile, ele însele de dimensiuni ciclopice, cîntărind poate sute de tone fiecare, sînt majoritatea sucite în poziții nefirești, ici-colo răsturnate, scoțînd prin carcasele rupte cioturi de țesături electronice foarte fine ; pardoseala de sub postamentele lor e bombată, alcătuind o ridicătură cît un delușor. Transfocatorul ne aduce un plan detaliu, arătîndu-ne urmele unui incendiu care a ros adînc în masa de conductori, unii subțiri cît firul de păr, încastrați încă, pe alocuri, în rămășițe de materie izolantă.

Focul trebuie să fie ars multe zile, după stratul gros de funingine de pe pereți și a fost stins cu multă greutate ; sute de păianjeni-roboți, ca aceia din pragul cimitirului improvizat, stau mărturie luptei îndîrjite cu flăcările — în cleștii răsuciți de temperatura ca de furnal, unii mai țin frînturi de aparate care serviseră probabil la combaterea incendiului. Îndeosebi într-o parte, în dreapta amfiteatrului dezastrul a avut proporții catastrofale, și dîrele de materii carbonizate arată că incendiul s-a propagat dintr-acolo și tot acolo a fost în puterea lui cea mai mare, patru sau cinci valuri succesive de topitură și cenuși, întărite ca lava pe conul unui vulcan, arată de cîte ori a fost stins și a reizbucnit cu aceeași vigoare. Mînuită cu pricepere de tata, camera trece totul în revistă, urmărind cauze și efecte, pe rînd, ca și cum ar filma după un scenariu regizoral bine pus la punct. Apoi ne oferă o imagine a peretelui frontal, care închide perimetrul format de amfiteatru.

În nenumărate locuri peretele a fost străpuns de găuri mari cu marginile zdrențuite, cum lasă proiectilele noastre cînd perforează un blindaj. Puntea de pisică pe unde circulă tata e paralelă cu el, așa că putem vedea, dincolo de rupturile ce ne trec pe dinainte, într-o mișcare de travling, un al doilea perete în spatele lui, și el sfîșiat de aceleași explozii și, în fine, un al treilea, în planul din fund, cu o structură în fagure ; în dreptul spărturilor din cei doi pereți intermediari fagurii respectivi, goi pe dinăuntru, seamănă cu niște guri de tun care au tras proiectile cu mult mai puternice decît cele

destinate lor : topite, sfîșiate, diforme, seamănă cu ferestrele unor case în ruină.

„Simt nevoia să mă așez niței, ca să mă odihnesc. Umblu pe aici de circa treizeci și șase de ore și cred că am parcurs pe jos cam de două ori pe atîția kilometri, prin tot felul de coridoare, pasarele, cabine, scări și așa mai departe. Am ajuns la sanctuarul navei și la sfîrșitul acestei călătorii, covîrșitoare prin învățămintele ei. Cîteva minute, cît îmi trag sufletul, o să vă povestesc ce cred că a fost ascuns și s-a petrecut aici cu multă, multă vreme în urmă. Ipoteza mea aproape fantasmagorică — dar numai în aparență, dragă Ștefan ! — a căpătat ultima și cea mai importantă confirmare. Într-adevăr, dincolo de aceste două perdele de protecție care, din nenorocire, n-au rezistat căldurii uriașe degajate de incendiu, în fagurii aceia în majoritate explodați ca boabele de porumb puse în ceaun, cînd ne facem noi floricele, se aflau instalații criogene, producătoare adică de frig la temperaturi foarte joase. Un imens congelator unde, în blocuri de gaze aduse în stare solidă, erau așezate cu grijă capsule avînd la interior dimensiunile unei cărți. În aceste casete pentru bijuterii, în micuțe compartimente cît gămăliile de ac, pe suporturi de catifea vișinie se odihneau cele mai teribile nestemate din univers : lănțișoare corespunzînd ADN-ului din celulele noastre. La prima vedere, care de obicei e superficială, casetuțele păreau goale ; un Ali Baba pătruns în peștera asta a comorilor și-ar fi scărpinat bărbuța și ar fi jurat pe atotputernicul Alah că toți cei patruzeci de hoți și-au pierdut mințile : cum au ascuns ei în adîncul pămîntului o coșcogea casă de bani, servită de un oraș întreg de mașini și aparate, ca să țină în ea nimic ? Dar, cu un microscop electronic, viedniculdetectiv de pe vremea Șeherazadei ar fi văzut în casetuțe și pe catifeluțe niște bastonașe puse cap la cap, mai lunguețe și mai scurtuțe, mai înclinate la dreapta și mai la stînga, bastonașe pe care scrie într-un alt alfabet decît cel arab, cuvinte care, strînse în volume, cu greu ar încăpea într-un mare raft de bibliotecă. Scrie adică, pînă în cele mai mici amănunte ce fel de ființă ia naștere dacă bastonașele cu pricina ajung în condiții prielnice. Dacă va fi, de pildă, o iarbă sau o scoică din fundul mării, iar atunci, dintre sutele și sutele de feluri de scoici, care anume va fi soiul ei, dacă va fi sau nu în stare să facă perle, ori dacă va fi bună de mîncat ; sau dacă va fi pasăre, sau cămilă, ori scarabeul sacru al egiptenilor, ori un om, iar în cazul acela dacă va fi cumva chel, cu urechile clăpăuge și degetul mij-

locîu de la picior mai lung decît degetul mare ; sau, de ce nu, o fată mlădioasă ca trestia, cu mijlocul tras ca prin inel, cu ochi albaștri și părul mătăsos, ori cu ochii negri și părul mai aspru. Iar amănuntele astea sînt un moft față de alte învățături din biblioteca invizibilă cu ochiul liber ; învățături mulțumită cărora ne naștem și trăim în alcătuirile care ne-au fost date.. De ce vă spun toate astea, ca și cînd voi nu le-ați ști ? Pesemne pentru părerea de rău după comoara risipită aici. Ce n-a distrus focul, au recuperat automatele și, bietele de ele, au condus spre degenerare. Deci tot pierdere se cheamă că a fost.“

Imaginile, pînă acum încremenite, își reiau mersul pe ecran.

„Lucrurile se vor fi întîmplat cam așa : în aula sau amfiteatrul de jos erau instalațiile construite ca să aprovizioneze cu energie întreaga navă, inclusiv criogeneratoarele ; evident, în fiece fagure se afla un agregat frigorific independent de celelalte, e o măsură elementară de siguranță. Asemenea măsuri de siguranță trebuie să se fi prevăzut multe și pentru toate cazurile posibile, inclusiv incendiul — dovadă perdelele metalice de protecție. Vă repet însă, ca și ieri, că un singur element a lipsit din calcul : abandonarea navei de către necunoscuți. Mileniile de detenție subterană nu puteau rămîne fără urmări. O mișcare tectonică mai violentă — și iată rezultatul. Învelișul exterior al navei a rezistat, era elastic, contracara presiunea externă, dar în interior jocurile n-au mai fost aceleași. E și cauza pentru care focul a produs atîtea ravagii ; fiindcă sistemele automate de stingere au devenit inexistente în acele împrejurări, cînd n-au mai intrat în funcțiune. Iar roboții mare lucru nu puteau face, de vreme ce flăcările au izbucnit de atîtea și atîtea ori. Fără îndoială, materialul ardea în absența oxigenului ; ușile blindate de acces vor fi fost închise de la prima alarmă, însă în zadar. Va să zică, o temperatură de mii de grade. Cortinele protectoare se încing la roșu, deși, dacă nu s-au topit, trebuie să fi fost răcite în permanență, într-un fel sau altul. Căldura se comunică la faguri, unde se află containere din oțeluri extradure, vîrîte în blocuri de gaze înghețate. Excelentă combinație pentru niște artileriști din benzile desenate cu tematică *science fiction*. Fierbințeala din afară, adăugată opririi instalațiilor frigorifice determină gazele să ajungă în stare... gazoasă și astfel să-și mărească volumul de mii de ori ; să ne mirăm de ce containerele cu ADN-uri au străpuns pereții de protecție, cu dificultatea întîmpinată, la circ, de un leu care trece printr-un cerc de hîrtie ?“

Altă secvență a înregistrării : în spatele cortinelor metalice, pe culoarul care le desparte de peretele în fagure. Sute de căsuțe hexagonale la stînga, la dreapta, în sus și în jos — aproape că aștept să aud bîzîitul albinelor. În locul lui, doar pașii tatei, cu ecouri prelungi, răsfrînți parcă de însăși tăcerea de moarte. Faguri explodați ; alții, puțini, deschiși de automate, alții ferecați pe vecie, cu trapele strîmbe, scofîlcite de căldură — de ce n-au sărit și ei în aer, sau mai exact de ce n-a sărit aerul din ei, rămîne un mister — pesemne și artileriștii din comics-uri mai ratează cîte un proiectil, ba chiar mai multe. Ici-colo cîte un păianjen metalic sfîrtecat de obuzele reactive ale acestei baterii de lansatoare de rachete cu ADN arată graba cu care se opera la salvarea containerelor

„Bineînțeles că nu toate casetele scoase întregi din fagurii lor își păstraseră materialul biologic intact, iar pe de altă parte, în procesul decongelării ADN-urilor și al creării plantelor și animalelor respective trebuie să fi apărut extrem de numeroase accidente, eșecuri, erori ; bănuiesc chiar că, în decursul acestor proceduri de o infinită delicatețe și pentru care nu aveau aptitudini prin însăși construcția lor, roboții au comis adevărate masacre, la scară ultramicroscopică, dar păstrînd proporțiile de holocaust. Probabil că mulți dintre indivizii aduși de ei la viață au avut tare biologice și fiziologice din pornire, ceea ce trebuie să fi condus, mai devreme sau mai tîrziu, la neputința de a lăsa urmași. Problema suprapopulării nu s-a pus, mi se pare, niciodată pe navă, iar dintre miile de specii de viețuitoare ale căror semințe se aflau în containere abia dacă vor fi văzut lumina zilei — deși numai zi nu era aici — vreo cîteva sute.“

Un unghi în racursi, cum zic cineaștii (Vlad se grozăvește cu asemenea termeni de cînd e membru al cineclubului de sector), adică o imagine văzută de jos în sus a băncii care adăpostea fabulosul tezaur biologic dă impresia unui Empire State Building devastat de un bombardament năprasnic și rămas doar cu fațada în care se deschid, întunecate, cadrele goale ale ferestrelor. De fapt, în raport cu populațiile conservate aici, colosalul zgîrie-nori newyorkez ar fi fost un simplu mușuroi de furnici față cu un munte. Cîte sute de miliarde de indivizi, reduși la sîmburele primordial al ființei lor, trebuie să-și fi aflat adăpostul în spatele acestei fațade ?

Tata urcă panta abruptă a unui plan înclinat, împingînd anevoie platforma cu materiale ; se află de partea cealaltă a peretelui-fagure, fiindcă în dreapta se ghicește structura

acestuia, ascunsă într-un păienjeniș de conducte și cabluri, prins la rîndul lui într-o izolație odinioară compactă și acum sfîrtecată pretutindeni de aceleași explozii și dezvelind firele și țevile pe care le protejase. „Mă întreb dacă necunoscuții n-au închis în acest formidabil tezaur propriile lor tipare genetice Dacă n-au prezervat de la fiecare dintre semenii sănătoși și tineri cîteva sute de celule — probabil de ale pielii, era cel mai comod, deși, din oricare parte a corpului ar fi provenit, sub raportul reproducerii prin clonare, celulele aveau valoare egală — și dacă, în adevărate uzine ale biochimiei, nu le-au extras lanțurile de ADN pe care apoi să le conserve în containerele de oțel. Drept să vă spun, m-ar fi mirat să procedeze altfel, pentru că nu văd rostul salvării și transplantării biosferei unei planete fără reprezentanții speciei raționale. Aș zice mai degrabă că fiecare container adăpostea în sertărașele lui absolut toate speciile lumii vii, începînd cu bacteriile cele mai umile (dacă va fi existînd o astfel de clasificare a organismelor) și terminînd cu omul ; așa încît, ca o semănătoare astrală, nava ar fi putut întreprinde prin Galaxie un periplu de zeci de milenii-lumină, aruncînd, pe fiecare corp ceresc potrivit, cîte o asemenea capsulă, suficientă pentru ca din ea să se nască o lume cu toate ale sale. Frumos bombardament biologic, nu ? Splendidă misiune de luptă ! Dar n-au mai apucat s-o îndeplinească. În firidele goale, printre mașinăriile arse și-au găsit sfîrșitul mii și mii de viitori Einstein, Shakespeare, Coandă, Michelangelo, Curie, Mendeleev... Închipuiți-vă cîtă știință, tehnică și artă, ce culmi nebănuite ale civilizației și culturii ar fi ieșit din mințile și mîinile lor după un milion de ani, după cinci sau zece mii de generații succesive, de cuceriri fundamentale ale cunoașterii. Mă sperii, dragii mei ! Mă sperii singur, doar cînd mă gîndesc ! Ce mare păcat că n-a mai rămas barem un container întreg ! Ce pierdere ireparabilă ! Mă plimb prin acest loc hărăzit a fi leagăn al vieții și ajuns, prin vitregia împrejurărilor, un simplu cavou ; mă plimb cu moartea în suflet, de parcă eu însumi, Alexandru Andreescu, aș fi suferit pierderea asta — și, fără exagerare, chiar așa e, devreme ce și eu sînt o ființă vie, pe deasupra dotată cu puterea de a înțelege prețul inestimabil al miracolului din care noi, ca și necunoscuții ne-am născut. Priviți cum, fără urmași, s-au stins vlăstarele unui neam dăruit cu toate bunurile și virtuțile ce și le-ar putea oricine dori ; casa lui a rămas pustie, în bătaia vîntului de restriște și nu-i mai folosesc la nimic lucrurile de preț adunate din tată în fiu de-a lun-

gul veacurilor, nici frumusețea și cumințenia femeilor sale, nici vitejia și înțelepciunea bărbaților ; și cum, în lipsa celor care să ia pildă de la dînșii și a celor care să-i laude și să le păstreze amintirile peste vreme, zădărnicia și-a întins umbra peste viețile exemplare și peste agoniseala lor... Iertați-mă ! Încerc să-mi ironizez sentimentele, ca să le ascund de voi, dar nu pot. Sînt tulburat peste fire și sper că mă înțelegeți.“

Glasul îi tremură cum nu cred să-l mai fi auzit vreodată.

— Aici a fost greșeala lui ? întreb sfios, cu o undă de speranță în suflet.

— Ai ghicit ! exclamă Doc, cu o uimire și o bucurie exagerate, dovadă că, deși a văzut înregistrarea de atîtea ori, trăiește și el, din nou, emoția tatei.

Urcușul camerei de luat vederi continuă, neîntrerupt, mereu același, ca și cînd planul înclinat, ca un suitor de mînă, l-ar conduce pe tata dincolo de navă, prin straturile de roci înconjurătoare și prin apa mării, pînă la suprafață. „Nu-mi cereți să vă mai povestesc în detaliu ce presupun că s-a întîmplat cu oamenii treziți la viață de roboți. Ce se poate întîmpla cu orice copil crescut în afara oricărui mediu cultural și de civilizație ? Devine o brută lipsită de grai și de inteligență, lipsită, din păcate, și de instinctele proprii animalelor, fiindcă strămoșii lui, trăind în colectivități conduse de alte criterii ale supraviețuirii, au pierdut de mult aceste instincte. Îi rămîne, din naștere, numai o mare disponibilitate pentru a învăța, e modul nostru specific de adaptare, dar pe navă copiii n-au avut ce și de la cine să învețe ; astfel încît, adunînd toate împrejurările care îi defavorizau și punîndu-le în balanță cu șansele lor de a deveni stăpînii lumii de aici, vă dați seama că nu trebuie să ne facem iluzii — oamenii, dacă e să-i numim așa, vor fi pierit cei dintîi, în accidente, din lipsă de urmași sau printr-o rapidă și inevitabilă degenerare. Nici un tribunal, pentru vreo culpă capitală, nici un răzbunător nebun de durere n-ar fi născocit o pedeapsă mai cumplită decît ce s-a petrecut pe nava asta abandonată — și dacă din vina unui om, a unor oameni s-a ajuns aici, ei sînt, într-adevăr de neiertat.“

— Inspirate cuvinte, ce zici ? comentează Doc Îți repet, pe atunci nu știam nimic de planeta stelei Daneb și de războiul care a pustiit-o.

„Atenție ! strigă tata, atît de puternic, încît și doctorul, avizat cum e, tresare o dată cu mine. Atenție, Dinu, Ștefan, colegi specialiști ! Am impresia că am făcut o greșeală !... Priviți !

Poate nu e încă totul pierdut. Poate...“

Tulburarea îl gîtuie. Cu gesturi febrile manevrează camera de televiziune ; imaginea alunecă dezordonat, apoi, în fine, se stabilizează : printre firele și țevile răsucite haotic s-au aprins, pîlpîind, trei-patru luminițe, și pîlpîirile sînt însoțite de scurte fluierături pătrunzătoare, aproape de limita trecerii în ultrasunete. Un mecanism încearcă anevoie să se pună în funcțiune, și tot nu reușește, și tot o ia de la capăt. Șuierele se repetă dintr-o nouă direcție, apoi din alta și încă una ; tata se răsucește încolo și încoace, probabil să le identifice locul de proveniență, dar costumul de scafandru îl deranjează vizibil ; oricum, după modul în care se suprapun, semnalele sonore se pare să fie emise de patru surse distincte, dar luminile însoțitoare, cu excepția celor din apropierea tatei, nu se aprind, ori nu pot fi sesizate în încîlceala de conducte și conductori.

„M-am prostit tocmai la bătrînețe ! Erori copilărești... Și mai făceam pe savantul !... Bineînțeles că necunoscuții au luat măsuri de siguranță ca să-și protejeze comoara ! Și, printre ele, cea mai însemnată era blocarea seifurilor cu un cifru indescifrabil — permiteți-mi butada ! Niciçînd roboții n-ar fi deschis aceste miniaturale camere blindate, dacă incendiul nu le avaria. Și întîmplarea, în sfîrșit, în sfîrșit, favorabilă, măcar o dată, a făcut pare-mi-se, ca vreo patru faguri să scape neatinși, deci să rămînă închiși, deci cu instalațiile criogenice în funcțiune, alimentate — ca și sistemul de deschidere a carcasei — de o ultimă sursă energetică încă neepuizată, sau dispun măcar de straturile termoizolante intacte, sau... Nu știu, nu mai știu ce fac și ce spun ! Veniți repede încoace, în toată graba, cu ce ajutoare puteți lua de la suprafață ! Cheia cifrului e prezența în apropiere a ființelor omenești. Senzori ultrasofisticați m-au cercetat în vreme ce eu, ignorantul, îmi închipuiam că sînt singurul care cercetează pe aici și deplîngeam moartea navei ; m-au investigat, mi-au recunoscut calitatea de ființă rațională — poate după aparatele pe care le folosesc, ori după comportament, ori structură anatomică, poate, și mai probabil, după biounde și acuma, uite, deschid fagurii, și eu nu sînt în stare să mă descurc, singur nu pot... Ce prostie am făcut alungîndu-vă înapoi în ecluză ! Ștefan, auzi, auziți ?“ *Ștefan :* „Am pornit spre tine, profesore ! La suprafață s-a dat alarma.“ *Dinu :* „Venim în toată graba ! Ar fi bine să te îndepărtezi de acolo, altfel un accident...“ *Tata :* „Nu slujește la nimic să fug. Procesul s-a pornit și e ireversibil. Fagurii n-au să se mai

poată închide, ansamblul cibernetic şi mecanic în totalitatea lui trebuie să fi fost afectat de stricăciuni şi de timp, o minune l-a ţinut în viaţă, dar nu şi pe deplin sănătos...“

Doctorul se ridică şi-şi reia plimbarea prin încăpere, ştiind ce are să urmeze şi anticipîndu-şi propriile emoţii. După cîteva clipe, un pocnet şi un şuierat de alt soi se aud în difuzoare ; parcă o imensă anvelopă, umflată la douăzeci de atmosfere a dat peste un piron înfipt în şosea, a explodat şi se goleşte vertiginos de aer ; numai că, pe măsură ce se dezumflă, presiunea dinăuntrul ei creşte în ritm cu mult mai rapid, şi astfel şuieratul ia proporţii nebănuite, se preface într-un muget ca de sirenă, îşi sporeşte şi mai mult intensitatea, microfonul pare aşezat pe craterul unui vulcan în plină erupţie a aburilor supraîncălziţi şi cenuşilor premergătoare lavei ; tata se precipită într-o direcţie necunoscută, agaţă fără voie camera de luat vederi şi o răstoarnă, în imagine apare norul unui jet de gaze ţîşnind cu o violenţă de nedescris din ţevăria peretelui cu faguri şi răcind aerul înconjurător şi condensînd vaporii din el, prefăcîndu-i în cristale de gheaţă — dar abia apuc să discern aceste cîteva detalii, cînd o bubuitură de proporţiile unui trăsnet mă asurzeşte ; după care, un strigăt, prin comparaţie abia distinct, îmi dă de veste că tata a căzut victimă accidentului... Videobanda, ajunsă la capăt, se opreşte automat.

— Înţelegi cum a fost ! face doctorul, plimbîndu-se fără încetare. Cu un rest de energie şi o frîntură de program intacte, automatele au început să deschidă fagurii, uitînd sau ignorînd orice precauţie dictată de schimbarea condiţiilor din navă. Profesorul avusese şi acum dreptate : containerele erau ascunse în capsule criogenice, în blocuri de gaze răcite pînă la solidificare. În contact direct cu aerul cald dimprejur, doi dir cei patru faguri au explodat şi, neîndoielnic, ceilalţi ar fi avut aceeaşi soartă, dacă mecanismele respectivelor trape nu s-ar fi dereglat, aşa încît după deblocare acestea să rămînă totuşi închise.

— Şi tata ?

— A scăpat ca prin urechile acului. Nu containerele-proiectile l-au atins — ele au ţîşnit de cealaltă parte a peretelui, spre hala unde pe vremuri s-a produs incendiul Gazele ejectate înapoi, ca de nişte veritabile rachete l-au apucat în vîrtejul lor şi l-au azvîrlit de pe puntea unde se afla, aşa cum un tornado ar răsuci şi ar arunca în gol un pai. A căzut la vreo cîteva zeci de metri depărtare ; din fericire, suflul, aşternut sub

el ca o pernă pneumatică, i-a amortizat foarte mult prăbușirea, așa că nu s-a ales decît cu o fractură de tibie și mai multe contuzii puternice ; dar cîteva straturi izolatoare ale costumului i s-au sfîșiat și a fost cît pe-aci să suporte o depresurizare care l-ar fi ucis, de bună seamă, înainte de a fi ajuns să respire atmosfera, pentru noi otrăvită, din interiorul navei.

— Ați mai salvat măcar ultimele două containere ?

— Le-am salvat. O săptămînă mai tîrziu, cînd am revenit în astronavă cu toate uneltele și aparatura necesare.

— Atunci germenii viețuitoarelor de pe planeta lui Deneb se află în două exemplare...

— Într-unul singur. Un container se degradase în timp, iar moleculele de ADN n-au mai putut fi reactivate. Jocul hazardului !... După zece mii de secole și după atîtea tragice întîmplări, speranța de viață a planetei s-a redus la o singură și irepetabilă șansă.

Mi se taie respirația, ca și ieri în restaurant, însă din cu totul alte pricini.

— Șansă, ai spus ?

Mă ridic, tremurînd ca un bolnav, pentru că am înțeles, am înțeles, în sfîrșit, ce mi se va cere ; în gîndurile mele stăpînite pînă acum de neîncredere și de frică a izbucnit mult așteptata, revelatoarea lumină. Inima mi se zbate amarnic. Ochii lui Dinu parcă s-au aprins în orbitele adînci și întunecate.

— O șansă al cărei purtător vei fi tu. După revenirea la suprafață, l-am instalat pe profesor în camera asta, sub observația cea mai strictă, de teamă să nu fi venit în legătură cu vreunul din microorganismele de pe navă. Încă din prima zi, după ce și-a venit în fire, ne-a poruncit să-i aducem aici televizorul, apoi să punem în funcțiune antena din turn, pe emisie, cu maximum de intensitate. Prin intermediul unei căști de construcție specială, și-a cuplat creierul la antenă și a început să privească înregistrările

— Ați lansat un semnal telepatic către toate lumile Galaxiei, prin care le dați de veste despre nava eșuată pe fundul Mării Negre.

— Și profesorul, ca un crainic, a „citit“ acest mesaj, de nenumărate ori Urmarea acestei idei salutare o știi : Alexandru Andreescu a fost, ori mai bine s-a lăsat răpit de locuitorii planetei lui Deneb. Și o dată ajuns acolo mi-a relatat mie, cel devenit agentul lui de legătură, despre războiul purtat odinioară de oameni, nu unii împotriva altora, ci de toți împotriva planetei și încununat cu o atît de cumplită victorie. Dar totodată

mi-a spus că ar fi o posibilitate de scăpare pentru lumea acum ca și inexistentă de lîngă Deneb.

— Germenii vieții, închiși în ultimul container.

— Germenii vieții, închiși în ultimul container ! repetă Doc, mereu în șoaptă, fiindcă îmi dezvăluie o taină de mare preț, care îi tulbură sufletul numai rostind-o.

— Pe care am să-i duc cu mine, acolo ! dau glas unei certitudini.

— Pe care ai să-i duci acolo, cu tine ! mă îngînă iar Doc, supus, cum repetă gradele inferioare ordinul comandanților ; dar, bineînțeles, raporturile noastre sînt altele.

Îmi rotesc privirea prin cameră. Nimic nu amintește de șederea tatei aici. Înaintașul meu, infinit mai bun, mai inteligent, cu mai multă experiență, prietenul de zile frumoase și zile triste, ocrotitorul, născocitorul celor mai grozave jocuri, cel care m-a sprijinit și m-a îndemnat la fiecare pas...

— Te-ai speriat ? mă iscodește Doc cu un zîmbet.

— Te înșeli, doctore ! îi întorc zîmbetul. Doar îmi făceam niște socoteli. Și poți să te miri, dar rezultatul mi-a ieșit bine.

— Nu mă mir, pentru că nu m-am înșelat, pușliule ! clatină el din cap, cu reproș glumeț. Am darul să-i miros de la distanță pe învingători...

— Chiar și cînd le atîrnă de coadă cîte o tinichea...

— ...Sub formă de corijență ? Mai ales atunci !

11

Ora 17,23 - Soarele se străduiește să-și facă apariția către asfințit, dar perdeaua de nori îl întunecă tocmai cînd e să-și arate chipul ; parcă ar fi un actor chemat cu insistență la rampă și căruia mașiniștii îi joacă o farsă de prost gust, închizînd cortina îndată ce el e gata să iasă la vedere. Doc m-a așezat pe unul din fotoliile străvezii și mi-a pus pe măsuța străvezie o tavă nu mai puțin transparentă, pe care a aliniat cîteva tuburi frumos colorate. Nu sînt mostrele unui magazin de cos-

metice sau ale unei drogherii, ci un set de alimente concentrate din meniul obișnuit al astronauților.

— Ia și mănîncă, mă îndeamnă, nu le mai cerceta atîta. Și fii fericit că le ai ; începînd de mîine, cît timp vei sta la denebieni, o să te hrănești doar cu pastile.

Apuc un tub la întîmplare, îl desfac, îl duc la gură și îl strîng între degete ; o pastă cu un gust nedefinit mi se împrăștie pe limbă și mă grăbesc să o înghit, fără prea multă încîntare. Dinu începe să rîdă, bine dispus.

— Asta vrea să spună că n-ai stofă de cosmonaut ?

— Nici n-am ! îi răspund, cu o umbră de ciudă.

— Vorbă să fie ! replică el, netulburat. O meserie ca oricare alta, numai că tu nu dispui de timp ca s-o înveți.

— În schimb, o s-o practic ! mormăi între două înghițituri.

— De ! Asta-i viața ! mă consolează Doc, cu o ridicare din umeri. Fii atent, să nu te lași impresionat peste măsură de știința și gradul de perfecțiune al celor de-acolo. Sînt cu mult înaintea noastră, fără îndoială, dar asta nu înseamnă...

— Adică erau. Pînă a început războiul ! încerc să-l corectez

— Nu ! precizează el. Sînt. Milionul ăsta de ani n-a trecut zadarnic pentru ei. Gîndirea a continuat să le funcționeze, ca să zic așa, deci să se dezvolte, să cucerească teritorii noi. Bineînțeles, aplicațiile practice sînt ca și inexistente ; poți asemui lumea lor cu o corabie care transporta un tezaur prețios și care s-a scufundat — comoara crește, fiindcă mii de scoici perlifere își duc viața și se înmulțesc necontenit în rămășițele epavei, dar bogățiile n-au nici o valoare, cîtă vreme continuă să zacă în întunericul apelor.

— Parcă nu te pricepeai la metafore.

— Îți repet vorbe de-ale profesorului. Cînd au prilejul să pună în mișcare forțe la îndemîna lor, mai exact a formei lor actuale, realizează lucruri uimitoare — cum e călătoria ce te așteaptă peste cîteva ceasuri, cum o să fie redobîndirea vechii lor înfățișări prin asimilarea grăunțelor de ADN, transportarea ta pe întinderile planetei în căutarea profesorului, cum vor fi și alte performante, necunoscute nouă. Dar, încă o dată, ăsta nu-i un motiv să-ți faci complexe. Nu ești un provincial ori un singuratic ajuns întîmplător în metropolă, nici o rudă săracă, dispusă la tot felul de umilințe din pricina nu știu cărei speranțe de cîștig. Dimpotrivă ! Să te porți cuviincios, dar demn, fără sfieli lipsite de rost. Faptul că ne aflăm pe altă treaptă de civilizație nu înseamnă deloc că le sîntem inferiori.

Și pe urmă gîndește-te că mergi acolo ca să repari o eroare capitală săvîrșită de ei înșiși, că ești, în toată puterea cuvîntului, salvatorul lumii și al civilizației lor. Atunci trebuie, neapărat, ca în tot ce faci să te arăți la nivelul acestei misiuni. Ai impresia că te dăscălesc ?

— Nu. Ne cunoaștem.

Parcă m-ar pregăti pentru plecare într-o tabără sportivă și mi-ar da în grijă apărarea culorilor școlii. Încep chiar să am ceea ce, în germană, se numește „frigurile călătoriei", starea de neliniște bucuroasă și așteptare ce precede pornirea la un drum lung Am colindat cu tata în multe locuri din țară, încă de cînd eram foarte mic ; el e un drumeț pasionat, m-a dus de la peșterile din Apuseni și vulcanii noroioși de lîngă Buzău pînă în minele din Maramureș și rezervația Deltei, de la muzeele arheologice ale Dobrogei la colecțiile de artă de la Sibiu și bibliotecile Iașului și ale Clujului, pline de cărți și documente rare, a vînat în tovărășia mea în pădurile cîntate de Labiș și pescuit în bălțile despre care scria Sadoveanu, am colectat împreună insecte mediteraneene din Banat și plante ciudate din lacurile termale ale Bihorului. Aș putea socoti că plec într-o asemenea plină de surprize drumeție, și cam asta trebuie să îmi și închipui, dacă în locul spaimei de necunoscut m-a cuprins familiara febră a călătoriilor de plăcere. Rămîne doar să-mi pregătesc rucsacul și să iau primul tramvai spre gară.

— N-o să faci prea mulți purici pe-acolo. Cam treizeci de ore, cît bioundele trimise de mine prin antenă sînt viguroase și foarte active. Biounde... Se poate spune mai direct și mai simplu : am să-ți trimit gîndurile bune ale tuturor oamenilor de pe pămînt. Gîndurile rele, pornirile primitive le filtrăm în uriașa strecurătoare a antenei și le trimitem să se scurgă în subteran.

Burnița, care încetase de vreo jumătate de oră, se pornește din nou zugrăvind cu pîrîiașe firave peretele rotund al calotei de cristal. E ca și cum ai vedea ploaia pe dinăuntru ; priveliștile înconjurătoare își pierd conturul, un abur gri se lasă peste cîmpie, dîndu-i aerul unei stampe de demult.

— Ai să duci un bagaj cu tine. Rezerve de apă și hrană, un costum pentru profesor și prețioasa capsulă cu ADN-uri. În total, vreo cincisprezece kilograme, care acolo, unde forța gravitațională e ceva mai mare, vor cîntări cam douăzeci. Dar nu-ți face griji, vei fi transportat dintr-un loc într-altul pe un

fel de platformă antigravifică, mulată după corpul tău, așa încît să nu simți greutatea bagajului.

— Cum ați trezit ADN-urile la viață ?

— Foarte simplu : încălzind treptat containerul pînă la temperatura mediului ambiant. N-a fost nevoie să-l deschidem ; toate eșantioanele de ADN sînt plasate, de la bun început, în materie organică activă, aptă să se grupeze în jurul lor și să alcătuiască celule perfect normale și sănătoase, gata de înmulțire în orice moment. Un sistem ingenios le menține vii, furnizîndu-le substanțele necesare asimilației și eliminînd reziduurile, așa încît timp de aproape o săptămînă pot fi păstrate în container, fără nici un pericol de a muri ori a se degrada.

— Asta n-ați citit-o în cartea tehnică a capsulei !

— Nu, închipuie-ți ! Ne-a transmis-o profesorul, după ce a ajuns lîngă Deneb. Și am verificat reușita operației cu binecunoscutul captator de biounde.

Burnița se preface brusc în ploaie torențială și un tunet stingher se rostogolește undeva departe. Doc se reazemă de spătarul fotoliului, parcă l-ar fi lăsat puterile pe neașteptate.

— Primăvara... murmură și închide ochii. E semnul ei.

Mă opresc, în mînă cu al treilea tub pe care tocmai mă pregăteam să-l deschid.

— Tot îți pare rău că n-ai fost tu ales ?

— Aiurea ! răspunde cu pleoapele tot închise, încercînd să mă șocheze cu vulgaritatea cuvîntului ; dar a uitat că vorbe de felul ăsta sînt obișnuite între băieșandrii de vîrsta mea. Aiurea ! Mă gîndesc doar că meritai să te bucuri niței mai mult de copilărie... Oare totul, totdeauna, trebuie plătit ?

Așez tubul pe tavă. Nu mai mi-e foame, nici nu mi-a fost cu adevărat. Îmi înmoi buzele în paharul cu apă — nu apă, ci o soluție concentrată de elemente hrănitoare. Orice ating, orice mă înconjoară e concentrat pînă la ultima esență ; vorbele schimbate cu doctorul, costumul pe care-l port, sentimentele ce mă încearcă, apa timpului — umflîndu-se ca un val deasupra cascadei unde se va prăvăli o dată cu mine, pulverizat în miriade de stropi aidoma ploii — concentrate mîncarea și băutura concentrate răspunderea, grija. Răspunderea...

Dinu scoate un mormăit, poate un cuvînt rostit anume ca să nu-l înțeleg. Apoi se ridică repede, mînios pe el sau pe lume, se ridică, dispare în cameră, aud ușa deschizîndu-se și închizîndu-se cu un pocnet, pe urmă iar cum se deschide și iar cum se închide — și doctorul se întoarce cu mai multe pachete învelite în pînză și puse într-o sacoșă de plastic transparent,

sudat pe toate părțile, fără îndoială steril. Așează sacoșa pe fotoliu, trece în spatele acestuia, își pune mîinile în șolduri, își desface picioarele, ca un căprar afurisit pus să facă instrucție cu recruții pînă va scoate untul din ei.

— Poftim ! mîrîie întărîtat. Zestrea ta. Sacul tău de campanie Deschide-l !

Mă supun fără să crîcnesc. Îndată ce o ating, căutînd un fermoar, o capsă ori alt mijloc de închidere, sacoșa se desface pe toate laturile, ca un geamantan din comediile mute. Pachetele stau însă adunate unul într-altul, ca lipite cu adeziv. Pun mîna pe cel de deasupra.

— Masca de oxigen ! zice Dinu răstit. Desfă-o !

Trag de pachet, care se desprinde cu greu dintre celelalte și pe loc se desface ca și sacoșa, dînd la iveală ceva ca o mască de gaze.

— O așezi peste capișonul costumului. Filtrul din dreptul nasului extrage oxigenul din atmosfera denebiană și ți-l servește numai bun de respirat. Funcționare garantată timp de două sute cincizeci de ore. La gură ai un bușon ; acolo înșurubezi capsulele cu apă sau pilule alimentare, după dorință. Rezerva de apă și hrană pentru tine și profesor e calculată pe zece zile. O găsești în pachetul următor. Scoate-l și pe el și desfă-l !

Mă execut, ascultător. Pachetul e de fapt un sac de mărimea servietei mele de școlar ; se desface doar la un capăt, pe unde văd două șiruri de flacoane albastre și roșii așezate perechi în buzunare alăturate.

— Capsulele roșii conțin pastile alimentare. Cele albastre, reactivi specifici, care transformă lichidul aflat în stare liberă pe planeta lui Deneb în apă de băut, cu amestec de concentrate tonice. Pachetul îl vei prinde, la vremea potrivită, pe șoldul drept, printr-o simplă apăsare pe țesătura costumului. Mai departe !

Urmează un pachet lunguieț și turtit, de formă trapezoidală. Într-o parte are trei discuri roșii, fosforescente.

— Pe ăsta nu-l deschizi acuma ! mă previne Doc, repede și cu asprime. La el vei umbla numai cînd profesorul o să-și recapete înfățișarea de pămîntean. Acolo e costumul lui complet, masca și rezervele de hrană și apă. Pachetul ți-l fixezi pe spate. Pentru asta, îl lipești mai întîi de peretele camerei, pe urmă te sprijini cu spatele de el. În sfîrșit, ultimul obiect e containerul.

îl iau prudent cu ambele mîini. Cîntărește vreo șapte-opt kilograme ; îl țin cu efort și-l răsucesc binișor, să-l văd pe toate părțile. E turtit spre margini și mai gros la centru, ca un disc folosit în atletism, doar că, în loc să fie rotund, are o formă alungită, elipsoidală. E învelit într-o țesătură groasă și moale, ca pîsla ; de o parte și de alta, învelișul are un fel de mînere între care e împletită o plasă rezistentă, dintr-un material negru, strălucitor — ai zice că e un pește într-un năvod croit anume pe măsura lui.

Pentru salvarea acestui obiect a fost trimisă la noi și a zăcut îngropată pe fundul mării, vreme de atîtea și atîtea mii de ani, nava cosmică făurită sub razele lui Deneb. Și mi-e dat tocmai mie să-l duc la destinație. Mie, urmașul unui hominid care, în noaptea cînd racheta amerizase deasupra platformei continentale dobrogene, spărgea, poate, un os cu o piatră culeasă din albia rîului, într-un loc care, peste aproape o mie de milenii, avea să se cheme Gugiulești și într-un ținut care urma să se numească Oltenia ; spărgea un os de cerb, îi scotea măduva, caldă încă și o dădea copiilor lui, să crească sprinteni și iuți aidoma cerbului.

Fantastică legătură peste vreme ! La treizeci de mii de generații distanță, hominidul perpetuat în mine, pe aceleași meleaguri, cu un gest poate identic are să spargă și el un înveliș, asemănător întrucîtva femurului de cerb de odinioară și o să scoată din el, pe lîngă agerime și sprinteneală — inteligență, frumusețe, revărsări de zi în pădure, stoluri de pești și păsări în oceanele de văzduh și de apă, dragoste și rîsete de părinți, grupuri de oameni adunați la sărbători, cîmpii învesmîntate în holde și poiene cusute cu flori ca iile noastre oltenești. pașii șovăielnici ai copiilor care abia s-au ridicat în picioare.

— Lasă contemplația ! poruncește Doc, cu și mai multă asprime. Containerul îl prinzi de pieptul costumului, cu mînerele către brațe, ai acolo niște găici montate anume pentru asta — le vezi ? Așa ! Nu umbli la pachet pînă nu te ajută profesorul, care o să-l și mînuiască...

Doc se întrerupe un moment, mușcîndu-și buzele încruntat, apoi aruncă scurt, parcă disprețuitor :

— O să ai parte de un spectacol interesant. Hai, adună-ți catrafusele de aici și așază-le în cameră. Ai grijă să nu le încurci, că n-o să mai vină nimeni, la alarmă, să-ți fie camerist

Îmi dau seama de ce face pe grozavul : se apropie clipa să ne despărțim. Ca și mama, aseară, se poartă cu asprime, ca nu

cumva să-i surprind emoția și să mă molipsesc și eu Mă tratează ca pe un copil, deși îmi pun pe umeri o ispravă despre care și un om în toată firea s-ar întreba de mai multe ori dacă o poate duce la bun sfîrșit.

— Trebuie să pleci ! anticipez momentul, ca să-l scutesc pe Doc de introducere

El și-a rezemat mîinile de canaturile trapei de cristal și privește cerul : nu știu dacă părerea de rău sau grija față de mine îl chinuie mai tare ; m-am oprit și eu pe pragul dintre verandă și cameră, ca la hotarul între două lumi, încă nedesprins de cea pămînteană, pătrunzînd de acum în cea a lui Deneb — ca în sala de așteptare a unui aeroport internațional, cînd grănicerii ți-au ștampilat pașaportul pentru ieșirea din țară și, cu toate că încă te afli pe teritoriul ei, de fapt ai intrat în spațiul aparținînd celorlalte țări, de destinație.

Ușa dintre coridor se deschide brusc, stîrnind un curent de aer. Mă întorc surprins E Ștefan, mai plin de sine, mai spilcuit și mai arogant decît oricînd ; dar noaptea de nesomn și munca îndîrjită în laboratorul de la al cincilea subsol i-au marcat trăsăturile cu oboseală și neliniște, dîndu-le o înfățișare omenească, aproape plăcută.

— Salut ! mi se adresează cu un glas mai puțin sigur decît altădată Ce faci, eroule ? Aștepți reporterii pentru conferințe de presă, apoi fanfara, florile și o cuvîntare de bun-rămas ? N-ai să dai lovitura ; vezi că s-a decis ca plecarea în expediție să aibă loc fără ceremonii.

— Aha ! exclamă Doc, întorcînd capul Ai hotărît să-ți părăsești chilia, Daniil Sihastrul ? Cu ce prilej prin lumea noastră păcătoasă ?

— Vream și eu să văd cum arătați înainte de marea aventură, maestrul și ucenicul lui vrăjitor, care vor ferici planeta dene denebi-e-ni-lor. Am spus bine ?

Nu e deloc amuzat, nici ironic A venit să-și ia și el rămas-bun, adică să mă încurajeze și să-mi dorească succes, dar si lui îi e rușine să-și arate sentimentele, așa că-mi joacă la rîndu-i comedia scepticismului.

— Tu ce-ai rămas agățat acolo, scumpule ? îl ia în tărbacă pe doctor Vrei să fii piua întîi măcar că de data asta cînd se vor împărți biletele gratuite de călătorie prin cosmos ? Mi se pare că iar ți-a trecut rîndul, și dacă nu mă înșel te-am prevenit că așa ți se va întîmpla ; dar de ce n-ai vrut să mă asculți ?

Doc se apropie de măsuță, ridică tava cu resturile prînzului meu și intră cu ea în cameră, împingîndu-mă și pe mine înauntru. Se oprește în fața electronistului și îl măsoară zîmbitor.

— Ce-ai meșterit ieri și azi cu lipitorii tăi de sîrme ?

— Nimica ! răspunde Ștef, cu țîfnă.

— Mă. aici se aude totul, că sîntem mulți și locul e mic. Ai legat un telefon la antena de biounde. Să poată vorbi cu Andreeștii, tatăl și fiul, cine poftește, fără să aibă predispoziții pentru telepatie, nici aparatura mea complicată de la postul de emisie-recepție. Dar cine poate pofti așa ceva, dintre cei care au acces aici ? Nimeni. Uite, asta nu înțeleg eu.

— Nici n-o să înțelegi, replică Ștefan, la fel de țîfnos. Că nu te duce mintea. Telefonul de-aici se cuplează la telefonul Amaliei, al Laviniei și al tușii Frusina. Cu un simplu apel prin centrală. Comunicație intersideralâ la domiciliu.

— Hm ! Pentru asta ai merita un premiu mare, băiete !

— Nu e nici o invenție la mijloc.

— Acuma pe tine nu te mai duce mintea. Premiu că te gîndești la ele trei. Așa poate să ne căpătăm și iertarea că le-am mințit.

Îi pune în brațe tava, pe care inginerul o prinde cu un gest reflex Îmi întinde apoi mîna, cu palma larg deschisă, dar înainte să i-o ating, mă cuprinde în brațe și mă strînge, cu putere de uriaș, pînă mi se taie răsuflarea.

— O să fie bine, puștiule ! îmi șoptește la ureche.

Ștefan Lupașcu îi pasează tava, îmi ia mîna și o scutură o dată tare, pe urmă îi dă drumul repede, ca și cînd s-ar fi grăbit să-mi facă un favor și îi pare rău.

— Auzi ? îmi zice de sus Eu sînt convins că n-ai să faci nici o brînză. De-asta am lansat zvonul că lucrăm la nu știu ce telefon minune, dar în paralel am construit un ceas nou, pentru umila mea persoană Poftim !

Își ridică mîneca și-mi arată, într-adevăr, un ceas identic celui pe care-l port Mă dau un pas înapoi și privesc alarmat spre Dinu, care zîmbește enigmatic.

— Doc !

— Lasă-l pe Doc, că mai mult nu poate pentru tine. Ți-a dat o șansă, altceva ce mai vrei ? Hai, Dinule, să-i lăsăm vreme de gîndire !

Îl cuprinde pe doctor de umeri și ies pe ușa deschisă larg.

12

Alarmă. O sonerie zbîrnîie nebunește în beznă, într-un colț unde lucirile slabe ale lămpii de veghe nu ajung. Luminița verde, minusculă de pe cadranul ceasului mă ajută să văd cît e ora : 3,33. Potriveală de cifre, parcă programată dinadins. Am dormit adînc, dar tot mai mi-e somn. Aprind veioza. Îndată se aude un foșnet de difuzor pus în funcțiune, apoi o voce, a lui Dobrescu.

— Bună dimineața, Gabi ! Te voi îndruma să te echipezi și să pleci. Întîi și întîi stinge, te rog, veioza ! Te împiedică să vezi raza de afară.

— Ce rază ? întreb, căutînd cu ochii difuzorul.

— Ai să te lămurești. Deocamdată grăbește-te, ai timpul măsurat în minute. Deci în primul rînd capișonul, pe urmă cizmele și mănușile. Cu ceasul pe dinafară, nu uita !

Cobor din pat și mă precipit spre suportul de haine.

— Stop ! comandă Dobrescu. Un popas pe la baie nu-ți strică. Doar pornești la drum lung, e cazul să-ți iei toate măsurile de prevedere.

Îi ghicesc rîsul în spatele cuvintelor binevoitoare. Am roșit în voie, profitînd și eu de întuneric, dar recunosc că are dreptate.

Mi-am tras scufița, cizmele și mănușile. Mă mișc repede, fără ezitări ; întind mîinile și constat, mulțumit, că degetele nu-mi tremură deloc.

— Bravo ! mă felicită Dobrescu, urmărindu-mă probabil pe un monitor cu infraroșii. Parcă te-ai fi antrenat ani la rînd. Acum, masca de oxigen ! O prinzi de margini și o tragi peste față. Așa ! Mai mult ! Și mai mult ! Bine ! Răsufli ușor ?

— Ușor ! răspund, dar nu știu dacă mă aude și-mi clatin și capul în semn că da.

Surplusul de oxigen mă înviorează și-mi alungă somnul. Iau de jos pachetul următor — e sacul cu provizii — îl rotesc pînă a inge cu deschiderea în sus, pe urmă îl potrivesc pe șoldul drept, aplecîndu-mă de cîteva ori și lăsîndu-mă pe vine, ca să fiu sigur că nu-mi stînjenește mișcările. Îl apăs apoi cu toată puterea ; s-a lipit de costum cu întreaga suprafață interioară.

— Ia uite ce te mai pricepi ! mă laudă iarăși difuzorul. Vine la rînd costumul profesorului.

Înclin capul din nou. Așez pachetul cu rondelele fosforescente spre zid, din păcate cu vreo două palme mai sus decît ar trebui ; încerc să-l desprind, dar nu se lasă, așa că mă ridic pe vîrfuri cînd mă lipesc la rîndu-mi de el ; însă cu ocazia asta m-am dezechilibrat puțin, astfel încît, dacă umerii mi-au ajuns oarecum la înălțimea potrivită, în schimb pachetul s-a prins de mine cam într-o parte, colțul din dreapta jos îmi depășește binișor marginea spatelui.

— M-ați lăudat prea devreme ! mormăi în mască și, chiar de nu m-au auzit, Dobrescu își dă seama ce mă nemulțumește.

— Merge ! mă asigură el. O să-ți fie ceva mai greu la manevre, dar te descurci cumva. Dă-i zor, raza a pornit spre noi și poate fi menținută în contact doar cîteva clipe.

Mă lupt cu discul greu și voluminos al containerului. Îl ridic precaut spre piept, îl rezem ușor în dreptul pectoralilor — de ce oare nu m-am ținut de culturism ? — se lipește întrucîtva de costum, dar greutatea îl face să alunece cîtă vreme nu-i sînt fixate și mînerele ; încerc să-l țin cu o mînă și să rulez cu cealaltă gaica pe mînerul din dreptul ei, însă nu știu cum se face că n-am destulă putere ; tăcerea lui Dobrescu începe să însemne îngrijorare și deopotrivă nerăbdare ; trebuie să nu mă pierd cu firea și mai ales să găsesc o soluție — și nu mă pierd, dimpotrivă : mă reped cu pieptul în perete, îmi apăs simulacrele de pectorali pe container, cu forța pe care mi-o insuflă disperarea (și dispune de forță apreciabilă acest neplăcut sentiment), iar cu degetele astfel eliberate răsucesc ambele găici, cu o îndemînare de maestru. Reușita operației nu mă împiedică să mă clatin încolo si încoace sub povara celor cincisprezece kilograme de încărcătură.

— Fuga, dincolo ! mă zorește difuzorul. Așează-te în fotoliu și ascultă cu toată atenția !

Fug cît și cum pot, mă așez iute — asta e cel mai ușor — și ascult. Dobrescu murmură la urechea mea, ca și cum ar fi apărut pe verandă în carne și oase :

— Ai să vezi raza curînd ; e dificil de urmărit, din cauza culorii albastre și poate să apară din orice direcție, de jos ca și de sus. În clipa cînd se apropie de trapă, te ridici și te apropii si tu. Trapa se va deschide, va țîșni în pragul ei o lumină strălucitoare și atunci, reține, în aceeași fracțiune de secundă, nici un pic mai tîrziu, te arunci afară. Exact atunci, Gabi ! Dacă eziți cît de cît, ajungem toți într-o primejdie de moarte — materia vie, sălbatică de acolo năvălește peste noi și asta înseamnă sfîrșitul. Acum te las. Îți ținem pumnii, băiatule !

Și chiar asta face. Adică mă lasă, că povestea cu pumnii, chiar de-o pune în practică, tot nu ajută la nimic.

— *...Așteptăm cu toții, don Q !... Îngrijorat, firește, dar... multă încredere în tine... Fără teamă...*

Tata. Sînt un caraghios, asta e ! Mă încearcă îndoiala pînă și acuma, vreau și în ultimul moment să mă descarc de răspundere...

Privesc împrejur, îmi dau seama de rostul transparenței fotoliilor și măsuței, însă raza întîrzie să apară. Îmi închipui sub ce tensiune cumplită lucrează antena captatoare de gînduri, cum doctorul, ca un dirijor iluminat, conduce cu gesturi de o finețe incomparabilă orchestra cu miliarde de instrumentiști.

Iat-o !

Albastră, cu străluciri stinse, lunecînd în bezna nopții, ca o panglică ultramarin, cu paiete de argint vechi, pe o rochie de catifea neagră ; n-am habar dacă se asortează ori nu culorile astea, nu le-am văzut niciodată într-o asemenea combinație, dar așa cum sînt acum mi se par o armonie fără cusur. Nu știu pe unde a pătruns în atmosfera terestră, nici în ce loc a spart plafonul norilor ; în orice caz nu deasupra balonului de cristal, acolo nu se zărește nimic. Am zis bine că e ca o panglică : unduiește leneș prin aer, imponderabilă, atinge din cînd în cînd pămîntul, sare înapoi, elastică, de parcă ar avea un resort la vîrf, se înnoadă și se desface ; dacă n-aș fi fost prevenit, pesemne n-o vedeam, chiar să fi trecut pe lîngă mine ; desigur, nu poate fi detectată de la distanță cu nici unul dintre mijloacele la îndemîna pămîntenilor.

Mă ridic binișor, ca și cînd mi-e teamă că o mișcare bruscă sau necontrolată ar produce o catastrofă. Cîteva pocnete ușoare, urmate de năvala vîntului, probabil rece și umed — costumul mă izolează de exterior, aud numai vîjîitul și simt presiunea aerului în piept — îmi dau de știre că trapa s-a deschis. Greutatea bagajelor mă trage în jos. Lupt cu ea, cu neliniștea, cu exagerata prudență, să nu ratez fracțiunea de clipă ; nu trebuie să mă gîndesc la consecințe. Spaima e un paralizant, am probat-o pe pielea mea.

Doctorului trebuie să-i crape capul împingînd năvala fiarelor fără formă de *acolo ;* tata, la rîndu-i, risipit cu cîte o celulă în fiecare din trupurile lor, le trage înapoi, e o încleștare de titani, ei doi singuri împotriva unei întregi planete ; față de ea, efortul meu e încordarea unei furnici ce-și mișcă antenele, pusă alături de erupția, în faza culminantă, a unui

lanț vulcanic. N-ai crede în ruptul capului că firicelul de lumină abia mai puțin palid decît noaptea, gros doar cît o parîmă de corabie, dar care unește două sisteme stelare, după ce a străbătut, în răstimpul cîtorva ceasuri, sau — de ce nu ? — al cîtorva minute, prăpastia dintre Deneb și Soare, ascunde în el un rău mai cumplit decît moartea tuturor vieţuitoarelor Pămîntului și totodată speranța renașterii unei lumi-surori.

Mă opresc la marginea trapei pe care aproape n-o văd, însă spre care am mers călăuzit de un instinct, al șaselea simț, infailibil — bănuiesc că insuflat, de la distanță, de echipa telepaților lui Dinu (așadar și-a luat doctorul măsurile lui de prevedere). Mă sprijin de canaturi ; parcă sînt un parașutist gata de salt dintr-un avion stratosferic : în combinezon de mare altitudine și cu mască de oxigen ; doar că, după ce voi sări, am să aterizez la cîțiva ani-lumină distanță.

Un fulger îmi spintecă vederea ; dacă ar avea glas, ochii mei ar scoate un urlet de surpriză și durere.

Purtate de voința mea și de comenzile telepaților, deopotrivă mîinile mi se desprind de canaturi și tălpile mă împing în gol, cu mult înainte ca fulgerul să se fi stins.

Fără să mă prevină prin nici un semn, rîul timpului trece peste marginea de sus a cascadei și se prăvălește, cu o bruschețe de neînchipuit, risipindu-se într-un abur de miliardimi de secundă, printre care cad cu o viteză amețitoare ; și orice strop microscopic de apă-vreme conține o informație esențială, iar eu primesc toate aceste informații deodată, într-un haos de forme, simțăminte, zgomote, reacții, culori, mă rostogolesc cu ele, înaintea lor, țipînd și agitîndu-mă la rîndul meu, sfîșiat de milioane de guri, rupt de miliarde de gheare, țepi, coarne, mărăcini, ace, copite, sînt un biet infuzor într-un ocean de ființe ostile...

Și tot eu, dedublat, parcă într-o existență paralelă, alunec lent deasupra cîmpiei, la cîteva palme de pămînt, plutind pe aer ca o pasăre nemișcată, iar cînd ridic fruntea întrezăresc, prin ochelarii curbați ai măștii, deasupra mea, la o depărtare incalculabilă, o scînteiere violacee, pulsînd regulat, ca un far ; sînt dus într-un cerc larg împrejurul institutului, aproape ating cu tălpile bulgării de pămînt îmbibați cu apă, mă strecor in sus printre crengile rare ale unui copac abia înfrunzit ; cobor din nou, cu spatele, ca pe scaunul unui leagăn uriaș, am ajuns în curtea unei gospodării, arunc o privire prin fereastră, la razele unui bec slab văd o mamă legănîndu-și copilul, trec la cîțiva centimetri de botul unui cîine tolănit sub

streașină, la adăpost de ploaie, paznicul casei nu mă simte, deși e treaz — înseamnă că am pășit hotarul spre lumea lui Deneb ; atunci îmi dau iar capul pe spate, mă uit numai la farul violaceu de peste genunile cosmice, mă afund cu tot dinadinsul în colcăiala de ființe nenumite care s-au furișat de-a lungul razei pînă la Pămînt, în speranța că-și vor afla aici o identitate. Și pîlpîirea violetă mă soarbe, ca și cum n-ar fi așteptat decît supunerea mea ; mă smulge brusc din perdeaua de nori, îmi dă un ultim răgaz, cît să-mi sclipească pe dinainte luciul verde al lunii și să fixez pe retină țintele stelelor — și gata, leagănul vieții care mi-a dat ființă dispare în urma mea, dimprejurul meu, se mistuie dincolo de mine, o dată cu dublura mea pămînteană.

Instinctiv mi-am umplut pieptul cu aer.

„Coborîți la prima, vă rog ?“ „Cum, îi spune stației ?“ „Lebăda.“ „Acolo mă dau și eu jos.“ „Mai e mult ?“ „Nu, aici, după colț. Dintr-o răsuflare am ajuns.“ „Ce vorbă-i asta — dintr-o răsuflare ? Cît poate ține o respirație ? Douăzeci și cinci, sau cincizeci și două de secunde ?“ „Scuzați-mă că intervin, dar un scufundător antrenat își ține respirația și mai mult.“ „Dumneata să nu te bagi ! Dînsa mă întreba doar cum se cheamă prima stație.“ „V-am cerut scuze că mă amestec, dar trebuie să aflați adevărul. Căutătorii de perle, vorbesc de cei mai robuști, stau în apă trei pînă la patru minute...“ „Ia stați nițel, ce denumire e asta, Lebăda ? Ce să caute lebedele într-un oraș civilizat ? Înțeleg papagalul, canarul, la nevoie bibilica, mă rog, dacă simțiți nevoia de păsări oarecum exotice, dar lebăda, să avem iertare ! Stimați pasageri, acest individ îmi dă informații eronate, e ceva în neregulă cu el, am simțit-o din prima clipă, uitați-vă cum își ține răsuflarea !“ „Vă rog să mă iertați că intervin din nou, dar acest fenomen se observă și la păsări. Chiar lebăda, fiindcă ați adus-o în discuție, încetează să mai respire cînd își vîră ciocul în apă...“

13

Mă dezmeticesc pe marginea unei stînci albe ca marmura, la baza căreia se sparg bubuind valurile roz ale mării în fur-

tună. Am căzut cu fața în jos, peste container și la orice mișcare simt dureri ascuțite în tot corpul.

— *E în regulă, băiete!* susură vocea lui Doc. *Te afli, viu și nevătămat, în lumea lui Deneb, pe o banchiză, în emisfera sudică. Ai toate bagajele asupra ta? Ți-a mai trecut spaima?*

Mă ridic în patru labe și mă uit în jur, neîncrezător. Ninge cu fulgi mari și grei, ca acasă, de sărbători și mi se pare că aud departe lătrat de cîini. Numai mi se pare, desigur. În fața mea se întinde o cîmpie imensă, orizontul e aici mai departe decît la noi, o cîmpie îngropată în zăpadă, pe care se ivesc, din loc în loc, în lumina nefiresc de palidă, spectrală, stînci de piatră ori tot de gheață, dacă va fi existînd gheața neagră, sau umbra le dă această culoare — ca niște copaci încremeniți de ger. Continui să mă ridic, stau în genunchi și acum observ că la mîna stîngă îmi arde o torță de un alb strălucitor, aruncînd raze la distanță, buchete de raze întretăiate, care așază pete largi, rotunde pe zăpada pufoasă. Toate casetele din brățara de platină s-au aprins ca niște reflectoare dintr-o țară piticilor.

— *Răspunde! Ori ai rămas fără limbă?*

— *Unde-i tata?* exclam în gînd.

— *Răbdare! Incepe să vină și el.*

M-am ridicat în picioare. Mă apasă afurisit greutatea mea și mai ales a echipamentului. Și singurătatea. Sînt unica ființă întreagă de aici. Și am de colindat într-o zi o planetă. Grozav titlu de reportaj!

— *Bun sosit, don Q!*

— *Tată! De unde-mi vorbești?*

— *De pretutindeni. Ți-a povestit doctorul... Dar să nu te sperii! O să facem lucruri mari împreună.*

Merg greoi către marginea banchizei. Dedesubt, marea roz se întinde cît vezi cu ochii, pustie ca și cîmpul de gheață. In ce loc vor fi căzut bombele odinioară? Oricum nu aici, fiindcă nu pare să fi fost o zonă populată. Nu am termometru în bagaje, dar nici nu-mi trebuie ca să-mi dau seama că e un frig strașnic; costumul însă mă apără, la fel cum dispozitivul din mască îmi livrează aer încălzit de propria mea respirație. După meridianul Bucureștiului e ora 4 03. Așadar călătoria a durat puțin, într-adevăr, cam cît o răsuflare.

— *Tu te-ai speriat mai întîi, tată! Spuneai că ai vrea să vină încoace oricine, numai eu nu.*

— *Spuneam. Nu sînt lucruri aici pe care să le vadă și să le trăiască un copil. Dar tot eu știam că altfel nu se poate.*

Din apă se ridică un fel de spumă ce-și schimbă neîncetat culorile cărora dominanta roz-violacee a luminii le alterează puritatea. Îndată ce ia contact cu aerul, spuma se întărește, rămînînd totuși elastică, aidoma unui burete, se leagănă luînd forma valurilor furioase, coboară și saltă o dată cu ele, lăsîndu-se împinsă spre gheţar. În momentul cînd a atins peretele abrupt al acestuia, începe să se rostogolească la deal, ca un gigantic rulou-compresor, lat de vreo doi kilometri — cel puţin atît cuprind eu cu privirea din punctul de pe faleză unde mă aflu — și care înaintează spre zenit, fără grabă, sfărîmînd și nivelînd asperităţile gheţii. Îl despart de marginea superioară a falezei circa o sută de metri, pe care îi parcurge răsucindu-se alene, dublîndu-și volumul la fiecare rostogolire, trăgînd după sine din valurile roz o masă spongioasă care se prevestește enormă ; deja a ieșit la iveală o suprafaţă însumînd cîţiva kilometri pătraţi, dar materia e departe de a lua sfîrșit, continuă să se ridice din valuri, pînă la orizont și probabil dincolo de el, unde nu mai am cum o urmări. Și de pretutindeni se canalizează spre mine.

O rup la fugă înapoi, poticnindu-mă în zăpada care-mi trece de glezne. Nu fug, cuvintele îmi traduc intenţiile, nu exprimă realitatea ; de fapt mă tîrăsc, cu chiu cu vai, abia ţinîndu-mă pe picioare — valului multicolor care mă înconjoară, înalt acum de douăzeci-treizeci de metri și continuînd să se înalțe nu-i e greu să mă ajungă din urmă. Banchiza a început să pîrîie sub greutatea lui colosală. Mă prăbușesc doborît de gravitaţie și de spaimă, mă fac ghem, într-o încercare copilărească de a mă apăra, zadarnic îmi spun că trebuie să-l salvez pe tata, panica mă cuprinde și încep să urlu și să mă zbat, fără noimă, sau cu înţelesuri anapoda, ca personajele negative de prin filmele istorice, trădători, lași, uneltitori, asasini care își primesc pedeapsa binemeritată.

O asemenea marmeladă dezgustătoare trebuie să-l fi devorat pe Alexandru Andreescu — într-o clipă ?, într-o zi și o noapte de agonie indescriptibilă ? — să-l fi demontat celulă cu celulă, de la păr la măduva din oase, să se fi luptat, pe viaţă și pe moarte, pentru fiecare frîntură din el. Dar nu, tata n a mai ajuns întreg aici, pe planetă, altfel atmosfera otrăvită l-ar fi dat gata în cîţeva minute ; a fost desfăcut în bucăţele chiar în interiorul razei albastre, pe cînd era adus încoace ca să-i lămurească pe savanţii din partea locului despre posibilităţile de a reveni la vechile lor înfăţișări — frumoasă primire,

între noi fie vorba, din partea unora pe care te străduiești să-i salvezi !

Mi-am acoperit ochii cu mîinile, așa că nu știu cînd muntele de organisme amestecate s-a răsturnat peste mine. Aștept tremurînd să înceapă festinul căruia să-i servesc drept delicatesă, fiindcă nu văd deloc cum bietul meu ceas ar putea ține la distanță sutele de miliarde de ierburi, tufișuri, copaci, miliardele de insecte, milioanele de răpitoare din ape, din aer și de pe uscat care ard de dorința instinctivă, atavică, fiziologică, organică și cum mai vreți să-i ziceți de a se întoarce la formele de dinaintea războiului, chiar dacă alte milioane de ființe, amestecate și ele în acest ghiveci — mă refer la oameni — ar îndrăzni să le potolească, le-ar implora să mai aibă răbdare. Pe naiba, răbdare ! După dezastrul provocat de intoleranța, sau ambițiile, sau spiritul competițional — ce competiție o mai fi fost și asta ! — sau pretenția de supremație a acelorași oameni !

Privesc printre degetele răsfirate. E întuneric. Cerul, cu paloarea lui spectrală, mi-a fost ascuns de buretele uriaș al biosferei ; doar un mic gol unde mă aflu și pe care puterea și razele ceasului îl mențin totuși și îl luminează a rămas neocupat de aluatul înconjurător. Panica mă aruncă în picioare. Caut orbește o ieșire inexistentă ; gîfîi de pe acum numai la gîndul asfixiei care o să urmeze. Și deodată golul capătă dimensiuni de peșteră și se umple cu ecouri tînguitoare, cu mîrîituri și răgete agresive, cu prezențe invizibile care mi se furișează în spate, pregătite să mă asalteze la cea dintîi dovadă de neatenție ori slăbiciune.

— *Nu te lăsa copleșit !* îmi parvine cu greu vocea aproape stinsă a doctorului ; mai mult îi ghicesc decît îi receptez îndemnul, printre țipetele, reale sau închipuite, ale miliardelor de prizonieri ce mă atacă, mă învăluie și mă imploră.

— *Trebuie să străbați toată aglomerația de celule !* îmi transmite și tata. *Altfel nu mă poți aduna, don Q ! De aici și din alte multe aglomerări asemănătoare. Iar eu n-am cum să te ajut. Amintește-ți de mine și ferește-te de capcane !*

Duc mîinile la piept și mîngîi marginile plate ale containerului. Cîtă vreme port acest talisman, nu vor îndrăzni să mă doboare, fie și numai pentru motivul că ei nu pot deschide caseta de oțel Oare chiar n-ar putea ? Pășesc prudent înainte : ca o lanternă, ceasul aruncă fascicule de raze în aerul înghețat, ori dimpotrivă fierbinte, proaspăt sau înăbușitor, nu-mi dau seama Încerc să-mi rememorez chipul tatei, silueta lui

— dar nu-mi merge. Amintirile mi s-au spulberat ; murmurele și vaierele și amenințările și senzația că nenumărate umbre se țin după mine nu-mi dau pace.

Așa trebuie să se fi simțit cele dintîi ființe omenești în peșterile preistoriei, populîndu-și universul cu toate înfățișările fricii, ale ignoranței și înstrăinării ; tot astfel le-au dat tîrcoale siluete invizibile — nu mai puțin îngrozitoare decît cele din jurul meu, deși erau născute de închipuire (dar cine îmi garantează că n-am rămas și eu prizonierul unui vis acolo, pe Pămînt, și întîmplările acestor ultime zile nu vor dispărea cînd mama are să intre în cameră și să mă trezească, supărată că iar întîrzii la școală?) — la fel glasuri existente doar în mintea lor i-au terorizat și i-au vrăjit pe strămoșii mei de foarte demult, în același mod li s-au luptat în suflet instinctul, care îi obliga să fugă încotro văd cu ochii, și sîmburele de rațiune ce îi învăța să se adăpostească în spațiul acela plin de spaime absolut noi ; să caute ocrotire, din motive noi și ele, pe care memoria de pînă atunci a speciei mărturisea că nu le-a mai întîlnit niciodată. Și hominizii speriați de moarte s-au purtat cum nici o altă ființă pămînteană nu se mai purtase pînă la ei : și-au învins cu chiu cu vai instinctele vechi și au preferat frica, inventînd mii de tertipuri pentru a se acomoda cu ea. Și așa au început să trăiască altfel decît toate viețuitoarele acelor locuri și acelui timp, ascultînd de alte îndemnuri decît ancestralele porniri ale apărării și înmulțirii. Eu nu fac decît să repet povestea lor, în datele ei fundamentale ; să birui panica sădită în mine încă de pe vremurile acelea tulburi și să ascult povața judecății, al cărei început tot de atunci îmi dăinuie în cuget. Singur și la o asemenea uriașă distanță în spațiu și timp, trebuie din nou să învăț să fiu om. Poate la asta se referea Doc sfătuindu-mă să-mi păstrez demnitatea ?

Pășesc întinzînd în față mîna cu ceasul, ca pe o făclie și un scut, deși tot nu-mi vine să cred că razele dimprejurul încheieturii mele, sau bioundele al căror semn sînt aceste raze, sau gîndurile și sentimentele frumoase ale semenilor mei ar fi de-ajuns ca să îndepărteze relele dimprejur. Și după numai cîțiva pași golul unde mă aflu se metamorfozează brusc, pereții neregulați devin netezi, se îmbină în unghiuri drepte, se acoperă cu o mască de cărămizi aparente, bolta cavernei capătă înfățișarea unui plafon betonat, cu linii de cale ferată așezate în chip de grinzi, dintr-un șarpe gros ce se zvîrcolește pe pardoseala de gheață apare, cu mișcări sacadate, ca într-o succesiune de înlănțuiri cinematografice, un focar de calorifer,

cu boilerul aferent și toată încrengătura de țevi ; o flacără, un simulacru de flacără de terci țîșnește din injectorul de marmeladă, pe sub burta cazanului de cocă. Mă plîngeam că amintirile mi s-au risipit ? Poftim : scena de alaltăieri dimineața, cînd am făcut focul acasă — o amintire scăpată din subconștient și materializată de ființele dornice să copieze orice. În colțul din stînga se profilează scara de acces în subsol. Încep să urc, în amintire ori în necunoscut, poate e cam același lucru. Treptele sînt destul de solide ca să mă țină ; presupun că au adus pentru ele frînturi de copaci dintre cei mai rezistenți, și de oase, și de cochilii vii ale unor scoici nemaivăzute, așa cum în copia focului ce luminează sîngeriu decorul au amestecat petale de flori, și ochi de insecte, și nade fosforescente ale peștilor abisali. Plafonul se deschide deasupra mea și pătrund într-o reconstituire a străzii noastre, cu binecunoscuții castani, ale căror ramuri înfrunzite se clatină domol, în bătaia unui vînt imaginar ; dincolo de trunchiuri, detaliile se pierd în întuneric, nu știu dacă sînt vile sau tufișuri sau garduri siluetele ce se profilează abia ghicit, dar ce importanță are ? Pe cerul negru, unde coroanele ușor luminiscente ale arborilor se decupează net, ca în negativul unui film cu umbre chinezești, strălucesc cele opt puncte de argint ale săgeții, Lebăda cu aripile întinse, constelația mea norocoasă.

Mă așez pe bordură, mă sprijin de tulpina unui castan, gîfîind din pricina urcușului, adică a emoției, îmi astup cu palma înmănușată luminile ceasului, mă odihnesc o clipă în lumea asta numai a mea ; n-aș fi crezut că amintirea e în stare să păstreze atîtea amănunte, că memoria fiecărui om ascunde, ca o monstruoasă arhivă din care niciodată nu se pierde nimic, toate detaliile tuturor întîmplărilor trăite sau imaginate de-a lungul vieții.

Pe sub cotul drept mi se strecoară pe neașteptate ceva și, înainte să apuc să mă sperii, descopăr botul și apoi capul unui cîine ; e geamănul lui Rex, care mă împinge și se gudură cu gesturile febrile ale adevăratului dalmațian, se mîngîie singur de mîna mea, îmi pune labele pe genunchi și se înalță să-mi lingă fața, dar cauciucul măștii îl descumpănește ; așa că se apucă să miroasă cocoașa ce-mi împodobește pieptul (se poate spune oare despre un piept că e cocoșat ?) și strănută dezamăgit.

— Rex, băiatule ! N-o să fiu niciodată pe măsura faptei pentru care m-au trimis...

Îi cuprind botul în palme, străduindu-mă să nu văd că ochii îi sînt doar desenați, ca două pete colorate pe capul moale ce se deformează și se recompune sub apăsarea degetelor mele, să nu observ cum trupul lui își schimbă neîncetat contururile, ezitînd între înfățișări dintre cele mai bizare, de patrupede exotice sau fabuloase, de la tatu [1] la inorog [2]. Aveam nevoie de un prieten la drumul acesta și cineva mi l-a dăruit. Cîinele — o să-l numesc astfel, devreme ce asta își și propune să fie — se străduiește să-mi arate că m-a recunoscut și încearcă să latre, dar fără să emită nici un sunet, fiindcă, evident, e lipsit de plămîni, de laringe și coarde vocale. Așa încît îmi rămîne să-l socotesc un dalmațian surdo-mut și să-i accept tovărășia. Îl mîngîi, ușor ca să nu-l stric și mă întreb din cîte feluri de viețuitoare o fi alcătuit și, de n-aș avea ceasul, în cîte fracțiuni de secundă simpaticul Rex m-ar pulveriza într-un nor de celule rătăcitoare.

Decorul se schimbă iar, e acum o piață dintr-un oraș sub bombardament, zeci de clădiri se prăbușesc amestecîndu-se, caldarîmul se crapă în zigzaguri largi și din adîncurile pămîntului țîșnesc trombe de aburi sau fum. Nu pricep dacă e rememorarea unei secvențe de film, sau o simplă închipuire, sau un tablou vivant al tragediei petrecute aici, un dar oferit în chip amabil de gazde cu ocazia sosirii mele ; văd alergînd, de pe străzile laterale, un mare grup de oameni ale căror veșminte sînt străbătute în toate direcțiile de scînteieri albăstrii, ca tot atîtea arcuri voltaice ; întreaga scenă e luminată de sus, din mai multe locuri, de gigantice artificii ce ard egal, fără să se consume ori să se deplaseze ; oamenii fug spre centrul pieței, unde sînt eu și se mai află o sumedenie de socluri goale de statui ; casele cu decorații bogate cad peste ei, dar nu-i vatămă în nici un fel ; nici fumul, aburii, praful subpămîntean nu le stînjenește fuga ; vin gesticulînd amenințător, încep să mă înconjoare, copia lui Rex, speriată de moarte, se vîră în mine, căutînd un adăpost iluzoriu ; mulțimea agită niște obiecte ciudate, parcă arme și e îmbrăcată la fel, în uniforme deci ; indivizii nu au chipuri, ceea ce le dă un aspect de-a dreptul înfricoșător ; în locul fețelor nu deslușesc decît pete de întuneric profund, lipsite pînă și de ochi ; au închis cercul împrejurul meu, îndreaptă obiectele către mine, Rex

[1] Mamifer nocturn din America Centrală și Mexic, cu spatele la laturile acoperite de o platoșă osoară.

[2] Animal fabulos cu corp de cal și cu un corn în frunte.

vrea să mi se cațeré în brațe și nu poate, văicărelile ce alcătuiesc fondul sonor au cedat locul strigătelor agresive, îmi spun că totul e un coșmar, o răbufnire a subconștientului, dar asta nu mă consolează deloc. Nu sînt deloc sigur că fantasmele din tocătură de carne, lemn, chitină, cochilii, frunze și mai știu eu ce vor fi chiar inofensive ; gîndul că tata participă fără voie la mascarada asta nu-mi face nici el prea mare plăcere. Dar iată că soldații trag, armele scapără, scînteí albastre țîșnesc de la capătul lor și, spre stupoarea mea, nu mă învăluie pe mine, ci îi cuprind tot pe ei, se unesc cu licăririle ce le colindau trupurile, se amplifică și se prefac în flăcări — curînd, oamenii devin torțe, arzînd înalt, am ajuns centrul unui cerc de ruguri, focul luminează golurile care le țin soldaților loc de chipuri și întrezăresc ca prin ceață trăsături crispate de durere, priviri pline de spaime și suferință, guri deschise într-un urlet fără sfîrșit ; rugurile încep să alerge zvîrcolindu-se, mă ating și mă contaminează cu flăcările lor, costumul mi se aprinde, limbi de foc îmi joacă pe dinaintea ochilor. Îl văd pe Rex, transformat și el în torță vie, cum se izbește de soclurile goale ; în clipa asta înțeleg de ce lipsesc statuile : locuitorii orașului le-au smuls, în dorința oarbă de a-și nega trecutul ce i-a adus la război. Trebuie să-mi rup hainele, pînă mai am timp — trag de mască, de mănuși, de pachetele lipite de mine, sînt prea speriat și grăbit ca să mai țip, dar, firește, costumul nu cedează. Atunci spaima ajunge panică, un vaier lung, ascuțit, neomenesc mi răsună violent în urechi, la început nici nu-mi dau seama că e al meu, fug disperat la rîndu-mi, să ies din mine, piciorul îmi alunecă într-o crăpătură a caldarîmului și mă prăbușesc în ea, mă prăbușesc...

— Eu n-am nici o vină ! bolborosește cineva, răgușit.

Capul mi se clatină ca împins de un resort și mă potopește îndată un val de greață, cu mult mai afurisit decît pe vremea cînd mă luptam să stăpînesc ceasul. Bruschețea și sălbăticia reacției mă fac să-mi vin în fire. Deschid ochii. E iar întuneric.

— Eu n-am nici o vină !

Zac pe spate, cu picioarele desfăcute, cu mîinile întinse în lături. Încerc să mă mișc. Mi-e cu neputință. Greutăți enorme îmi apasă palmele și tălpile, pieptul îmi e presat la fiece respirație de un imens ciocan pneumatic. Am fost înecat de magma organică, închis în ea ca o stafidă în aluat — jalnică figură de stil ! Am tot atîtea șanse de a ieși de aici cîte are stafida.

— Nici o vină...

Pricep, în fine, ce vreau să spun. De-aș fi cu mîinile libere, m-aș plesni peste gură. Cînd au căzut bombele aici, sub lumina palidă a lui Deneb, doar un om dintr-un milion știa că ele vor fi lansate, doar unul din zece milioane ce așezări urmează să lovească, doar unul din o sută ce efect ar trebui să aibă și poate doar unul la un miliard ce efect vor avea cu adevărat. Restul omenirii, cu liniștea pe care ți-o dă ignoranța complice, își vedea de treburile obișnuite ; așa încît, cu excepția celor cîțiva, a celor cîteva zeci, cîteva sute sau cîteva mii, toți ceilalți se vor fi socotit nevinovați — dar știau că ai lor pregătesc ceva împotriva adversarilor și, dacă nu s-au bucurat, cel puțin au tăcut ; cum și destui pămînteni mai tac, nădăjduind că focul va lovi numai casa vecinului.

Din murmurele și chemările și plînsetul acestor denebieni treziți la realitate prea tîrziu se desprinde, abia deslușită, chemarea doctorului :

— *Gabi, mă auzi ?*

În sfîrșit ! Am să pot vorbi, fără să pară că anume am deschis discuția. Ca și cum ar mai conta aparențele !

— Aud, Doc ! răspund anevoie și-mi dau seama că am început să mă smiorcăi, ca un puști obidit ce sînt.

— *Cum merge ?*

— Nu mă țin puterile să fac față. Roagă-i să-l aducă pe Ștefan. Poate el să mă mai scoată de aici. Poate măcar să recupereze containerul...

— *Ascultă-mă bine !* susură gîndul lui Dinu. *Trebuie să deschizi pachetul unde-i costumul profesorului. Ai înțeles ? Repetă !*

— Să deschid pachetul... Dar nu pot. Terciul mă îngroapă de viu, am cătușe la mîini...

— *E un șnur în partea de jos, în dreapta, de care să tragi. Costumul iese din raniță singur. Repetă !*

— Nu repet nimic. La ce bun ?

— *Profesorul are să se adune acolo.*

— Nu-i adevărat ! Tată, să nu-l crezi ! Să nu-ți faci iluzii ! Numai Ștefan te mai scapă. Convinge-l, poruncește-i !

Am spus-o. Îmi închipuisem că o să fie peste măsură de greu. N-a fost în nici un fel. Tata refuză să-mi vorbească. Mi-e imposibil să-mi clintesc un deget. Dar de plîns pot să plîng în voie, e o treabă care nu cere eforturi, iar lacrimile au destul loc în mască ; îmi curg una după alta spre tîmple, mi se încurcă în păr, ca stropii de ploaie cînd eram în mașina lui Ștefan. Nu înțeleg de ce toate semnele, vorbele și întîmplările

mi-au dat credința izbînzii ; toate, mai puțin aprecierile electronistului, dar el a fost singurul și mi-e nesuferit, și atunci cum să-l cred ?

Magma organică se scutură pentru a treia oară cu mine și acum nu se mai oprește — mă strînge și mă întinde din toate părțile, parcă aș fi într-un stomac de ciclop care ține, fie ce-o fi, să mă mistuie ; iar stomacul meu propriu, stimulat de comparație, intră și el în activitate, cu și mai multă convingere, dar cu tendințe contrare. Încep să mă înăbuș de efortul de a mă stăpîni, întunericul mă învîrtește și mă leagănă ca pe bărcuța unui naufragiat în căutarea insulei salvatoare — numai că, de data asta, insula cu pricina nu există.

Încep să mă zbat, cu smucituri dezordonate, gemînd, țipînd, văicărindu-mă scrîșnind afurisenii fără adresă, repetîndu-mi că n-am cum scăpa ; iar zvîrcolirile mele, combinate cu mișcările peristaltice ale acestui stomac kilometric îmi răsucesc mîinile și picioarele, blocîndu-mi-le în poziții imposibile, care îmi străpung încheieturile cu dureri ascuțite ca niște pumnale. Încerc să mă degajez, dar sînt prins, încleiat în materia înconjurătoare și orice tentativă de a mă elibera nu face decît să-mi crească suferințele. Am impresia că totuși am reușit să-mi schimb poziția, că m-am răsucit către stînga, fiindcă îmi simt greutatea trupului pe o parte și, poate din pricina asta, greața parcă a început să mă mai lase. În schimb hurducăturile, pe care le simt mai cu seamă în articulațiile întinse să-mi plesnească, nu numai că nu s-au îmblînzit, ci se întețesc dintr-o clipă în alta, ca și cînd aș fi transportat, într-o căruță hodorogită, pe un drum cu cîte cinci gropi și cinci bolovani la metrul pătrat.

— Doctore, scîncesc între două respirații chinuite, faceți ceva, că nu mai pot ! Doctore Dinu ! Ștefan... Tată !

Nici un răspuns. Am pierdut contactul telepatic ! Înseamnă că s-a stricat ceasul și am rămas... singur ? Cum singur cu adevărat ? În lumea lui Deneb ?

Teroarea îmi injectează puteri nebănuite, altfel nu înțeleg de unde mai găsesc resurse să mă zbat din nou și cum durerile nu pot face mai mult decît să-mi smulgă un fel de urlet continuu, fără să-mi micșoreze, aproape fără să-mi stînjenească zbuciumul deznădăjduit. Mă opresc într-un tîrziu, nu fiindcă mi-ar fi secat puterile, ori că junghiurile m-ar fi doborît, ci pentru că șoaptele, glasurile, mîrîielile, tînguirile denebienilor s-au stins, iar hurducăturile de căruță tîrîtă prin gropi s-au domolit.

Simt milioane de ființe ținîndu-și răsuflarea și nu mă pricep să ghicesc dacă așteaptă o nouă reacție a mea ori se pregătesc să mă zdrobească peste o clipă. Am ajuns într-o poziție care i-ar da fiori pînă și celui mai experimentat yoghin, iar trupul aproape dezmembrat îmi e cuprins de o asemenea încordare încît, chiar de-aș fi scos de aici, nu mi-aș mai recăpăta atitudinea omenească decît, probabil, dacă mi s-ar porunci, în stare de hipnoză. Iar în mintea goliță de gînduri, răsunînd îndepărtat și bizar ca zborul unei gîze microscopice într-o minusculă cutie de rezonanță, mă bîzîie încetișor și enervant impresia că s-a mai petrecut încă ceva, de bun augur. Și peste zgomotul nedeslușit al închipuirii sîcîitoare, aproape la fel de îndepărtată, răsună pe neașteptate vocea mamei:

— *Băiatul meu ! Tot nu știu unde te afli și ce anume trebuie să faci. Ni s-a dat doar prilejul să-ți spunem două vorbe prin telefon. Să știi că nu ești singur, oricît de departe ar fi să mergi și cît de grele încercări te așteaptă...*

— *Roboțel !* intervine și Dumitrașcu. *Sînt eu, Minitehnicus. Vrei să-ți meargă totul ca pe roate ? Ai încredere în tine și străduiește-te nițeluș. Asta-i rețeta !*

— *Ce, dom'le ?* țipă soră-mea, să se facă și ea auzită, fiindcă e mai departe de microfon. *Te-ai poticnit ? Ori ți-e frică să nu te spetești de prea multă treabă ?*

— *Găbiță !* șoptește printre suspine tușa Frusina. *Să ai grijă de tine, băiatule ! Să nu te bagi în cine știe ce primejdie. Că e de-ajuns ce pățiți taică-tu, de nu ne mai lasă nici să-l vedem, nici să-l auzim, Gabi, mamă !...*

Știam că asta are să se întîmple ; încă de cînd s-a lăudat Ștefan că le va aduce alor mei universul la domiciliu, prin centrala telefonică de cartier. Am nădăjduit că nu va fi nevoie să pună trucul în funcțiune, decît, poate, la urmă, pentru felicitări. Speranțe deșarte ! Nu-mi sînteți de nici un ajutor, dragii mei, deși doctorul a ales, probabil, momentul cel mai nimerit în care să-mi vorbiți (se vede priceperea lui în această alegere, electronistul nu și-ar fi dat seama în ce împrejurare îmi va fi cel mai greu) — dar intervenția voastră, iertați-mă, înseamnă deocamdată doar măsura înfrîngerii, știacheta doborîtă în timpul saltului, sau, și mai rău, pe sub care am sărit fără măcar s-o fi atins. Ați rostit vorbele așteptate și firești într-o poveste atît de puțin firească ; nu cuvintele m-au tulburat, ci glasurile voastre, neschimbate în ciuda anilor-lumină și a veșniciei așternute între noi, glasurile încurajatoare, de parcă aș

continua să fiu egalul vostru, de parcă n-aș fi pierdut, n-ați fi pierdut încrezîndu-vă în mine...

Mi-am dat seama ce a fost de bun augur adineauri : în vreme ce mă zbăteam, mîna dreaptă mi s-a răsucit la spate, pe sub ranița purtătoare a costumului tatei. E întoarsă din cot și strînsă în odgoanele, groase de sute de metri, implacabile, ale plastilinei organice. Ar trebui să-mi mișc degetele după blestematul de șnur Întîi degetele, pînă să prind bine sforicica aceea miraculoasă, apoi brațul cu totul, pînă să o trag afară din lăcașul unde au încolăcit-o responsabilii cu ambalajele.

Simplu, nu ? Cît durează cursa la o sută de metri plat ? Cam nouă secunde. Dar marcarea unui gol ? Două, trei clipe ? Dar finalul maratonului ? O zecime și niște sutimi de secundă. Abia apuci să te ștergi la ochi și întrecerea s-a terminat. Numai că, fie și pentru a fi admis printre concurenți, îți trebuie un antrenament de o viață. Nesfîrșite eforturi, încununate de cîteva victorii risipite printre multe înfrîngeri și renunțări. Și poate, într-adevăr, după ce ai ajuns aici, nu recordul contează în primul rînd ci, așa cum zic atîția, viața de pînă la concurs Să ai un scop, să-l urmărești fără încetare, să-i dedici și munca, și odihna, și plăcerile, și necazurile, și liniștea, și căutarea, pînă și somnul, pînă și joaca, pînă și cea dintîi iubire.

Într-un minut, în cîteva secunde, și eu o să repurtez, poate, o mare victorie. Aici, în șnurul miraculos se ascunde contribuția mea conștientă la salvarea tatei și a denebienilor. Trăgînd de o sfoară, am readus la viață o planetă. Aș vrea să văd fața oricărui reporter la auzul unei astfel de fraze. Dar voi face-o ca o gîză, croită să escaladeze doar fire de iarbă și care, furată de un uragan, aici cel al evenimentelor, se trezește că trece, fără știrea și voia ei, dincolo de munții hărăziți numai vulturilor. Zadarnic mă îndemna Doc să-mi păstrez demnitatea. Poți vorbi de lipsa demnității la vultur care, făurit să înfrunte înălțimile, refuză să se măsoare cu ele, din neputință ori spaimă — dar cum pretinzi să impună respect o musculiță căreia numai cîteva întîmplări norocoase, înlănțuite în chip miraculos, i-ar aduce o biată izbîndă întîmplătoare ?

Tata m-a poreclit don Q, Quijote adică, după o istorie de acum cinci ani, cînd i-am provocat și eu pe unii la o întrecere — de altfel a fost singura dată. Don Q — fiindcă mă iubește și se pricepe să pună multă tandrețe în relațiile dintre noi ; altminteri meritam din plin să-mi fi spus prințul, ba chiar împăratul nătărăilor.

Eram la ștrand, cu ai mei ; la un moment dat, am văzut că niște indivizi de vreo 17 ani, cinci la număr, se distrează vîrînd în apă un puști mai mic decît mine și ținîndu-l la fund pînă-și pierdea răsuflarea. M-am dus la ei, indignat la culme, cum poate ar fi făcut oricine în locul meu, cel puțin înainte de a se lămuri cum stau lucrurile ; și au încercat băieții să-mi spună ceva, dar eram prea pornit ca să-i mai ascult. Le-am zis să se ia la întrecere cu mine, dacă sînt așa de viteji, să vedem cine se scufundă mai mult timp. Au rîs găliganii de s-au prăpădit. Le cădeau slipurile în vine de atîta veselie. Și ce m-a înfuriat peste măsură a fost că tot nu încetau joaca lor batjocoritoare și periculoasă cu puștiul. Și de mine și-au bătut joc, după metoda cunoscută : prefăcîndu-se că s-au scufundat, scoțînd capul imediat apoi, să respire, iar cînd eu ieșeam la suprafață, după un minut sau cît o fi fost, abia atunci lăsîndu-se sub apă și rămînînd acolo cît îi ținea și pe ei puterile. Au repetat figura de nenumărate ori, spre hazul celor din preajmă, iar eu, din ce în ce mai înverșunat, fără să le înțeleg manevrele, am hotărît să depășesc orice recorduri în materie, așa că m-am cam înecat frumușel și cu bună știință. Pînă să afle Andreeștii la ce fel de spectacol se adună jumătate din ștrand, mi aș fi dat de mult obștescul sfîrșit, dacă nu sărea să mă scoată, la îndemnul găliganilor, chiar puștiul pe care îl crezusem victima lor și care, fiind fratele unuia dintre ei, în realitate — de o manieră cam neobișnuită, ce-i drept, dar asta era treaba lui — se antrena să facă pe scufundătorul de performanță. Frumoasă pățanie ! Istorisită în interpretarea de talent a Laviniei, a circulat printre rude și cunoscuți pînă tîrziu, la sosirea iernii, ceea ce înseamnă că fusese destul de suculentă ca să aibă succes un sezon întreg.

Am reușit. Nu era nevoie de forță, mi-au trebuit delicatețe și îndemînare. Ca atunci cînd e să descurci un ghem de ață. Printre sutele de fire care îmi alunecau pulsînd pe sub degete, în sus și-n jos, în stînga și-n dreapta, am identificat căpătîiul de șnur de pe Pămînt și l-am strîns adunîndu-l în pumn, cu încetineala și atenția păianjenului ce-și țese pînza Apoi am simțit pe spate reculul unor arcuri care se destindeau. Apoi marmelada organică dimprejurul meu s-a solidificat, zidindu-mă în ea de viu. Doar împrejurul toracelui mi s-a lăsat un spațiu, larg de vreo doi-trei centimetri, în care să respir cam pe sfert din cît mi-e necesar Am început să gîfîi ; și pe cînd încercam să-mi domin frica de moarte, iar lipsa oxigenului îmi întuneca mintea, de-a lungul brațului stîng, dinspre înche-

ietura cu ceasul înspre umăr, mi s-au strecurat alene, apăsîndu-mi carnea, cu forța și acuitatea unor tăișuri care s-ar fi străduit să-mi sfîșie costumul, ori să mă rănească împungîndu-mă prin țesătură, mi s-au strecurat alene, fără preget și fără odihnă, nenumărate sîrmulițe oțelite, circulînd parcă anume pe traiectele nervoase, ca să mă doară mai abitir, pînă ce brațul mi-a fost cuprins de usturime, de parcă l-aș fi opărit. Dar nu-mi mai păsa de suferință, ori nu de suferința asta îmi păsa cel mai tare. Răbdarea era prețul cel mai mic pe care-l puteam plăti ; am răbdat, iar lițele, ajungîndu-mi la umăr, s-au împletit între ele și, zvîcnind, unduindu-se aidoma unor pui de șarpe, mi s-au încolăcit pe lîngă coaste, s-au dus pe sub șira spinării și au dispărut în ranița deschisă cu atîta cazmă. Și am înțeles că nu fuseseră nici sîrme, nici șerpi, ci bucățele din trupul tatei, adunate de prin terciul organic, întîi împrejurul ceasului, într-un roi de celule, ori într-o pungă, ori într-un balon, pe urmă prefăcute în ațe, pe urmă în sfori, pe urmă în frînghii și împinse ori trase în costumul lui, la adăpost.

— *Ca să-l aduni,* m-a completat în gînd Doc, *ca să-l strîngi dintre celulele străine, denebienii te-au închis într-o capsulă din propriile lor organisme. Și, manevrînd cîmpurile gravifice, te-au plimbat prin aglomerarea organică, pe toate traiectoriile posibile. Pînă cînd bioundele tale, înrudite cu ale profesorului și amplificate de ceas i-au pus celulele în rezonanță și le-au făcut să se smulgă de pe unde erau captive și să se lipească de mîna ta. După care, protejate de aceleași cîmpuri, au migrat în costum. De aici încolo o să fiți doi și o să vă descurcați altfel.*

14

— Ți-aduci aminte ?...

Zburăm pe fotoliul de aer despre care mi-a vorbit Doc pe Pămînt, survolăm munți uriași de piatră, pe unde apele au tăiat odinioară canioane și pe unde păduri de netrecut își legănau bolțile ca într-o singură sală a unui singur palat cu mii și mii de coloane, tapiserii, arcade, bănci, și scrinuri, și perdele

— și unde azi au rămas, conservate în solul parcă metalizat, doar găurile sinistre ale rădăcinilor. Cît vezi cu ochii, pe coaste, pe creste, pe văi, pe repezișurile trecătorilor sînt nesfîrșit de multe guri ale planetei, deschise, ca maxilarele unor schelete, într-un neîntrerupt țipăt mut, ca și cînd o formidabilă canonadă care a durat ani în șir a bătut terenul metru cu metru, plasîndu-și obuzele într-un caroiaj neiertător, cum numai computerele, cu teribila lor nepăsare și docilitate sînt în stare să proiecteze.

Plouă de cîteva ore, mai exact curg din cer stropi de apă și fulgi de zăpadă și miriade de raze ale soarelui într-o ceață ce lunecă în vălătuci capricioși, atît de subțire, că abia dacă îndulcește depărtarea. Costumul tatei, prins strîmb de mine încă de acasă, atîrnă oblic, fluturînd mineci și pantaloni în adierea stîrnită de zbor și în el pulsează ghemul de celule ; dacă întorc puțin capul, le văd umflînd ici și colo, cutele, deocamdată prea largi, ale combinezonului, ca o vietate încercînd să scape, ca un fetus agitîndu-și picioarele în pîntecul mamei. Un ghem de carne fără nume și chip, pe care e mai bine să nu mi-l imaginez, o jumătate-de-om-pe-jumătate-de-iepure-șchiop, menținut în viață de puterea miraculoasă a biounde-lor care îl împiedică să se risipească în colțurile salopetei și astfel să piară, îl obligă să-și circule sîngele adunat din trupul de altădată, să se oxigeneze cu fragmente reconstituite de plămîni, să-și asigure procesele vitale pompîndu-i energie din organismul meu. Am ajuns la această performanță paradoxală, îi dau tatei viață din mine, de obicei părinții rostesc asemenea irealizabile dorințe la căpătîiul copiilor bolnavi — dar cine mai e copil și cine părinte în trupul și în mintea și în sufletul unice pe care le alcătuim amîndoi ?

De-ajuns că botul de celule îmi vorbește, el și nenumăratele lui surate rătăcite încă în aglomerările vii de pe planetă. Și ne prefacem liniștiți. El ca să nu mă sperie și mai tare, eu prea lucid ca să mai complic sfîrșitul aventurii unde abia am făcut față rolului principal de figurant. Așa încît ocolim cu grijă subiectele delicate — orice subiect a ajuns, prin forța lucrurilor, delicat — și am găsit un compromis de mai mare dragul : depănăm povești de demult. Eu cu glas tare, el doar în gînd, însă vorbele ne ascund bine unul de altul.

— Ți-aduci aminte toamna aceea tîrzie în Vrancea ? La intrarea în comuna Paltin, cînd coboram serpentinele dintre munți... Se înnoptase, luna plină sticlea pe un cer fără nori

și, îndată ce-am ieșit de după ultima cotitură, am dat, în locul satului, peste un zid de ceață...

— *Peste un lac*, mă corectează gîndul tatei. *Ca și cum, în lipsa noastră, Paltinul s-ar fi prăbușit într-o văgăună săpată de cețurile freatice. Doar cîțiva pomi mai înalți și două-trei acoperișuri răsăreau din oglinda ceții. Și, pe măsură ce coboram, o dată cu drumul, ne afundam în ea și noi : pînă la glezne, pînă la genunchi, pînă la brîu...*

— Va să zică, ții minte !

Deodată o înfiorare neînțeleasă îmi cutreieră nervii, ca o descărcare electrică de o clipă, ca senzațiile oferite de ceas la începuturile cunoștinței noastre, în restaurantul de la Băneasa. Scaunul invizibil s-a oprit deasupra unei creste foarte înalte ; dincolo de ea, într-un povîrniș abrupt și peste măsură de adînc, prin aburi, printre fulgi, picături și sulițe de lumină se deschide priveliștea unei văi uriașe, asemeni unei farfurii între munți, largă de zeci de kilometri, netedă ca în palmă, în mijlocul căreia se ridică un oraș al denebienilor — nu ruinele unui oraș, ci așezarea întreagă, neștirbită de curgerea mileniilor, așa cum trebuie s-o fi lăsat constructorii după demontarea macaralelor. Firește, n-o văd foarte bine de la distanța unde mă aflu, nu disting clădirile cu detaliile lor, mi se pare chiar că nu sînt case ori blocuri, ca pe la noi, iar conglomeratul de structuri are o strălucire stinsă, ca a argintului vechi și forme delicate, cu linii fine, cu arce subțiri, cu suprafețe curbe, elegante, ceea ce mă face să bănuiesc că toate sînt metalice. Înfiorarea mă străbate din nou, cu o anume insistență și nu îi înțeleg cauza pînă cînd tăcerea tatei mă luminează — el îmi transmite acest reflex al încordării care l-a cuprins cu deosebire acum, rupînd pojghița fragilă, de fapt închipuită, a amintirilor noastre din cealaltă viață.

— *Aici e !* îi susură gîndul, pe neașteptate.

— Un oraș ?! îl întreb și îi explic totodată.

Fetusul aleargă în punga flască a combinezonului, mă izbește în spate cu picioare și pumni de vată, nerăbdători și neputincioși.

— *Uită-te bine !* poruncește. *Știi că nu pot vedea decît prin ochii tăi.*

— Mai mult nici eu nu văd, cîtă vreme rămînem pe loc.

— *Existau aici sisteme de apărare. Pe înălțimi, de jur împrejurul depresiunii.*

Nu le descopăr. Mîncate de vărsat, ca și cum în locul copacilor ar fi avut pustule[1] de care cu greu au izbutit să se vindece, stîncile se înșiră sterpe, teșite din loc în loc, poate de mîna omului, zgîriate la fel, pe alocuri, de șănțulețe adînci de cîteva palme, poate resturi de tranșee — dar ploile, vînturile, arșițele și înghețurile au șters de mult orice urmă de construcție identificabilă, au măcinat, au spălat și au dus la vale betoane, sticlă, lemn și ce-o mai fi fost.

— Asta e tot. Adică, nimic! conchid, cu o ridicare din umeri. Pînă la urmă, ce-o fi fost?

— *Trei linii de apărare: explozibili, substanțe chimice și radiații. Apte să anihileze nu numai oameni și tehnică de luptă, ci orice formă de viață încerca să le traverseze ori nimerea, prin aer sau pe sub pămînt, în interiorul depresiunii.*

— N-a rămas nici o amintire din sistemele lor defensive.

— *Cine se poate apăra de timp?*

— Și orașul?

— *Nu era oraș.*

Platforma care ne poartă face un salt spectaculos, într-o frîntură de vreme, nu știu cum, dar ne trezim deasupra structurilor metalice și începem să colindăm printre ele, de data asta încet, ca într-o plimbare, lunecînd pe sub arce subțiri, parcă lucrate în filigran, răsucindu-ne pe după dantelăria unor poduri avîntate spre cer, atingînd în treacăt antene ca niște serpentine de bal încremenite la semnul vreunui vrăjitor, tăind în diagonală piațete cu laturile împodobite de sute de coloane, ridicîndu-ne pe lîngă mici clădiri cu pereții netezi ca oglinda și acoperișul în cupolă.

— Numai ce-i aici nu s-a distrus.

— *A fost construit să nu cunoască moarte.*

Ploaia cu soare, cu zăpadă și ceață picură monoton, țîrîie pe acoperișuri ca într-un noiembrie bucureștean, pîrîiașe limpezi aleargă pe marginile aleilor, pîrîiașe perfect sterile, perfect nefolositoare, clipocind zadarnic cînd se lasă absorbite de gurile de canal. Trebuie să arătăm foarte bine, eu și costumul tatei, cum ne fîțîim prin păienjenișul încremenit în timp, scos în afara timpului, cum străbatem spațiile care de atîtea sute de milenii n-au mai cunoscut viața și iată că se pomenesc cu un caraghioslîc de ființă, picată, pe nepusă masă, din spațiile siderale, chipurile emisarul altei civilizații, un soi de struțocămilă cu aer rătăcit, despre care nu știi unde începe și unde

[1] Colecții purulente datorate infectării cu germeni patogeni.

se sfîrşeşte. Merita aşteptarea aceea îndelungată un asemenea salvator ?

Pătrundem în interiorul unei clădiri, trecem de cîteva trape care închideau tot atîtea camere blindate, pesemne ecluze, sau numai obstacole în calea unor eventuali intruşi. Plutirea noastră ridică valuri de praf, împuţinînd lumina şi aşa tot mai firavă pe măsură ce înaintăm ; dar la un moment dat, de pe marginile măştii mele, din dreptul vizorului ţişnesc fasciculele alb-albăstrii ale unui şir de lămpi minuscule, a căror existenţă n-am bănuit-o, şi încăperile devin vizibile în cele mai mici amănunte, ca şi cum s-ar afla în bătaia razelor de soare.

— Unde mergem ?

— *E singura construcţie care a mai rămas în picioare pe întreaga planetă !* murmură gîndul pornit din spatele meu. *În emisfera cealaltă mai exista una, subpămînteană, dar pe aceea a acoperit-o un cutremur. Oraşele s-au prefăcut în pulbere, şoselele s-au afundat în piatră, maşinile, sfîrtecate de rugină, le-a cărat ploaia în pămînt, vapoarele, după veacuri de legănare în derivă, pe toate mările şi pe toate furtunile, neputîndu-se scufunda, fiindcă anume fuseseră făcute să nu se scufunde, au fost aruncate pe ţărmuri, sau înfipte în stînci. unde tot pămîntul le-a înghiţit, barajele s-au măcinat de bătrînete, ogoarele spălate de ape s-au preschimbat în deşerturi, nimic nimic n-a rămas de pe urma strălucitei civilizaţii de acum un milion de ani.*

— Dar construcţia de aici s-a păstrat.

— *Menită să înfrunte moartea.*

— Apărată împotriva a tot ce ar fi vătămat-o ! îl provoc. Înseamnă că adăposteşte ceva mai presus decît însăşi civilizaţia lor, decît ştiinţa, tehnologia, arta, istoria... Ce ?

Homunculul care încearcă să fie tata, dar care nu e nici umbra umbrei lui, mă loveşte iar în spinare şi iarăşi refuză să răspundă. Am ajuns într-o sală circulară, cu mai multe rînduri de pupitre, pesemne un post de comandă ; praful se ridică alene, parcă în silă, de afară se aude înfundat susurul ploii ; am impresia că stau acasă în faţa televizorului şi văd un film care se vrea impresionant, dar se desfăşoară greoi, cu decoruri prea încărcate, cu replici pline de puncte de suspensie, străduindu-se să îmbrace în mister o intrigă limpede încă de la început şi cu desfăşurare lineară. În panourile pupitrelor se cască ecrane moarte, indicatoare mîncate de vreme, răsar în lumină pîrghii şi claviaturi pe care curenţii de aer împrăştie revărsări de pulberi colorate. Scaune din acelaşi me-

tal zac răsturnate prin unghere, iar pe podea, îngropate în praf după poziția avută în clipa catastrofei, după cum s-au zbătut și s-au răsucit să scape de moarte ocupanții lor, descoperim o puzderie de costume etanșe, asemeni celor de scafandri cosmici.

— *Știi cine erau indivizii ?*

— Știu de mult ! răspund și sînt gata să adaug „tată", dar mă opresc, cu o tresărire. Din cauza lor ai ajuns așa...

— *Din cauza lor !* repetă ființa fără formă de lîngă mine. *Ei ne-au adus pe toți în starea de acum. Închiși în costume indestructibile, închise și ele într-o citadelă făcută să înfrunte moartea, fiindcă împrăștia moarte, viața lor trebuia păstrată prin orice mijloace, fiindcă devenise mai prețioasă decît viața lor ; trebuia păzită să nu se stingă pînă ce, din vina ei, nu va fi devenit ultima insulă a vieții. Culme a absurdului, nu ? Costumele sînt aici, întregi și, mai prețioasă în ochii denebienilor decît civilizația, arta, știința, mai prețioasă decît ei înșiși, citadela a învins timpul după ce, mai întîi, și-a învins constructorii. Uite-i : servanții bateriilor de rachete care au transportat superbomba pe teritoriul inamic, alături de comandanții lor, alături de generalii statelor majore care au studiat unde anume să explodeze acea perfecțiune a tehnicii pentru a se obține de la ea efectul maxim... Nu visau, sărmanii, că perfecțiunea atinsese limitele absolutului, că-i vor încerca, adică, efectul pe pielea lor. Adversarii din construcția similară, adăpostită în subteran din iluzia că va fi mai la adăpost, le-au împărtășit întru totul soarta. Un destin absolut simetric...*

— Mai trăiesc ?

— *Au murit. Ei, singurii, nu vor mai reveni la forma și la viața dinainte. Costumele i-au împiedicat să se reverse în marile aglomerări organice, unde celulele vegetale continuă să fabrice oxigen și să prefacă mineralele în materie vie, hrănind astfel întreaga masă a fostelor organisme. Ce mai fabule pline de învățăminte s-au derulat pe sub razele lui Deneb !*

Praful fin se încolăcește molcom prin aer, ca fumul de țigară. Încerc să disting ceva prin căștile rămase la vedere, dar nu descopăr nimic — doar un alt praf, întru totul asemănător celui din afară ; celule amestecate, uscate, descompuse, o pulbere moartă. Doar costumele, forme găunoase și anonime, un paradox în această lume avidă să-și găsească o înfățișare, costumele au păstrat ceva din personalitatea purtătorilor, dar tocmai ce a fost nesemnificativ, ca niște suporți de informație lipsiți de orice mesaj.

— Să nu spui că numai ei au fost vinovați.

— *Cine spune ?*

La ieșire găsim baza militară înecată de o nouă invazie de celule ; însă fotoliul gravitațional continuă să ne poarte iar ceasul să ne apere. Înaintăm pe coridoare ce se deschid chiar în fața noastră și se închid la loc îndată ce am trecut ; policrome, luminescente, încercînd să dea naștere unor fantasme și nereușind din pricina iuțelii cu care mergem. Sînt atît de obosit, încît succesiunea de culori, dansul neîntrerupt al petelor de lumină și întuneric, arabescurile lor ciudate îmi dau o stare aproape halucinatorie.

— La ce bun toate astea ? întreb. De ce te-ai aruncat în întîmpinarea razei albastre ? În ce fel ești mai fericit acum decît pe vremea cînd erai întreg, ca și noi și aveai dragostea mea ?

Creatura din raniță o fi ațipit, sau își numără celulele, să nu fi pierdut vreuna prin salopetă, sau n-are ce răspuns să-mi mai dea. În schimb au prins iarăși glas denebienii, iarăși mă imploră, mă amenință, îmi propun nu știu ce tîrguri, îmi oferă nu știu ce avantaje, doar-doar îi voi ajuta să scape, unii pe spinarea altora. Îmi e o sete cumplită, aș da orice să nu mi se mai pomenească niciodată despre mine, despre Deneb, despre războaie, datorie și eroism.

— Am aflat prea mult. Peste cît am fost în stare să pricep și să fac. M-ați păcălit că va fi suportabil. Atunci cum să vă mai pot intra în voie, cum să mai respect o înțelegere pe care voi ați încălcat-o cei dintîi ?

Închid ochii, dar goana formelor fără început și fără sfîrșit continuă, neiertătoare, dincoace de pleoape. Imposibil să dorm. Am rămas singura ființă trează din univers, blestemat să trăiesc aievea coșmarurile tuturor.

— *Într-o dimineață*, susură gîndul doctorului, *cînd încă soarele nu răsărise, în curtea unui denebian a căzut, cu o pocnitură ușoară, ceea ce el crezuse că e o stea. Adică îi zărise dîra de foc lăsată pe cer, de la marginea zării pînă aproape de zenit, apoi frîntă în jos, unde poposise cu zgomotul acela de sticlă desfundată și cu un cerc de foc ca o vîlvătaie pe sub pomii din capătul grădinii, către vecinul de la miazăzi. Omul era ceea ce pe la noi se cheamă un țăran, vreau să spun că trăia, cu ai lui, muncind pămîntul și avea o droaie de copii și o mulțime de animale, păsăret de toate soiurile și o livadă cu poame felurite, și zarzavaturi sau ce mai creștea el prin grădină ; iar vecinii lui, și de curte, și de peste drum, și de la vale erau și ei înzestrați cu aceleași suflete și vietăți și livezi*

și celelalte, mai multe la număr ori mai puține, după cum îi ținea cuprinsul și puterea.

— Ce-i,. Doc, îmi mormăi o poveste ca să mă fure somnul ? răspund printre dinți. Crezi că am să uit în vreun fel, vreodată, tot ce mi s-a întîmplat în astea trei blestemate de zile ?

— A crezut că-i o stea nu pentru că n-ar fi avut habar ce sînt stelele, nu pentru că rîvnise la bogății și trăgea nădejde să-i pice din cer vreun bulgăre de aur, nici că-i luase careva mințile. Dar lumina venise prea pe neașteptate, ca o minune, într-o lume și o viață în care era peste putință să se mai petreacă minuni ; iar omul nostru, silit de numeroșii lui copii să spună și iar să spună povești, ajunsese în taină să se amăgească pe sine însuși cum că miracolele s-ar putea întîmpla aievea, dacă ai destulă răbdare să le aștepți. Așa că a dat buzna în casă și, cu înfrigurare, și-a trezit odraslele și nevasta, le-a stricat și bătrînilor puținul somn care-i cuprinde pe bătrîni înspre ziuă și i-a mînat afară pe toți să le arate locul de lîngă gard și ce se prăvălise din înaltul bolții în locul acela. Iar cînd să pornească într-acolo cu tot alaiul, s-a gîndit că bine ar fi să mai aducă și orătăniile, cîte le ținea prin ogradă, să caște și ele gura la pleașca aceea de stea sau ce-o fi fost ; că nici într-o viață de om nu vezi de două ori așa minunăție, darmite într-o viață de animal, care, firește, e mult mai scurtă. A pus așadar băieții să scoată vitele de prin grajduri, saivane și ocoale, iar pe fete să gonească de prin cotețe zburătoarele. Și cînd a văzut toată suflarea gospodăriei strînsă în curte și făcînd o alarmă de-ți lua urechile, i-a dat prin cap că vecinul din fundul curții și cei de pe laturi și de peste drum și de pe vale, cu bătrînii, copiii, nevestele și animalele lor nu e drept să fie lipsiți de bucuria grozavei privelişti. Așa că, fără întîrziere, le-a trimis vorbă să-i urmeze pilda.

Vederea îmi e izbită de o lumină vie, stabilă, roz-violetă — aceea a lui Deneb. Am ieșit la aer, scaunul se înalță vertiginos cu noi, deschid pleoapele și am imaginea teribilă a întregii depresiuni umplute pînă la refuz cu marmeladă organică ; o masă depășind prin dimensiuni orice închipuire și atît de grea, încît suprafața uriașă, puțin convexă, abia îi e agitată de unduiri prelungi și foarte încete. Culoarea i se schimbă necontenit, în tonuri de toate nuanțele liliachiului, iar lapovița ce cade întruna a început să formeze băltoace prin adînciturile care se clatină, care apar și dispar ; astfel că ra-

zele soarelui, reflectate în ele, acoperă colosul cu străluciri de foc, împrumutîndu-i o viaţă stranie, alta decît cea adevărată. Ne fixăm deasupra kilometrilor cubi de organisme amestecate iar cocoloşul de celule din costumul destinat tatei îşi reia tropăitul pe spatele meu, cu o viteză şi o forţă incredibile. Mă întorc, zăresc combinezonul umflîndu-se şi dezumflîndu-se spasmodic, ca o armonică, şi mă cuprinde fără veste, nemărginit, dorul de tata.

— Azi-noapte te-am visat, tată ! spun încet. Era cît pe-aci să te-neci într-o apă sau un nisip mişcător, şi-am fugit acolo, să te scap. Dar lîngă mal erau nişte vlăjgani cu mustăţile cît vrabia şi nu mi-au îngăduit să intru pînă nu le-arăt că-mi pot ţine răsuflarea. Şi cînd mă pregăteam să mă scufund, m-am pomenit cu tine în spatele meu. Şi m-ai cuprins de gît, gata să mă sugrumi, cum se zice că fac înecaţii. Şi am dat să ies afară, să te trag pe pămînt, dar nu rămăsese din tine decît o haină, goală pe dinăuntru, atîrnată de gîtul meu. Şi m-am trezit şi te-am pierdut în vis unde nu mai am cum mă-ntorce..

Împrejur s-a stîrnit un vînt ce se întăţeşte dintr-o clipă în alta, purtînd lapoviţa în fuioare subţiri, care se împletesc şi se amestecă, se ridică necontenit, ca stropii unei fîntîni arteziene ; iar faţa lacului organic începe să adune cercuri concentrice, dinspre maluri spre mijloc, cum s-ar vedea, proiectat de la coadă la cap, filmul unei pietre aruncate în apă ; şi mijlocul apei — de unde încep să se ridice bulgări cu forme neregulate, plutind caraghios în aer, spărgîndu-se şi căzînd înapoi în cascade — mijlocul se află sub scaunul meu gravific

— *Mă mai asculţi ?* se interesează Doc de departe.

— Negreşit, doctore ! răspund, mereu cu voce tare. Spune-ţi iute povestea, nu ştii cîtă nevoie am de somn !

— *Superbomba a explodat frumos, pe măsura aşteptării privitorilor. S-a deschis ca o floare fermecată, scoţînd un sunet melodic şi aruncînd o lumină dulce, exact cum îşi dorea amatorul de minuni — care, cu exclamaţii de triumf, s-a repezit să fie primul beneficiar al miracolului. Şi radiaţiile l-au topit pe el cel dintîi, înainte chiar să fi lichefiat firele de iarbă de sub propriul ei soclu. Omul păru că se afundă într-o groapă nevăzută, ceilalţi avură impresia că a îngenuncheat şi nu înţelegeau de ce continuă să-i coboare umerii şi capul ; iar el, cuprins de dureri năprasnice, în vreme ce trupul i se aduna sub sine însuşi într-o băltoacă, n-a mai găsit răgazul*

nici să țipe ; doar o ultimă privire a apucat să le mai arunce alor lui, un amestec de uimire și suferință. Și au rămas din el hainele ghemotocite, de unde se scurgeau pîrîiașe de celule, adunîndu-se în balta roșie de dedesubt. Atunci în mulțimea de oameni și dobitoace s-au produs două mișcări contrare : cei de aproape s-au întors să fugă, îngroziți, iar cei din spate s-au bulucit peste ei, să vadă și să priceapă ce se întîmplă. A rezultat o învălmășeală teribilă și așa, amestecați, i-a prefăcut bomba în marmeladă, așa cum aveau să trăiască de aici înainte vreme de un milion de ani.

Vîntul a devenit vifor, iar auzul meu de orășean anticipează în zadar foșnet de frunze smulse de furtună și pocnet de geamuri sparte ; un curent ascendent, destul de puternic încît să mă smucească încolo și încoace cu platformă cu tot ridică spre mine ploaia, zăpada și ceața ; costumul tatei flutură deasupra mea asemenea unei parașute care nu vrea să se deschidă. Bulgării desprinși de pe suprafața lacului organic se fărîmițează și se înmulțesc, vijelia începe să-i arunce spre mine, mă țin cu pumnii încleștați de marginile fotoliului nevăzut și mă feresc instinctiv de proiectilele ce mă iau drept țintă.

— Ce-i nebunia asta ?

— *Celulele profesorului,* mă lămurește Doc, *se vor desprinde mai ușor dintre celelalte.*

— Și de ce n-au făcut așa de la început ?

— *Era nevoie de un prim sîmbure, de un cheag în jurul căruia să se concentreze toate. Nu te speria și ai răbdare.*

Furtuna a ajuns aproape de nesuportat. Materia organică se vînzolește pe lîngă mine ca un nor din ce în ce mai întunecos, ca o cumplită tornadă ; slabă speranță, îmi zic, ca trupul tatei să se mai întregească dintr-o asemenea dezlănțuire de forțe, ba chiar m-aș mira să mai rămînă urmă de viață în vîrtejurile haotice de ploaie, praf, celule, zăpadă și cețuri.

— Denebienii voștri... țip ca să mă fac auzit, uitînd că nu-i pe-aici ureche să mă audă.

— *După socotelile lor, bomba trebuia să aibă un efect limitat la cele cîteva gospodării pe care le și lovise. Partea vătămată, cum se spune în justiție, a ripostat cu expedierea unei bombe identice — spionajul militar și economic al puterilor beligerante funcționase impecabil, așa încît armele născocite de una apăreau simultan și în arsenalele celeilalte. A doua explozie a avut loc într-o așezare la fel de mică și s-a soldat, la început, tot cu vreo cîteva sute de victime. Era vorba de niște lovituri de avertisment care, în concepția strategilor din*

cele două tabere, urma să provoace capitularea necondiționată a adversarului. Și, într-adevăr, capitularea s-a produs, dar a fost a întregii biosfere ; pentru că, spre uimirea și jena experților într-ale războiului, organismele demontate în părțile lor componente au devenit un fel de agenți patogeni — au răspîndit, adică, boala lichefierii la toate ființele pe care le contactau și, pe deasupra, în loc să treacă în neființă, așa cum dăduseră asigurări specialiștii, se încăpățînau să trăiască, de parcă nimic nu s-ar fi întîmplat.

Norii ce cutreieră văzduhul ca niște lighioane fantastice au înghițit și cele din urmă raze ale lui Deneb. De n-ar fi ceasul cu luminile lui, aș pluti într-o beznă desăvîrșită. Nu mai deosebesc vaierele vîntului de cele ale ființelor ce colindă spațiile de lîngă mine ; nu știu dacă mă mai aflu deasupra uriașei depresiuni ori am coborît și mă tîrăsc pe pămînt, dus de fotoliul sau platforma gravitațională. Îmi cuprind capul în palme, setea mă chinuie din nou, îmi pipăi cu limba marginile buzelor crăpate și doar aceste senzații îmi mai dovedesc că exist.

— *De catastrofala eroare și-au dat seama îndată ambele părți. Dar pînă ce guvernele să se adune în spatele ușilor închise, să constate că nu mai e nimic de făcut și să demisioneze în bloc, ca și cînd cu asta s-ar fi absolvit de răspunderi, pînă ce zvonul dezastrului să se împrăștie și miliardele de ființe rationale să priceapă că lipsa de rațiune le-a condamnat iremediabil, cîțiva oameni de știință din cele două tabere au întreprins împreună, repede, în taină și înțelegîndu-se perfect, ceea ce toți locuitorii planetei ar fi trebuit să pună la cale în văzul întregii lumi, cîtă vreme încă nu era prea tîrziu : o acțiune de salvare. Și pentru asta au folosit cele mai însemnate rezerve strategice ale fiecărei tabere — mostrele de ADN recoltate de la întreaga populație, de la toate speciile de plante și animale ale planetei.*

— Cine le recoltase, doctore ? Și de ce ? Chiar crezi că am adormit, de-mi înșiri povești lipsite de logică ?

— *Intrebări de bun simț, drăguță,* replică Doc, *dar care arată o totală necunoaștere a regulilor războiului. Pînă să inventeze superbomba, cele două puteri născociseră o mulțime de alte arme, mai puțin elegante și curate, dacă înțelegi ce vreau să zic, și anume cele cunoscute pe la noi sub numele de mijloace de nimicire în masă. Or, nimicirea în masă a adversarului presupune implicit repopularea teritoriilor cucerite astfel de la el, adică readucerea vieții acolo unde a dispărut*

orice fărîmă de viață. Și nu mai căuta logica unor asemenea concepții; mai întrebi de vreo logică după cîte ai văzut și-ai trăit lîngă Deneb? Destul că, în cîteva ceasuri, oamenii de știință, fără să mai ceară încuviințarea nimănui, folosind puterile pe care le aveau în virtutea funcțiilor lor, au scos ADN-urile din adăposturi, unde erau îmbarcate în cîte o rachetă, pentru ca, în caz de pericol, să fie aruncate în spațiul extraatmosferic și recuperate după trecerea primejdiei. Cele două astronave, programate acum să zboare independent, pe distanțe mult mai mari decît la hărăziseră constructorii, și o dată ajunse la destinație să se ascundă în fundul pămîntului ca să-și apere încărcătura, au fost dotate cu baterii de rezervoare suplimentare, conținînd suficient combustibil pentru a li se îngădui să atingă sisteme planetare învecinate și să se întoarcă înapoi. Intîmplarea sau intuiția fericită a programatorilor a făcut ca una dintre nave să poposească pe Terra. Savanții speraseră că îngrozitoarea molimă a lichefierii va fi mai puțin rapidă, că se va opri la un moment dat de la sine, ori i se va găsi leacul, așa că vreun semen de-al lor va recupera tezaurul biologic ajuns pe alte planete; însă nădejdile li s-au dovedit absolut nerealiste — în mai puțin de o zi, lumea înfloritoare a-lui Deneb dispăruse.

Încerc să deslușesc ceva în bezna care mă învăluie. Acum, în vijelia de sfîrșit de lume, simt cu adevărat că sînt singur în universul acesta al himerelor, al înfrîngerii și al spaimei. Viforul îmi aduce aminte de nopți petrecute în căldura de acasă, de povești croite după sufletul și mintea noastră, unde cineva trebuie totdeauna să se ridice deasupra răului și să-l înfrîngă.

— *Nu mi-ai răspuns la întrebare, Doc! De dragul cui ne aflăm aici? De ce să suferim, tata și eu cînd, poate, denebienii voștri nici nu-și doresc vechile înfățișări — dovadă că n-au vrut să se împotrivească războiului?*

O umbră apare clătinîndu-se în vînt, un contur mai întunecat decît norii; merge cu brațele întinse ca să-și țină echilibrul, iar la mîna stîngă îi strălucește o lumină albă, aidoma celei din ceasul meu. Omul se întoarce, mă zărește la rîndul lui și se îndreaptă spre mine.

— *In sfîrșit! Nu credeam să te mai întîlnesc. De vreo șase ore te caut.*

— Cine ești? mă fac că n-am înțeles, iar șuierul crivățului îmi înăbușe glasul.

— *Asta-i bună ! Ştefan. M-ai chemat, am venit. Cum merg treburile ?*

— Cum vezi.

Mă supun ? Trebuie. Aşa e mai bine.

S-a oprit în faţa mea, hainele îi flutură încolo şi încoace, gata parcă să se destrame, fotoliul gravific mă leagănă în toate părţile, glasurile furtunii, ale denebienilor urlă şi se tînguie pe lîngă noi.

— *Hai, dă-mi containerul !*

— Tata încă nu s-a adunat în costum.

— *Ţin legătura cu el. Cînd va fi gata, îmi dă de veste să intru în acţiune.*

Întinde un braţ care tremură, se îndoaie neverosimil, se scurtează şi se lungeşte, bîjbîind pe pieptul meu.

— De ce te grăbeşti ?

— *Îţi repet : m-ai chemat.*

Singur n-aş fi dus lucrurile la bun sfîrşit. Gîză purtată de uragan printre vulturi.

— Mi-ai putea măcar mulţumi că ai ajuns aici.

— *Nu-mi place să repar ce-au stricat alţii. Te codeşti, faci nazuri, pui întrebări la nesfîrşit. Containerul !*

— Doctorul nu mi-a spus cum se scoate.

— *Mi-a spus mie. Întoarce-te !*

N-am încotro. Sînt în bătaia vîntului. Două braţe îmi pipăie umerii, nesigure, se încleştează de mine, mă trag înapoi, capul lui Ştefan se rezeamă de ceafa mea, se clatină cuprins parcă de slăbiciune, degetele încep să-i coboare de-a lungul bridelor ce-mi fixează containerul peste pectoralii firavi. Şi în clipa asta revolta mă cuprinde, aprigă, la fel ca de atîtea alte ori în decursul aventurii mele fantastice.

— Ajunge ! Nu-ţi dau voie să-l iei !

Cuprind mîinile care mă înlănţuie şi le ridic cu o uşurinţă de necrezut, le ţin prizoniere, strîngîndu-le de încheieturi, le simt zbătîndu-se să scape, încordîndu-se ca două arcuri de oţel, dar nu mă biruie.

— Potoleşte-te, Gabi !

A fost o voce adevărată, nu un gînd.

— E nedrept, auzi ? strig din răsputeri. Tu ai tot ce-ţi doreşti. Şi dacă nu sînt învăţat şi bine făcut şi plin de succese ca tine, dacă nu mă ridic pînă în slava cerului, cum poţi tu, crezi că-i cinstit să-mi iei puţina bucurie de a mă fi descurcat după capul meu ?

— Gabi ! răsună vocea de aproape, de lîngă ureche. Don Q !

Braţele străine renunţă deodată să mi se mai împotrivească şi un chip acoperit de geamăna măştii mele se lipeşte tandru de al meu. Mîinile mi se înmoaie ; îmi petrec braţele lui peste piept.

— Tată !

Mă ţine pe genunchi, mă strînge lîngă el, mă apără, mă încălzeşte, mă îmbărbătează.

— Te-ai întors ! şoptesc şi îl simt întreg împrejurul meu, cel mai grozav adăpost împotriva furtunii. Te-ai întors...

Oboseala, oboselile mi-au turnat plumb în oase. Aş vrea să-l văd, să-l mîngîi, să mă conving de existenţa lui, dar abia îmi reuşeşte un zîmbet. şi somnul se închide deasupra mea ca o apă.

— Ştefan ? bolborosesc înainte de a mă îneca.

— Doar o fantasmă ! murmură vocea tatei un cîntec de leagăn. Ultima întrupare a fricii tale, căreia i-au dat viaţă denebienii. De fapt, el n-a vrut să-ţi ia locul niciodată. Te-a ameninţat ca să-ţi stîrnească ambiţia. Făcea şi asta parte din plan.

N-au fost numai ameninţări. Ştefan a construit o dublură a ceasului. Dar acum înţeleg de ce — pentru epilogul aventurii. Oare se va termina aşa repede ?

— Credeam că voi umbla după tine încă prin multe aglomerări...

— Vîntul gravific cutreieră pretutindeni. A ridicat în văzduh toate organismele risipite pe munţii pustii şi în mările sterpe, printre deşerturile ogoarelor de altădată şi pe povîrnişurile golaşe de dealuri. Iar o dată cu denebienii, şi pe mine. Fotoliul tău invizibil a ocolit planeta, ajutîndu-te să mă culegi celulă cu celulă. Acum biosfera pluteşte în aşteptarea seminţelor din container A sosit primăvara după care toţi au tînjit de o mie de ori cîte o mie de ani. Iar noi doi vom fi semănătorii.

Dorm şi-l ascult în acelaşi timp. Ne ridicăm cu un salt prelung, sus, tot mai sus, şuierul crivăţului dispare, tata desface bridele containerului. Deschid ochii din cînd în cînd şi amestec frînturi de vis cu imagini reale. Rex aleargă în întîmpinarea noastră, căţărîndu-se pe gard şi lătrînd să spargă geamurile. „Hm ! mormăie Lavinia, descuind poarta cu mişcări leneşe. Ai apărut, frăţioare ? După mutra ta, m-aş mira să fi făcut vreo afacere pe unde-ai fost !“ Tata a instalat pe genunchii mei un fel de măsuţă pliantă, pe care o fi scos-o din raniţă, iar de pe marginile măştilor noastre raze de lumină cad asupra ei din

plin, răsfrînte de strălucirile containerului. Împrejur ne veghează stelele neclintite, iar la picioare, departe, deslușesc în noapte norii de aburi și celule ai planetei. Otilia Caragea mă scrutează dispreţuitor înainte să-mi întoarcă spatele, dar bunicul îmi face semn, zîmbind, să nu-mi pese. Mîinile pricepute și iuți ale tatei au deschis capsula de oțel ; mii de faguri miniaturali pulsează încet sub un înveliș străveziu, iar în nișe speciale, adîncite în capac, se află cîteva instrumente mai fine decît cele ale ceasornicarilor : pensete, ace, spatule. Un calculator de buzunar, cu măruntaiele fixate în plastic, spînzură deasupra mea ; printre circuite integrate și conductori apar fragmente din fața lui Minitehnicus, strîmbîndu-se fiecare în alt fel. „Asamblează-l ! răsună un glas poruncitor. Asamblează-l și pune-l în funcțiune.“ Și nu înțeleg dacă despre calculator sau Dumitrașcu e vorba. Vuietele, vaierele vîntului gravific ne-au învăluit iar ; sîntem la granița norilor, închiși într-un soi de cabină îngustă, numai cît trupurile noastre, țesută din razele acum orbitoare ce ies din cadranul și brățara ceasului. Cabina e neclintită, de parcă ar sta înfiptă într-un munte, iar dincolo de pereții ei, în uraganul ce bîntuie pretutindeni, forme bizare de oameni, amestecați cu arbori, cu fluturi, cu pești încearcă zadarnic să se închege, ne fac semne o clipă înainte să dispară în neființa de unde atît de efemer s-au întrupat

— Acum e acum, don Q ! exclamă tata. Containerul are un sistem electronic de comandă care, dacă funcționează, va trebui să ejecteze fagurii cu ADN-uri cum scoatem noi semințele dintr-o turtă de floarea-soarelui. Dacă sistemul e defect, va fi nevoie să lucrăm cu penseta. Mă urmărești ?

— Da...

Lupt să ies din apa somnului, iar frînturile de vis și realitate prind să se succeadă, să lunece, să se înlocuiască într-un ritm infernal, ameţindu-mă.

— E aici un buton, continuă tata. Îl apăsăm cu acul acesta, în al cărui mîner e un mic rezervor energetic. Atenție !

Are brațele petrecute pe sub ale mele și instinctiv ridic mîinile, să nu-l stînjenesc. A desprins acul din lăcașul lui, îl fixează atent într-un orificiu colorat în roșu, caleidoscopul care îmi rostogolește mii de poze pe dinaintea ochilor s-a oprit, brusc, vederea mi se limpezește și abia am vreme să receptez cele cîteva evenimente care se petrec simultan : luminile ceasului cresc și mai mult, prefăcînd pereții cabinei de raze în pînze albe, dincolo de care nu se mai deslușește nimic ; în

podeaua acestei cuști se deschide un fel de trapă ovală, acoperită cu o grilă, tot din biounde pămîntene ; din container, spărgînd carapacea străvezie protectoare, fagurii încep să țișnească asemeni gloanțelor din țeava unei arme automate ; gloanțe ale vieții, ale renașterii, ce descriu o traiectorie scurtă prin aer, ca stropii unei arteziene și dispar prin ochiurile grilei din podea.

Un ciclon telepatic, cu mult mai violent decît cel gravitațional s-a dezlănțuit afară și ne traversează creierele, alungîndu-mi și ultimele rămășițe de somn. Un tumult de chemări nesfîrșite, de imperioase dorințe, o neînchipuită revărsare de speranță, înfrigurare, bucurie, nerăbdare, un potop de cuvinte rostite de miliarde de guri, în limbi de neînțeles — ca și cînd s-ar fi rupt zăgazurile ce țineau prizonier un ocean, și noianul de ape s-a eliberat dintr-o dată. Mă cutremur. Mă cuibăresc și mai tare în brațele tatei, uitînd că l-aș putea stingheri.

— Ce bine ! răsuflă el și nu știu dacă funcționarea containerului sau gestul meu l-a mulțumit mai mult. Înconjurăm planeta din nou, iar la încheierea traiectoriei vom porni direct către casă.

— De ce așa curînd ?

— Privește de ce !

Deneb își arată primele licăriri la orizontul îndepărtat, făcînd ca razele cușții noastre să pălească și să devină din nou transparente. O dimineață pe care o vor vedea, în sfîrșit, ochii atîta amar de timp lipsiți de lumină ai ființelor de aici. Cabina noastră, numai aparent neclintită, colindă spațiul cu viteza unui bolid, aproape atingînd cu partea de jos sfera perfectă a norilor. Mitralieră vieții își revarsă în mod constant prin podea proiectilele binefăcătoare, răsăritul e scăldat în violet-roz al soarelui, emanațiile ceasului meu au ajuns pe de-a întregul invizibile, pot urmări în amănunt minunea ce se naște după trecerea noastră fulgerătoare. Cînd au atins stratul de nori, minusculele semințe explodează, fiecare în sute de comete, iar acestea în alte sute și sute, pînă le pierd din ochi, iar la capătul tuturor focurilor de artificii prind formă vietuitoare de același fel. Așa cum un cristal aruncat într-o soluție saturată provoacă apariția unor lanțuri de cristale identice, cum particulele elementare trecute prin camera cu vapori își înscriu traiectoriile condensînd stropi de lichid, cum avioanele cu parașutiști lasă pe cer corole de mătase colorată, cum vîntul smulge și poartă puful păpădiilor și al plopilor, la fel după noi, într-un unghi colosal, al cărui vîrf e sub tălpile

noastre și ale cărui laturi se pierd peste zare, plouă cu salve de arbori, de fluturi, de fructe, de pești, salve de iarbă, de veverițe, de păsări, salve de urși, de căprioare, salve de oameni — născuți din brusca aglutinare a cețurilor fără chip, strălucind umezi în stropii de apă și în fulgii ce-i spală ca după orice venire pe lume, plutind lent, apoi, pe platforme gravifice care-i vor duce în locurile unde i-a surprins odinioară efectul jalnicelor superbombe.

Cînd primul rînd de faguri s-a golit, rama lor, subțire ca un tăiș de brici, sare în lături, dezvelind un al doilea strat, iar acestuia îi urmează un altul și un altul. Sînt poate mii în grosimea containerului.

— Cum ne mai descurcam de-ar fi trebuit să le desfacem cu penseta ?

— Ne descurcam ! spune tata. Altfel nu se putea.

Și ne-am întors.

Trapa de cristal a balconului de sticlă din vîrful turnului de la institut s-a închis în urma noastră, punînd capăt marii călătorii. Tata m-a așezat ușor în picioare, s-a desprins de mine, m-a întors către el și m-a privit. În lucirile slabe ale lămpii de veghe aprinse în cameră, era doar o umbră cu fața deformată de masca filtrantă. Am stat înaintea lui drept, dominîndu-mi osteneala. Ce să ne mai fi spus ?

Mi-a strîns umerii în palme, apoi a trecut în cameră și a rămas nemișcat, gînditor, parcă fără să remarce schimbarea mobilelor Am început să mă dezbrac, scoțîndu-mi mai întîi ceasul. N-a opus nici o rezistență. Știam că așa are să fie. Brățara i s-a desprins îndată ce am atins-o. M-am uitat la cadran. Luminița verde dispăruse M-am descotorosit la fel de ușor de mănuși și cizme, mi-am tras masca și capișonul, am deschis fermoarele salopetei. Pachetul cu hrană sintetică și pilule de fabricat apă a căzut cu zgomot pe pardoseală, împrăștiindu-și conținutul neatins. Am ieșit din bluza combinezonului ale cărei

mîneci le-am înnodat peste mijloc. Era tot ce socoteam că pot face în așteptarea finalului.

Tata, cu spatele la mine, tot nu se clintise. Am păşit încet către el, simţind în tălpile goale răcoarea umedă a sticlei. Am intrat în cameră, la rîndul meu, şi mi-am rotit privirile peste noul mobilier aşezat aproape cum îmi închipuisem. Pe urmă am desfăcut de la şoldul tatei pachetul lui cu pastile. I-am scos mănuşile, şi el mi-a întins mîinile, ascultător. Filtrul de oxigen şi l-a smuls singur, ferindu-şi privirile. Dar eu m-am uitat pe îndelete la el, i-am urmărit liniile chipului, una cîte una, de parcă i-aş fi fost părinte, nu fiu — şi am descoperit cum „copilului" meu părul i-a albit nefiresc, cum i-a crescut barba în răstimpul cît nu mai existase ca fiinţă, cum i s-au înmulţit ridurile din jurul ochilor şi al gurii. Venise, ca şi mine, de la un drum peste măsură de lung. Şi tot ca mine lăsase în urmă o vîrstă. Ascunsese, sub masca filtrantă, o a doua mască, a oboselii, sub ea o a treia, a bătrîneţii, sub ea o a patra, a cunoaşterii şi dincolo de aceasta, de ultima, tăinuia un străin de care îi era nitel teamă, fiindcă nu ştia cum să şi-l apropie, dar alături de care trebuia neapărat să înveţe să trăiască pînă la capătul vieţii.

L-am împins cu blîndeţe pe patul auster, metalic, am tras taburetul de metal, vopsit în alb şi cu picioarele îmbrăcate la capete în cauciuc şi m-am aşezat fără grabă.

— Înţeleg că n-ai încotro ! am zis.

A tresărit şi a ridicat ochii spre mine. Mi-era cu neputinţă să cred că ochii aceştia, părul încărunţit fără veste, mîinile şi toate ale lui fuseseră împrăştiate mai tare decît cenuşa morţilor şi că se alcătuiseră din nou, dîndu-mi-l înapoi aproape identic.

— Cum ţi s-a părut povestea ? m-a întrebat, dar umerii îi erau încovoiaţi şi ca să nu-i surprind tremurul degetelor şi-a sprijinit palmele de genunchi. O aventură pe cinste, aşa-i ?

— Tată ! l-am oprit, şi vocea îmi suna ca a unui fel de înţelept, şi nu mi-a plăcut, însă şi mai puţin îmi plăcea jocul lui atît de puţin convingător. Nu mai sînt Gabi cel pe care-l ştii.

— Cam greu de istorisit, din păcate ! a continuat el. Cine să creadă că, traşi de o rază, am ajuns la steaua Deneb...

S-a întors spre uşă, cu o expresie de nerăbdare, ca şi cum aştepta dintr-acolo un ajutor.

— Despre Doc e vorba ?

— Da... a recunoscut şi privirile îi treceau prin lucruri.

— V-aţi hotărît o întîlnire ?

— E de datoria lui să vină.

Buzele crăpate m-au durut deodată. Zîmbeam.

— Ți-am spus că înțeleg. Am știut ce-are să urmeze de cînd l-am înfruntat pe Ștefan cel din ceață și întuneric, născut de pe urma fricii. Mă bucurasem că o dată cu el mi-am înfrînt nehotărîrea și spaima. Dar tot atunci mi s-a dus copilăria.

Tata mi-a trecut palma prin păr. Însă privirile i-au rămas îndepărtate și triste.

— Copilăria ! m-a îngînat, și era prea puțină ironie în exclamația lui.

— Nu rîde ! i-am răspuns. Toți am lăsat ceva lîngă Deneb. Începînd cu Lavinia, care și-a pierdut în chip jalnic aerele de cunoscătoare într-ale vieții. Credeam numai că, după o asemenea aventură pe cinste, cum i-ai zis, plătită cu ce-am plătit-o, mă veți socoti egalul vostru.

Palma lui mi-a alunecat în jos, pe obraz, apoi mi-a acoperit gura, ca și cum mi-ar fi interzis să mai vorbesc, dar s-a retras în grabă, iar tata s-a întins, cu spatele sprijinit pe perna tare; și cît era de bătrîn și cu chipul supt de oboseală, în lumina aceea care-i reducea trăsăturile la muchii crestate de umbre adînci, am avut imaginea bunicului la ultima noastră întîlnire.

— Nu mi-e chiar limpede ce crezi ! a șoptit, și era împrejurul nostru o liniște nefirească, și mi-am dat seama că el însuși găsește jocul fără rost, și că nu se pricepe cum să-l lase, și că, în locul lui, nici eu n-aș fi făcut altfel.

— Nu doctorul o să te ajute. Deși v-ați vorbit să mă luați prin surprindere, închipuindu-vă că așa voi suferi mai puțin. Dar era bine să-mi spui. Fiindcă, în realitate, doar eu te pot sprijini. Și n-ați mai fi avut sentimentul că mă pîndiți să mă ucideți cu premeditare. Mai ales că va muri ceva din mine, cu adevărat.

— Și, mă rog, ce-ți vom face ?

Vocea îi era înecată de un gîlgîit surd, parcă vorbele abia i s-ar fi ridicat pînă în marginea buzelor și de acolo s-ar fi rostogolit înapoi, îngrămădindu-se unele peste altele, neîncumetîndu-se să pornească spre mine.

— Ne-am întors de mult și nimeni n-a deschis ușa să ne felicite ori măcar să vadă dacă am ajuns teferi. Și în vremea cît am lipsit cineva a schimbat mobilele, a adus un pat de spital și scaune de spital și o noptieră de spital, iar mîine, sînt sigur, balconul de sticlă va dispărea și el, și la fel ușa ce dă într-acolo, iar camera își va relua înfățișarea de pe vremuri, ca și cînd nimic, nimic nu s-ar fi întîmplat. Asta în-

seamănă cu Acțiunea „Lebăda“ încă nu s-a sfîrșit, că e prevăzut un epilog. Să-ți povestesc epilogul ?

A răspuns cu un mormăit bizar, ca un sughiț de plîns și ca un oftat. Aș fi vrut să afle că nu-l condamn ; fiindcă, oricum, nu putea schimba în nici un fel ce fusese hotărît să fie și nu avea nici o vină pentru ce era silit să-mi pricinuiască foarte curînd.

— Are să intre Doc. De unul singur. Și ne va spune amîndurora că, înainte să-i vedem pe ai noștri și să raportăm cum ne-am descurcat, trebuie să ne odihnim. Și mă veți cufunda în somn doar pe mine. Iar în răstimpul cît am să fiu lipsit de apărare, vă veți uni puterile și-mi veți șterge din memorie toate gîndurile și amintirile despre Deneb. Adică îmi veți ucide ultimele trei zile. Și ca lucrurile să meargă fără cusur, cînd mă voi trezi, am să port la mînă ceasul fabricat de Ștefan — care, în ciuda caseteIor și butoanelor lui sofisticate, nu e mai mult decît un simplu ceas. Și voi veni, în mașina lui Ștefan, aici la clinică, unde te voi găsi în patul ăsta, pe cale să-ți revii dintr-un accident încheiat de mult. Iar mama, Lavinia, Minitehnicus și tușa Frusina, asupra cărora Doc cu echipa lui de psihiatri probabil a și intervenit — ca și asupra majorității cercetătorilor de aici — au de pe acuma ferma convingere că mi-au telefonat la clinică, să se intereseze de tine. Soră-mea a uitat de cearta cu logodnicul ei, mama de grija pentru noi doi, eu îți voi aduce pachetul cu bunătăți pregătite de tușa, care sper că a fost păstrat cu mare grijă — și vom sărbători vindecarea ta ce se anunță grabnică și definitivă.

— Oricine să fi fost, numai tu nu ! a rostit în fine tata, într-un suflet, ca la o mărturisire.

Și și-a întors ochii spre mine și am fost fericit că nu sînt în locul lui. Doctorilor li se interzice să opereze rude sau prieteni apropiați, pentru ca nu cumva, de prea mare emoție, să le tremure mîna și să provoace o nenorocire. Mie, el însuși trebuia să-mi extirpe aducerile aminte, să se asigure că nu-mi rămîne nici una, pentru ca astfel să nu dau naștere și să nu cad victimă unei nenorociri.

— Nimănui nu i s-ar fi permis să păstreze taina ! am răspuns. Norocul meu e că-ți sînt fiu și așa, de la început, cei de lîngă Deneb m-au ales laolaltă cu tine. Ce contează ce ni se mai întîmplă după cîte am lăsat în urma noastră ? Acum, de bine ce ne-am întors, te rog să iei notă că sînt corijent.

Tata a închis ochii și, vreme de cîteva interminabile clipe, am încremenit — mi se părea că nu-i mai aud respirația.

— Știam ! a suflat, în sfîrșit. Aștepți să te felicit ?

— Pe deasupra, dirigintele meu vrea să te vadă. După ce începe școala, nu mai scapi.

— De peste treizeci de ani tot încercăm să ne întîlnim și n-ajungem. De cînd am terminat elementara și n-am mai stat în aceeași bancă. Ne dai tu acum prilej și subiect de discuție.

Asta a fost tot.

Colind prin cupola de sticlă, pe lîngă hainele ce m-au însoțit în lumea lui Deneb. Mi-aduc aminte — încă mai pot — de hainele soldaților de acolo. Ale mele au purtat viața și vor fi distruse, ale lor au adus distrugere și au rămas neatinse, în timp ce planeta pierea. Nu-i adevărat că viața triumfă totdeauna și în orice condiții. Trebuie, dimpotrivă, apărată, veghează, păstrată pretutindeni. Cu ea nu se fac experiențe și nu se greșește. E granița dincolo de care universul, cu nemărginirea, splendorile și misterele lui devine perfect inutil.

Semeni ai mei ! E mesajul pe care vi-l las în ultimul minut cît îmi mai îngăduiți să vă vorbesc despre Deneb. Aș fi dat oricît să nu pierd amintirea minunii trăite acolo. Dar sînt osîndit să o uit, fiindcă atîția dintre voi mai cred că viața sau moartea Pămîntului nu e treaba lor.

Ușa s-a deschis.

Doctorul Dinu intră în camera tatei.

SFÎRȘIT

EDITURA ION CREANGĂ

ISBN 973-25-0348-3